

ശ്രീമൂലംമലയാളഭാഷാഗ്രന്ഥാവലി
ഗിരിജാകല്പാണം

ശ്രീമൂലം മലയാളഭാഷാഗ്രന്ഥാവലി.

ഗ്രന്ഥാങ്കം ൮.

pa
30

ഗിരിജാകല്യാണം

ഗീതപ്രബന്ധം

pa
20

തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെൻ്റ് സെക്രട്ടറിയേറ്റ്.

ഭാഷാഗ്രന്ഥപ്രകാശനം ആയ

കവിതീലകൻ ഏസ്. പരമേശ്വരമൂർ, എം. എ., ബി. എൽ.,

പരിഭാഷയിച്ചു.

തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെൻ്റ് പ്രസിദ്ധീകരണസമിതി

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നു.

11470
ഗവൺമെൻ്റ്
സെക്രട്ടറിയേറ്റ്
തിരുവിതാംകൂർ
11470

ഗിതപ്രബന്ധം

തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെൻ്റ് സെക്രട്ടറിയേറ്റ്

മകരം

THE SRÎ MŪLAM MALAYĀLAM SĒRIES.

No. VIII.

GIRIJĀKALYĀNAM
GĪTĀPRABANDHAM

EDITED

WITH AN INTRODUCTION

AND

AN APPENDIX

BY

S. PARAMESVARA AIYAR, M. A., B. L.,
[KAVITILAKA]

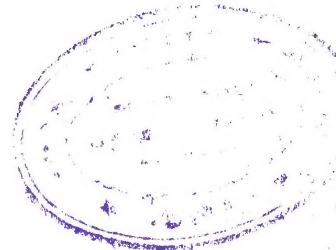
*Secretary to the Government of Travancore,
and*

Curator for the publication of Malayalam Manuscripts.

PUBLISHED UNDER THE AUTHORITY OF THE GOVERNMENT OF
TRAVANCORE.

Handwritten red ink notes and signatures, including 'MIL', '11/14/70', and various names like 'S. Paramesvara Aiyar'.

TRIVANDRUM:

PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS

1925.

All Rights Reserved.

സുപ്രസിദ്ധമായ നളചരിതം നാലു ഭിവസത്തെ കഥകളി
പ്പാട്ടിന്റെ കർത്താവായ മഹാകവി ഉണ്ണായിവാരിയരുടെ, അ
ത്രമാത്രം തന്നെ പ്രസിദ്ധി സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ലാത്തതും എന്നാൽ സി
ദ്ധിക്കുവാൻ സർവ്വമാ അർഹതയുള്ളതുമാണ്, ഒരു വിശിഷ്ടകൃതി
യാകുന്നു ഗിരിജാകല്യാണം ഗീതപ്രബന്ധം. ഈ കൃതി ആദ്യ
മായി ക്രി. പി. ൧൮൭൯-ൽ പ്രാർത്ഥനപയങ്ങാരം അല്ലെ
ങ്കിൽ ഗിരിജകല്യാണം എന്ന പേരിൽ കൊച്ചിയിൽ സെ
ന്തോമസ്സ് അച്ചുകൂടത്തിൽ അച്ചടിക്കപ്പെട്ടു. സുഖലിതഭൂഷ
മായ ആ പതിപ്പിനേപ്പറ്റി ഗോവിന്ദപ്പിള്ള സർവാധികാര്യക്കാർ
അവർകൾ കൊല്ലം ൧൮൯൪-ൽ പരിഷ്കരിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെ
ടുത്തിയ മലയാളഭാഷാചരിത്രം രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ ഒന്നും തന്നെ
പ്രസ്താവിച്ചു കാണാത്ത സ്ഥിതിക്ക് അത് അദ്ദേഹത്തിനു ദൃഷ്ടി
ഗോചരമായിരുന്നുവോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മല
യാളസാഹിത്യചരിത്രസംഗ്രഹം എന്ന പുസ്തകം ൧൮൯൯-ൽ
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ശ്രീമാൻ പി. ശങ്കരൻ നമ്പിയാർ
എം. എ. ഗിരിജാകല്യാണത്തെ „കിളിപ്പാട്ടോ“ എന്നു
നവ്യചിക്ഷണത്തിൽനിന്ന് അക്കാലത്ത് അദ്ദേഹത്തിന് ആ ഗ്രന്ഥ
ത്തേപ്പറ്റി കേട്ടുകേൾവിയല്ലാതെ മറെറാരുവിമുണ്ടായിരുന്ന
തായി വിചാരിക്കുവാൻ ന്യായം കാണുന്നില്ല. ഗിരിജാകല്യാ
ണം ഒരു കിളിപ്പാട്ടോ എന്ന പാട്ടോ അല്ലെന്നും കവി സ്വന്തേ
യായി കഥ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പോകുന്നതും അദ്ദേഹം ഗീതപ്ര
ബന്ധം എന്നു നാമകരണം ചെയ്തിട്ടുള്ളതുമാണ് ഒരു ഗാന
മാണെന്നും പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. സെന്തോമസ്സ് അച്ചുകൂട
ക്കാരുടെ ആ പഴയപതിപ്പു ഞാൻ ബാല്യത്തിൽ എവിടെവെച്ചോ
വായിച്ച ഒരോമം അർദ്ധവിസ്തൃതിയിൽ ആണ്ടുകിടന്നതിനാൽ
വർത്തമാനപ്പത്രം വഴി അതിനേപ്പറ്റി തിരക്കുകയും അതിന്റെ
ഫലമായി മാനാറു കുട്ടന്മേരൂർ ശ്രീവിദ്യാപ്രകാശിനിസംസ്കൃത
പാഠശാലയിൽ ഒരുപ്രാപകനായ എന്റെ സ്നേഹിതൻ ശ്രീമാൻ

വി. ജി. കൊച്ചുകൃഷ്ണനാശാന്റെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന അതിന്റെ ഒരു പ്രതി എനിക്ക് കിട്ടുവാനിടവരികയും ചെയ്തു. എന്റെ പതിപ്പിന്റെ അച്ചടി കഴിഞ്ഞതിനുമേലാണ് എനിക്ക് ആ പുസ്തകം കിട്ടിയതെന്നുവരികിലും ഒരൊറ്റ ഗ്രന്ഥത്തെ മാത്രം ആശ്രയിച്ചതും ആരും തന്നെ പരിശോധിക്കാത്തതുമാണ്. അതു മിൻകുട്ടി ലഭിക്കാത്തത് ഒരു നഷ്ടമായി തോന്നിയില്ല. ഗിരിജാകല്യാണത്തിന്റെ പ്രഥമകാണ്ഡം (ഖണ്ഡമെന്നും ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്നു) പ്രശസ്തപണ്ഡിതനായ എന്റെ സ്റ്റേഓറിതൻ ശ്രീമാൻ പി. കെ. നാരായണപിള്ളയുടെ ഒരു ചെറിയ ടിപ്പണിയോടു കൂടി ചേർത്തു ചിവാൻബുള്ളൂർ കൃഷ്ണൻനായർ വായനശാലയുടെ ഭാരവാഹികൾ ൧൦൯൦-ൽ അച്ചടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. എന്റെ പതിപ്പിനു ഞാൻ ഉദയമ്പേരൂർ മങ്ഗലശ്ശേരി ഇല്ലത്തു ശ്രീമാൻ ശുവരൻ കണ്ടൻ നമ്പൂരിയുടെപക്കൽനിന്നും മറ്റും മഹാമഹോപാദ്ധ്യായൻ ഗണപതിശാസ്ത്രി അവർകൾ സമ്പാദിച്ച രണ്ടും, കള്ളർകോട്ടു കിഴക്കേത്തു ശ്രീമാൻ ചന്ദ്രശേഖരവാരിയരുടെ ഗ്രന്ഥശാലയിൽനിന്നു പണ്ഡിതർ വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മരാജാവു കൊണ്ടുവന്ന ഒന്നും, ഇങ്ങനെ മൂന്നു ഗ്രന്ഥങ്ങളെ അവലംബിച്ചു. ഗണപതിശാസ്ത്രികൾ സമ്പാദിച്ചതിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥം

“കോപ്പതെല്ലാം കണ്ടു താൽപരിയം പൂണ്ടു
കൂപ്പിടാതേ നിന്ന ഗീഷ്ണുതി ചൊല്ലിനാൻ.”

എന്ന ഭാഗത്തിൽ അവസാനിക്കുന്നു. മറ്റു രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളും സമഗ്രങ്ങളും തന്നെ. ഒന്നിലധികം ഖണ്ഡങ്ങളിൽ എന്റെ മനസ്സിനു നിർദ്ദോഷമെന്നു തോന്നിയ ഒരു പാഠം കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ ഒട്ടവളരെ പണിപ്പെടേണ്ടിവന്നു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

ഉണ്ണായിവാരിയരുടെ കാലത്തേയും കവിതകളെയും പറ്റി അനേകം അനേപക്ഷണങ്ങൾ നടത്തിയതിന്റെ ഫലമായി ഇതുവരെ കേരളീയരുടെ അറിവിൽപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത ഏതാനും ചില വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുവാൻ ഇടവന്നു. അവയെ ഈ അവസരത്തിൽ ഭാഷാഭിമാനികളെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നതിന് എനിക്ക് പ്രത്യേകം നന്തോഷമുണ്ട്. ഈ വിഷയത്തിൽ എനിക്ക് അമൂല്യങ്ങളായ പല സഹായങ്ങളും ചെയ്തതന്നിട്ടുള്ള എന്റെ സ്റ്റേഓറിതൻ കേരളാ ഗ്രന്ഥാഭിഗ്രന്ഥകർത്താവായ ശ്രീമാൻ അമ്പാടി നാരായണപ്പു

തുവാളുടെ പേരിൽ എനിക്കുള്ള കൃതജ്ഞത വാക്കുകളാൽ പരിചേർക്കേണ്ടുന്നതല്ല.

കൊച്ചിശ്ശീമയിൽ പ്രസിദ്ധവും പാവനവും ആയ ഇരിങ്ങാലക്കുട കൂടൽമാണിക്യക്ഷേത്രത്തിന്റെ തെക്കേശ്വരനായ അരുൺ അടുത്തുകിടക്കുന്ന 'അകത്തുട്ടു വാരിയ'ത്തിലാണ് നമ്മുടെ മഹാകവി ജനിച്ചത്. അകത്തുട്ടു വാരിയനാക്കു പണ്ടേക്കുവണ്ടു കൂടൽമാണിക്യക്ഷേത്രത്തിൽ കഴുകുമുണ്ട്. ഉണ്ണായിവാരിയരുടെ സാക്ഷാൽ നാമധേയം രാമൻ എന്ന് ആയിരുന്നു. രാമൻ, ഉണ്ണിരാമൻ, ആയും ഉണ്ണിരാമൻ (ഉണ്ണിരാമവാരിയർ = ഉണ്ണിരാമവാരിയർ = ഉണ്ണിരാമവാരിയർ = ഉണ്ണായിവാരിയർ) ഉണ്ണായിയായും പരിണമിച്ചാണ് രാമവാരിയർ ഉണ്ണായിവാരിയരായി തീർന്നത്. സ്വന്തം അമ്മാവൻ തന്നെയായിരുന്നു വാരിയരുടെ ഗുരുനാഥൻ. ബാല്യത്തിൽ ഒരിക്കൽ അമ്പലത്തിലെ കഴുകുപ്രവൃത്തിക്ക് എന്തോ വീഴ്ചവരുത്തുകയാൽ മാതൃപുരുഷൻ മരുമകനെ ശാസിക്കേണ്ടിവന്നു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തിൽ നിന്നു നില്ക്കിയിരുന്ന ഒരു ഭൂതകവനമാണ് താഴെക്കാണുന്ന ഭാഷാശ്ലോകം.

താഡിക്കേണ്ടന്നു ചൊല്ലിക്കൊടിയ തടയുമായ്
പ്രാണനീയാണകാല-
ത്തോടിച്ചാടികുതാതത്തടിയനടിയനെ-
പ്പേടികാട്ടും ദശായം
കോടക്കാർമേലവണ്ണം തഴുകിയ വനമാ-
ലാവിഭൂഷാഞ്ചിതം തേ .
കൂടക്കാണായ് വരേണം തിരുവുകലരികേ
കൂടൽമാണിക്യമേ! മേ.

'താഡിക്കേണ്ട' എന്നുവെച്ചാൽ 'താഡിക്കുന്നുണ്ട്' എന്നാണർത്ഥം. ഇതുശ്രദ്ധയോടെ വാരിയരുടെ വകയായി ഒരു ഭാഷാശ്ലോകം കൂടിക്കേട്ടിട്ടുള്ളതു താഴെ ഉദ്ധരിക്കാം.

നില്ലപ്പാ! നിലനില്പു പേർത്തുമിവിടെ-
തന്നേ മലർക്കണ്ണയാം
വല്ലിക്കെട്ടുമണിഞ്ഞു മൂന്നുചകിലും
വിസ്താർച്ച പത്രാവലിം

തെല്ലറച്ചേൻ കലീപിനീപരിസരേ
 നില്ക്കുന്ന കല്ലഭൂമം
 ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു നല്ലം; എന്തിനു മന-
 ഷാമ്പേ! മഹീചങ്ക്രമം?

കലീപിനി' ഇരങ്ങാവഴക്കുക്കുളത്തിന്റെ പേരാണ്ത്രേ.

വാരീയരുടെ കവിതകളിൽ സർവ്വമാ പ്രാധാന്യം വഹിക്കുന്നതു രാമചഞ്ചരതീസ്സേതും' എന്ന സംസ്കൃതകാവ്യമാണ്. അതു മഹാകവി മേല്പത്തൂർ നാരായണഭട്ടതിരിയുടെ ഗുരുവായു പുരേശസ്സവമായ നാരായണീയ'ത്തേ അനുകരിച്ചു നിമ്നിച്ചിട്ടുള്ളതും അൻപതു ഭാഗങ്ങളിലായി അഞ്ഞൂറിൽപ്പരം ശ്ലോകങ്ങളടങ്ങിയതുമായ ഒരു സാരസ്വതപ്രവാഹമാകുന്നു. രാമായണമാണ് കാവ്യത്തിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയം; രാമനാണ് കാവ്യകർത്താവ്. അതിനാൽ ഭട്ടതിരിയുടെ കാവ്യം എങ്ങനെ 'ഭേഡാ നാരായണീയ'മേ അതുപോലെ വാരീയരുടെ കാവ്യവും ഭേഡാ രാമചഞ്ചരതീസ്സേതും' തന്നെ. പരിണതപ്രജ്ഞനും ഭാവനാകുശലനും ആയ വാരീയർ ഈ കാവ്യത്തിൽ ശബ്ദവിഷയകമായി പ്രസാദംകൊണ്ടല്ലെങ്കിലും പ്രൗഢതകൊണ്ടു ഭട്ടതിരിയേക്കാടിനെ തല കുന്നിപ്പിടുന്നില്ലയോ എന്ന് തോന്നിപ്പോകുന്നു. ഉദാഹരണത്തിനായി ആദ്യത്തെ ഭാഗം ഉദാഹരിക്കാം.

ആനന്ദോദയരേതുമിന്ദുദക്ഷഭാ-
 മിന്ദുമുനീനാം ധിയാ-
 ചാപ്പുന്ദാരകമാപീപീലകമിഹ
 സ്രഗസുതനീത്യാ ധ്വനിതഃ
 ശ്രീവത്സാദ്ഭതകൌസ്തുഭോജപലവചഃ
 ശ്രീവാസുഭവസ്സുപയം
 ശ്രീമത്സംഗമമന്ദിരേ വിഹരതേ
 ശ്രേയഃപ്രദായീ നൃണാം.

ആണവൻ യദുണ്ഡമുദുണ്ഡൻ യതമനഃ
 യം ചിന്തയൻ സന്തതം
 തപന്നമൃനവന്ദനേ ഭജതി യോ
 യശ്ചൈവ ഭാസ്വം ഗതഃ

ധന്യോന്മുഖ മനുജഃ കദാപി ന ച നഃ

സ്തന്ത്രം ജനന്ത്രം ഹിഞ്ചേൽ;

തം നാഥം ജഗതാം നമാമി ശിരസാ

ശ്രീസംഗമേശം ഹരിം.

മഞ്ജുസ്വണ്ണകിരീടമഞ്ജനശിലാ...

ഭാളികചഞ്ചൽകചം

കിഞ്ചല്ലോപമാവില്ലിവല്ലിവലനൈ-

വ്യഞ്ജൽപ്രപഞ്ചസ്ഥിതിം

കഞ്ചാത്തർക്കനേത്രമുന്നന്മഭി-

ന്ദ്രഞ്ചന്മണീകണ്ഡലം

സഞ്ചല്പാമൃതപേനചഞ്ചാരസിതം

നഞ്ചിന്ത്യേതേ മുഖം.

കന്യാലഗ്നതകൈരസ്തഭം കരപഗൽ-

കൈരമോദകീകരബുരാഹ-

കന്യാരാതിസുദർശനാക്ഷഗുഡിക-

ശ്രീവത്സലക്ഷ്മണീതം

നക്ഷത്രശ്രീജഗൽഗുരോദരസ-

ന്നാഭിസ്ഥനാഭീകു

ന്ദ്രക്ഷോഭീരിതവേദമാനഭതു മേ

വേദം തവേദം വചം.

പ്ര'തം ഗാഢനിവിതപിതവാഹന-

മൃഗാലംഗികഞ്ചീകവ-

ബാദിപ്രാപ്രപദീനനീവിനിഭുത-

പീനോരുമാരാഗ്നമഃ

ബാധീദൽസനകാദൃതം പാദയുഗ്മ-

പാസീനയാത്രീരമഃ

പാസീചരിതചാമരം വരാമഭ-

തപം സംഗമാശീശപര!

ചുവർ ചുവർചുവർ ചുവർചുവർ

വിഷ്ണു പുനാദ്ര ഇ-

തേവം ധൃവാന്താം ധൃവാന്താം വി-

സ്തസ്ഥിതിധർമ്മസന്ദേ?

സ്പഷ്ടം രക്ഷസി; രക്ഷ; രക്ഷിതമലം
 സംഹൃത്യ; കൃത്യാദിതോ
 ഭക്താത്തിഷ്ട വിരമ്യ; സമഗ്രിതി കിം
 പിത്രാസി വിത്രാസിതഃ?

നൃസ്തം ചേതസി യദൃദൃ യതിനും
 നിസ്സ്രഭചിത്തൈർഹൃദി-

സ്തത്തൽ സ്മൃത ഏവ സുഷുപ്തധിതൈ
 ദത്തം തപയേതൈഹിഹം;

വിത്തം വസ്തുപ്രപത്യാമിത്രദയിതാ-
 ഭൃത്യാദി വാ ഭക്തയേ

പ്രത്തം ഭക്തജനായ തത്തദവിതും
 യത്തോസി തത്തോഷിതഃ.

മൃഗനപുണ്യപരംപരാമിഹജനേയ
 ജാനാതി മർത്ത്യോ ന താം

പാപനപുണ്യചിതാം പരാതനജനേയ
 സ്വേപനാതിയതേന യഃ

പ്രീണാതി ശ്രവണതപശ്ചിരസന-
 പ്രാണാനി യേനാനിശം

പ്രാണാതപ്രണയാവശേ ബത പശ്യേ
 ദേവേ ഭയമർദ്ദേ ദൃശ്യേ.

മൃഗ്യരത്നമയോഽഖനോസ്തപഘനോ
 രായോഽബുധാരാസമാ

ജ്ഞാപത്യാദി ജനാശ്ച ബഹവഃ-
 സ്തന്യന്തികേ യദൃപി

മായുരേഹ്ലദവൽ തഥാപി മമ ഭൂ-
 ന്മാലിന്യമന്യത്ര മാ;

വിശുഷ്പ്രഹരതം ബിഭൃഷാ നയനേ
 സ്മൃതാനുകമ്പാമനേ.

മനീനപ്രായമൈരിതോന്യദമലം
 ജാനദ്ഭിരേവാവിലം

പ്രാനപ്രാമുഖികീകൃതം യദതപീ-
 സ്മൃനപ്രഭം യോഗിഭിഃ

ഏതൽ പാവനതാസുധാകതശശഭിൽ

ഭാനപ്രകാശാംശുസ-

എന്നല്ലാമുതമീക്ഷിതം തവ വച

പ്രാണപ്രയാണേ വൃണേ.

ആരണ്യകാശ്വതത്തിൽ നിന്ന് ഒരു പദ്യം താഴെ ചേർത്തുകൊള്ളുന്നു.

നിരവർണ്ണയൽ സ വരവർണിനീമുഖം

മതിനിർണ്ണയായ യതിവർണ്ണയാ ദൃശാ

സമവർണ്ണയച്ചരണചണ്ഡതാം തവ

സ്വരവർണ്ണശുദ്ധപദമണ്ഡയാ ഗിരാം.

താഴെ കാണുന്നതു സുന്ദരകാശ്വതത്തിലെ ഒരു പദ്യമാണ്.

സൗധേ ഹമേമ്യ സഞ്ജവനേ ചാപ്യവരോധേ

സീതാഭേവീമേഷ വിചിന്തപന്നവലോക്യ

കഷേളീനാം കല്പതരൂണാം വിചിന്തേസൗ

ക്ലാനോ മദ്ധ്യേശിംശപമാസ്ത ക്ഷണമാതും.

യുദ്ധകാശ്വതത്തിൽനിന്ന് ഒരു ശ്ലോകംകൂടി ഉദ്ധരിക്കട്ടേ

തപദ്ബാണേദൃസ്സബിഭൃത്തപരിതമവരജം

ബോധയൻ കംഭകണ്ഠം

തദ്ബാഹുച്ഛായയാദ്യൻ സ്വപരിചുചശമ-

യാസ്ത പുത്രേണ സാധുഃ;

കല്പാനോന്നിദ്രഭദ്രപ്രതിഭഭവപാഷാ

ശുലിനാ തേന തേനേ

ദർബായാ യാ കപീനാമശനിരജനി സാ

പാദപാതാ തവാന്തേ.

നാല്പത്തൊൻപതാമത്തെ ഭാഗത്തിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവു തന്നേപ്പറ്റി പ്രകടമായി ചില വിവരങ്ങൾ പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട്.

ഭവന്മാലാകാരോ ഭജനവിമലാകാരകരണോ

സ്തമ്ഭരം രാമോ രാമായണമഭ്യന്തരോ തവ പര;

സുഖം മാലേഖൈതൽ സരണപദപുഷ്പയുഗലവിതാ

ജഗന്മാതാർമോഭം ദീശതു സാദാസാത്തവ ഹൃദി.

ഇതിൽനിന്നു കവിയുടെ നാമധേയം രാമനെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൃത്തി ഇരിങ്ങാലക്കുടക്ഷേത്രത്തിൽ മാലകെട്ടെന്നും വിശദമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. ആ ഭാഗത്തിൽ തന്നെയുള്ള മറ്റൊരു ശ്ലോകമാണ് താഴെ കുറിക്കുന്നത്.

ബുധോ വാ മുഖേന വാസ്തവിഹ കവയിതാ സ്വാൽ കിമിയതാ?
ശ്രോ വാത്മീകീയാദ്രാമപതീകഥാ യേന ഹി യഥാ
തഥേയം. തസ്യാ യദ്രുനകപനകാപേ ചരിണമേത്
പ്രസരൈശ്ച ശ്രോതൃണാം ഫലമിദമുതേ കിം കവികൃതേ?"
ഗനനസമാപ്തിയിലുള്ളതാണ് അധോലിഖിതമായ പദ്യം.

ശതം നാതി സഹേന പോഷ്ണമപി ച
ശ്രീസംഗമാധീശപര!
സ്വാതന്ത്ര്യ ചകിതസ്തദസ്മി; സുഖിത
സ്വപത്പാരതന്ത്ര്യ സുതേ;
ഭേദം ധാതുഷ്ഠ ചേദ്രിയേഷു ശിരസി
സ്വാതന്ത്ര്യ തഥാത്മബിഹി
സ്വപത്പാരതന്ത്ര്യ മേ തത്വൈവ കരുണ
പീഡാശ്ചാരായതാം."

ഈ സ്തോത്രത്തിൽ പ്രഥമശതകം കൂടൽമാണിക്യസ്വാമിയുടെ കേശാഭിപാദമാണെന്നു കണ്ടുവല്ലോ. അന്ത്യഭാഗം പാദാഭികേശമാണ്. ഈ വിഷയത്തിൽ ചാരിയർ ഭട്ടതിരിപ്പാട്ടിലെ അനുകരിച്ചുനില്ക്കുന്നു. ഭട്ടതിരി തന്റെ കാവ്യം ഒരു കേശാഭിപാദംകൊണ്ടത്രേ സമാപിപ്പിക്കുന്നത്.

രാമചഞ്ചശതീസ്തോത്രത്തിനു പത്തുപതു കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുൻപു രാമൻനമ്പിഴി എന്നൊരു വിദ്വാൻ ഒരു ലഘുവ്യാഖ്യാനം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് അന്ന് ഇരിങ്ങാലക്കുടവാരിയത്തിൽ മുപ്പാരിയന്ന പ്രസിദ്ധജ്യോതിഷികൻ ശങ്കുവാരിയരുടെ ആവശ്യപ്രകാരം ആയിരുന്നു എന്നു താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന വ്യാഖ്യാനപദ്യത്തിൽ നിന്നു വെളിവാകും.

ധീമാൻ പാരശവാഗ്രണീർവിജയതേ
ജ്യോതിർവിദഗ്രേഹരഃ
വ്യാതോ ഭക്ഷിണമനുരന്ധധിരന്ധൻ
ച ശ്ലോ.രാഖ്യോ/മലഃ

രാമസ്തംഭ ശിരഃവികല്പിതമതി
സ്വപ്നസ്യ ചാത്മാമിത
ബ്രേമാം പഞ്ചശതീസ്തവസ്യ വിവൃതിം
കവേ യഥാമത്യാഹം.

ഏറെക്കാലം ഇരിങ്ങാലക്കുടയിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയതിനു ശേഷം വാരിയർ കര നാൾ തൃശ്ശിവപേരൂർ താമസിച്ചു വടക്കുന്നാഥസ്വാമിയെ ഭജിക്കുകയുണ്ടായി. അക്കാലത്ത് അദ്ദേഹം വടക്കുന്നാഥസ്തുതിയായി പല കീർത്തനങ്ങളും നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ ഏതാനും വിലത് എന്റെ കൈവശം വന്നുചേർന്നിട്ടുണ്ട്. അവ ഞ്ഞം ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ അനുബന്ധമായി ഒടുവിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നു. ആ അവസരത്തിൽ അന്നു തൃശ്ശൂരിലും മറ്റും നാട്ടുവാഴിസ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്ന ചങ്ങരൻകോതക്കുത്താവുമായി വാരിയർക്കു പരിചയപ്പെട്ടപ്പോൾ ഇടയാകുകയും കത്താവിന്റെ ആജ്ഞാനുസാരം വടക്കുന്നാഥക്ഷേത്രത്തിലേക്കു തന്റെ ഒരു വഴിപാടെന്ന നിലയിൽ ആ മഹാകവി ശിരിജകല്യാണം ശീതപ്രബന്ധം നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇത് എന്റെ കൈവശം കിട്ടിയിട്ടുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ ഗ്രന്ഥകത്താവു തന്നെ കുറിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പദ്യത്തിൽനിന്നു വിശദമാകുന്നു.

“ശിരിജകല്യാണമിദം

നിരമാലിഖിച്ച രാമപാരശരാഃ

സങ്കടമോചനമേതോ-

ശുങ്കരഗോദപ്രഭോന്നിരോശേന.”

ഇതിൽനിന്നു ശിരിജകല്യാണം കവിതന്നെ നിർമ്മിച്ച് ആദ്യം ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ എഴുതിയതായി കാണുന്നു.

നളചരിതം കഥകളിപ്പാട്ടു വാരിയരുടെ ഒടുവിലത്തെ കൃതി എന്ന് ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

ഉണ്ണായിവാരായരുടെ ജീവിതകാലത്തേപ്പറ്റി ഒരു പ്രായം പറയുന്നതിനു വളരെ ആലോചിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വാരിയർ കൊല്ലം ൯൨൫-ാ മാണ്ടിയ്ക്കു ജനിച്ചു എന്നും ൯൫൫-ാമാണ്ടിയ്ക്കു തിരുവനന്തപുരത്തു വന്നു കാർത്തിക തിരുനാൾ രാമവർമ്മ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലേ മുഖംകാണിച്ചു എന്നും അന്നു ഇവിടെ വച്ചു മഹാകവി കണ്ഠനമ്പിയാരുമായി പരിചയപ്പെട്ടു എന്നും ടിപ്പുവുമായുള്ള യുദ്ധത്തേപ്പറ്റി

ചില മണിപ്രവാളശ്ലോകങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയെന്നും നവം ൧൦-ാം ന്നു ഹരിജനാലക്കടവച്ച് ൩൧-ാമത്തെ വയസ്സിൽ മരിച്ചു എന്നും സൂക്ഷ്മ പോലെ ൧൦ ൫൩-ലെ ഭാഷാചരിത്രം ഒന്നാംപതിപ്പിൽ പറഞ്ഞു കാണുന്നതു യാതൊരു രേഖയേയും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയല്ലെന്ന് തെളിയിക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. രണ്ടാംപതിപ്പിൽ ൯൫൫-ന് ഇടയ്ക്ക് അല്പ ൯൪൦-ന് ഇടയ്ക്കാണ് വാരിയർ കാത്രികതിരുനാൾ തിരുമേനിയെ മുഖംകാണിച്ചത് എന്നു പഴയ ഐതിഹ്യത്തെ സ്വല്പം ഭേദപ്പെടുത്തി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതും വിശ്വാസയോഗ്യമല്ല.

“അച്ഛി ച മമ ദയിതാ

കളിയല്ലനതിചിരസ്മതാ

പ്രാണൻ കളയുമതിവിധര

എന്നാൽ കലമിതചിലവുമരതിവന്നിതു.”

എന്ന നൂറ്റാണ്ടിൽ ഒന്നാംദിഗ്വിജയകാണ്ഡത്തിലെ പദ്മവഞ്ചന അറമാണ് എന്നൊരൈതിഹ്യമുണ്ട് എന്നും ഉണ്ണായിവാരിയർ സമീപസന്തതിയില്ലാതെയാണ് മരിച്ചത് എന്നും ഉള്ളതു നിവിവാദമാണ്. വാരിയരുടെ മരണശേഷം അകന്ന ഒരു ശാഖയിൽ ഒറ്റയായി ശേഷിച്ച ഒരുനാണുരവൻ തൃശ്ശൂരിനടുത്തു കുട്ടനല്ലൂർ വാരിയത്തുനിന്ന് അകത്തുട്ടുവാരിയത്തോക്കു ദത്തുവച്ചു. അതിനും രണ്ടു തസ്തികയ്ക്കുമേലാണ് ഒരു പ്രസിദ്ധജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രജ്ഞനായ ഇടുണിക്കണ്ടവാരിയർ കുടുംബത്തിൽ മുപ്പനായതെന്നത്രേ ഐതിഹ്യം. ഇടുണിക്കണ്ടവാരിയർ ൯൯൮-ൽ തന്റെ മകൻ തൃപ്പാൽക്കുടത്തു ശങ്കുവാരിയരെ അമ്മയോടു കൂടി ദത്തുക്കുട്ടു കുടുംബത്തേക്ക് അവകാശിയാക്കിത്തീർത്തു. ആ ദത്താപത്രം ഇപ്പോഴും ഉണ്ട്. അദ്ദേഹം ൧൦൦-ൽ ചിലപാനം വയസ്സു ജീവിച്ചിരുന്നതിനു ശേഷം കൊല്ലം ൧൦൨൦-മാണ്ടിടയ്ക്കു കാലധർമ്മത്തേ പ്രാപിച്ചു. പിന്നീടു രാമൻനമ്പിടിയേക്കൊണ്ടു രാമപഞ്ചശതീസ്തോത്രം വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടു ശങ്കുവാരിയർ മുപ്പനായി. അദ്ദേഹം ൧൪-വാസ്തോളം ജീവിച്ചിരുന്ന് ൧൦൩൪-ൽ അന്തരിച്ചു. ശങ്കുവാരിയർ ശ്രാദ്ധം ഉഴുതിവന്ന പൂവികന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ രാമൻ എന്നൊരു പേർ കാണുന്നില്ല. ഉണ്ണായിവാരിയർ ഇടുണിക്കണ്ടവാരിയരുടെ അടുത്ത പൂവികനായിരുന്നില്ല എന്നുള്ളത് ഇതിൽനിന്നു വിശദമാകും. ശങ്കുവാരിയരുടെ കാലത്തിനിപ്പറും കറേക്കാലം ജ്യോതി

ഷരീഫാൻ കുട്ടൻവാരിയർ കലമരിമയെ പരിപാലിച്ചു പോന്നിരുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ കാരണവൻ ഈശ്വരവാരിയരാണ്.

കഞ്ചൻനമ്പിയാക്ക് ഏനതുപോലെ യാതൊരു ക്ഷേത്രം നഭവവും കാർത്തികതിരുനാൾ മഹാരാജാവിനു തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഉണ്ണായിവാരിയർക്ക് പതിച്ചുകൊടുത്തതായി കാണുന്നില്ല. കായംകുളം രാജ്യം പിടിച്ചടക്കിയ അവകാശവഴിയാണല്ലോ തിരുവിതാംകൂറിലേക്ക് ഇരിങ്ങാലക്കുടക്ഷേത്രത്തിലെ മേൽക്കോയിമമ്പനാനം സിദ്ധിച്ചത്. പണ്ഡിതപക്ഷപാതിയായ കാർത്തികതിരുനാൾ മഹാരാജാവിനു തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഇരിങ്ങാലക്കുടക്ഷേത്രത്തിലെ കടുകുപ്രവൃത്തിക്കാരനായ ഒരു മഹാകവി തന്നെ സന്ദർശിച്ചിരുന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു വല്ല പ്രത്യേകാനുഭവങ്ങളും ഒരു ക്ഷേത്രത്തിൽതന്നെ പതിച്ചുകൊടുത്തിരിക്കുവാൻ ഇടയുണ്ട്. അവിടുന്ന് സ്ഥാപിച്ചു വലിയകൊട്ടാരം ഗ്രന്ഥപ്പുരയിൽ ഗിരിജാകല്യാണം ഗീതപഞ്ചസ്തതിന്റേറയോ രാമപഞ്ചശതീസ്തോത്രത്തിന്റേറയോ ഒരു താളിയോലപ്രതിപോലും കാണുന്നില്ല. നളവരിതം കഥകളി തിരുവനന്തപുരത്തുവെച്ചു നിർമ്മിച്ചു ഏനുള്ള തിരു യാതൊരു തെളിവുമില്ല. നേരേമരിച്ചുൻ ൫൫-മാണ്ടിടയ്ക്കു വാരിയർ ഇവിടെ വരികയും കുറേക്കാലം താമസിക്കയും ചെയ്തിരുന്നു എങ്കിൽ വലിയ ഒരു സംസ്കൃത പണ്ഡിതനായ അദ്ദേഹം മഹാകവി അശ്വതിതിരുനാൾ തിരുമേനിയെ അനുകരിച്ച സംസ്കൃതശ്ലോകങ്ങൾ കൊണ്ടു തന്നെ ആദ്യത്തേ തന്റെ കഥകളി പൂരിപ്പിച്ചിരുന്നിരിക്കാനാണ് എപ്പറ്റുമുള്ളത്. “കാതിലോലം; നല്ലതാളീ” “കരി കലക്കിയ കളം; കളം കലക്കിയ കളം” “ചേറ്റിൽക്കിടക്കുന്ന പന്നിത്തടിയനും; പഞ്ച ശയിക്കുന്ന പോതുപ്രവരനും”; ഈ മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു വലിയ വിലയൊന്നും വെക്കേണ്ടതില്ല. കാളിദാസനേയും ഭാഭൃതിയേയുമോ ഏഴുതെപ്പാളനേയും കണ്ണശ്ശനേയുമോ പഠറിയുള്ള ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടും, “പാതിപാതി പയോനിയെ പാതംഗം” “പുടായിൽത്തുളസിപ്പും യമഭടത്തല്ലിപ്പും ചുടാത് വരും” മുതലായ പദ്യങ്ങളുടെ കർതൃത്വത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള പഴയകഥകളേയും, ഇക്കാലത്ത് ആർ വിശ്വസിക്കുന്നു? ഉദണ്ഡശാസ്ത്രികൾക്കും കാക്കശ്ശേരിഭട്ടതിരിയ്ക്കും തമ്മിൽ നടന്നതായി കേരളീയൈതിഹ്യം ഹോജിക്കുന്ന “ആകാരോ റുപപഃ; നാരി നാറ്റാകാരോ ദീപഃ” ഇത്യാദി സംഭാഷണം ചോളശൈ

ത്തിൽ വേദാന്തഭേദികൾ ഒരു അഭിപ്രായത്തിൽ നടന്നതായ
ത്രേ ഐതിഹ്യം. വേദാന്തഭേദികർ ഉദ്ദേശ്യനെ അപേക്ഷിച്ചു
പ്രകടനനായിരുന്നു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

മേൽ വിവരിച്ച ന്യായങ്ങളാൽ ഉണ്ണായിവാരീയർ കഞ്ചൻ
നമ്പിയാരുടെ സമകാലികനായിരുന്നു എന്നുള്ള വിശ്വാസത്തി-
ന്ദ സാരമായ ഉടവു തട്ടുന്നുണ്ട്. ഇനി കൊല്ലം പത്താംശതക-
ത്തിന്റെ മദ്ധ്യകാലത്തല്ല അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്നതെങ്കിൽ
പിന്നെ ഏതു കാലത്തായിരുന്നു എന്നു നോക്കാം. രാമപഞ്ചശതീ-
സ്തോത്രം ൪൯-ാം ഭാഗത്തിൽനിന്നു ഞാൻ ഉപരി ഉദ്ധരിച്ച
ഒരു പദ്യത്തിൽ “അനുകലനകാലേ പരിണമേൽ പ്രസരതേ”
എന്നൊരു ഭാഗം കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. അതിൽ “പരിണമേൽ പ്ര-
സരതേ” എന്നുള്ളത് അനുകലനകാലമായ കലിദിനത്തെ കാണി-
ക്കുന്നു എന്നത്രേ ചില പണ്ഡിതന്മാരുടെ വിക്ഷേപം. അങ്ങനെ
യാണെങ്കിൽ കൊല്ലം ൭൯൮ ഇടവമാസം ൧൧-ാം-നു വെള്ളി-
യാഴ്ച നാൾ ആ ശ്ലോകം നിർമ്മിച്ചതായി വരുന്നു. എന്നാൽ
ആ ഭാഗം കവിസംഖ്യയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായി രാമനമ്പിടി
അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ പറഞ്ഞുകാണുന്നില്ല.

രാമനാട്ടത്തിന്റെ ഉദയം കൃഷ്ണനാട്ടത്തിന്റെ ആവിർഭാവ-
ത്തിനു മേലായിരുന്നു എന്നുള്ളതു നിസ്തർക്കമാണല്ലോ. കൃഷ്ണനാട്ട-
ത്തിന്റെയും പൂർവ്വഭാരതചമ്പുവിന്റെയും കർത്താവായ മഹാകവി
കോട്ടിക്കോട്ട മാണവേദൻ രാജാവ് ആ രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളും നി-
ർമ്മിച്ച കാലം അവയിൽതന്നെ കലിസംഖ്യകളാൽ കുറിച്ചിട്ടുണ്ട്.
“പാപോദാലാലസോയം കലിഃ” എന്നു പൂർവ്വഭാരതചമ്പുവിൽ
കാണുന്നതിൽ നിന്ന് ആ ഗ്രന്ഥം കൊല്ലം ൮൨൩-ലും “ഗ്രാഹാ-
സ്തുതി ഗ്ലാഹകൈഃ” എന്നു കൃഷ്ണനാട്ടത്തിൽ കാണുന്നതിൽ നിന്ന്
ആ ഗ്രന്ഥം കൊല്ലം ൮൨൯ വാണ്ടു ധനുമാസം ൨൦-ാം-നു ഞാ-
നയാഴ്ച ദിവസത്തിലും ആണ് അവസാനിച്ചതെന്ന് ഉദ്ധരിക്കാം.
കവി തന്റെ ഗുരുവായ ആനായത്തു കൃഷ്ണപ്പിഷാരടിയെ രണ്ടു
ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും സ്തുതിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അംലവിഹരികരാനാം കൃഷ്ണനാമ്നാം ഗുരൂണാം-

മനവരതമാ ധരം പ്രാവൃഷ്ടേണാംബുവാഹം

പ്രവിസരദനകന്ദാവാരീസംഭാരസാന്ദ്രോ

മമ ഹൃദയമയ്യരം നന്ദയേഭാത്തമോദം.

(പൂർവ്വഭാരതചമ്പു)

പ്രേമ്ണാലം ലാഭ്യമാനഃ സഭയമിഹ സഭാ-
 നന്ദനമേതേന ചിത്രം
 രാമേണ ജ്ഞാതാ വാ വിവശമതി യശോ-
 ഭാഖ്യയാ വാ ജനന്ത്വാ
 ആദിപുത്രിവൃഗവ്യാ വിബുധപരിവൃശോ
 ശ്ലാഘാതാഘമോക്ഷം
 പണ്ണൻ കൃഷ്ണൻ ഗുരുമേ പരമതമപഭോ -
 ഭാസകോ ബോഭവീതു.

(കൃഷ്ണനാട്ടം)

എല്ലാകൊണ്ടും

“സ്തായദ്ഭക്തിഭരണേ നന്നമനന്തം
 ശ്രീമാനവേദാഭിധ-
 ക്ഷോണീഭ്രേണ കൃതാ നിരാകൃതകലിർ-
 ഗ്രാഹ്യാ സ്തുതിർഗാഥകൈഃ.”

ഇത്രാടി പട്ടം കലിന്ദുകമാണെന്നുള്ളതിനേപ്പറ്റി ആരും സംശയിക്കണമെന്നില്ല. കൊട്ടാരക്കരതമ്പുരാൻ മാനവേദരാജാവിന്റെ സമകാലികനും രോഹിണീനക്ഷത്രത്തിൽ കിരവവതാരമാണ് തിരുവിതാംകൂർ ഉണ്ണിക്കേരളവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ സ്വസ്രീയനും ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹം രാമനാട്ടം ഏർപ്പെടുത്തിയതും രാമായണവാഷ്പകമായി എട്ട് ആട്ടക്കഥ നിർമ്മിച്ചതും ഉണ്ണിക്കേരളവർമ്മ മഹാരാജാവു നാടനീങ്ങിയ കൊല്ലം വന്തന്ന-ന മുൻപായിരിക്കണം. അങ്ങനെയൊക്കെ നളചരിതം നാലുദിവസത്തെ കഥകളി ആ പ്രസ്ഥാനത്തെ അനുകരിച്ച് ഉണ്ണായിവാരിയർ വർഗ്ഗം മുൻപു നിർമ്മിച്ചു എന്നു വരാൻ പാടില്ലായ്കയില്ല. കൊച്ചിരാജ്യത്തിലെ ഒരു പ്രഭുവിനെ ആശ്രയിച്ചുപാർത്തിരുന്ന ഒരു മഹാകവി കൊച്ചിയുടെ ജന്മശതവായ സാമൂതിരിമഹാരാജകുടുംബത്തിലെ ഒരുഗത്തോടുള്ള സാഹിത്യമത്സരത്തിൽ ഭാഗഭാക്കുകുന്നത് അസംഭവവുമല്ല. നളചരിതത്തിലേയും ഗിരിജാകല്യാണത്തിലേയും പല ഭാഗങ്ങളിലെ ഭാഷാരീതി പരിശോധിക്കുന്ന പക്ഷം ആ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കൊല്ലം പത്താം ശതവർഷത്തിന്റെ ഉത്തരാർത്തേക്കാൾ ഒൻപതാം ശതവർഷത്തിന്റെ പൂവാർദ്ധത്തിലോ ഉത്തരാർത്തിലോ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു എന്നു വരാനാണ് ന്യായം അധികമുള്ളത്. ‘പരിണമേൽ പ്രസരെയ്യ’ എന്ന

വാക്യം, അനുകലനകാലേ' എന്ന പദത്തെ ചിന്തിച്ചു വരുന്നതിനാൽ അതു കലിസംഖ്യാസൂചകമല്ലെന്നു ചെണ്ടിച്ചു പറയാൻ നിവൃത്തിയുണ്ടില്ല. അതു കലിസംഖ്യതന്നെയാണെങ്കിൽ രാമപഞ്ചശതീസ്തോത്രം വാരിയരുടെ യൗവനത്തിലേയും നളചരിതം വാല്മീകിയിലേയും കവിതയാണെന്ന് ഇതിൽ കൂടുതൽ തെളിവുകൾ നമുക്കു കിട്ടുന്നതുവരെ വിശ്വസിക്കുന്നതിൽ അനൗചയ്യമില്ല.

ഈ മഹാകവിയുടെ കവിതാരീതിയേപ്പറ്റി പരേതനായ പ്രൊഫസർ ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ തന്റെ നളചരിതത്തിന്റെ പ്രൗഢവ്യാഖ്യാനമായ കാന്താരതാരകത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ രേഖപ്പെടുത്തിട്ടുള്ളതിൽനിന്ന് അധികമാർക്കും ഈ അവസ്ഥയിൽ പ്രസ്താവിക്കണമെന്നു ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. ഉണ്ണായിവാരിയർക്കു ഗ്രന്ഥാന്തത്തിൽ,

ഗ്രന്ഥഗ്രന്ഥിരിഹ കപചിൽ കപചിദഹി
 ന്യാസി പ്രയത്നാഞ്ചയം
 പ്രാജ്ഞമന്യമനം ഹരേന പാരിതീ
 മാസ്തിൻ ചരഃ ചേലതു
 ശ്രദ്ധാരാജഗുരൂർഗൃഹീതദ്രവം
 ഗ്രന്ഥിസ്തമാസാദയ
 രേപതൽകാവ്യരസാമഗ്നിമജ്ജനസുഖ
 വ്യാസജ്ജനം സജ്ജനം.

എന്നു തന്റെ ഉദ്ദേശത്തെ വിളിച്ചുപറയാമായിരുന്നു എന്നു പ്രൊഫസർ തമ്പുരാൻ ആ അവതാരികയിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുതന്നെ ഗിരിജാകല്യാണത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ കവി മുക്കുകണ്ണും ഘോഷിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നുള്ളതു സ്മരണീയമാണ്.

“കവിനന്ദമുദിതയിടയിൽ വരുവതുമിരുമ്പിനാൽ
 കൂട്ടൽ മരംകൊണ്ടു കല്പിക്കിലേവനും.
 അഭയമിതു ഭവജലധിനടുവിലടിയും കപ്പ-
 വട്ടുസിരിച്ചിടനാലത്നമുണ്ടാം ബഹു.
 മരുകരയിലണവതിനമറികിൽ മതിയായ് വരും
 മലോകരേ! ഹോരസംസാരസാഗരേ.”

എന്ന ഭാഗം നോക്കുക.

ഗിരിജാകല്യാണം ദ്വിതീയചണ്ഡത്തിൽ പാർവതീദേവിയുടെ സൗന്ദര്യവർണ്ണനാഘട്ടത്തിലും മറ്റും കാണുന്ന കാർതികത്തിനു കണക്കില്ല. ഗ്രന്ഥിജടിലമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിനു വിസ്തരിച്ച ക്രാന്താത്മാരകം പോലെ ഒരു വ്യാഖ്യാനമുണ്ടായാൽ മാത്രമേ സാമാന്യന്മാരായ വായനക്കാർക്കു പൂർണ്ണമായി അത്ഭുതബോധം സിദ്ധിക്കുകയുള്ളൂ. അത് ഏകദേശ ഉദ്യോഗക്രമം തിരിച്ചറിയിച്ചിട്ടുള്ളതല്ലാത്തതിനാൽ അതിലേക്കായി ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഒരുക്കുന്നില്ല.

ഉണ്ണാതിവാരിയരേക്കാൾ മറ്റൊരാളാവനായ ഒരു കവി! കേരളത്തിൽ ഒരുകാലത്തും ജനിച്ചിട്ടില്ലെന്നു നമുചരിതംപോലെ തന്നെ ഗിരിജാകല്യാണവും തുറന്നു വായിക്കുന്നുണ്ട്.

ജയ ജനനി! ജഗദഭയഭരണാദരണേഷണേ!
 ജഗദ്ദാജനമഹാബലാമഹാബ്രാഹ്മണി!
 ജയ ജനനി! ശിരകമന്തി! ജയ ഭദ്രവതീ! ശിവോ!
 ജന്തുസ്താനസന്തോഷോപതാമണേ!
 തവ ഭക്തു പരമശിവന്തി മുട്ടുന്നിപ്പാദൻ
 ശാരദബ്രഹ്മശരപുത്രചന്ദ്രഭക്ത!
 ജനനി! തവ മാരിമതിരു ജഗതി തതമെമ്പലം
 ജന്മാഭ! ഞ്ഞേരക്കു വേണ്ടി വേണ്ടിത്തറ;
 ശരണമിഹ തവ പാണയഗളമിരു മാദുശാം
 ശങ്കരാലങ്കാരശൃംഗാരശൃംഗവേ!

ഇത്യാദി ഭാഗങ്ങളിൽ കാണുന്ന ശബ്ദധാരണിയിലെ സൗന്ദര്യവും പരമാനന്ദപ്രദമായ ശിഖരവും. ശ്രീപദ്മേശ്വരൻ കാമഭേദനെ ദഹിപ്പിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതു തുറക്കുന്ന

ഃഏന്നേവമിഹാലയോർവിദ്വിയന്തോദത്തം-
 നൈവേ നിമിത്തമെന്നാത്തനി വിശിഷ്ട
 തൃക്കണ്ഠപ്പുണ്ഡരയ്ക്കാൽ വിനാശിക
 നിരപ്പുനാശഭീരിമാ ദിഗ്വചക്ഷുഷാ
 നില്ക്കുന്ന മാതൃനേക്കുണ്ടു സമീപാത്-
 ദിക്കുന്ന കോപാങ്കുരത്തക്കരുത്തേഴും
 സൽകൃപാദാജടയംകൊണ്ടു ചണ്ഡിച്ചു
 തപ്പുങ്ങരച്ച പാരാണവായ്നേറ്റിച്ചു

വെച്ചാളിപ്പാനായ് തൂനിഞ്ഞളവെയും
 സുകൃതമായോരു പരാണം പുറത്തു ഫാ-
 ഭേക്ഷണഭാരം കടന്നുപോയും വിധേയ
 എൺമണിയെടുക്കുറിട്ടതിലൊന്നോളം-
 മമ്മിശിവാനിർക്കണവും തുണയായി.
 വിസ്തയമെന്നു പറയാവു കാൽക്കുണാൽ
 ഭസ്താവശേഷനായ്ത്തീൻ മനോഭവൻ"

എന്നഭാഗം "ഭസ്താവശേഷം മദനം ചകാര" എന്ന പാദത്തിൽ
 അവസാനിക്കുന്ന കമാരസംഭവത്തിലെ കാളിദാസവർണ്ണനയ്ക്കു
 പ്ലോലം ജയിക്കുന്നു എന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. പോരുമേതെ
 ഗിരോ വാരുമേ മായവ" മുതലായ ഭിക്ഷകളിൽ കവി പ്രഭ
 ശിഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്ന നിരങ്കുശത്വത്തെ നമസ്കരിക്കുകതന്നെ വേണം.
 ഈ നിരങ്കുശത്വം ഇതുപോലേ തന്നെയോ ഇതിലുമധികമാ
 യോ രാമപഞ്ചശതീസ്തോത്രത്തിലും കാണാം. കേരളീയരായ
 സംസ്കൃതകവികളിൽ ഇത്ര നിരങ്കുശനായി മഹാകവി ഇലത്തൂർ
 രാമശാസ്ത്രികൾ ഒരാൾ മാത്രമേ എന്റെ സ്മൃതിപഥത്തെ പ്ര
 വേശിക്കുന്നുള്ളൂ. "പ്രവിഭാതിയുണ്ടെന്നാകിൽ പടിച്ചു പാടി
 കൊടുവാൻ" എന്നു കവി പറയുന്നതിൽനിന്നു ഗിരിജാകല്യാ
 ണം സാമാന്യസ്ത്രീകളുടെ ആവശ്യത്തെ പരസ്കരിച്ചു നിർമ്മിച്ചു
 തല്ലുന്നു വെളിവാകുന്നു.

കനകമുതൽവും സുധ കണക്കേപ്പടിനിയും
 അനന്തം ചരിതവുമനുപ്രാസമുപമാദി
 ഇണക്കും കലൻ രമ്യം ജനിക്കും നൽസാരസ്വപതം
 നിനക്കും നിൻഭയിതക്കും നിനയ്ക്കുന്നവക്കും പിന്നെ".

എന്നു നളചരിതത്തിൽ സരസ്വതീദേവി നളചക്രവർത്തിയെ
 കൊടുക്കുന്ന വരം വാരിയതുകൊണ്ടു പ്രബന്ധകടാക്ഷമെന്നത്രേ
 ഞാൻ കരുതുന്നത് ആമാതിരിയിലുള്ള ഒരു വരപ്രദാന
 ത്തിനു ഗിരിജാകല്യാണസരസ്വതിയും സന്നദ്ധയായിത്തന്നെ
 നിലകൊള്ളുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം.
 മൻ ൨൪ - ൧൧ - ൨൦

}

എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ.

ഗിരിജാകല്യാണം

പ്രഥമഘണ്ഡം.

കനകനിരംപുണ്ട ഘനകാരുണ്യമുതൽ!
മനകാമ്പിങ്കൽ വാണീടനഘ! കരിമുഖ!
ഗണനാസരണിയിൽ ണയാഗുണഗണ!
ഗണനായക! ഹോറി! തുണയായിരിക്ക നീ.
ഭണിതിമാതാവേ! നീ പിണിതീത്തരുളുവാൻ
മണിദീപികപോലെക്കനസി വിളങ്ങുക.
പരിഭൂതികളെന്നും വരുമാനമുക്കില്ലേ
ഗുരുഭൂതന്മാർ തുണ മരുഭൂതിയിങ്കലും?
ഗുരുഭാരതീഗുണപരിപാകങ്ങളോത്താൽ
സുരപാദപം തുണം; സുരദി കരദിയും.
സുരമാമുനിനവഗ്രഹകാരുണ്യമിപ്പോ -
ഛോരുമകന്നിങ്ങു പെരുമാറണമെങ്കൽ.
ശരണം പ്രാപിക്കുന്നേൻ ധരണീസുരന്മാരെ -
ക്കുണാനിധികളാം കവികൾ പലരയും.
ആയിമാറുവാനെന്തു ചേദിനീതലേ മരു -
ന്നാദിമകവിവംഗപാദിമകുലയുളളു.
ആ രസമറിഞ്ഞല്ലോ ഭാരതം വ്യാസൻ ചൊല്ലി;
ഭൂരതാ ഗിരാമതിൻ മാരുത വിചാരിച്ചാൽ
ആളുകളിവരെന്നു മുളുവിനനുവാദം
കാളിദാസാദികളേ! കേളികേരപ്പാനം പാരിൽ.
സൽപരാണാദികേട്ടു മുപ്പരാതാതികഥ
തപ്പുകൂടാതെ നിത്യമുരപ്പുവില്പറപ്പിച്ചാൽ
ഉരപ്പരിതാപം നീങ്ങുമല്ലയങ്ങുവരും;
സൽപരജ്ഞാതമാഭമപ്പറം ഭൂമല്ല.
ഹര ശങ്കരത്യാദി തിരുനാമങ്ങൾ കേട്ടാ -
ലുരിയാടാതെ തുണ്ണിമിരിയെന്നാതം ഏചാല്ലാ

പെരിയ സൂരികൾക്കുമരിശമുണ്ടായ് വരാ;
 പരമാത്മിയാമെന്നിൽപ്പരിതോഷമേ വരൂ.
 പരിചോഭവും ചിന്തിച്ചരിയ ഭാഷയായി-
 ഗ്ഗിരിജാകല്യാണം ഞാനുരചെയ്യുന്നെന്നാൽ.

എങ്കിലോ കേൾക്കു പണ്ടു ശങ്കരൻതിരുവടി-
 യങ്കിലോചനനരൻ പുംഗവകേതു പുരാൻ
 അംഗനാനാശംകൊണ്ടു തിങ്ങിന വിഷാദത്താൽ
 മങ്ങിന മനസ്സിൽപ്പൊങ്ങിന വിരക്തിയാൽ
 തുംഗഭംഗം ഹിമാദ്രിമേലുണ്ടൊരു ഭാഗത്തിങ്കൽ
 *തങ്കലേ തന്നെക്കണ്ടു തിങ്കൾമെഴുലിയും വാണു.
 നന്ദികേശപരട്ടംഗിപുംഗവാദികൾ ഭൂത-
 വൃന്ദവും തപസ്സിനു തന്നെയുണ്ടൊരുവെട്ടാർ.
 തന്നുടേ തത്പരകണ്ടങ്ങുചിന്തയും വിട്ടു
 സന്തതമിരുന്നിരങ്ങുതകാത്തകൻ ചിരം.
 കപർദ്ദിതന്നെക്കാൺമാൻ തരത്തിലവസരം
 തപസ്വിജനങ്ങൾക്കും പ്രയത്നം ചെയ്തേ വരൂ.
 കനത്ത സന്ദേഹങ്ങൾ സമസ്തശാസ്ത്രത്തിലു-
 മണത്തുമവക്കു മറന്നതുമ്മേൽക്കൂടാ.
 ഒട്ടനേകം നാളേവും നഷ്ടപ്പെഴുകികചിന്ത-
 മഴുതുമുത്തിതാൻ തപോനിഷ്ഠനായ് മരുവുന്നാൾ
 വിഷ്ണുപവാസികൾക്കു പെട്ടുപൊട്ടെത്തു ചൊല്പൂ;
 കഷ്ടമായ് ലോകതന്ത്രം; ഭ്രഷ്ടമായ് കാമതന്ത്രം;
 ആക്കുമേ കാമരസമോക്കിലുമില്ലാതെയായ്
 വാർകഴലിമാരെല്ലാം ചീക്കുമായിയൽ മേവി.
 ദേവനനവമധുസേവനരതിയില്ല
 നേവനം നാവിൽ മഹാദേവനാമമെയുളകൂ.
 ദേവകൾ മുനികളെന്നേവമില്ലെന്നു ദേവം;
 കേവലം മുനികളായേവതെന്നേ വേണ്ടു.
 ദേവനാരിപ്പുണ്ഡരിവഭാവനാപരമാരായ്
 മേവിനാർ മന്ദാകിനീപാവനതീരങ്ങളിൽ.
 നിഷ്ഫലബലഹീനപുഷ്പപല്ലവങ്ങളായ്-

* 'അമ്മാനമാത്മസ്തുതപോകയന്തം' കുമാരസംഭവം, † 'എങ്കിൽക്കൂടാ'
 (പാഠാന്തരം)

കല്ലവൃക്ഷങ്ങൾ വളഞ്ഞെപ്പൊഴും വശംകെട്ടു.
കേവലം കാമനവും കൈവെടിഞ്ഞില്ലരിപ്പും
ദേവപൂജയ്ക്കൊക്കളാം പൂവിതെന്നുയ്ക്കയാൽ.

രംവണ്ണമുള്ള പൂക്കൾ മൂവുകിലും കണ്ടു
ജീവനനുരഞ്ചെയ്തു ദേവരാജനോടേവം:
“ഇന്ദ്ര! നീയെന്തിവണ്ണം മന്ദനായുരുന്നതൂ;
വന്നിതു വിപശ്ചാസം മന്നിടം മൂന്നികലും.
ഐഹികമാർക്കുവേണ്ടാ ദേഹികൾക്കെന്നാലുണ്ടോ
ഔകദീര്യം നിഖപു പാകശാസന! പാർഷ്വം.
വൈകുണ്ഠനിയേതും പോക നാം സത്യലോകേ
വൈകുണ്ഠം പോകേ വന്നതാകെ നാമുണർത്തണം.
നൈഷ്ഠികനായ സുരജ്യേഷ്ഠനോടിന്നേചെന്നു
പാട്ടിൽ നാമുണർത്താത്താൽ കാട്ടിയതെല്ലാം കററം

ഗീഷ്ഠതമൊഴികേട്ടു വാജ്ഞാദേ മഹേന്ദ്രാം
തീർപ്പതർത്ഥം വജ്രം ദീപ്തമാക്കേണു വെട്ടു
പ്രഹ്ലാദൻ ഗുരുപാദം; നോക്കിനാൻ സുരന്മാരെ;
തീർപ്പതിന്നാ പിശുനും കോട്ടപ്പാദേ പാർവ്വതീ
സത്യലോകവും പാർഷ്വം ഹൃദ്യമാം സഭാമദ്ധ്യേ
സുസന്ധിതം പരമേശ്വരം ഭഗവാനെന്തൊരാടിപ്പി.
“ഇന്ദ്രാദികളേ! നിങ്ങൾക്കിന്നോരോ സൗഖ്യമല്ലീ
യെന്നുകേട്ടുണർത്തിച്ചാനിന്ദ്രനും ബ്രഹ്മനോടേ;
സേവ്യതി അംഗുലിതന്നേ; കിം പരമുണർത്തിപ്പി?
തന്മൂലം നീതാനേകനുന്മാരാം ഞങ്ങൾക്കെല്ലാം.
മരണമൊഴുത്തുവിട്ടു പത്മജ! ദേവനോടു?
അല്ലമല്ലൊരുതാപമില്ലൊഴുത്തു കേൾക്ക.
മാലിയന്നെങ്ങൾചെന്നു ശുദ്ധിതൻപാദംപൂക്കാൽ.
പാലകനല്ലോ മൂന്നും ബാലകുമാരിമൂന്നും;
നീലകണ്ഠൻ പാദൻ കാലകാലനങ്ങിപ്പോൾ
നാളനേകന്നാളായി പാളയം വേദേ പൂക്കാൻ
ആരെയും വേണ്ടാ തന്നക്കാലോടും കോപമില്ല;
ധീരമെത്രയും ചിത്തം നീരസം ലോകതന്ത്രേ.
കാരുണികത്വം മൂന്നുമാരിലേ കാണാനാർക്കു;
താദാണികൾ കാണാൻമാനാരുമല്ല ഞങ്ങൾ.

ശോകമിന്നാർക്കമില്ല ലോകവാസികൾക്കിന!-
 ശ്ലോകമേകദാ വന്നാൽ നാകനാഥന ഭോഷം.
 ആകലം മരൊന്നില്ലാ; ലോകമിങ്ങനേ നില്ലാ;
 നീ കനിഞ്ഞരുളണം ലോകരക്ഷോപായത്തെ.”

ആവലാതികളേവമാവതങ്ങുണർത്തിന
 ദേവരാജനെക്കരുണാവലോകനം കൊണ്ടു
 പാവനം ചെയ്തു ബ്രഹ്മദേവനെന്നരുചെയ്തു:
 “ജീവശിഷ്യരേ! നിങ്ങൾ ജീവത ചിര”മെന്നു.
 വിന്നത തീർത്തു സുഖമുന്നതം വരുമാറ-
 കണ്ണുകളെട്ടുംകൊണ്ടു വിണ്ണവരെയും നോക്കി
 കണ്ണടച്ചൊന്നങ്ങോത്തു പിന്നെയൊന്നരുചെയ്തു.
 “വെന്നതുന്നായ” നിങ്ങളൊന്നറിയണമിതിൽ.
 ചൊന്നതു മരൊന്നല്ല: വിന്നതയുണ്ടാകേണ്ടാ;
 നന്നായ നിമിത്തങ്ങളുണ്ടിയേ കാണാനില്ല;
 ചന്ദ്രശേഖരപ്രിയ സുന്ദരീ സതീദേവി-
 തന്നുടേ പിതാ മമ നന്ദനനായ ദക്ഷൻ
 ഉന്നതശിവഭവേഷി മൂന്നു ചെറു കമ്മം
 നിന്ദിതമാറിൻഫലമിന്നൊട്ടൊടുങ്ങീല.
 നാഥനായലകിന്നെന്നേതു മേ നിന്നയാതെ
 വാണനാമ്പലാൽ പ്രജാപാലനമിവ നവ-
 രാധവാനായ നീചനേതുമ്മാറു വരും സുഖം?
 താതനോടൊക്കൊല്ലാ ശാപനമെന്നുകണ്ടു
 കാതരാക്ഷിയാം സതി ചെയ്തതിനില്ല കുററം;
 പാതകഭിയ പാതിപാദപങ്കജേ ചേനം.
 നാരദഗിര ശുദ്ധധാരീയശ്ചന്ദ്രകേട്ടു
 വീരഭദ്രനേ വിട്ടു; ന.രാ.മെന്തു ചൊല്വു;
 ധാരണ ന്ങൾക്കില്ലേ ദാരുണഭൂതവൃന്ദ-
 പോരത കേട്ടും കണ്ടും ഭീരുതയുണ്ടായതും?
 ഓടിവന്നെല്ലാരുമെന്നോടതുപറഞ്ഞതും
 പീഡയാ നിങ്ങളോടുകൂടെ ഞാൻ പുറപ്പെട്ടു
 തേടിപ്പൊന്നീഡിച്ചീശനാടോപം *വാടിച്ചതു-
 മാടിന്റെ താടി ഭൂത മോടിക്ക മേടിച്ചതും;
 മിത്രനേതത്താൽ ഭഗനിത്രനാർ കാണുന്നതും;

* ‘വാടിച്ചതും’ (പാറാത്തതും.)

വക്ത്രവും പൊത്തിപ്പൂഷാ സത്രപം മേവുന്നതും,
 ഒട്ടൊഴിയാത പാത്താൽ കഷ്ടമക്കമഭോഷം,
 നഷ്ടമാണ്ണി ലുൽക്കിഷ്ടമിന്നനുഭവം.
 മാരിതനായ ദക്ഷൻ ജീവിതനായി; പിന്നെ-
 പ്ലുരിതമായി യാഗം നേരിനു തക്കവണ്ണം.
 ഭാരിതം പാപഭാരവേരിതെന്നോരാതെപോയ്;
 ഗൗരിതൻവിരാടത്താൽപ്പാരിടമനാഥമായ്.
 ഓതുവനുചായം ഞാനാദിത്യേരേ! നിങ്ങൾ
 ചെയ്തുകൊള്ളണം ലോകമാതാവിൻ പാദാർച്ചനം.
 മായവസുഹോദരി മാതാവായതു മമ
 ഭൂതനായകപ്രിയ പ്രീതയായ് വരുമെന്നാൽ.
 സാദരമുടൻ ഭേവി ഭൂധരസുതയായി-
 ചെയ്ക്കീടുവതാരമായിപോമന്നു പാരിൽ.
 നാഥനോടവരുംചെന്നാലേതുചില്ലാക്കും ഭയം;
 ഭൂതനാഥനോടവരും പാതിമെയ് വാങ്ങിക്കൊള്ളും.
 പൂതബാണനിൽ പ്രീതചേതനനായിപ്പാര-
 മാദരിച്ചീടും രതിചാതുരീവിധികളെ.
 പിച്ഛകബാണനിന്നു വാച്ചൊരായികൾ വീള-
 മുജപലരസമെററമുജപലമെന്നും വരും.
 ഹൃജപരംനീക്ക! നിങ്ങൾ നിജ്ജരന്മാരേ! നിത്യ-
 മച്ചനും ചെയ്ക്കീടുവിൻ വിശ്വമാതാവിൻ പദം.
 വിച്ഛയല്ലയോ ദേവീനൽച്ചരിതങ്ങളോത്താൽ
 പച്ചയാമുണങ്ങിയതുച്ചരാം കുഴിഞ്ഞതും;
 കച്ചതും മധുരമാ;മുച്ചയം നിശീഥവും;
 തച്ചരിന്നുണ് മൃഗം നിശ്ചയം സഹായമാം;
 കച്ചരും പടച്ചരും വച്ചരമറച്ചുടൻ
 ഭൃശ്ചരം ചൊരി ചുണങ്ങച്ചരങ്ങിത്യാദിയാൽ;
 പിച്ഛയേറുണ്ണുന്നവനർ ചുനാമെല്ലാരാലും;
 വിശ്വപിപ്പവക്താ നിശ്ചയം കല്പവല്ലി.'

ചതുരാനനൻചൊന്ന മധുരാപാപമേവ
 മസുരവീരോധിനാം വിധുരഭാവംപോക്കി.
 അമരാവരീപതി കമലാസനനോടു
 വിമലമുഖഭേരം സകലം വീണ്ടുപോന്നു.

അമൃതാശനപതി സുമതി ശചീപതി
 കുമഭേദരഭക്ത്യാ സമുപാസിച്ചു ദേവീം.
 സമയാ മന്ദാകിനീമമലേ മണിഗൃഹേ
 മതിമാൻ ചിന്താമണിപ്രതിമാം പ്രതിഷ്ഠിച്ചു,
 സുരഭിയുടെപാൽകൊണ്ടഭിഷേചനംചെയ്തു;
 സുരഭിധൂപദീപാദ്യപഹാരങ്ങൾ നല്കി;
 വലവൈരിക്കു ചെയ്തു പലതും പരികർമ്മം;
 കലിശായുധൻ സുധാകലശം നിവേദിച്ചു.
 സുരവീരന്മാർ നാലുപുറവും തൊഴുതിരു-
 നിരവ്യപകൽചെയ്തു നിരവേ പുഷ്പാജ്ഞലിം.
 ഭജിക്കു സുഖമെന്നു താറിക്കായവർമനം;
 വശഭക്തപോയ് വാനിൽ വസിക്കും മരങ്ങൾക്കും
 അശക്തമായഭാരം തുജിക്കായ്വന്നു പാട്ടി-
 ലമർത്ത്യനാരിമാർക്കും പ്രവൃത്തിയതൊന്നായി.
 അടിച്ചതളി ചിലർ; പടിച്ചു പാടി ഗീതം;
 നടിച്ചു നാട്ടും ചിലർ; മടിച്ചിലാരുമൊന്നും;
 നിഭാഗന്ധർവ്വമുദാരസ്സവാദിതവേണം -
 മദമുവാദ്യമോദാഷം പതുങ്ങിക്കിലും ചെയ്തും.
 ഇത്തരം കോപാമലം വിസ്തരമെന്നേവേണ്ടു;
 വൃതവൈരിക്കു നിത്യമുദാമം മറെറാണില്ല.
 ഭക്തിവന്ദിച്ചതിൽ കർമ്മതീരം വന്നു; നന്നാ-
 യുരഞ്ഞളിവോടേ വാഴ്ത്തി നിത്യവും നന്തിചെയ്തു.
 വരദേ! നിരുപമചരിതേ; മഹേശ്വരി!
 ഐശ്വര്യഖണ്ഡകര കാട്ടണമമ്മേ!
 പരമശിവപ്രിയേ! ഹര മേഘിതം നീ
 വിരമെങ്ങളെപ്പാലിച്ചതല്ല കാമപ്രദേ!
 ചരിച്ചെണ്ണതിന്ന വിചതുരേ! തായേ! ജഗ-
 ത്ത്രാതയോദയസ്ഥിതക്ഷയകാരിണി! മായേ!
 മധുകൈടഭാസുരമഥനപ്രരോചിതേ!
 മദനവധുമധുമദവൈഭവപ്രദേ!
 മാരിഷനിഷ്പേക്ഷണേ! നിഹതധൂമ്രേക്ഷണേ!
 മാരിഷാസനപുരപ്രഹിതചണ്ഡമുണ്ഡേ,
 ഔധിരഞ്ച ജന്മജപദിരാന്വജപാലേ!

നഖരായുധാനന്ദേ! മുഖരശരാനന്ദേ!
 അതുലമഹാഹവകതുകാലനേകധാ
 ഭിദ്വീകൃതാകൃതേ! ബാധിതീകൃതശ്ചതേ!
 നിലിമ്പവിരോധിനാം ബന്ധം ബാധിതും യഥി
 വിഭംബാസംഹാരേ! നിരംബാധന ഗതേ!
 കളംബനിപാതിതനിസംഭാസുരാരേ!
 ന സംഭാവിതാ പുരാ തപാബോധുനാ ചാരാ.
 സംഭൃതാഭോധം യഥി സ്തംഭിതഭുജസ്തംഭേ
 സംഭോനവം ചരതപാ ലംഭിതസുഖലോഭേ,
 കിന്യനരൈദാഹിത്യം നന്യൂതി തന്യാശ്ചി!
 ശൃംബേകേ! ശരണ്യേ! നീ നമ്മയെത്തരേ ക്ഷിപ്താൻ?
 ചിന്തയീ ശിശുരഭോഭാമലീവണ്ണാചായ്യാൽ
 നമ്മയല്ലെന്നോരഞ്ഞാൽ ധർമ്മമുദാരാധാ
 ചന്നഗവിഭ്രാജനനപഹാകാരാശി
 നിന്നടൽകാണാഞ്ഞതിരിന്നനായ് മരുവുന്നു.
 നിണ്ണയചണ്ണേ! നീ നെ ചണ്ണിരിയാഞ്ഞാൽ
 ലിറുദ്യധര മറ്ററില്ലാണിലും കരുതലം.
 വിശ്വഭോമനവിദ്രവച്ച മന്മാഥനിന്ന
 നിജ്ജനേ ശിവലിംഗ മൂന്നു ചെയ്തീടുന്നു.
 ഹൃയുലകിങ്കൽറന്ന നീരവതരിയാഞ്ഞാൽ
 പോയ! കേളിന്നേ ലോകനായികേ! ലോകസ്ഥിതി.
 നാമഗതികളീശകാമിനി! ഞങ്ങൾക്കിനി
 സ്വാമിനി! നിന്മെൽകാണാഞ്ഞാലയാദികൾ ഞങ്ങൾ.
 ഹിടഞ്ഞാത്തതരു മുരട്ടുപോയാൽ നില്ലാ;
 ചരടില്ലെന്നാൽ മണി അംഗമണിയാഭോ?
 ഭവനമശേഷമവിതും നീയില്ലെന്നാ-
 ലെവനാശ്ചിതു സത്യം നാനാമിതോ തന്വ?
 വഴികാണാഞ്ഞു ഞങ്ങളുടേറാത് കഴൽപക്കാൽ
 പിടുകൾ മൂന്നുചെയ്തുകാക്കണം ഭേദി!
 കഴുകിടുന്ന കൃപ ചൊഴിയും കടാക്ഷത്താൽ
 കഴുകിദ്രോഷംനീക്കി വഴിയിൽ കൂട്ടീടുക.
 നപകതജനം വിപ്രാശ്ചര്യമുനസ്സവിന്ന
 സമുത്തരണമെന്താൻ സമരേ! ജയജയ!

പുമതപതുഷ്ഠയനിമിത്തസ്തേ! ജയ

സമസ്തേശ്വരി! ജയ നമസ്തേ ഹമാസ്തേ! തേ!

ഇത്തരം പുരുഹുതനന്തരഭക്തിയോടെ
ശക്തിപൂജനസ്തുതിസക്തനായിരിക്കുമ്പോൾ
മദ്യമുക്തംഗാദിശബ്ദമേളിതഗീത-

ഗുണഭാവാഹരങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്ന നേരത്തിൽ

മന്ത്രകോകിലാവാചമന്ത്രാദിപുണ്യഭാഗ്യമാ

നിസ്സലമാശ്ലീലമാണ് സുസ്ഥിരവണ്ണപദ-

വൃത്താകാശമന്ത്രാദിഭൂതയൊണ്ടും മനോ

മുത്തവണമുത്തമാർ തത്ര കേൾക്കായി വാക്യം

“അഭിരൂപം ഗുണവിതാനിർകരമ!”

ഭവതു ക്വചിത്സ്മൈശ്വര്യം ശതമാനം!

മഥിതദിവിസുതം മരുതാഭം! തേ!

മയി തേ ഭക്തികണ്ഠനിതാർ പ്രസാദിച്ചേൻ.

ഉദിതസ്തുതം ക്വചിത്സ്മൈശ്വര്യം മനോരമം;

തദിദം മഹാമന്ത്രം തദിദം വോചിതം;

മഥിമധ്യസ്തയായി ക്രമവർദ്ധിതയായി

പരമവർദ്ധ്യരിക്കത്താൻ പ്രാദാപദമെട്ടി

ശ്രമവർദ്ധിതയായിസ്സമാസരിതയായി

മദാസ്ഥിതിമധ്യമാലം വരുത്തുവാൻ.

അത്രയുമല്ല നിന്നവൃത്തമിസ്യവമെനി-

ക്കത്രയും പ്രിയം ഹൃദി; തുച്ഛീഭവിപ്പിതമേദാൽ

വത്സ്യ വാസവ! ഞാ നാ വാസവ നിന്നിൽപ്പാരം

തപസ്സുപാപമെന്നതൊന്നുമവലം മേണ്ട മമ.

അസ്മിന്നപിന്നാശാൻ പാതയുണ്ടാണിനമുളിൽ

പത്മരസസമവാൻ പത്മിനെന്നാരുവേദൻ.

വസ്തുതയല്ലാം ചൊന്നു; ബലിമാനല്ലോ നീയു-

മസ്തു തേ വാസ്തോസ്തേ സാസ്തി വിസ്തീർണ്ണകീർത്തി!

അമിതരസം വാക്യമശ്വരീരായവ-

മരായിപൻതാനമരവാരം കേട്ടു.

“കിമേവ കണ്ണേ വൃണേതമേവ പരിചിതം?

സ്ഥിതാനുകൂൽയമപിനം ഭണിതമാ?

മുദിതാ നമമിൽ ഭേവി; ശുഭിതം തദയവേദം;

കഥിതം ധാതാവിനാൽ വിതഥമായിട്ടുമോ?
 ഇയതാ വന്തു സുഖം നിയതമെന്നാകിലും
 ക്രിയ താൻ കാണോളവും ക്രിയതാം ദേവീപൂജാ.”
 ഏണല്ലാം നിനച്ചുറച്ചിദ്രാദിസുരന്മാരു-
 മുന്നതാനന്ദം ഭക്ത്യാ പിന്നെയും ചെയ്തു സേവ,
 നാകഭോഗങ്ങളെല്ലാമാകവേ ദേവിക്കാക്കി-
 പ്ലാകശാസനൻ പാരിലേകശാനനം പാണം.

വിണ്ണവർണ്ണാവകണ്ട തിണ്ണമാനന്ദംപൂണ്ട
 ചണ്ഡിക ജനിതൃതിനൊന്നങ്ങ മുതിർന്നടൻ
 കണ്ണടച്ചിരുന്നള്ളമിദൃച്ഛാശന്റെ മുനിൽ
 കന്യാകാരോഷം പൂണ്ട നിന്നാളങ്ങോരുദിനം.
 സുന്ദരകായകാന്തികളുൾചെന്നുറോന്നം
 കണ്ണിനയുണർത്താറെന്നറച്ചുണയ്ക്കോർ
 നെണ്ട കളർത്തുളും മന്ദമസ്സദാശിയിൽ
 നിന്നിറങ്ങിച്ച ചിത്തം കണ്ണുകൾക്കൊണ്ടുസുഖം
 മുനിലേ വിനീതയായ് വന്ദിച്ച മന്ദാക്ഷിണി
 കന്നൽനേർമിറ്റിയായ കന്യകതണുക്കണ്ട
 നിണ്ണമിയം പ്രിയം സുന്ദരി ദാക്ഷായണി
 നിന്നതെന്നിന്ദുമെലിക്കന്നേരമുള്ളിൽത്തോന്നി.

‘വന്നതാരാരോമേ! നിന്നതെന്തെടോ! ദൂരേ
 നിന്നടൽ കാണാഞ്ഞതന്റെ കണ്ണുകൾക്കെത്ര വേദം!”
 ഏനയുകേട്ടു ലജ്ജവന്നതും നീക്കി വന്ദി-
 ച്ചൊന്നുണർത്തിനാറുദേവി മന്ദോദധവും തുകി.
 “പ്രദേശമേ! ഏതെന്ന; നിൻവാദഭാധം
 മന്ദിരമെന്നി കെന്നാചൊന്നിഷ്ടനേനീനം.
 നിന്ദകൾ കണ്ടെൻ നമുചെന്നുടേ പിതാവിന
 വന്നകപ്പെട്ടതെല്ലാമിന്നമംഗതിമുഖം.
 പന്നഗഭരണ, കേളെന്തുപറഞ്ഞിട്ടു?
 മരിനകണ്ണനായവൻ പിന്നെജീവിതനായി.
 മംഗളാകൃതേ! ശിവ! ശരഭ! കൃപാംകര-
 മെങ്കലുണ്ടെന്ന വന്ന; സങ്കടംതീർന്ന പാരിൽ.
 നിൻവശേ നില്പൂണും ഞാനെ നവശോ മറെറല്ലാരു-
 കെന്നതു ബോധിക്കാൻ വന്നിതു; ചോരുമിനി.

എന്തൊരു കലാ പിന്നണകാതക! നിന്നെ
സ്സന്തതം സേവിക്കാവുന്നതായൊക്കെയുണ്ടെന്നും.
സമാതന്ത്രമെന്നിക്കൽക്കൽക്കൽ സ്നേഹത്തിനാൽ
ഭീതം താവക ചിത്തം പൂതം തേ കൃപയാരെ!
ജാതം കേവലമെന്നിക്കാതക, മേതെങ്കിലും
പാദങ്ങൾ ശുശ്രൂഷിപ്പാൻ നീ തരികനജ്ഞയേ.
തന്നീലെന്നാകിൽ ചൊല്ലാം വന്നീടുമന്തവും
നന്ദിശബ്ദിയ! നിനക്കെന്നാവുമില്ല ചേതം.
എന്നെയും നിന്നെയും നീയൊക്കുന്നു നിനച്ചിട്ടും;
ചിന്നെയായുള്ള ലോകേ; വന്നീടു പ്രിയവും.
ഒന്നൊഴിയാതെ ചൊന്നെന്നൊക്കെല്ലാമില്ലാതും;
നിന്നഭിമതം മമ സന്ദേഹമില്ല കേൾപ്പാൻ."

ഈവണ്ണം ദേവീഗീതം ദേവദേവേശൻ കേട്ടു
താഴ്മയുൾക്കൊണ്ടു പ്രിയയേടുകയൊക്കെയും.
"നോവതേ നമ്മെപ്പതിഭേവതേ! ഹിമഗിരി,
ദേവതാമുഖി, മേനാദേവിതൻ പ്രിയതമൻ.
അഗ്രഹരവർണ്ണ കേൾക്കു നീ പ്രിയയാവാൻ
കാൽക്കണ്ണനോടൊപ്പം വൃഥാ പാക്കുതിനിയെന്നാൽ.
ആക്കമോടവർന്നു യോഗ്യയാം കമാരിയായ്
ശീഘ്രം നീ ജനിക്കണം മാർഗ്ഗമിനതു നല്ല.
ഇക്കഥപിപ്പോളാം കേൾക്കയും വേണ്ടതാനും;
സാക്ഷാൽത്താൻ നിന്മയ്ക്കുണ്ടാലോക്കമാച്ചൊന്നതെല്ലാം.
എന്തിലങ്ങനെയെന്നു തങ്ങളിൽ പറഞ്ഞൊത്തു
പുംഗവാസനൻ സർവ്വമംഗലാദേവിതാനും
സ്വർഗ്ഗനാദികൾ പുനർഭൂതന്തിലൊന്നും
ഭർത്താവല്ല താപകർശനം ലഭിച്ചവർ
പിരിഞ്ഞ വൃത്തമേതുമറിഞ്ഞീലാരുമതു
വിരിഞ്ചവിരചിതപ്രപഞ്ചസാക്ഷികളിൽ.

അക്കാലം ചിത്തക്കാതലിൻ തൃക്കാൽവിന്യാസംകൊണ്ടു
സ്വൽകാരയോഗ്യൻ മഹാഭാഗ്യവാൻ ഹിമഗിരി
ആചന്ദ്രതാരം മേലിലാശയേ തനിക്കൊരു
ലേശവും ക്ലേശാങ്കുരമേശരതെന്നു നിത്യം
ആശയുണ്ടാകുന്നതുമീശങ്കൽ സമർപ്പിച്ചു

പൂജിച്ച ഭൂതേശനേ മേന്മാ സാകം വാണു;
സ്ഥാവരരാജനിവൻ; ദേവതകളിലേകൻ;
ദേവരാജനു സമൻ; പീഠമുണർത്തി;
ശ്രീപതി, ശിവശക്തിദീപദീപിതചിത്തൻ
ശേഖരിപതിക്കുപുൻ, പാവനാചാരവൃത്തൻ,
ബ്രഹ്മവാസലുതുലൻ, സമ്മതതപോവൃദ്ധൻ,
ജീവമവാത ഭദ്രഃപുലനമമഹേശ്വരഭക്തൻ.

ഓ ഓട്ടുവാതാതേ സുഖം വാഴുവാനവന്നുളള
ഭോഷയസാരാകരമോഷധിപ്രസ്ഥം പുരം.
ദേഹമോതപശ്ചാസുയാഭോഷവഞ്ചിതം പരം
പുഷ്ടഭാഗസ്വരമണീഭീഷിതാത്തരധാരണം.
അമരാവതീ സഖി, മധുരയോദ്ധ്യാ മോട്ടാ
വിതരാസ്തച്ചേടികൾ; നിതരാം നന്നപ്പരി.
ഉഭയേ വാഴുന്നവരജരാമൻ; തേഷാം
മുദിരമാഗ്ഗം പാർശ്വേ നദരാജനും പാർശ്വേ.
സുതരാം ഭൂതാഭമസുരാദികൾക്കു
മിതരൊന്നിരിക്കട്ടേ; കഥയാമുരും കഥാഴ.

മാനനീയോരുളണൻ സാമമാനൊരുദിനം
ഭാനമാനുദിനമോരോ സ്നാനസംഭ്രമശാൽ
മാനസം സഭോവരം മീനസംഭട്ടോജപലദ്-
ഘനസംഭിന്നവീചീജീനസംഭീനപ്രവൃ-
ന്നാസഞ്ചാരിഹരം സ്വാനസഞ്ചാ മൃ-
സ്ഥാനസംപ്രദർശനമാനസല്ലാപപരം
പ്രാണസമുദഗ്രഥപ്രീണനഗന്ധവാഹ-
ദാനസമാനകരം മാനസഭോഷാഹരം
മേനാവല്ലഭൻ പ്രാപിച്ചുനാതിരേകരീനം
പീനനഭീരംപൂരം പാനകസുധാസമാ-
ശീതനിമഗ്ദ്ധജലം പുതസഞ്ചിതീത്ഥം-
മാതപജ്യോൽസ്സാവാതാപതപാവിതം നിത്യം
ഏനോമഞ്ചഞ്ചപസ്സാനസപത്നം
ജ്യാനതപ്പണസപാജ്യാദികനിത്യകമ്മം
ചെയ്തു സപ്രീതനാചീനൽച്ചേലസംവീതനായി-
പ്പുതനായ് നികേതനം യാതുമാരംഭിച്ചപ്പോൾ
പഞ്ചയജ്ഞാദിപുണ്യസഞ്ചയം സ്വയം വാ കിം?

കിഞ്ചന നോക്കിക്കൊണ്ടു കൊണ്ടുന മൊഴികേട്ടു.
അഞ്ചാഴി തേടിപ്പൊന്നു കൺമുന മനസ്സമാ-
യുന്മനായിതം ക്ഷണം തൺമയം വന്തു ഘനം.
കല്പകവല്ലിപുഷ്പതല്പശായിരം കായ-
മത്തുതം കന്യാരതമക്ഷിഗോചരമായി.
ദൃഷ്ടികൾക്കതു സുധാവൃഷ്ടിയെന്നതു കേണി;
തുഷ്ടിയും പൂണ്ടു നിധികിട്ടിയ പോലേ മനം.
എന്നപ്പോൾ ഹിമഗിരിമന്നനാനന്ദമന്ദം
തന്നെത്താനറിയാതെ നിന്നുപോയ് വിന്യേരനായ
ചെന്നപ്പെൺകിടാവിനെസ്സന്നിയെഴ നിന്നുകണ്ടു
കുറുപ്പുബീജകാന്തികന്ദളവിളനിലം.

“എന്നപ്പോൾ നന്നേ! നല്ലൊരുപ്പിള്ളിന്റെ രൂപം
വണ്ണിപ്പാനാരാലാവു? കണ്ണിപ്പോൾക്കണ്ണായി മേ.
ചന്ദ്രബിംബായുതാളം സുന്ദരമുഖമാംബുജം
കുന്ദമന്ദാരോദാരമന്ദഹാസാലംകൃതം.
ചാരുപാദങ്ങൾ കണ്ടു തീര ഞാനുരചെയ്യാം
പാരിജാതങ്ങളെല്ലാം ശുരജാതികൾ പാരിൽ.
പാരിജാതങ്ങളെന്നാൽ മേരുജാതങ്ങളെന്നാ;
മേരുജാതാനേപോയി: തീരമെന്നാതിശേഷം.
ഭൂരിശോഭാലവാലം പാരിലേ രൂപമൂലം
താരിലേ ഗാഢവൈരം സാരമാവണ്യപൂരം.
ഭൂരിശോ ബാല്യോപരിതസ്സപരചാലനേ പദേ
മാരിലാമമാര ചേർപ്പാൻ ചാരമാരോരോട് വു പോൽ!
ഭൂരജോമേളമുണ്ടോ പാരമെന്നാലും കോളേ;
വീരശോഭയ്ക്കോ റാണി റാണി! രജോരാജിമേളേ?
ഭാരികാകാരാ ഭവനം ദൂരദൂരാഭംഗിരം.-
മാരഹോ? ജാനേ കഥം താർക്കകതേരമേളം?
കാ രതിശചീരഭാമേനകോർപ്പശ്വാദികൾ?
ഭാരതീലക്ഷ്മീധാരാമാരിലാരെന്നോർക്കണം.
വെണ്മതിത്തെല്ലൊന്നല്ലീ നന്മവരല്ലൊ മെഴുവെഴ
കിമ്മുഖേ ചന്ദ്രൻമുഖെന്നാൽ മന്മഹേ മഹേശ്വരീ.”

ആദിരാജന്യൻ ധന്യൻ ചിദ്രസായനം പിഞ്ചൻ
കുട്രസംസാരഭൂമിദ്രയം പട്ടുണ്ണേതവം

ഹൃദ്രജാദരിദ്രാണൻ മുദ്രനദരിദ്രാണൻ,
 തദ്രകാമിനീമറിഞ്ഞുദ്രസം കൂട്ടി വാഴ്ത്തി.
 “കുമാരേ നമസ്കാരമംബ! ഹേ! പ്രസീദ മേ,
 സുഭവേവാകിലോകസ്തംഭരേതവേ തുഭ്യം.
 നിമ്നഭേ! നിത്യോന്നതേ! ശമഭേ! ശോണാധരേ!
 ധമഭവതേ! കംബുനിമ്നലാശയേ! ജയ.
 പാരിൽ നീളെയും വ്യാപ്താ പാലിൽ നെയ്പോലെ പാ-
 നീലർത്താഭാ ദീപ്തമ ബാലികാരൂപം പ്രാപ്തം. [ത്താൽ
 ഭൂലതാസൃഷ്ടലോകപാലനത്തിനോ ചൊൽ നീ
 നീലലോഹിതവാമേ! കാലമോ ലീലായിതേ?
 പാലമോ ഭവാണ്ണവേ കോലമിക്കാണായതും?
 ശീലമോ നിൻചിലിപ്പിക്ക പാലനം ജഗത്തിന്റെ?
 തൽകാലോചിതയുക്തിതർക്കാലോചിതം വേദം
 ഭഗ്ഗ്വാളിതം തവ ത്രക്കാലോ തിരവതും?
 അക്കാദിപ്രിയമാണം ദിക്കാലനിവേദനം
 സ്തക്കാരുപ്യം തപയാ ദിക്കാലോ നിരോജിതം?
 ത്രക്കാലോടണവതോ തിക്കാലാവതല്ല മേ;
 ദുഃഖാലാവതു കേണെൻ; വൈഷാ ലോചനമെയൽ.
 ദുഃസ്ത്രേ! ദുഃസ്ത്രവൈത്രവ്യവിച്ഛേദാഖരഗേ!
 മൽഗേഹം പാഹി ഭദ്രേ! മുൽഗരസ്ത്രലോഭഗ്രേ!
 അംബികേ! മമ ഹൃദി ചിന്തയമിദം രൂപ-
 മുന്മിഷേദനാരതം കന്മഷവിഷ്ണുഷയം
 ധൈര്യനാരദാഭിനാം ബ്രാഹ്മണഭവർഷീണം
 ചാമ്നം കൺകൊണ്ടാകിൽ ദാമനാം കിട്ടാ നിന്നെ.
 വാങ്മനസാതിഭ്രമം തപാം മനീഷികൾ ചൊല്ലി;
 ഞാൻ മഹാജാമ്നീന കാഞ്ചതിന്നാളാണു.
 ആഞ്ചയെന്നമ്മേ കിം മേ? കാഞ്ചനോ? മൗഢ്യം ദ്രവ്യം;
 തീർമ്മ കേളാണോ യാചേ; മാം മഹേശ്വരി! പാഹി!
 പ്രാശ്നാലം മനോ; മാം വാശ്നാലിയിപ്പോര വന്നു;
 ദ്രാക് ശാധി ഭോമസ്തഞ്ചൈ. ദുഷ്ടിണിദയാനിയേ!”
 ഇപ്രകാരത്തിരോരോന്നുരപ്രകാശന ചൊല്ലി-
 ത്തൽപ്പദേ വീണ തൊഴുതല്ലകാലം നില്ലുമ്പോൾ
 നില്ലൊരു ഗിരിദ്രനോടൊപ്പാഴ്ത്തരുചെയ്താ-

ഭൂതപലഭൂശാമാ ചിതപരിവൃദ്ധരോമാ.
 “നജനശിരോമണേ! നിജനവനേ കിട-
 നിജനം മുഷിയുന്നു; വജനം ചെയ്യായ നീ.
 മച്ചരിതങ്ങൾ ചൊല്ലാ, മച്ഛനില്ലമയില്ല;
 മിച്ചമില്ലൊരു ബന്ധു; പശ്യ ഞാനേകാകിനി.
 അച്ചിതൻ വിശ്വേശകനാമച്ചതേശാനപ്രിയ-
 നച്ഛനായതു ഭവാനിജനത്തിന്നെന്നോക്.
 സത്യമെന്നമ്മ നിന്റെ പത്നിയും മേനാഭേവി;
 നൃന്ദ്യ മാമിങ്ങോടുകൂടെ കൃത്യങ്ങളെല്ലാം ചെയ്ത.”
 ശാശ്വതീ ഭഗവതി ചാർച്ചവെച്ചൊരു വാചാ
 വാർച്ചൊരു തപാത്തിന്റെ കാഴ്ചയായ് രാജാവിനും.
 ചേർച്ചയോടെടുത്തുകൊണ്ടാശ്വസിപ്പിച്ചു കൊഞ്ചി
 മാർച്ചയൻ മുഖേ മേന്മയ്ക്കു വീഴ്ച വാരാതെ മാവിൽ
 ഉജ്ജ്വലിതാനന്ദഭോഗമുർച്ഛയാ വേഗം പോന്ന
 ധൃജ്ജിഭക്തൻ, ഭാര്യാഞ്ജനച്ഛെപ്പൊഴേ കാണാൻ.
 “പ്രേയസി! പിതൃകന്യേ! നീയതിഭയാഹിനാ;
 പ്രിയസേ മരോരാശാനിൽ; പായിതാ നേയം കചെയ.
 തന്നുടേ ചൊരച്ചൈതൽ കണ്ണനിർ പ്രകീർത്തി
 നെണ്ണിനെണ്ണിക്കൊണ്ടുതേ തിണ്ണമാകുന്ദിക്കുമ്പോൾ
 വന്നെടുത്തതംഗേ ചേർത്ത സ്തന്യഭാനവുജ്ജനി.
 യന്ത്രതോ നോക്കും വാഴും നന്നനന്നാരംഭവു!”

ഇങ്ങനേ ദൂരമെന്നേ തിണ്ണമുൾക്കോപമെന്ന
 ജംഗമേതരരാജൻ ഭംഗമുദേ കടിയായ്
 അങ്ങു ചെന്നണയുമ്പോഴെങ്ങുമെൻ കാവിശ്വവാ-
 യിങ്ങു കാണട്ടെയെന്നാളംഗനാശിരോമണി.
 ഓടിപ്പൊന്നുശാതലം മേടിച്ച മേനാഭേവി
 ശാശ്വതീ നാമഞ്ചു പുലർച്ചി മാടഞ്ചു മുഖ നൽകി.
 കൈതവപ്പെട്ടതല്ലപ്പോൾ പ്രീതിഗർഭരോഭം
 മാതൃരാന്നനം നോക്കിച്ചെയ്തു തൽസ്തന്യപാനം.
 കണ്ടിരിക്കവേ താതൻ കന്യകാമണിയല്ലോൾ
 കണ്ണമക്കെയും രണ്ടായ്ക്കൊണായി ദിഗംബരാ.
 വിണ്ണിൽ നിന്നല്ലോൾ വീണ്ടു തിണ്ണമായ് ചെപ്പുവൃഷ്ടി
 കണ്ണിൽ പൂമ്പൊടി ചൊരി; ചൊണ്ണിനും കണ്ണിൻ വന്ന

ശംഖമദ്ഭൂനാഭം മംഗളമാശീർവാദം
 തുംഗസ്തംഗീതമേളമംഗനോല്യുല്യപനി.
 അപ്പരൈലാസ്യം ദിവി; ഡാർഡാർവാളം ഭൂവി;
 നിജരോപാസ്തി ദിവി; ഗജിതവ്യാപ്തി ഭൂവി;
 ഉദ്ധതനാളം ദിവി; പുസ്തകവാച്യം ഭൂവി;
 താനദാനാദി ദിവി; ദാനമാനാദി ഭൂവി;
 ഭാനമാനേകൻ ദിവി; സാനമാനേകൻ ഭൂവി;
 ചന്ദ്രികാപുത്തി ദിവി; ചണ്ഡികാമുത്തി ഭൂവി;
 താപസഗോഷ്ടി ദിവി; താപസമാർഷ്ടി ഭൂവി;
 ദേവയാനാളി ദിവി; സേവകവാളി ഭൂവി;
 അംബികാജനോത്സവസമുത്സവം കോലാഹലം
 മമ്മഹാഭോഗീന്ദ്രനാമുണ്മയേഭോതീടമൊ?

അന്നഹോ ഗിരിഗരേ ചെന്നവകെല്ലാം കാണായ് -
 വന്നിതാകാശഭേദം പൊൻനിറം മിന്നൽ പോലെ.
 ചെന്നഗരിപു സുഖം വന്നിറങ്ങുന്നനേരം
 മന്ദരസമുദ്രം മുദാ ചെന്നെതിരേല്ക്കുന്നതും;
 സന്നിധൗ നാരായണനണ്ണവകാശീയോടു -
 ചിന്ദിരാഭേവിയോടും വന്നകംപുകുന്നതും.
 ബ്രഹ്മാവിങ്ങഴുന്നള്ളി നിമ്നായം ഗിരിന്ദ്രനാ
 ലുന്മേഷത്തോടു ബഹുധർമ്മസംപ്രശ്ലോത്തര
 സമ്മാനനന്മാലാപസമ്മോദസമ്മേളനം;-
 മല്ലനബ്രഹ്മാനന്ദനിമ്നാണമംബാലബ്ധം.
 “ദികപാലന്മാരെല്ലാം ചെററിപ്പാലേ പേണീടുവി -
 നിപ്പോൾ നല്ലവസരം; നില്പാനാമെന്നാകിലോ.
 മൽബാധ! മൈനാകമേ! മുൽപ്പാടേ ചെല്ലങ്ങു നീ-
 യദ്യോഗേ സമൃദ്ധാരെച്ചൊല്ലമങ്ങിരുത്തുക.
 ഇപ്രായം സൽകർമ്മസു തപ്പാതേ നടക്കണം;
 ദല്പാദി തടുക്കണം; സതഭാവമെടുക്കണം.
 ഉൽപാതങ്ങളും ബഹുകല്പാന്തങ്ങളും കണ്ടേ-
 നൾപ്രീതിപൂണ്ടേ; നിന്നെത്തുൾഭാഷിക്കാരുമുലം?,”
 ഇത്യാദി സുതനോടു കൃത്യാദി പറകയും
 തത്ത്വാഗമ പടിയാഞ്ഞൊടുദ്യോഗാൽ നടക്കയും.
 “നിരൂതിയമാനിവദരണന്മാരേ കനി-

ഞ്ഞതളേണമേ; യിരുന്നളേണമേ സുഖം.
 സുരന്മാർ പരിവൃദ്ധൻ വരുന്നാകിലോ കാണാം;
 പരന്ന സഭയിൽ നാമിരുന്നാലല്ലോ സുഖം.
 ജപന! ഭവാനിനിപ്പുലനാൾ ചിരിയൊല്ലാ;
 നിലവും നിന്റേറതു കേൾ കവവും കബേര! മേ;
 ഞൾ! കൈതൊഴുതേൻ ഞാൻ ക്ലേശാദി കളക നീ-
 യാശാധിപതിക്കോ ഞാനാചാരം പടിക്കേണ്ടു.
 കോശാനാം ക്ഷയമെന്നിക്കേട്ടുകിൽ ക്ലേശമില്ല;
 നാശമില്ലാത്ത സമ്പത്താശയതുഷ്ടിയല്ലോ."
 ഇങ്ങനേ യഥാവിധി തത്ത്വസാമ്യം നന്നാക്കി-
 ളെങ്ങുമേ; രസഭംഗസംഗതിയാക്കുണ്ടാവു
 ചിന്തപതിശക്തിക്കെന്ന കല്പകവല്ലി വന്നി-
 ണ്ണതടവിച്ചതിൽ സുഖമല്ലല്ലോരോവക.

താനുകമ്പത്തല്ലോ മൈനാകകുമാരനും.
 മാനിച്ചാണെല്ലൊരെയും പ്രീണിച്ച നെഞ്ചെന്തുത്താൽ:
 മലയ! മോരളാ! വാലില ചിത്രകൂട!
 വിളയാടുക; വൃഥാ കളയായെടോ പാലം;
 നിലയാക്കുറപ്പേറ? നലയാക്കേണ്ട ചൊല്ലും?
 ഞെളിക കൂനാ പെററ; ഞെളിക കണിക നീ;
 വെളിവെന്തെവെന്നതളികേക്ഷണപ്രിയ!
 കളികളൻ! കൈമെസമേ! ഞെളികേ വരിക നീ;
 പക്ഷമല്ലയാളെ കളിയും വേണ്ടു വൃഥാ;
 പവരമിതിൽപ്പറ്റാറുപയയുള്ളവർ ഞങ്ങൾ.
 ചാരുവാം കാന്തിപൂണ്ടിങ്ങൊരുവാൻ വരുന്നതു?
 മരുവോ? ചിന്നാലെയുറ്റാരിയൊരുമോ കൂടെ?"
 സമ്മദംപൂണ്ടിങ്ങനെ വമ്പത്തലാവന്മാർ
 നന്മസല്ലാപം കളിനന്മയിൽ മെളുകൂടി.

വസിയുന്നതി ഭൂമി ക്ഷണമേ വേദസ്സുപനം
 ഹൃദയമുന്നതസ്സുപനം ക്ഷണമേ നാരദനും
 സാധിയുൻ മരീചിയും കോപിയുൻ ദുർവാസാവും
 ഭൂയിഷ്ഠം മുനിജനമാവിഷ്ഠം മഹാമുഖം.
 പടുകൾകളാമവർ ഡയിതി വന്ന പല
 വടികൾ ഭണ്ഡം മെതിയടികൾ കൃഷ്ണാജിനം

* , ഞെളിയാ കണിക നീ' (പാഠാന്തരം).

മടിയിൽ വൈക്ക ചിമർ; കടന്നാലടിപിടി
രടിതം നിർത്തനമിടയിലഭിവാദ്യം;
ഉടനങ്ങനഗ്രഹം ദൃഢമായാചിംഗനം
ഘടിതബഹുശ്രുതിപാനസ്തുതിനതി;
നടനമവതാളമുടനേ നിപതനം
രൂപിതയജ്ഞസ്തുതാഘടനം വിലോഡനം.
മുഹൂരിങ്ങനേ മഹാമുനീസംസദാ തദാ
മുഗരാശിയെജ്ജ്വലിച്ചതികൈതുകാസയാ
മുഖരീകൃതം ചിരം ശിഖരീശപരപരം;
സുഖരീതികൾ വേറെ നഗരീവരോ ഭയേ.

കവ്യവാഹനൻ സോമനന്ദുമാവഗ്നിഷ്വാത്തൻ
ഭവുരാം മഹാറാകളും നവ്യമാം സുഖോദയാൽ
ഉഴുഹിച്ചങ്ങറിഞ്ഞുടൻ ദൈവരീതിജനം നിജ-
ലോകത്തിൽ നിന്നു മണ്ടി വേഗത്തിൽപ്പിറുഗണം.
സ്നേഹിച്ചുസ്വധാരദേവി മേടിച്ചു കമാരിയെ
ആകൃത്യാ നന്മകളെ മോഹിച്ചു മനോരാജ്യം.
ദാഹിച്ചു തിലോദകം യോജിച്ചു കടിച്ചിരു-
ന്നേകിച്ചു ഹിമലയേ പുകിച്ചുരാശീസ്സുകൾ.
അഭിതി ലോപാമുദ്രാപ്രസന്നസുന്ദരസന്ധീ
ധരണീ ലക്ഷ്മീ വാണീ സംജ്ഞയും സാവിത്രിയും
യമുനാ ഗംഗാ നരസിധിയും ഗോദാവരീ
വിനതാ സ്വപാദാദേവി ഭേദഹൃത്യാദികളും
പെരിയ പതിവ്രതാപരിഷൽ കൂടിപ്പുരേ
പരിരംഭണം തമ്മിൽ പരിതോഷാഭാഷണം.
പരമന്നവരുടേ ചരിതം മനോഹരം
പരമശിവ! മമ പരയാവതല്ലേതും.
പരിതോ മേനാദേവിക്കരിക്കേ മുഴുനീരു-
ന്നൊരുമിച്ചാശീർവാദം നിരവേ ബഹുവിധം;
കരന്താരിലേ മേടിച്ചുരിയോരാലാളനം;
ചിരസാന്തപനം; പുനരുത്ഥാ സംഭാവനം;
മുദാഹാസാക്ഷ്യാദി കണ്ടിതരേതരം
മിതരകരാപ്പണം മുദാഹാസാമർശനം.
കളിച്ചു വളരെന്നും ഖലരേ മുടിയെന്നും
ഗതി നീ സന്താമെന്നും ഘനശ്യാമളയെന്നും

ചതുരാഭ്യുദാ എന്നും മരലയാരാതിമെന്നും
 ജനനിജയിക്കെന്നും സ്വദിതി വളിക്കെന്നും.
 ടംഡഡായും മായും പാ; വാമാ; വാ മമ
 തെങ്ങണനപ്രായേ ഭിന്നിതേ കൊതിയെന്നും
 തരളാ മാന്യോ ബാലേ തവ ഞാൻ മാതാവെന്നും
 ഭളിതാജ്ഞാനകായേ ഭയിതം ജയിക്കെന്നും.
 ധവവത്സലാ ഭവ; ധയ മേ കുചമെന്നും
 നന്ദവത്സലേ തപയാ ന വയം ഹേയാ എന്നും
 പരമശിവഭക്ത്യാ പാ നീ വിദ്വയെന്നും
 ഫലിയാ പാപമെന്നും ഫലിതം ജന്മമെന്നും
 ബലവാൻ ഭാരസ്സുവ ബഹു ബന്ധുതയെന്നും
 ഭഗവൽപ്രിയ ഭവ ഭജ കാരുണ്യമെന്നും
 മദനാശിനീ ഭവ മാരിഷീ ശിവനെന്നും
 യമനിഭയാ ചിരം യശസാ വാതിക്കെന്നും
 രസവിൽപ്രിയഭൂതാ രതിമാ പഹിക്കെന്നും
 പലനാച്ഛിത ഭവ ലളിതാകൃത! യെന്നും
 വശഗാ പദജ്ജ്വലം വർദ്ധ ഭവയെന്നും
 ശശിമൗലിനിമുതാം ശരണം ഭൂയാ എന്നും
 ഷഡ് പദഭൂതേ ഭവ ഷഡ് ഗുണാസ്സഭമെന്നും
 സ്വത്വസംഗരേ ഭവ സുതപശാസിനിയെന്നും
 റര നോ ഭൂഷാഭരതി ധരവല്ലഭ! യെന്നും
 പരമാശീഘ്രാഭരതം പരയാ മുദാ ഔ സ്തു.
 പരിചിൽ കരാൽകരം ചകൻ ചകുഷയം
 പരചിന്തയിരായ പരമേശ്വരിയെക്കൊ
 ണ്ടരുസന്തോഷാവർ പരമാനന്ദം പൂണ്ടാർ.

സഹസ്രേഷുജ്ഞാൻ വന്ന സമസ്തസുരന്മാരും
 ബഹു പ്രാദുര്യം കെട്ടിവ മിപ്പിച്ചോരോത്തരം
 നിബിഡം ശിരഃപരനികടേ നിറഞ്ഞുനി-
 'ന്നെവഭേ തവ മകളിവിഭേ കാണാകണം"
 പരന്ദരോക്തികേട്ടു ധരേന്ദ്രനിയോഗത്താൽ-
 പ്പറന്ന മൈനാകം പോയ് പ്പറഞ്ഞ വാത്സരാത്രേ
 പകരേശ്വരിയായ മകളേയെടുത്തുകൊ-
 ണ്ടുകൊ! നിന്ന മാതാ മാരിളാജനമല്ലേ

ഒഴിഞ്ഞു വഴിനീളെപ്പൊഴിഞ്ഞു നരമലർ;
 വഴിഞ്ഞ മോദാലിന്ദുനഴിഞ്ഞു നീരാജനം.
 ജനകൻമുമ്പിൽ സുരജനങ്ങൾ വച്ചു കാഴ്ച
 മണികരം ജാംബുനദം കനകപട്ടാബരം
 സാനേകഭേദം ബഹുവാനോർകൾ വച്ചു കാഴ്ച
 താനേകൻ തെരുതെരെ ഓമനാകമെടുത്തുതേ.
 നാനാഗന്ധവപിധസേനാ കുരൂചിൽ കപാപി
 സ്ഥാനേ യക്ഷരും നിന്നു കോണേ കിന്വുരാജരും
 മേനക തിപോത്തമ മാന്റിനീ രാമ മുന്മാം
 വാനനാരിമാരും പ്രീണിതാ പെരുലോചരും
 ക്ഷീണതകളുണരിരാ ക്ഷോണിയിൽ വന്നു മെല്ലേ
 മേനകൻ ചുഴലവുമണതിചെയ്തു നിന്നു.
 “അമ്മേ! കേൾക്കേണ്ടവീ നിന്മകൾ ജയിക്കണം;
 ചിന്തയി ജയിക്കുമ്പോൾ നന്മയും നമുക്കെല്ലാം.
 പെണ്മയും വചസ്സിൽ റൊണ്മയും കർമ്മങ്ങളിൽ
 തണ്മയും മനസ്സിൽ നിന്മകൾ തന്നിടണം.
 ഭംഗിപ്പൻ ചെറുകുളുങ്ങൾക്കു വിശേഷിച്ചും
 ഞാങ്ങളും പൊരിപ്പിന്നും ഭംഗം വന്നിരിക്കുന്നു.
 സംഗരേ ഭഗദന്തൻ വൻകരിയെന്നപോലെ
 ശങ്കിച്ചു പങ്ങിപ്പങ്ങി മങ്ങുന്നു മനോഭവൻ.
 പൊന്മലമീതെ മേവുമിമ്മഹാലോകരെല്ലാം
 നിന്മകൾക്കു മിയായ്ക്കൺമുനകൊതിക്കുന്നു.
 മന്മഥൻ തനിക്കുള്ള കർമ്മവും മതിയാക്കി-
 ഓർമ്മമൊട്ടേറെച്ചെയ്തു നിന്മകളുണ്ടാവാനായ്.
 ചെറുമിപ്പവന്മനി മറൊരാലംബമമ്മേ!
 മുറും നീ ഗന്ധി മകളുറുതാനറിവോളം.
 മുറുമിങ്ങടിക്കുമ വിറുതിന്നീട്ടം ഞങ്ങ-
 ഉറുവോകാതെ ദാഗ്ദ്ധം പറ്റിയാലാരും വിടാ
 ധമ്മചാരിണിമാക്കോ ധമ്മമുണ്ടവലംബം;
 നമ്മകാരിണിമാക്കോ നിന്മകൾ പരദൈവം.”

ഇങ്ങനേ നാകശ്രീകൾ തങ്ങളേ വാക്യമല്ലേ
 ശങ്കയാ ള്ളരേനിന്നിട്ടംഗജൻ കഴൽകൂപ്പി.
 പക്ഷജബാണങ്ങളിൽ സങ്കടം പോകുമ്പോൾ

ചെൺകിടാവെന്നു നോക്കി തൻകടക്കത്താൽ മെല്ലെ.
 നിന്നവക്കെല്ലാമുള്ളിൽ വന്നിതാശ്ചര്യമപ്പോൾ;
 വന്ദിച്ചാനലർശരൻ മുന്നറുവട്ടം തദാ.
 മുരളിനൊരു ഞാനും മധുരമായ വില്ലും
 സുരഭിതരങ്ങളാം ശരങ്ങളഞ്ചു കൂട്ടി
 സുരവല്ലഭ രതിരരകിൽക്കൊണ്ടുചെന്നു
 ഗിരിജാദൈവീമുദ്രാരണം തൊടിയിച്ചു.
 പരിവീഴ് മരണന്റെ കരതാരിഹേ നലകി;
 ശിരസാ നീട്ടിപ്പാൻ തരസാ വാങ്ങിക്കൊണ്ടാൻ,
 ഇടവും വലവും ഞാൻ വിട്ടുപോ ശരനിനി-
 ത്തടവാണാരെന്നൊരു മിടമപൂണ്ടു മാരുന്.
 മധുമാസവും മുദ്രമതിയും മരണനാം
 മധുരോക്തിദരം ചിങ്കസ്തുതലം മരകനാരും
 മായസമീരനും മായനാർകൂട്ടിയാമതിൽ
 ബഹുതരങ്ങളിൽ നില്പെ കൊണ്ടുവരിച്ചു.
 അമർമാലയും എട്ടി ക്രമരീതിക്കില്ലൊരു
ജലീത യു പാരിട്ടുകൂടിത്തന്നു ചേർന്നു.
 ഭാഗജനനത്തിൽ സർവ്വേ വിവിധരായ്
 നാനാകനാട്ടുചെരങ്ങളാർഭിച്ചു.
 തന്നെ ഏകാദശാർത്ഥരാജനും രന്റെ
 പാടിനൊരുമയില്ലാത്ത പൊരുതി
 ജലദീപതിയുടേ ജനനഭിനോബസവം
 ജലനൈരിവു ഞാൻ? ജലതാം ജല്ലാകതം.

ബഹുധാ സമുചിതത്വപദായനോച്ചരം
 ഹരിമാനൻ നാകീടിനാൻ സമവേതനാക്കെല്ലാം.
 ബഹുതസ്സമനങ്ങളും ബഹുധാ വളിച്ചതു
 സകലജനങ്ങളാക്കും സ്വഹൃത്തോചിതായികും.
 ഹരിമാനന്തേ പാരിട്ടുകൂടിയാൻ ഇണോന്നതൻ
 സമവാക്കീവണ്ണമായ്; ഹിമിതരൂപം പരം?
 ശിവാഭേ! ശിവോ! ജയ തവ ദാസോഽഹം ഭേദി!
 ശിവശങ്കര! ഹരേ! വിവാശം പാഹീശ മാം.

സുരശാപ നിരൂപക സംഭവകഥയിതു
 സംഭവവൈഭവമെന്നൊഴിവാ; മാടുകതമായി.

കിം ഫലമെന്നു ചോദ്യം സംബ്രതി കലിയുഗേ;
 ലുബതി ഭൂരിതാപം തന്മുരാണെന്നുത്തരം.
 ഇത്തരം നന്നു ശേഷം വക്തുമർഹരീയെന്നാൽ
 വശവും നിർവാഹവുമെന്തുമെങ്ങാവുന്നും.
 ഭൂരിതക്ഷയം കൊതി കവിതയ്ക്കില്ലെന്നാലും;
 ഹരമാഹാത്മ്യം ചൊന്നാൽ വിവിധം തുണോദയം.
 ശിശുവിനായുസ്സുണ്ടാം; രസവേദിയാം യുവാ;
 വശഗം വർഷീയസോ മരണരോഗൈഷയം;
 ഭൂരിതപരം പരം; പുരുഷാത്മാകർഷണം;
 പരസം പാരമാർക്കം ഹരമാഹാത്മ്യം ദൃഢം.
 പടിച്ച് പാടുന്നോക്കും രാഗിച്ച് കേൾക്കുന്നോക്കും
 ഫലത്തിന്നില്ല ഭേദം പലക്കുമൊരുപോലെ;
 കലശ്ശീകരക്കും യോഗ്യം വിമുക്തിഫലപ്രദം;
 വിശുദ്ധി ചോരായ്ക്കിലും വിരുദ്ധമല്ല കേൾക്കിൽ.
 വിഭാഗിയുണ്ടെന്നാകിൽ പടിച്ച് പാടിയാക്കാവൻ
 വിഭാഗബോധത്തിന്നു വിശുദ്ധി ലഭത്തിന്നും
 വിഭാഗഭാവത്തിന്നും വിഭാഗഭാവത്തിന്നും
 നിശ്ചിതപാത്രത്തിന്നു നിശ്ചിതം മോക്ഷത്തിന്നും.

ജി. എൻ. ശിവാജിപ്പുറം സംഭവഖണ്ഡം പ. മ. ൧൯൭൦.

ചിന്തിപ്പേണ്യം.

ഏകിലോ പണ്ടു ജഗൽപിതാവായോരു
 ശങ്കരൻ ശാശ്വതനീശൻ മഹേശ്വരൻ
 ഭാഷ്യാവിയോഗജം ശോധം തപശ്ചകീകം
 ധൈര്യവിരോധിതി ഭോറിനാം ബോധയൻ
 സർവ്വസംഗങ്ങൾ വെടിഞ്ഞു ഹിമാലയം -
 പർവ്വതദേശം തപസ്സു ചെയ്യുന്ന നാൾ
 ഭോഗികൾക്കൊക്കെയും ഭോഗവിരാഗേണ
 ലോകസ്ഥിതിക്കുചിട്ടക്കും വരികയാൽ
 ലോകേശ്വരവാചാ ശതമഖസേവിതാ

* 'വിശുദ്ധിയുണ്ടെന്നാകിൽ പരശ്ശീകരക്കും യോഗ്യം' എന്ന് ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ കൂടുതലായി ഒരു വരി കാണുന്നു.

ലോകമാതാവായ മായാഭഗവതി
 ആദരപൂർവ്വകം നാമൻമതമറി-
 ഞ്ഞായി ഭോകത്തിനു വന്നതു ക്ഷേമക്കുവാൻ
 ഭൂധരരാജനു പുത്രിയായിങ്ങനെ
 ഭൂതലത്തിങ്കൽ പിറന്നോരനന്തരം
 പുതറായോരു ഭുവനരാജരം
 കാതലായ്ക്കാനായി കാൽക്കണണം കൊണ്ടുവോ.
 പാർത്താങ്ങൾക്കു ചതിന്നാഴിനുമുഖം
 രാത്തികെട്ടപ്പാനെപ്പൊണ്ണനായികാ
 യാത്രീയരേറ്റു പുത്രിയായ് വന്നതു
 കാത്തിരിക്കിപ്പോഴുണ്ണമാസിയ ക്രോധകയാൽ
 രാത്രീദിവമനു കൂരിരു കൂട്ടങ്ങ
 ഉദിച്ചുലോകത്തിലിരുന്നുകടയ്ക്കുവാൻ
 ആത്തിയേയുള്ളിമൊളിച്ചുവെച്ചുകൊണ്ടു
 തുളുതുകെച്ചൊഴിച്ചോടവങ്ങിച്ചിരും
 ഞ്ഞൊരുമിച്ചു തന്നാശ്രയം കാണാഞ്ഞു
 ദൈത്യജനത്തിൻ മനസ്സിലുൾപ്പിച്ചു
 പാൽത്തീരപോലെ പരമേശ്വരിയുടെ
 കീർത്തികൾ ചൊന്നങ്ങലച്ചിതവടെയും.

മൂർത്തികളെല്ലെത്ര മോഹനം. കാരണ്ണു
 വാർദ്ധിതന്നേ മനം; കാൽത്തളിർ കല്പകം;
 നേത്രാമൃതം പാരിലീദൃശമാക്കുമേ
 നാസ്തി നോദേഷ്യതി നാഭൂൽ കദാചന.
 മിണ്ടാതെ നിന്നതുകണ്ട പരമഷ്ടിയിൽ-
 കണ്ടുമതിയെന്നു ഞാനിധന്യാർക്കുപോൽ!

യോ-
 ിയിൽ?

കയ്യോ.

അങ്ങനെയൊരു മോഹനം നോക്കി നോക്കി
 തുണ്ടായതു പാരിൽ നാരിമാർ ജാത
 കണ്ടാലുമിനിപ്പനിമാ മാതിവം
 വേണ്ടാ വിവാദമിവളെ ജ്ഞയിക്കുമേ
 അത്രയല്ലെത്ര മാനദാത്രയോഗവാ-
 നദികൾപ്പെരുമാളുന്നതോർ നാം.
 ഇത്ഥമോരോന്നേ നിനച്ചുമുഖം
 നിമിത്തമോ ചോയിതു വന്നവരോ

ചിത്രമവിട്ടു പോയവരാരുമേ
 ചിത്തമാളായി! കൊണ്ടുപോയൊളളവാനും.
 “കാറെളികാത്തിയും കൂരിരുൾകൂന്തലും
 കൂരികാരുണ്യധാരാകടാക്ഷവും
 ചാരു മുദാമാനമെന്നിവ കണ്ടെത്തു
 പാരമാനന്ദിച്ചു നിന്നോരളവേരോ!
 ആരു ശാസിച്ചിട്ടു ദൂരത്തു പോന്നു നാം
 നീരസമായിനി നേരവും ഭാവമേ?
 പെട്ടെന്നിനിയുമാറിടെയ്ക്കു പോകുന്ന
 തൊട്ടുപുറമെങ്കിലും നാളെയെന്ന വരും.
 വിഷ്ണുപവാസി. രാമിങ്ങനേ സന്തതം
 തൊട്ടല്ലൊരൈന്ദ്രസുകൃമെന്ന പാരമ്പര്യം.

നീരഭശ്യാമളകാമളഗാത്രിയെ
 മാറിപെട്ടുത്തുരോന്മാദരാമചിപ്പുറൻ
 പാരം ചൂരുന്ന മുഖമൊട്ടത്താനനം
 ചാരുസ്തിരം കണ്ടിരുന്നിതു മേനയ്യ.
 പണ്ഡിതനായോരു പാപ്പതരാംനരം
 കണ്ണുകൾ കൊണ്ടു മകളെയും ഭണ്ടിച്ചു
 നന്നായില്ലാതൊരാന്നദവാരാനിയയ
 മന്ദരംപോയ മറിഞ്ഞു മുഴുകിനാൻ.
 കാലേ യജമാവിതം പത്രം ചെന്നാൻ
 കാളിയെന്നിങ്ങനെ ചേർത്തു കെട്ടിയൊട്ടം.
 പാവക്കുപത്രാശിശാരു മുഖിതനെ
 പ്ലാപ്തിയെന്നു വിളിച്ചുപൊല്ലാപ്പരം.
 മേനയ്യം ദേവി വിളിച്ചുതുടങ്ങും
 മാനിനമാരെല്ലാമുണ്ണിയും.
 നാരായണൻ ഭഗിനിയെന്നൊക്കെയും
 നാരായണിയെന്നു നാമനിവർത്തനം.
 ദർശനമാനന്ദശാലിനിയെന്നിട്ടു
 ദുഷ്ടയെന്നോതി മനികളെല്ലാവരും.
 വീമയില്ലാത്തതണുതണുതീർ-
 നാമസാരസ്യമവർക്കായി ഭേദമേ.
 നന്നായ്ക്കളിച്ചിട്ടു ഭസ്മം തൊടിയൊട്ടു

കണ്ണഴുതിച്ചു വയമ്പും കൊടുത്തുടൻ
 പിന്നേ മുഖയ്ക്കൊടുത്തു കിടത്തിനാർ;
 കണ്ണുകൾക്കാനന്ദമെന്നു പറവതു?

ഒട്ടൊട്ടറിയും മമതയും തോന്നിച്ചു
 ദൃഷ്ടിവിലാസങ്ങൾ ചട്ടറ പുഞ്ചിരി
 നിശ്ചലഭാവവും കൈകാൽകടച്ചിലു-
 മിച്ഛര മുഖയിലുൾക്കൊണ്ടു കരച്ചിലും.
 അച്ഛനെന്നമ്മയെന്നോരോ സമയത്തി-
 ലച്ചാരണച്ഛായ തോന്നിച്ചൊരാഴ്ചയും
 നിച്ചുലും കണ്ടങ്ങനേവിച്ചുമയ്യ-
 മച്ഛരണം മറയ്ക്കു ബന്ധുജനങ്ങളും
 ഉച്ചൈരനാരതം വച്ചുവെക്കുക-
 മച്ചോ! രമിച്ചതരച്ചാലൊടുങ്ങുമോ?

ചെന്നു പലനാ, ഉന്നതരമേകദാ
 ധനം കമിഴ്ന്നു; നിവിർന്നീവ കണ്ണുംമോ.
 ചെന്നങ്ങു മാതാവുയർത്തിക്കൂട്ടത്തുടൻ
 മന്ദമെടുത്തു മുഖ കൊ-ത്തിടിനാൾ.
 പെണ്ണിനോ പിന്നെയതഭ്രാസമാവ്വന്നു;
 നന്നായ്ക്കുഴി കിടത്തിയാലപ്പൊഴേ.
 എത്തിയെത്താതെ സമീപത്തുവച്ചത-
 ഞ്ഞെത്തിപ്പിടിപ്പാൻ പട്ടതമുണ്ടാവ്വന്നു.
 നാലഞ്ചുനാൾ കഴിഞ്ഞപ്പൊളരിപ്പുറം
 ഭേദം തുടങ്ങിയതെന്നു ചൊല്ലാവതും.
 കാന്തികലണൊരു കണ്മയപ്പൊൻചൈത്ര്യം
 നീന്തിനടന്നിതു നീളെ നിരാകലം
 “നിശ്നോന്നതങ്ങളരികിലേറ്റുമു;
 നിന്നോരപായങ്ങൾ നോക്കുകെന്നു വത്ര.
 കണ്ണോരേടത്തു വഴുതിയെന്നാകിലോ
 പെണ്ണുവൾ വീഴുമേ വല്ലകണക്കിലും.
 ചൊറ മുഖകടിച്ചിടിനാലപ്പൊഴേ
 മുററത്തു പോവാനിവൾക്കു കുരുമാലം.
 പല്ലവപുഷ്പാദി മാരത്തു കാണുകിലും
 നീല്ലാ കൊതി;യെങ്ങു ദൂരത്തുകണ്ടതിൽ?

നെല്ലുമരിയുമുമിരിപ്പതുക
 നല്ല രസമിവരുകേകീ കരിക്കയിൽ.
 പല്ല നാലഞ്ചുണ്ടു വന്നിട്ടതുകൊണ്ടു
 കല്ലം കടിപ്പാൻ മടിയില്ല കിട്ടുകിൽ.
 ഇങ്ങനേ കൗതുകവാത്സല്യസംഭ്രമം-
 ഭാഗനമാർക്കുളോടമ്മ പറകയും
 തിങ്ങിന മോദാപവർചനൊടുക്കയും-
 മിംഗിതം പൈതൃക മഹാനു കാണുകയും.
 മണ്ടി മഹാജ്ഞാനം കൊണ്ടെക്കളിപ്പിച്ചു
 കൊണ്ടുവന്നമ്മതൻ കൈയിൽ കൊടുക്കയും;
 കൊഞ്ചിയും വച്ചുമെടുത്തു കളിപ്പിച്ചു-
 മഞ്ചുമാസം കഴിഞ്ഞന്നു ഗിരിവരൻ
 മോദസമ്മേളിതം ജ്ഞാതി പത്മനാഭം-
 ങ്ങാനപ്രാശനം ചെയ്തു യഥാവിധി.
 വൈതായക്ഷഗന്ധർവ്വാദിദത്തമാം

പാലാകൾ എടുത്തു
 പച്ച പച്ചതണ്ടുചുത്തിൽ
 നന്നു തോന്നീ തരം.
 ത്തി നട-
 നാട്ടു വീണത്തരം
 പ്രിയം;
 തുടങ്ങിനാൾ.
 മുമ്മായ്
 പട്ടു പണ്ട്.
 ങ്ങൾ പൂഞ്ചിരി;
 പൂജനത്തിലും.
 ദവിഭാഗവു-
 ചാഞ്ഞു.
 ികാന്തപരം.
 ചിലാകാത്തരം
 ിസമാവൃതം
 ചു തതപരം.
 നടത്തിയ നന്മരം

തന്നെപ്പോലെയോ
 മെയ്മേൽ തൊടിയീ
 മാമേരു വേറെയൊരാ
 ഒട്ടുമേ വൈകീട മുട്ടുക
 ന്നിഷ്ടമായ്പ്പിച്ചുനിട
 ഒട്ടനടക്ക,മെടുക്കുന്നത
 പെട്ടെന്നു മണ്ടിനടന്ന
 കഷ്ടം ജനനമെടുത്തതു
 വിഷ്ണുപമാതാവുമാടു
 അപ്പുകു വണ്ണവചന
 നിർവ്യാജകാരുണ്യ
 സപ്താപസവ്വിദിഗ്ഭേ
 മുപ്പീയരേന്ദ്രസത്യകുള
 കങ്കണകിങ്കിണീകഞ്ച
 ഡംകപണിതാകൃഷ്ണസ
 അങ്കണംതോരമങ്ങാളീ
 റിംബണം ചെയ്തു കളി

അവ്വണ്ണമാണ്ടു രസം

* 'കരി കൈയിൽ' (പാലാകൾ)

സൗഖ്യവണ്ണമായും ചാത്തി തുടങ്ങിനേ.
അഞ്ചുനവണ്ണയു കോണിനെനിട്ട
മഞ്ഞത്തുകിൽ ചലയം വച്ചു കാഴ്ചയും.
വച്ചുമൊളിച്ചുമെടുത്തുമടുത്തമ -
അച്ചേലയെല്ലാം മുഷിയിതു നിച്ചലും.
അച്ഛനെക്കേ മടിയിൽച്ചെന്നിത്തന്നുകൊ
ണ്ടിച്ഛനെപ്പോന്നു ലഭിച്ചുകൊള്ളും സഭാ.
സമ്മോദസല്ലാചകദേഹങ്ങൾ ചെയ്തുകൊ-
ണ്ടമ്മയു മുറയ്ക്കപ്പെട്ടുള്ളിൽ വിളയിക്കും.
നിത്യവുംവന്ന സവിധവചനങ്ങൾക്കും
ഏറ്റുവസ്തുക്കൾ പൊട്ടുകൊണ്ടുനിൽക്കും.
എന്തെഴിയാതിരിക്ക - ചെയ്തു സവിച്ചുകൊ -
ണ്ടല്ലെഴുതിക്കൊള്ളാം പൊൻ തുടങ്ങും വിധയം
അച്ഛനെക്കൊണ്ടുവെ തന്നെ നിശ്ചിച്ഛ
പൊൻച്ചേലകഞ്ചുളിടിച്ചാക്കേണാടി
നിശ്ചാണനയെല്ലാ നമു വരികെന്ന
വിശൈലകമാതാവയച്ചാക്കുകൊള്ള.

[illegible]

പാട്ടിൽപ്പഴുപ്പിച്ചുണക്കിക്കുരട്ടി;
 നീട്ടിത്തുടങ്ങി തിരുമടി മെല്ലവേ.
 ചൊല്ലിക്കൊടുക്കണമേ ചൊവറും തദാ
 കില്ലില്ലവരം പടിഞ്ഞാരുതപ്പൊഴേ.
 ഇല്ലാ മറവിയും സംശയലേശവും;
 കല്ലിന്റേലുള്ള കീറിന്നതു തുപ്പുമാം
 കേൾപ്പാൻ കൊതിച്ചവകേട്ടാൽ ഗ്രഹിച്ചുകൊ
 ണ്ടൊപ്പവരം താനേ വികല്പവും തീർപ്പവരം;
 താൽപയ്യവുമതിൻ തത്ത്വവും കാണുവരം;
 നൈഷ്ഠ്യമെങ്ങു തദഭ്യാസം നവദാം?
 ലക്ഷസംഖ്യം തദാ ഗന്ധവ്കിന്നര-
 യക്ഷവിദ്യാധരരാജകുമാരിമാർ
 ശിക്ഷാഭിഭിക്ഷാഭിസൽഗുണദക്ഷമാർ;
 പക്ഷപാതംപൂണ്ടവരിലെല്ലാമേ
 ഒട്ടല്ല വാത്സല്യം വരുണമുള്ളില-
 ണ്ടൊട്ടല്ലവർമിങ്ങോട്ടും പ്രതിപത്തം.
 സഖ്യം സഖിക്കു ചേടിതപം സഖിതപവും
 മുഖ്യസംബന്ധമിയന്നവരുമതിൽ
 ഒട്ടൊട്ടറിഞ്ഞുതാൻ മുട്ടക്കളിച്ചുന-
 വിട്ടുപോകാരേ സഹോദരസ്നേഹേന
 പുഴിക്കളത്തിലുഴഞ്ഞുപോകത്തിലും
 തോഴികളായിപ്പുവരുണ്ടതെയിലും
 എന്നതിൽവെച്ചു വിശേഷിച്ചു തൽഗുണ-
 മൊന്നിലേ സകതമാരായിതു രണ്ടുപേർ.
 ഞ്ഞ വിജയയെന്നതു ജയയെന്നും
 ഗന്ധധന്യേ ഭിദ്യകന്യേ ഉദയചന്ദ്രം.
 തന്നേ നിശ്ചിപേർലെയെന്നുമേ കാത്തവർ
 സന്നിധിയിന്നൊരു നേരം ചിരിച്ചാതെ
 താതൻ മടിയിലേ താൻചെന്നിരിക്കുമ്പോൾ
 പാദം തൊഴുതെല്ലാം താഴ്ന്നു അഴിവർ
 കർമ്മശലധാരമയ്യുമിഷ്ടമാർ
 നമ്മനീപുണമാർ നിമ്മപചിതമാർ;

* 'ചാരണവർകളും' (പാലക്കാട്),

വിദ്യാവിനോദേ വിദഗ്ദ്ധമാനത്രയും
 ഭൂതാഭിമാനം വിദാതേ നടപ്പവർ;
 പെരുഷമുദേവ സമ്പത്തുകൂടും നല്ല
 ചാരതാസൗഭാഗ്യധിയികൂടും തഥാ
 കണ്ഠ കൈകാൽ ചെവിയെണ്ണമിരട്ടിയാ-
 ളെന്നുതോന്നുംവണ്ണമുണ്ണിയുമയ്യോരോ!
 നിത്യവും കാലേ കൂട്ടിച്ചു നിയമേന
 റുദ്രം ചെരചേല ചാത്തിക്കുറി ചിട്ട
 ഭക്തിയോടേ ശിവപൂജ നമ്പാക്കാരു-
 ചിത്രദി ഗുരുക്കളോരോ വ്രതങ്ങളും
 വിദ്യാപരിശ്രമം വിദഗ്ദ്ധസഭാജനം
 ഭൂതസംഹാരം മദ്ധ്യേ കുളികളു
 ള്ളതരമുളളും വേണ്ടുന്നതെന്നിശ്ശേ
 വൃതമരക്ഷണം ചോലാപിളാതെയായ്.
 മിന്നിച്ചിതരിച്ചുരുണ്ടിടയ്ക്കു കൂത്തലം
 ചിന്നിൽക്കൂത്തു കവിന്റെ വളരവേ
 ചൊന്നുളളിങ്ങരടിട്ടിരുതാതിവു
 മിന്നും മണിമോതിരം പൂണ്ടു കണ്ഠവും;
 തോരംവള ചൈവള രത്നാംഗുലികളും
 മൂവാളം ചോന്നതികോമളം കൈയിന്നു;
 നഞ്ചാതഗുഞ്ജം ശംഖാങ്കുരം കുറും
 പൊൻചായമായ തിരുവുഴയാടയും;
 മുഞ്ജമണികാഞ്ചി ചാടകകവും
 ശിഞ്ചാനമാകവേ സഞ്ചാരചാതുരി
 കണ്ടവർക്കുല്ലാം കുറ്റമറ്റവിസ്തരം
 പണ്ടേതിഭേദരയുമുണ്ടായിതന്നഹോരം.
 കണ്ടവർ കൊണ്ടാടിയോരോന്നു ചോദിക്കിൽ
 മിണ്ടാതെ നില്ക്കും; കുറയച്ചുകൊലാം;
 ലജ്ജാവിവശതമുള്ളിൽ മുളച്ചിതു
 തച്ചാതിശൃംഗമൊളിച്ചായി ഭാവവും.

ഒന്നരണ്ടാണ്ടുടനീങ്ങനെ ചെന്നപ്പോൾ
 വന്നിതു കാലം വയോരാജിമദ്ധ്യം.
 ഹൃദയംപരകൃഷ്ണപൂർവ്വമാതികൂടും ഹരി-

* 'ഇരട്ടിയോ' (പരാജയം).

ഞ്ഞാശ്രയിച്ചുഗം ചരാചരദാരിനാം
 ഭ്രാന്തികൊണ്ടുണ്ടായ താങ്ങി പോക്കിടുവാൻ
 താൻ തീരുറച്ചാനിതു നല്ലതെന്നവൻ.
 വന്നു ഹിമഗിരികന്യകാമാനുദ്യ
 വന്നുചെയ്തു കാലുന്നതകെരുകാൽ
 “എന്നെയുമെന്നമ്മ വാളിച്ചു വാഴിക്കെ”
 നന്നപറം വന്നങ്ങിരന്നു നിന്നു ചിരം
 “നിന്നുതന്നെങ്ങേ രാജ്യമായ്ക്കൊള്ളുവാൻ
 വന്നേനവകാശി ഞാനിനിമേലെന്നും.
 എന്നെബ്ദരിക്കണമന്യജനതുല്യ-
 മെന്നും വെടിയരുതെന്ന നീ”യെന്നതും.
 “മുന്നമിരുന്നോനെയിന്നു വെടിഞ്ഞു ഞാൻ
 നിന്നെയിരുത്തുന്നതന്യായമായ്വരും.
 എന്നാലവനോടു മേളിച്ചിരുന്നുകൊരം
 കെന്നങ്ങു ഭേദീമതമറിഞ്ഞുകൊ
 നല്ലോരനേരവും നോക്കിക്കൂടിപ്പുകു
 തെല്ലങ്ങാഴിക്കെന്നു ചെല്ലവേ സല്ലവൻ
 കല്ലനയാ കടന്നുറപ്പുകു യൗവനം
 മൽപരമിപ്പവൽമെയെന്നു കല്ലയൻ.
 “ഒട്ടനാൾ വാണിതു; വിട്ടുപോയാൽ മമ
 കിട്ടുമേ കീർത്തികേ”തെന്നായി ബാച്ചവും.
 ധൃഷ്ടൻ കടന്നവന്നൊട്ടും മടിയാതെ
 മുട്ടസ്ഥലംവെച്ചു വട്ടവും കൂട്ടിനാൻ.
 ബാലുനിമ്ബാച്ചമംഗം വധുമെലിമേൽ
 മാലുമായ്വെച്ചു പകർത്തി ദിനംപ്രതി.
 അന്നേരമങ്ങതിൻമുന്നെ കണ്ടോർകൾ
 കെന്നേ രന്നമേറെ *തെന്നാ തോന്നീ മുദാ.

നേർവരാ മെയിൽ നിന്നാൽ പരഞ്ഞാലെയ്തു
 കാർവര നമ്മോടു പ്പാരിനെന്നാത്തുൻ
 ദിഗ്ജയം ചെയ്തതിന്നിച്ഛയും മാനനേ
 വെച്ചു സന്നാഹവും നിശ്ചയം നിശ്ചയം
 കാർണ്യമെഴും കരം തുണ്ണിമിമ സപായം
 പാർണ്യദിഗ്ദശോധനം ചെയ്തു നിയന്ത്രണം.

* ‘എന്നേ രസമുമയെന്ന തോന്നീ’ (പാഠാന്തരം).

പ്രപഞ്ചമുദയമുദയമിതി തത്ത്വമോ?
ഔതോദ്യമം തത്ത്വമേവേ ഗാന്ധ്യം-
വേദോക്തവക്ഷണം സപ്തസ്വരണേന
ധൃതാലപഞ്ചമം നദി നദീതരവീ
വീതാതിവൈരി നാരിമാക്കും സുഖം
മോഹാത്മമല്ലിതം ശോഭാതരം പാരി-
വേകോത സുതരൻ ഭൂതാൻ തിന്നേതനെ
ന്നതാനയൊന്നിനെത്തോരാവു തുവൃതീ
ന്നതാദൃശം ജഗത്താവാതൻ ഗർഭം
കൈ തദാ രണ്ടുമുണ്ടു മുട്ടിക്കൊടു;
കൈതവസ്തേത്രവിവിദയുണ്ടാ പാദം
മാദ്യമേറിയാൽപ്പാരമുളളമെ-
ന്നോത്സവരത്നശാസ്ത്രാലയശോഭാമയം
പാതിവയസ്സ് മീനാതിനിത്താഷണ
പാതിവിവസ്ത്രം നതാതിഭോഷണിദ്യം.
ശേഷം പലർക്കു സന്തോഷകേയിൽ പാതി-
മോഷണം ഭോഷമല്ലോ ഞാശാരിനാ;
ഈഷവില്ലീകരമാണെന്നിതിങ്ങന
ല്ലെന്നായ സന്തോഷം ഞങ്ങളുടേ;
ഭൂഷണകരുണമോഷണവ്യാജേന
മോഷണ്യം പാദം ഭീഷണി കേരോ
കൈശവയെഴുവനെ നൃപയത്തിന്ന
പേശവമെകൈരേതുടേന്യങ്ങളോ?
നീലാസുരയുഗ്ഗമകം ദണ്ഡങ്ങളോ?
ഈശാനകാമധുക്കണ്ഠപാശങ്ങളോ?
ആദ്യം ചതുർഥം ചാലം ചാലമൊ
ന്നാസ്ഥയാ മറ്റതിങ്ങനകം ധൂമം
പാണിതലം മുട്ടശോണമൊട്ടുളി-
വീണാവിരാവണപ്രീതിതവിഷ്ണുപം
നാനാനഖമണിത്രേണീജാതിതന
ഫേനിലരത്താഗ്നിയല്ലതിജ്ഞം
വാതു നമ്രാതിമുർജ്ജാമിതി സാൽസുതം
പേതു ഞാൻ വാതുവാൻനാൽതെൻ കൈതുക.

മാനന്തപുരം പാലാസം മാന്വിതമാലതം
 നൂനമദ്ധാരമതിനിഷ്കരസ്ഥിനം.
 ചീനകാശബ്രഹ്മരൂപഭാവാനീത
 ശോണാബ്ജകൾമുഖമുദിതം സുഭം.
 കാമദിങ്നാഗകുടലായം വാരിയ
 കോമളമായ കലാകരകകൾ.
 ബ്രഹ്മനായസ്സപ്തീരത്ത് തേജസ്സം
 ശംഖരവെരിയ പാൽപരിപൂർവ്വം
 ജംഭാരിമുന്ധം നിമിത്തമെങ്കിലും
 കമ്പവും തളിപ്പന വാലും പാലാൽ
 ചമ്പകദാരുക്കൾ ജംബവതം
 പാമ്പുദായം ചെട്ടിപ്പിച്ച കലാശര
 നിഷ്കരഭാരണ പാലം സി ദൂരം
 മുഴിമിതമയ്യവസ്ത്രം പ്രതിപ്രതി.
 പൊട്ടുചിതന്നിട്ടു മട്ടു പൊങ്ങാട
 നട്ടിതാരോ യുക്തി പൊങ്ങാടിയിട്ട
 ത്രംബകപഞ്ചകലപഞ്ചമേഴ്ഗതി-
 കലാമംഗലാർത്ഥം സിതം മനം
 വന്ദനവന്ദിതെ പാലാസീട്
 പൊൻപടലം പ്രതിപ്രതി സന്ധിച്ച
 രമ്യകാഞ്ചീകണ്ഠപ്പൊക്കിട്ടു വെട്ടു
 പാർവ്വതാർത്ഥം പാലാസം പാലാശരണ.
 അംബികതൻതുട നന്ദനാർത്ഥം
 മൻമോഹകളിട്ട പാലാസീട് പാലാ
 വമ്പെട്ടുകമ്പിച്ച തൻമോഹപ്പുഞ്ചെട്ട
 തുമ്പിക്കരണം തിരുമ്പാലാശരണം
 പൊന്മാലകളിൽ തൊട്ടുപൊലപ്പൊളിതം
 ശംഭോ! ശിവ! പാലാ കിരണപാലാശരണം
 ഞയ്യമെന്തുപയോഗം! ജനകൻ
 ചേർച്ചയുണ്ടേ തമിഴി പാലാശരണിൻ
 ഞയ്യമെന്തുപയോഗം! പൊ-പ്പതി-
 ന്നൈശ്വര്യമുണ്ണ പാലാശരണം
 അക്കണക്കാലിണയ്ക്കു പാലാശരണം

മിശന്നേ വന്നിടംപുക്കനേരം ഭീരൻ
 തകർത്തുകേതകീകൾമുണ്ടുൾ മഹാ
 തിഗ്ഗമമുറുറ്റുറുപ്പുക്കൊളിക്കുന്നതും
 കോമളതപം കണ്ടു കാഞ്ചനനിതെപ്പൊഴും
 കാമ്നിതുപോലെ തീർത്തു തുണിയുഗം.
 വളിതൻ മെഴുലിമേൽ വച്ചു കിരീടത്തി-
 ലുജ്ജ്വലയായുള്ള വളരത്താവളി
 തച്ചെടുപ്പിച്ചുടൻ തച്ചരിൽ മുമ്പനാം
 വിശ്വകർമ്മവിരോടിച്ഛമകേരപ്പിച്ചുടൻ
 മെച്ചമായ് വച്ചു ചമച്ച മണിച്ചിര
 നുജ്ജ്വലം തീർച്ചയിൽ ചേർച്ചയും വാഴ്ചയും;
 ഉച്ചമൊന്നിൽ സ്വപനം ഷഡ്ഭമിണയിലും
 നിശ്വേദേപി സ്ഥിതം നിച്ചലും ശിഞ്ജിതം;
 പിറ്റയായ്ക്കൊണ്ടു കാഴ്ചയായ് വച്ചു
 നിശ്വേദം ദേവിരൻ തുച്ചരണ ബുദ്ധ
 വച്ചുപറച്ചു ചോമച്ചെട്ടി ഗുഹി-
 ചുവച്ചയും നേരച്ചയും വെട്ടുപ്പിൽ കൈക്കൊണ്ടു
 മലജയ സജ്ജയായ് വിശ്വനാഥേ! വിമ-
 ഞ്ജുരച്ചിരിവച്ചു ശ്ലേഷ്യവൽക്കരണ
 പിച്ഛമിച്ഛമാനസം ശ്വപന്നിരാത്രം
 മിശ്ജനമാനസമജ്ജനം രസന ക.
 പ്രിയച്ചൊയ്ക്കിടം നൊച്ചുപോം നിശ്വേദം.
 ലജ്ജയാ മേറുന്ന സജ്ജനസംസദി-
 ത്രച്ചുതലോടരി ശ്ലേഷ്യവനാത്മിത
 തുച്ചെവിതൊക്കയാർ തച്ചിരോചാസാതാ
 വർച്ചമല്ലെന്നുവച്ചുച്ചെരതാപരി-
 ചുച്ഛമനെന്തൊണ്ടെരിപ്പിച്ചു ചാടലാലം.
 ഉച്ചെന്തൊണ്ടെരിപ്പിച്ചു ചാടലാലം.
 തുച്ഛച്ഛമനെന്തൊണ്ടെരിപ്പിച്ചു ചാടലാലം.
 വിശ്വപം തുച്ഛച്ഛിച്ചു വിജ്ജ്വലമാകിനാ-
 ലാശ്വപം തുച്ഛച്ഛിച്ചു വിജ്ജ്വലമാകിനാ-
 അപ്പം ചാടലാലം തുച്ഛച്ഛിച്ചു ചാടലാലം.
 മുപ്പം തുച്ഛച്ഛിച്ചു ചാടലാലം തുച്ഛച്ഛിച്ചു ചാടലാലം.
 ചൊൽപ്പൊഴും കല്പകനൽപ്പൊഴും

പൊൽ ലാശങ്ങൾക്കു നിഷ്പ്രതീകാരമം
 ഉൾപ്പരിവർത്തന ശുഭാശുഭികളി-
 ലർപ്പിതമഗ്രേ സമുല്പന്നകൗതുകം
 ശിരീനാ വിശ്വസ്യ പശ്ചാത്താപേന വാ-
 നൽപർവതാരേശനെപ്പത്തുചെയ്തിച്ച-
 തൊപ്പമുൾപ്പൊന്നു കിഴ്ന്നു കല്പിച്ചു
 ദീപ്തനാഗ്നിതാൽപര്യശാലിനാ?
 കഞ്ചാരെ വഞ്ചിച്ച മഞ്ചാടിമഞ്ചാര-
 മഞ്ചാരെ ഗുഞ്ചാരമം ഗോവിന്ദധർമ്മ-
 പുഞ്ചാടിമാനഞ്ചാടിമഞ്ചാരവോസു
 സഞ്ചാരസൗഖ്യമഞ്ചാര രോപം
 തഞ്ചന്ന തൃക്കാൽതന്മം മന്ദാദവഞ്ച-
 മഞ്ചാരാർജവഞ്ചാടിമഞ്ചാരിച്ചനാദം
 കഞ്ചാരാതിര്യ നെഞ്ചാരിക ഭവകിച്ഛ
 ചിന്താമന്ദാതപത്രാപഞ്ചാരികിച്ഛ
 ശിഖാരാമഞ്ചാരികിച്ഛ നാകെരഞ്ച
 തന്മം മന്ദാ തന്മേ തുനമഞ്ചാരികിച്ഛ
 നെഞ്ചാരികിച്ഛ നെഞ്ചാരികിച്ഛ നെഞ്ചാരികിച്ഛ
 തന്മേരേ മന്ദാ നെഞ്ചാരികിച്ഛ നെഞ്ചാരികിച്ഛ
 മന്ദാ നെഞ്ചാരികിച്ഛ മന്ദാ നെഞ്ചാരികിച്ഛ
 സൗഖ്യമഞ്ചാരികിച്ഛ നെഞ്ചാരികിച്ഛ

വന്നോരു യൗവനം തന്നാടനാസ്ഥയോ
 സന്നാഹമീദൃശം നന്നായതുടന്നാഹം
 ഏന്നാലൊരാവതെന്തെന്നായി കൗമാര
 “മന്ദാദൃശമംഗവന്ദാസജ്ഞി
 അന്യായമേമം ചിരം നാമിരുന്നേട-
 മിന്നേഷ വന്നാശു താരുണ്യപാഷണ്ഡം
 നൊന്നാകലീകരിച്ചെന്നാശ്രയം പോക്കി-
 യെന്നാലടിയു നന്യഗതിയെന്ന
 നന്നായശരപെണ്ണിപ്പിന്നേ വിടകൊരവ-
 നെന്താവരിഞ്ഞനായന്യാഗ്രാണീ”രെന്ന
 സന്യാപഭാഷിതം *കന്യാവിതം ചെവി-
 ക്കന്നേരമാകർണ്ണ ചിന്നാചി പാർച്ചതീ

* ‘സന്യാപചാമിഷം’ (പാഠാന്തരം).

“വന്നവനിന്നിവന്നപഥം ചെയ്തു
 നിന്നൊടല്ലെന്നൊടത്രേ നിനയ്ക്കും വിധേയ
 നിന്നെ ഞാനെന്നുമേ നിന്നും കൈവിടാ
 ചിന്നതയ്ക്കെന്തോ ഹന്ത തേ ബന്ധം മെ -
 ന്നന്തരംഗം തണുപ്പിച്ചു നാത്താമുതെ -
 സ്സന്തമന്തികേവ ചഭിഷിഞ്ചതീ
 ജാതു നൊ മുഞ്ചതീ പോതഭാവം ച തം
 ജാതഗംഭീരതാ താതസംഭാവീതാ
 പ്രീതസദ്ബന്ധതാ സ്ഫീതനാനാവൃതാ
 മാധുരീഭൂരിതാ മാതൃഭിർല്ലാളിതാ
 ആപ്തസഖീയതാ ദീപ്തകാന്ത്യാവൃതാ
 മുത്തിത്രയേശ്വരവാത്സാസകൗതുകാ
 നിത്യം പിതൃസ്സഭായാം ചെന്നിരുന്നുകൊ -
 ണ്ണത്യന്തരമും മുനിവരഭാഷിതം
 തത്തൽക്കമാന്തരേ ശങ്കരമാന്തര്യം -
 മത്തൽക്കൊരൗഷധം കേരളം കരുണാലാൽ.
 നിത്യം മുനികൾ പലരും വരും തത്ര;
 ഭക്ത്യാ ഗിരിവരൻ മാനിച്ചിരുത്തിയാൽ
 ഹൃദ്യം ത്രിവനവൃത്താന്തരോരോന്ന
 സ്തുതായ് ചൊല്ലും നഭസിനിരുന്നവർ.
 വിദ്യാപ്രസംഗങ്ങൾ മന്ത്യാദിചേഷ്ടിത -
 മത്വത്തുതേശതപത്യാവിധികരം;
 ഇത്യാദികൾ ബഹുവിസ്താരസംക്ഷേപ
 യുക്തിയുക്തങ്ങൾ നിമിത്തഭേദങ്ങളും;
 നിത്യേശ്വരീകൃത കേരളത്തിൽ കൗതുക -
 മത്വമുണ്ടായി ചിത്തേ നിരന്തരം.
 കൗതുകം ഭക്തിയായ് ഭക്തിയും സക്തിയായ്;
 ഭക്തോമഹാസക്തി തത്പവിജ്ഞാനമായ്;
 തത്പഞ്ചായം ഹൃദി പ്രത്യഭിജ്ഞാനമ് ;
 പ്രത്യഭിജ്ഞാ ചിരം മൃത്യുഞ്ജയൈക്യമായ്;
 ചിത്തേ ശിവൈക്യം സമാധിയായ് ഭേദിക്ക;
 മദ്ധ്യേ കഥാവസാനം വിരാഗാധിയായ്
 വാസം വിവിക്തേ ശിവഭൂതാനശീലനം

ചേതനാവേദനാനോദനേ സാധനം.

ഏവം ചിലഭിനം ചെന്നനാളേകദാ
 വൈരാഗ്യികൻ മുനി ധീരൻ ചിരന്തനൻ
 ചീര ജടാഭാരമോരഞ്ചിതം വാമൻ
 വൈരിപ്രഭു നാരദൻ വന്നാനൊരുദിനം.
 ചെന്നങ്ങെതിരേറ്റു സൽകരിച്ചു ഗിരി
 മനസ്സ് പ്രസന്നനിരൂപണ തത്സന്നിധൗ.
 "നന്നിവിടെയെഴുന്നള്ളിയവാനിന്നു
 ധന്യനായേൻ ഞാനതിനില്ല സാശങ്കം.
 ആത്മവൃത്താന്തം മനസ്സരിയോദ്ധാവാ
 യുഷ്മാകമൈശ്വര്യം തത്തമം ഹൃദിസ്ഥമാം.
 ബാഹ്യഭാവങ്ങൾപോലൊന്ന വരും തപാദഗ്രാ
 സാഹ്യമുണ്ടെങ്കിൽ സപകമമനാഗ്നിപു.
 ഉണ്ടൊരാതകമെന്നുള്ളി ചിരിക്കാലത്ത
 കണ്ടുണർത്തിപ്പാൻ കൊതിച്ചിരിക്കുന്നു ഞാൻ
 ചണ്ടുമിന്നും മേവമെന്നൊരുക്കാവമ
 ബന്ധിപ്പുരെങ്ങര ഭവാനതിനൊന്നുമേ.
 പശു മദാധുനാ പുണ്യതാമസ്യയാ,
 തിത്രിലോകത്തിങ്കലാകു നല്ലാവ തരം?
 ദൈവഗതിയോത്ത യാതൊന്നുമോന്നം
 ഹസ്തതുചിതമാം; നോദാഭരവിതം.
 ഏവനെൻ മോഹാതുഭാവേ വിധിനെന
 ദേവമുനേ! പാർക്കു ഹവന്മതിബലം
 ഇന്നേ കളയണമെന്നുള്ളിൽനിന്നു നീ
 കന്യാപിതാവിന്നു വന്നീടുമായ്കരം."
 കന്നിൻ മൊഴികേട്ടിരുന്നോരു നാരദൻ
 മന്ദം കപണതീ മഹതിയാം വീണത
 തന്നുകേൾക്കേ വിദ്യങ്ങളിൽ വച്ചുവെ
 ഞാനെങ്ങു നോക്കി നിന്നോരെയെല്ലാരെയും,
 തന്നതികേ വന്നിരുന്ന ഗിരീന്ദ്രന്റെ
 സന്നിധൗ ചെന്നോരു കന്യാമണിയെയും
 ശോഭാവിനീതിസമ്മേളപണ്ഡിത വിരം

ഭാവാഭ്യുദയമാലോചനാനന്തരം,
 ഉൾക്കാമ്പിലാക്കിയതുകൊണ്ട് “മഹേശ്വരി!
 ഒട്ടേ! ശിവേ! പാഹ്നി”യെന്നുള്ളിലോത്തുടൻ
 പ്രാഗ്ഗുപോഹി ശംഭോ! മഹാഭേവ! പാഹ്നിതി
 സഭാവ്യ സാമമാനോടു ചൊല്ലിയിരുന്ന.
 “കീർത്തിയുമാനന്ദപൂർത്തിയും വർഷിക്ക;
 ഗോത്രഗോത്രാന്തരം; ശാസ്ത്രതത്ത്വജ്ഞ; ഭക്ത
 ജ്ഞാതസ്വരം നിനക്കോത്തരംസംഗതം;
 ചിത്തോദ പുണ്യവാനിത്രിലോകുമാ ഭവാൻ.
 കാൽസ്വരാദി നിൻ കാൽത്താർ പണിയുമേ
 വാത്താസ്യ നിൻഗുണം വാഴ്ത്തുമേ സഞ്ജനം;
 ചേർത്തു നീ ചോദിച്ചതോത്തരിഞ്ഞിപ്പോകാൻ;
 ധൂർത്തല കേൾ; പരമാർത്ഥ മയോച്ചഭക്ത
 മുത്തികൾ മുവർത്ത ത്തിപോക്കിപ്പോൻ
 മുത്തീതാഴെക്കെട്ടത്തോതെ ഇം പ്രത്യക്ഷം
 ആത്മവിലാവിനോദാത്മമിച്ഛാത്തും
 തീർത്തു കാത്തുള്ളിലേ ചേർത്തുകൊള്ളുന്നവൻ;
 സാത്വികമുത്തി കവർട്ടി മുതുഞ്ജയൻ
 നേർത്ത രാത്രിശനെ മുഖ്യാ കോർത്തവൻ;
 ആത്മവഞ്ചനന നൽകിയിരിക്കുന്നതുകൊ-
 ണ്ടാത്തി വളർപ്പുവൻ; ഭേദോ ഭരതമനനം;
 ദീപ്തതേജോമുതം വാർത്ത കടാക്ഷവാ-
 നാത്പരായണനാത്താരിഭൂഷണൻ,
 ചീർത്തോരു പർവ്വതമുള്ള കടിപ്പാൻ
 കൈത്താരിരാനിൽ മുഗ്ദ്ധതലോരിച്ചവൻ;
 വസ്ത്രാദികൂടാതെ ഗതം നടിച്ചവൻ;
 മുർത്ത മഴുകൊണ്ടും കൂർത്ത ശുദ്ധംകൊണ്ടും
 പാർത്തലേ ഏഷ്വരം ഐത്യരോടാർത്തന-
 ണ്താത്തരോഷം ചേർത്തു പാർത്താത്തമനികം
 സ്വാസ്ഥ്യം നില്പിമ്പക്കുള്ള തമ്പുരാൻ;
 കൃതാന്തരേ ഹസ്തികൃത്തിയുത്തവൻ;
 വൃത്രാന്തകാദികൾക്കത്തൽ കൈത്തവൻ;
 കൃത്താക്കൻ പാശിശുദ്ധാഞ്ചസാൻ;

ഭട്ടാന്തമാ വേദസിദ്ധാന്തവിഗ്രഹൻ;
 വിത്താധിപസഖൻ വിദ്യാമഹാനിധി;
 വിജ്ഞാപസ്തപാപൻ വിചിത്രപരാക്രമൻ;
 ഗീദ്യേവതേശജനാട്ടനദിമൻ;
 ശാസ്ത്രപ്രമേയൻ ശരദിന്ദുകാന്തിമാൻ;
 വ്യാപ്തൻ ജഗദാസിനാമുള്ളിലക്ഷയൻ;
 ക്ഷേത്രജ്ഞനാട്ടുന്താമീനൻ പരൻ പൂമാൻ;
 പൂർത്തോഷഭത്താദിനാനാസ്യകൃതിനാം
 പ്രാപ്തവൃദ്ധാസ്ത്രൻ പരബ്രഹ്മനിഷ്കളൻ;
 ശ്രീമാമാദേവൻ ഗിരീശൻ സ്വദാശിവാൻ
 ജാമാത്രഭാവം തവാംഗീകരിച്ചുതി.
 ക്ഷേമായ ലോകസ്ത്ര കാമാരിയോട്യാ
 വാമാംഗവും വാങ്ങമാമോദംപൂർവ്വകം.
 മാ മാസ്ത്ര തേ ചേദമോതാദൃശോഭസവം
 കാഞ്ചാൻ ഭവാനും നമുക്കും രരം വരും.
 സാമോദഗിഷ്ടം നിനക്കും വരും തരും
 നീ മാനനീയനാം ധീമാൻ; പ്രസീദ നീ."

ഈവണ്ണമീരിതം ദേവമുനീന്ദ്രനാ -
 ലാകർണ്യ കന്യകാ നിന്നാഭയോമുഖി.
 കാമന്നരാതിപോലാപന്നവത്സല -
 നേവം നണിപ്പെടുത്തുകേട്ടതെന്നോർമ്മയ്ക്കേ
 ഭാവം നിറംകേട്ട യാ ചന്നഗർത്തജ -
 യ്ക്കാവന്നശങ്ക തത്താതനമുറപ്പുക;
 താവന്നമിച്ച രഭഭാവം നിരീക്ഷിച്ചു
 മേവുന്ന യോഗിയോഽവേമുണർത്തിച്ചു.
 "ആവുന്നതാനന്ദമേകി നിൻ വശക്കേടേ;
 നോവുന്നവാരെന്തു കേട്ടതു രണ്ടുരു?
 കാമന്നപായമുണ്ടോ വന്നു? ശങ്കരൻ
 ഭീമൻ നിജനാമമിപ്പൊളെടുത്തിനോ?
 ജീവൻ കെടുത്തിനോ ജീവപോകത്തിനോ?
 പൂവമ്പനോടീശനേവം തുടങ്ങുവോ?
 ശൈവൻ നരമൻസായകന്തെന്തയ്യം;
 ദേവകലെന്തു പിഴച്ചിതവന്നതേ?

സുഗുതാ നിൻഗിരോ നാഗുതാ ജാതുചിൽ
 ഞാൻതൂ ചിന്തിച്ചു ഭിന്നതയ്ക്കുശേഷം
 സ്ഥാനമല്ലാത്തുദാസീനതായാ മനേ!
 സ്വാനതേ തേ മയി ജ്ഞാനതേജോനിയേ!
 ഉത്തമസ്വത്തമനഭേന്ദുശേഖരൻ
 ചിത്തജഗതുവെന്നിത്ഥമിപ്പോൾ ഭവാനു
 ഉക്തവാനായതിന്നത്ഥമരുൾം യു
 തപ്തം തണുപ്പിക്ക ചിത്തമെന്നത്ഥമേ.

ഇങ്ങനേ കേട്ടുവിംഗിതജ്ഞൻ മനഃ
 ശങ്കിതം പൃഷ്ഠം തുടങ്ങിതരിയിപ്പാൻ.
 „സങ്കേതഭൂമേ! ഗുണങ്ങൾക്കു മേ സഖേ!
 ശങ്കയുണ്ടായതു സംഗതം തന്നെ കേൾ.
 ഭംഗം മനോഭവനങ്ങുവന്നു ദൃശം;
 തിങ്ങുൾ റ്റികഞ്ഞില്ലതെങ്കിലും നിന്നോടു
 വല്ലവരും വന്നു ചൊല്ലാതിരിക്കയി -
 ല്ലല്ലോ നിനച്ചു ഞാൻ ചൊല്ലിയതിങ്ങനെ.
 സങ്കടം വന്നു പാവൻ മടിചൊണ്ടു
 ശങ്കേ ധരിച്ചവരാരും വരാഞ്ഞതും.
 എങ്കിലുതാദിയേ ചൊല്ലാം മുരുകി ഞാ
 നംഗജഭംഗം,മസംഗതി മംഗലം.
 ഭൂമി മനസ്സിനും വക്കിനും വാഴുന്ന
 കാതമ്പുവരിയി നാരായണപ്രിയൻ
 വാരാണസിപതി പാരം പ്രസാദിച്ചു
 തുരപത്മാസുരഃപാരതപസ്സിനാൽ
 ആയിരത്തെട്ടു ബ്രഹ്മാണ്ഡങ്ങൾ നല്കിനാ -
 നായിപത്മത്തിനവനുള്ള നാളെയ്ക്കു,
 അത്രയെല്ലാം കൈയ്ക്കുതെരയും കഷ്ടമെ -
 ന്നത്ര നീയോരായ്ക്കു; തുഭ്യഭാഷം മുഖം.
 സന്തതം രോമപ്രപഞ്ചമോരോന്നിപ്പു -
 ണ്ണന്തമില്ലാതൊളം ബ്രഹ്മാണ്ഡമീദൃശം.
 താൻതന്നെ കല്പിച്ചുവരുതിചൊക്കയും;
 ഭൂതെന്നു തോന്നായ്ക്കു നേരു ചൊല്ലുന്നു ഞാൻ.
 ആയിരത്തെട്ടുതിവേകുന്നു നല്കിയാൽ

പോയതങ്ങത്രവാനെത്രനാളെയും വാൻ?
 തന്നെയും ഭക്തർക്കു വേണ്ടുകിൽ നല്ലന്ന
 ഏകദൃഷ്ടിനിതിലൊതു ചേരും വരും?
 ദൈവേയെന്നതും പ്രീതനായാതിൽ
 പാതിയും സോദരന്മാർക്കു നൽകീടിനാൻ.
 കൂർകമോളുതൻ സിംഹവക്ത്രനാൻ
 താരകനെന്നും സഹോദരന്മാർക്കു ചേർ
 പാരം പരപ്പിൽ പറയുന്നതെന്തിനു
 താരകനായതി ബ്രാഹ്മണ്യനായതൻ.
 ക്രൗഞ്ചഗിരിമേലവനും നിവാസമായ്;
 വാഞ്ചരയോ വാനോരെ വെല്ലുവാണെപ്പൊഴും.
 കാമരൂപൻ ചലൻ മായാവിശാരദൻ
 ഗ്രാമനഗരാദിഭൂമി വിനാശയൻ
 ദേവലോകം നീജഭൂതന്മാരെക്കൊണ്ടവ
 നാകുമാക്കിനാനിക്കാലമൊക്കെയോ.
 നിജജന്മന്മാരെയും തച്ചുപായിച്ചു
 നാശിച്ചുതന്നാൻ നാകമത്താരകൻ.
 സ്വാധികാരം വെടിഞ്ഞാദിതേയന്മാരും
 മായിപുണ്ടോടി വിധാതാവിനെക്കണ്ടു.
 വൃത്താന്തമോതുവാൻ ബ്രഹ്മാദികൾ ചെന്നു
 ഭൂശാലംബുധിപുരംപുക്കു തിരഞ്ഞനാൾ
 വിഷ്ണുഭഗവാണെയെക്കണ്ടു കാണാത്തു
 വിഷ്ണുപരം ഭേദം തിരഞ്ഞു ചലരുമായ്
 മേരുഗിരിഗുഹതന്നിഹാരമുള
 നാരായണൻ കിടക്കുന്നതു കണ്ടതാ!
 സന്തോഷമോടുകൂടുന്നവരു ജഗത്ത്രയീ-
 ബന്ധോ! ജയിക്കുന്നു പത്മജനാഭീകരം
 വാഴിയവസ്ഥകളെല്ലാമുണർത്തിട്ട്
 കാത്തിട്ടുകൊണ്ടു ശരണവും പ്രാപിച്ചു
 പത്മനാഭൻ തദാ പത്മജന്മാവുമോ-
 യല്ലകാലം ഗുണഭോജം വിചാരിച്ചു
 പഞ്ചശരണേ വരുത്തുവാൻ കല്പിച്ചു
 സന്യാസ കാലം സഹസ്രനേത്രൻ തദാ

മുമ്പനപ്പൊഴേ വന്നാനവിടേയ്ക്കു
 ധർമ്മപത്നീമധുസരോജകോമളൻ.
 ഇന്ദ്രനവനഭേ കൈവിടിപ്പുകൊണ്ടു
 ചെന്നു വന്ദിച്ചു മുകുന്ദവിധികളെ.
 പത്മജനപ്പോളരുൾചെയ്തു കാമനോ-
 “ടിപ്പോൾ ഗദന! നിന്നതുക കാട്ടേണമേ.
 വോക്കങ്ങളെല്ലാമിസുരർക്കടക്കമായ്;
 നാകികളോടിയൊളിച്ചു ഗുഹയിലായ്.
 വന്ദപങ്ങൾക്കോ പരം; പരമേശ്വരൻ
 തമ്പുരാൻ ഞങ്ങൾക്കിടാനീം ദരാസഭൻ;
 കിം പുനരേറ്റുപറഞ്ഞിട്ടൊരു പാദം?
 ശംഭുചിത്തം നീ വശീകരിച്ചീടുക.
 ദക്ഷജാംഗക്ഷയാൽ സുലക്ഷ്മിയെ മുളു-
 ലക്ഷവാഹനംപലക്ഷ്യതേ മേലുമേൽ.
 ദക്ഷിണാമുനി മുനികളോടും വട-
 വുക്കുമുലേ വാണു വിദ്യാവിനോദമായ്.
 നീയാകിലിന്നു ശിവനു വരുത്തുക
 ഭൂയോ വിവാഹായ സതപരമുദയം.”
 പൂമകൻവാക്കുകളിങ്ങനേ കേട്ടിട്ടു
 കാമനടിതൊഴുതപ്പോളുന്നതിനാൻ.
 “...ൻപോറ്റി വാണുനംഭവ! നിൻപദം
 തമ്പുരാൻ ഞാൻ തൊഴുന്നേൻ; പ്രസീദ മേ.
 ഞാൻപോടരുൾചെയ്തു കായ്ക്കുമെനിക്കിന്നു
 നിൻപദമാണ നിനച്ചാലസാഭ്യമാം.
 ശംഭോസ്സമീപേ സമീഹിതസിദ്ധയേ
 വൻപോ പിന്നക്കുമോ കൊണ്ടു ചെല്ലാവ ഞാൻ?
 സമ്പ്രതി രണ്ടും ഫലിക്കയില്ലെന്നുള്ള
 കമ്പമെനിക്കല്ല നിങ്ങൾക്കുമുണ്ടുള്ളിൽ.
 വിൽക്കുവച്ചതികേ പൂക്കു ഞാനമ്പതൊ-
 ടക്കുമന്നേരമേ ഭഗ്ഗനെന്മയ് രക്ഷാ
 തൃക്കനൽക്കണ്ണിൽ ദഹിച്ചു കളകിലാം
 ഗുല്ഗുലുനംഭരസാഗുരധുചിപ്രഭൻ.
 നിൽക്കത്തങ്ങാക്കയുമുക്കമ്പമെന്തിനാ?
 നിഷ്കരിച്ചിപ്പവർ നിങ്ങൾക്കുമൊക്കമേ.

ഏറെയും മേ ഭയം വേറെയൊന്നുണ്ടതും
 പീഠത്താരുമെ തീർക്കു ഞാനോതുവൻ.
 വന്നു ശിവഭ്രാന്തമെന്നാലവൻ പുറം
 ഒന്നും നരകത്തിൽ നിന്നു കരേരുമോ?
 എന്നതിൽവെച്ചുനിന്നുണ്ടേ തമ്പുരാൻ
 തന്നതല്ലാതെയിപ്പോന്നുമേ വൈഭവം.
 സ്വനാനവും മാനവും രൂപവും മാപവും
 ബാണവും ത്രാണവും സൗഭാഗ്യഭാഗവും
 സർവം മറന്നു ഞാൻ ശർവ്വിതനായ്ചെന്നു
 തറ്റിരിഞ്ഞുവെത്തും ശർവനേ വേണതോ?
 ക്ഷമമെങ്ങു മേ? പ്രേമമെങ്കു മയി?
 പരമിയെ പ്രാമിച്ചു പാർത്തൊരാൾ ഞാൻ!
 ശരശപരനാക്കിപ്പോയെന്നിങ്ങു-
 ഭൂശപരൻ നിങ്ങൾക്കെന്തിനും മഹേശ്വരൻ
 നിങ്ങളുംക്കരുണയെങ്കൽ നിങ്ങളുംക്കരുണ-
 ഭംഗമില്ലാത ശരങ്ങളെങ്ങു മേ;
 കൈകളിൽച്ചേർത്തു ഞാനെന്തെന്നിരിക്കിപ്പോ
 പാൽകരുതാതൊരൊപ്പൽകരുതാനും.
 മേനിയോ ചൊന്നതു പണിമെന്ന! ഞാൻ?
 യുണിയെൻപ്രേമപി വേണിയല്ലോ മേ.
 വജ്രയും വിട്ടു താൻ മെച്ചമിച്ചെന്തു
 സജ്ജനാഗ്രത്തിൽ ചിരിച്ചുതല്ലാത്തമേ.
 നിശ്ചയിച്ചൊന്നുളിച്ചെന്തിൽ ഞാനതെ-
 ന്നാർ മനോണമമാവനാണ ചെന്തിട്ടവൻ.”
 തുപ്പുകാരതിവശ്രോതാവ്യതോദകാണ്ടു
 ബാഷ്പതോയെവ വാസ്തോഷ്ഠി മുങ്ങിനാൻ.
 നാല്പതോടും ഹരി നാല്പതോടെൻപതോ-
 ടോപ്പതുമന്തര വീഴ്ത്തും കാണായി.
 വാഷപതിതാനഥ വാൾപ്പവിയോടു ചെ-
 ന്നേൽപ്പര സർവ്വദാ തോല്പരെന്നോതിനാൻ.
 പാൽപ്പയോരാശൈ ശയിപ്പവനംഗജൻ
 തീപ്പെടുമെന്നായിപ്പാൽപ്പനരൂചിവാൻ
 പാപ്പതെല്ലാം ചണി; കൂപ്പതല്ലെന്തി;

ഗീഷ്ണതേ! ചൊല്ലുന്നീ കീറപ്പെടായും നയം."

കോപ്പത്തല്ലാം കണ്ടുതല്ലരിയം പൂണ്ടു
കൂപ്പിക്കാതേ നിന്ന ഗീഷ്ണതി ചൊല്ലിനാൻ.
ശ്വേതയൊന്നേ നമുക്കുവൃതാവോളവും
ഭവഭവപ്രസാദാവലോകാവധി.
ശിവശക്രോധകാമാവലേപേ ശിവേ
ശൈവവശ്യേ നയം നൈവ ശക്യം ബ്രൂവേ.
സേവചെയ്താൽ മഹാഭവനഭയദാഹം
ഭാവനാവശ്യനില്ലാർവിശേഷം കപലിൽ.
ജീവവാക്യം വാസുഭവനം കൊണ്ടാടി;
ജീവ രാജേന്ദ്രി ധാരാമുഖോതീടിനാൻ.
താരതാ നിശ്ചയം ഭവകരകുലം വന്നു
സ്വാവധാനം മഹാഭവസേവയാവിനെയ.
പാത്തനാദൻ തെളിഞ്ഞപ്പോളയർ ചെയ്തു;
തൽപ്രമാണം സാസ്തി വിപ്രവാക്യാൽ പാശം.
എല്ലാപ്പോഴും സേവചെയ്യേണ്ട പ്രഭുവിന-
ങ്ങളിലും കാണാമുമില്ല ബാഹ്യമതി.
അപ്രകാരം സുരന്മാർക്കു ഏറ്റീല
മിപ്രകാരം വരുമ്പോളതിന്ദ്രാധിപൻ;
തൽപ്രമാണം വിട്ടു ഭട്ടാൽ നടന്നതു
തൽപ്രണാമം കൊണ്ടു ഭവാക്കുവാൻ നോക്കുവിൻ.
ഭൂശിതസ്ഥനാനമാനന്മാർ തികഞ്ഞിനി
തപം ശരണമെന്നു ചൊല്ലുവാൻ ചൊല്ലുവിൻ.
അന്തികേ നിങ്ങളുണ്ടായ മന്ത്രില്ലാത്തതു
രാഗ്രവും കണ്ടു കടന്നാരസുകകൾ.
മുണ്ടി നാട്ടുവിട്ടു കണ്ടു നമ്മേ നിങ്ങൾ.
കണ്ടീല ഞാനും സ്വാമമായിരുന്നാനരം.
താഴ്ചയില്ലാതെ പ്രഭുതപം നമുക്കുണ്ടു;
കാഴ്ചവരുന്നതു കണ്ണനീരൊപ്പവും;
വാഴ്ത്തുമീ ച്ചയിൽച്ചേ ച്ചയായ് ചൊല്ലിനേൻ;
തീച്ചുചൊല്ലാമിനിക്കേൾക്കു ശതകൃതോ!
ചൊല്ലവകോമളയല്ലോ ഫണിശമ്പു;
തെല്ലമുറങ്ങുമറിവു ഞാനെന്നുമേ.

ചെമ്പൻചിടമുടി തുറൽഫണിവിധി-
 തുമ്പപ്പുതമലതമ്പർധൂനീജലം
 ശംഭുപദസ്തോടമിമ്പത്തിനാസ്സഭം
 സംഭരിച്ചിട്ടുണ്ടു സമ്പൽപ്രഭം നിധി.
 തൽപദമാജ്ജനം പുഷ്പൈസ്സമച്ചനം
 തദ്ഭാവനം ഹൃദി തല്ലേയുറക്കമാം.
 തല്ലേ കിടക്കിലെന്തെപ്പോഴുമിത്തരം
 തൽപാദമുലേ മനസ്സു രമിക്കിലോ.
 ക്ലേശപ്രമാജ്ജനേ ചെന്നു യത്നം ചെയ്തു;
 വാചസ്പതി തവ ഭേശികനല്ലയോ?
 മേരുഗുഹയിൽ കിടക്കുന്നു ഞാൻ പരം;
 ക്ഷീരാംബുധിപുരേ താമസമാധരം.
 കണ്ടുകൂടാതോരു ഭേശം ഭവജ്ജനം
 പണ്ടുപണ്ടേയിതു ശങ്കരശാസനാൽ.
 യോഗം പിരിയാതെ ചോരകളോ വൈകാതെ;
 ചെയ്തു ശമ്പസവ വചനീഭേദനം.
 ശ്രീകൈലാമാവ പുക്കചെന്നേവരം;
 സാരസംപൂണ്ടുപോയ് പുകയ്ക്ക സന്നിയമം.
 തണ്ടാർശരണെന്തു മിണ്ടാതെ നിന്നതു?
 കൊണ്ടുപോ മകനൊണ്ണി വില്ലേനരെയൊക്കെയും.
 സാകമിത്തൊന്നാണ്ടു സാരാതുകദാവിനം
 സാരസംചെയ്തിലൊന്നാകാതെയും വരം.
 മൃതരിലു പാരിസിന്നാതിരിയതുചൊല്ലി
 മൃതി പൂകിലും കീർത്തി പൂക്കൊല്ലാ.
 മൃതിപോയാൽ മരമു മൃതിയുണ്ടുതരം; പിന്നെ
 കീർത്തിചൊല്ലോലിലകീർത്തി നരകമാം.
 ബ്രഹ്മവൃന്ദനേകൻ കവത്തിസാപത്തെത്തിൽ;
 ഗുഹ്യമാം ഗ്രാമമെങ്കിൽക്കൂടം ത്യാജമാം;
 രാജ്യരക്ഷാതന്മയ് ത്യാജ്യമാം ഗ്രാമവും;
 രാജ്യവും നോക്കരുതാത്മനാശോഭയേ.
 ബ്രഹ്മവൃന്ദ ഭേദമെന്നൊന്യമല്ലോ പരം-
 മാതമർത്തപം ചൈവനഭവഭവദ്രമാം.
 സാധുരക്ഷാതന്മ ശരീരം വരദാമി ഞാൻ;
 ബോധിക്ക കാൽപ്പം ബുധന്മാർക്കു സമുത്തം.

സൂര്യപംസുരമേളനത്തിനാളാജ്ഞാനിന-
 ക്ഷേമൻ സഹായൻ മധുമാധവാവൃതേ?
 തപൽക്കമമിന്നമോ സൽക്കമമാണ്ണ;
 നിമിഷം മഹേശൻ നിനക്കെങ്കിലോ വശേ.
 ഒരു ഞാൻ ചൊല്ലുവെണ്ണീ ധരിക്ക നീ
 ബ്രഹ്മസമീപനം കേൾക്കണം ജീവനം.
 തമ്മിൽപ്പിരിഞ്ഞു ജഗൽപതിദമ്പതീ.
 നമ്മെച്ചുതിപ്പതിന്നിമ്മരേശോഭമം.
 ജനം നമുക്കിതു കണ്ണാക്ഷിഹീനമം
 സമീപഭാവമവർ വരാത്തിലോ.
 മന്മഥനെനിയെ മറന്നധികാരി
 കർമ്മത്തിനിന്നിതിലോക്കിവിടുന്നതോ
 നാളെവേണ്ടുന്നതിന്നിന്നെങ്കിലുത്തമം;
 പാവമാവോളവും പാക്കാമശക്തിയിൽ.
 കോലിട്ടുനാകിലോ തോലിവന്നാലാകാ;
 കാലാടിഞ്ഞിട്ടും പിടിക്കണമണ്ണാനെ.
 പംഗുവെന്നാവനെപ്പറവു? പാരി-
 പംഗഭംഗം മാനഭംഗമെന്നല്ലയോ?
 ദൈതയംകൂരിയരുപ്പാത രാവിച്ഛത്ര
 നാതിരനാവനം ജാതൻ/മഹേശ്വരൻ
 കാൽനികനാൾ പുറന്നോയ ചമനിയിൽ
 കാൽനികനാൾപ്പെട്ടാളും പെരുതാം.
 അത്തൽ മതി; മതി ചിത്തപരിഭ്രമം;
 ഗുരുക്കൾ ചെയ്തിലോ സിദ്ധമാമിഷ്ടവും.
 യാതൊരേടത്തും തുണയുണ്ടു നീക്കേടക്ക
 പാദരം ബ്രാഹ്മണം അന്നമിഷ്ടമണി.
 നിങ്ങളും സേവികിൽ ഞങ്ങളുടേ മനു-
 മഗീകരിക്കുമവശ്യം മഹേശ്വരൻ."

ഈവണ്ണമെല്ലാമരുടെയെങ്കിലും
 കാർവണ്ണനങ്ങളു മനുഷ്യ വിരിഞ്ചനം.
 പിന്നെയുള്ളോർ പിരിയാതേ നടക്കൊണ്ടു
 ചെന്നു കൈമാസേ ശിവാർച്ചനചെയ്താ
 നന്നായനുഭവാനുമ്പും പൂണ്ടനാൾ ചിരൻ
 പൊന്നിധി കിട്ടിയപ്പോലെ ദരിദ്രൻ

നന്ദീശ്വരൻ ചാരി നിന്നതു കാണായി
 വന്ദിച്ചിരിക്കു വിവശരാശാന്തയേ.
 “ചന്ദ്രമുഖപ്രിയ! നന്ദീശ്വര! തവ
 വന്ദാമഹേ പദം വൃന്ദാരകാ വയം.
 നാഥനും മുർത്തിനവമി നീരാനഹേ;
 ഭാസജനത്തിന്നു നീതാൻ മഹേശ്വരൻ.
 നേരം ചതുർത്ഥം ത്രിണേത്രനും നീയല്ലൊ;
 നേത്രഭാജം ശിവസൂര്യന്മാരേണോ ഭവാൻ.
 ചാതുർമുഖങ്ങൾ പ്രചാകടാക്ഷത്തിന്നു;
 മൈത്രീ ഭവാപദത്തിൽ ഞങ്ങളിൽ വേണമെ;
 വേഗിയായ നീ വാതിൽ കാത്തിരു നില്ക്കയും
 പാർത്തലമെല്ലാം മുക്തയും ചെച്ചുയൊ?
 ഈ സ്ഥിതിയിൽ ഭവാനെന്തൊരു ചരം
 പാർത്തൊരുമുണ്ടു പാർത്തൊരുമെന്നിയേ?
 പാർത്തൊരുമുണ്ടൊരു പാർത്തൊരുമെന്നിയേ;
 പാർത്തതിൽ കണ്ടുണർത്തിപ്പാൻ കഴിവരാ.
 പെർത്തതു സാധിച്ചൊഴിഞ്ഞൊഴിയൊ ഞങ്ങൾ;
 മാത്രം മനസ്സിൽ പാർത്തതുവേണമേ
 ശാസ്ത്രം പടിച്ചിട്ടു യോഗികൾക്കെതിലും
 നേത്രകോണം വർത്തനമേ ഞങ്ങളിൽ.
 ചണ്ഡനമുദം മരകാശമുദമേ
 പാർത്ത നദീമാതൃകം ഭഗവതാക്ഷയം.
 കണ്ടാലുമിന്നിഹ ചണ്ഡനം മുർത്തികൾ
 മുണ്ടുവാഴുന്നവരേണോ ഭഗവതേയേ?
 ഉന്നതദേശാപകാരിയും വാരിദേശാപകാരിയും
 ചണ്ഡനം ചാടി സുഖം നീയേദേവേ ചന്ദ്രം?
 ശാസ്ത്രമുണ്ടു പ്രാപിത രാജകുടുംബം
 ചാത്തിരികുന്നു മന്ദനൻ പ്രാപിതവൻ.
 ചാസ്ത്രം ചൊരണമെന്നെന്നമന്ദനരേ;
 ചാസ്ത്രനല്ലോ നീ ജഗത്പാമനരേ.”
 എന്നിവണ്ണം ഞങ്ങൾ ചൊന്ന മൊഴി കേട്ടു

* “ശാസ്ത്രം പാർത്തതി” (പാർത്തതി).

നന്ദി നിനച്ചു നിന്നൊന്നു ചൊന്നാൻ തദാ.

“നിൽപ്പിൽ നികടേ; പരിഭ്രമമെന്തിന്?

നിസ്സുഖമെന്നോടു ജല്പിതചിത്രം.

അപ്രതികാരമാണില്ലയീശനോ;

വിപ്രതീപ്തരീതിയിൽ വേണ്ടതും.

മതഭരം മറെറത്തുവേണ്ടു റിശേഷിച്ചു;

വിൽപ്പതിസ്സേവയ്ക്കു വസരം ചൊല്ലുവൻ.

പുഷ്പമാണെന്നോ കടപ്പാൻ തടവില്ല

നില്ലതെന്തെ പറഞ്ഞെന്നു ഭോഷമോ?”

ചെററങ്ങവസരം കണ്ടാലുണർത്തിച്ചു

മററുള്ളവരെ ഞാനേറു കട്ടത്തുവൻ.

കാരലായ് വാതുക്കൽ നിൽക്കുന്നവനെ

നാവവാതില്പുകാരം പറഞ്ഞീടുന്നു!”

ശയരകിഴക്കുവശം കേട്ടിങ്ങനെ

ശങ്കിച്ചു തത്രെവ ഞങ്ങൾ നിൽക്കും വിടയാ

ശങ്കാവിഹീനനായ് തൻകാമിനിയോടു

മംഗലൻ വില്ലമായൊരു കടന്നുപോയ്.

“സാരസം ചെല്ലൊലൻ കാന്ത! നീ”യെന്നവരും;

“സാരസമല്ലിതെൻ കാന്ത”മെന്നുവന്നവൻ.

സുഗ്രോധമുലേ സനകാദികളോടും

തെക്കനോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭേവന്റെ

മിക്കതുമന്തികേ പക്ഷ വെത്തുതൊ-

ന്നഗ്രേ സമീപത്തു കണ്ടു തദ്ദൂപവും

പിംഗജാഭരം തിരുൾശങ്കരവും-

മന്ദിമിദിയും ഭുജംഗക്കുടയിണ

രാറ്റുകൽമുലമാമീക്ഷണയുഗ്മവും

രൂപുകൾക്കിടയിലൂടെ നാസയും

ഏളുരന്നാദർശതുലകുലാലങ്ങൾ

വിദ്ര മകുന്തിവിശിഷ്ടോഷ്ണഭവം

നീലമാം കണ്ഠവും നാലു തൃക്കൈകളും

ബാലമുഗ്ദ്ധകണ്ഠലചിന്മുദ്രയും

മാലാഭസിതസമ്മേളിതം മാർപ്പിടം

ചോലയായ്ച്ചേർത്ത ശാർദൂലചാമരവും

നാഗഭോഗോൽക്രമേണോഗപരദോജ്ജ്വലം
 യോഗാസനംപൂണ്ടിരിപ്പുഗംഭീര്യവും
 സൗന്ദര്യമെന്നൊഴൊഴുമാധുര്യമെന്താദി-
 സന്ദേശംനമുക്കുതന്നിരും ശങ്കരം
 ചന്ദ്രധരം സന്നിധിനേവിത-
 മന്തികേ ഭക്തിനാമുത്തിയെക്കണ്ടെന്ന്
 കത്തവ്യമുധനായിത്തീരിനേരമ-
 ണ്ണത്തൽ പൂണ്ടാൻ പനത്തമഭക്തിമന്തൻ.
 പൃഥ്വിതപേ നമസ്കൃത്യ തൊഴുതനി-
 നാതാത്സ്യം കണ്ടൊരുതൃതാകൃതിം
 വിത്തത്തിലാക്കിയശിഖാമലാമലി
 ശ്വദ്രാക്ഷമാലിങ്കം കൈപ്പിളമലമന്തൻ
 മുതുമുതുമന്ത്രശ്ചസുതാദിയം
 ഭദ്രനാമങ്ങളും ഭക്ത്യാജപിച്ചുടൻ
 ബലുവിചാരിച്ചു കൃത്യം വിനിശ്ചിത്യ
 പത്തൻ കരിമ്പമ്പിൾ കർമ്മശ്ചൈവ
 സുസ്ഥിരമായ് പൂജിച്ചുതമുതമു
 ഹൃദ്യം ചൊന്നൊന്നൊലിയിട്ടൊരുമ്പട്ട
 നൽത്താൾശരമെന്തൊട്ടതു പട്ടപമോ
 ടതു തൊട്ടത്തഭിമന്ത്രിച്ചു മന്ത്രാദി-
 ശ്ലീപുരുഷോത്തമശ്ലീപത്രനേഷ്ണാൻ
 കാപുരുഷാലോപനി സഞ്ചരിച്ചീടിലും
 സ്രീപുരുഷഭവപമേളനകമ്മണി
 നൈപുണം മേ തന്നതീശപരനെയിലോ
 രൂപലാവണ്യമേറുന്നോരു നാരിയിൽ-
 ച്ചാലം പൂണ്ടു രമിക്കേണമീശനും.
 ഏന്നു മൊഴിയും പറഞ്ഞു ചിലിച്ചുടൻ
 കണ്ണാത്തമാനീയ മകുതവാൻ സായകം
 മന്ദേതരമതുചെന്നു തിരുമന്ത്രി-
 ലന്യനശൃംഗാരസാരം മഹാശരം
 ഉന്നം പിഴയാതെ തന്നെ രസധാര
 ഭിന്നമാക്കാതെ കടന്നു ചുക്കു ഹൃദി
 മുന്നിലിരുന്ന സനകാദികളിലു-

മെന്നേ ചിശാചങ്ങളേയെന്നാരിർച്ചയായ്.
 അന്ത്രായമെന്നു തോന്നിച്ചു തപസ്സുതെ-
 പിണ്ണാകമെന്നു തോന്നിച്ചിതദൈവതവും.
 വന്യനിവാസം മന്ത്രാ വിധോഗമെ-
 നന്ത്രാദൃശം ബഹു പിന്നെയും തോന്നിച്ചു.
 പുണ്ണാസ്തപാരം; ഗതാതപി വിഹാര മാം;
 പുണ്ണാസ്തി; മാമകം യെയ്തും മനോഭവം;
 ഹൃശോസ്തപാരം; കപസാ മൽപ്രാണനായികാ?
 ഏശോസ്തിതാ; റന്ത വീതോസ്തി കന്തരാ?
 സന്യാസി ഞാൻ; ശുഭകന്ത്രാ കപ ലഭ്യതേ?
 ഹൃന്നേവമുണ്ടായോരിന്ദ്രിയക്ഷോഭത്തി-
 നെന്തേ നിമിത്തമെന്നാത്മനി ചിന്തിച്ചു
 തുക്കണ്ണടച്ചങ്ങരയ്ക്കാൽ വിനാശിത
 നിഷ്കമ്പഗംഭീരിമാ ദിവ്യകണ്ഠജാ
 നിൽക്കുന്ന മാമകങ്ങളെ സമീപത്തു
 ദിക്കുന്ന കോപാങ്കുരത്തെക്കെത്തെയും
 സൽകൃപാവളുടയൊക്കൊണ്ടു ഏന്ധിച്ചു
 തച്ചങ്ങരച്ചു പരാണവായ് നേപ്പിച്ചു
 പച്ചൊളിച്ചാനായ്തുനിഞ്ഞുകൊത്തു.
 സൂക്ഷ്മായോരു പരാണ പുറത്തു പൊ-
 ലേക്ഷണദാരം കടന്നുപോയം വിശ്വം
 ഹൃണ്മണിയെടുക്കുറിട്ടതിനെ നോക്കു-
 മമ്മിശിവാനികണവും തുണയാൽ
 വിസ്മയമെന്നു പറയാവൂ! പാൽക്ഷണാൽ
 ഭസ്മാവശേഷനായ്ക്കീനം മനോഭവൻ.

അത്ഥം വിചാരിച്ചിരുന്നോരു യോഗിക-
 ളിതത്താഴിപൊന്നുമറിഞ്ഞില്ല തെല്ലമേ.
 പിത്തനാഥാഗം വെളുത്തുപോയെന്നെ
 റിത്തേ പിത്താശിച്ചു ഹസ്തേ പിടിച്ചുകൻ
 തപ്തസ്തോട്സൂദിതാംഗി, രതി, ശുഭാ
 തത്തദിലാപം തുടങ്ങി ശിവാന്തികേ.
 “മൽപ്രാണനാഥ! ചിന്തിച്ചിതോ ദാനിശ്വേ?

പുഷ്പായുധ! കഥം ന പ്രതിഭാഷസേ?
 മൽപാലനത്തിനാരെപ്പറഞ്ഞാക്കീ നീ?
 വിഷ്ണുരമെന്തു കേളാത്തു ധനുസ്സിന്റെ?
 ഓരോ പ്രണയകലഹപ്രശാന്തിയിൽ
 മാറണച്ചെന്നെ മേലാരു ലാളിപ്പതും?
 ചാരു സൗന്ദര്യമിവണ്ണമെന്നാക്കാനും-
 മാരുപമാനത്തിനുള്ള ജഗത്ത്രയേ?
 നാരിമാക്കല്ലാമുദാരവിലാസങ്ങൾ-
 ഭാരതാവൻ പടിപ്പിപ്പതു യൗവനേ?
 ദൂരേയിരുന്നാലെരിപൊരിക്കൊള്ളിച്ചു
 നേരേ തരുണൻ മേളുകനാരിനി?
 ധാരകനാരിനിത്താരവിനഞ്ചിനും?
 പ്രേരകനാരിനി പ്രേമകോപങ്ങൾക്കും?
 താരേശനാൻ കടയായിരിക്കേണ്ട?-
 താരേ തുണയഭിസാരിക്കാണും നിശി?
 നീരസമായി സംസാരമിന്നാകിലോ;
 ചാരു ഫലിതം സനകാദികാമിതം.
 ആരു വസന്തത്തിനുള്ളതിനിബ്രസ്യ?
 കൂരമ്പവൻ തീർത്തതാക്കിനി വേണ്ടു പോൽ?
 തപൽപാദമേ ഗതിയല്ല മഹേശ്വര!
 തൽഫാലവർണി ചെറുപ്പാൽ വിടുക നീ.
 ഇപ്പാഴി ഞാനോ മരിപ്പാൻ പുറന്നവരും;
 കല്ലാഴിപോലും തണുപ്പായ് വരും മമ.
 ഉദ്ബന്ധനമോ വിഷപ്രാശനാദിയോ
 നിഷ്പ്രയാസം മേ മരിപ്പാനിനി നല്ല?
 ഉറുമെൻകാത! നീ ചെറു പാത്ത്രികിൽ
 കററമെന്തെന്നിച്ചു തെറ്റെന്നു ചേരുകിലാം
 വിഴുകളഞ്ഞു നീയെന്നെ നടക്കിലോ
 മറ്റൊരുനാരിയുണ്ടാകുമോ കാന്തയായ്?
 ഇപ്രകാരേണ രതിപ്രലാപം കേട്ടു
 സുപ്തിഭൂഷണൻ ചെറു കൂപാലുപായ്
 നന്ദിയോടൊന്നു കണ്ണത്തിലരുചെയ്തു;
 ചെന്നവന്താചിവാൻ കണ്ടുകാലിനീ

ഭദ്രേ! രതിഭേവി! അഭനരുചെയ്തു
 ഹൃദ്യജാഃ ചൊറ വെടിഞ്ഞു നീ വാഴ്വാൻ.
 അഭാണി ഭാഷായണീ സതീഭേവി താൻ
 വർത്തതേ ഭൂഭർതുപുത്രിയായുഴിയിൽ.
 തദപിവാഹം ചെയ്തു ഞാനിരിക്കുന്ന നാ-
 ളെത്തുക നീയെന്നൊടിത്തരമോതുവാൻ
 തപൽപ്രിയനംഗം തരുന്നെടു ഞാനന്ന-
 തിപ്പൊഴത്തേരിലുമതുന്താമ്യമാം.
 നിശ്ചയമുണ്ടതു വിശ്വസിപ്പിച്ചിപ്പോയ്
 നിശ്ചയമെന്നെബ്ഭജിച്ചു വാണീടു നീ.
 അല്ലകാലം നീ വിരഹം ചൊറുകേണ-
 മിപ്രകാരം *ഞാനിരുന്നതുപേപേവേ.
 ഇപ്പോഴിവിടെ വിലാപമോ നിഷ്കല-
 മപ്പോരും വിചപിതം ക്ഷിപ്രം ഫലിതമാം.
 ഉദ്ബന്ധനാദികൾ ചെല്ലൊരാ സാമസാൽ;
 പുഷ്പബാണപ്രിയേ! യാമി നീ മന്ദിരം.”

ശൈലാദിവാക്യമതു കേട്ടവരും പോയ
 നീലകണ്ഠാച്ഛന്വഗ്രാ-വിരമിണീ
 കാലമുക്കേട്ടതേ പാർത്തുവാങ്ങ കൃശാ
 ബാലേന്ദുലേഖേവ സന്ധ്യാസമാഗമം.
 പിന്നെപ്പിനാകി സനകാദികളോടു
 നന്നാമഭേദമരുചെയ്തു സംഗതം
 നന്നായവർക്കു വേണ്ടുന്നതരുചെയ്തു
 പിന്നയോ നാളയൊന്നുമരുചെയ്തു.
 നന്ദിച്ചു വന്ദിച്ചു പോയി സനകസ-
 നന്ദാദിയോഗികൾ ഹൈകികജ്ഞാനികൾ.

നന്ദീശ്വരനോടരുചെയ്തു: “ചോകത്തി-
 ചെത്തുള്ള വാർത്തയെന്നുണ്ടോ ധരിച്ചു നീ?”
 എന്നതുകേട്ടുണർത്തിച്ചു നന്ദീശ്വരൻ
 വന്ദിച്ചു വിചാരിച്ചിതാസ്യം വിനീതനായ്.

നാകികൾ വന്നു ബഹുമാനമായി
 ശോകമുണ്ടുതുവാനാകവേ നില്ക്കുന്ന-
 ലുകവിഭീഷിതകാകാനുകാരികൾ;
 പോകെന്നു ചൊല്ലിയാൽപ്പോകയില്ലാരുമേ.

* “ഞാനിരുന്നതുപേപേവേ” (പാറത്തോ).

ദോഷിനിടെക്കെകെന്നുവെച്ചിതു
മാകന്മാരെന്നെപ്പോലോ. റെങ്കളും.
വൈകുന്നൂകുന്നിതമാർ കണ്ടിതെത്രയെ
നേകദേശം? ഭിയാ ഭോകേശെന്നാ കൃശൻ.
ചാകാരിയാകിവോ ചാമരതെ തെത്തവൻ;
യാഗാംശഭോജികൾക്കായാത കരാമരായ്
ഇവണ്ണമാകണ്ണു മേവുന്ന് ഭേവന്നോ
രാപനാകാരുണ്യപൂണ്ണമായ് മാനസം.
“നല്ല വിതം, ഭേഷമല്ലോ നമുക്കായ്;-
തെല്ലാതമായാത്തു; ചൊല്ലാത്ത ചൊല്ലു നി.”
എന്നിപ്രഭോരാജ്ഞ വന്നിപ്പോ ചൊന്ന
നന്ദിപ്രഭാവത്തെ വണ്ണിപ്പു താരുപോയ്!
മുന്നേ കടന്ന മുകുന്ദനെന്നുള്ളി;
പന്നാപെ ബ്രഹ്മണം പിന്നേ മുമ്മേറ്റനും.
പിറ്റാട്ടു വണ്ണാദിദിശ്ചിപ്തകന്മാരു
മപ്പോലെയെല്ലാതമല്ലേതൊരുപരം.
മുറ്റാട്ടു ചൊന്ന ശരൽ പാമ്പരമേവുഭോ
കല്ലനിരിപ്പൊരു കാരുണ്യവിഗ്രഹം
ഉൽപാടിതാരേഷ്ടമുല്ലാപഗണ്യം സ
മുൽപാദിതാനന്ദചിത്പ്രാഭവപ്രഭം
അഭാപഗതോയവിഭ്രാജികോടിര
സപ്പാവലീഖീഡതഭ്രാഹ്മണശോഭരം
ദർപ്പകാംഗസപാദമൃച്ഛാപാലേഖനം
നിർഭാസശ്രോശഗർഭിതാക്ഷിഭവം
അല്ലാരാസാക്ഷിപൂർവ്വരവിഭ്രം
വിഷ്ണുരക്തകണ്ഡലം സുപ്രസന്നാനനം
സസ്തിതപാപവിലാപരം നന്ദിനാ
ഭൃത്യഭാസംഗ്രാഹിതർമ്മുരകണ്ഡരം
റഗ്ഗൽപുരം പൽപരിപാകുചരിമു
ചുണ്ഡവേഷോപനരഭ്രാക്ഷമഞ്ചിതം
ഭോർഭിസ്രുതൃഭം കാരം മൃഗം ചാപി
ബിഭ്രാണമുഗ്രാജല്ലാകകയണം
“സന്ധിതം മൃത്യുജ്ഞയം പ്രതിവാസസം

“സന്ധിതം” (പ്രാപ്തം).

ഭൂതമുപരിപ്രദമാദകല്പമേ
 ശിക്ഷണരക്ഷണദക്ഷിണം ഭോരാനാ -
 മക്ഷിണരക്ഷദാക്ഷിണ്യപണ്യാകൃതം
 അക്ഷോഭ്യഗാഭീർമക്ഷാമരീക്ഷണൈ -
 രദക്ഷിണാമുർത്തിം ശിവാം വിശ്വസാക്ഷിണം
 'ശംഭോ! മഹാഭേവ! സമ്പുണ്ണരൂപായ
 സംഭേ ഗാകൈവപ്ലസമ്പായാമനേ!
 സംഭാവനീയേ, സമ്പന്നകാരണ്യ -
 സംഭാരസാരാ നിത്യം നമോസ്തു തേ!
 ഗാഭോസി ഭേശോസി ജീവോസി കാമോസി;
 ജാഗ്രസേ ത്രായസേ സ്തോഭസേ ക്ഷീയസേ;
 കർത്താസി ഭർത്താസി ഹർത്താസി ഭോരതാസി;
 ഗീയസേ സ്തുയസേ ഭൂിയസേ ശ്രീയസേ;
 സ്വാതന്ത്രജാതസാഗ്രാനദശീമസാ -
 രാമജ്ഞിതിസാജ്ഞാമോദമേദസേ;
 ദൂരതോധുതസാംസാധികസ്ത്രോതേസ
 ഭീനഭീരോധസേ തേ നമോ വേധസേ.
 അഷ്ടമുർത്തേ! ദവാൻ വിഷ്ണുപാനാം കഥം
 സൃഷ്ടിരക്ഷാക്ഷയേഷപിഷ്ടവളോഷ്ടസേ?
 ദൃഷ്ടഭോഷേ ചഭേ ശിഷ്ടവാഞ്ചരാ കഥം?
 ദൃഷ്ടതാ നാസ്തി കഥം ചിഷ്ടപേഷേ സതാം?
 ഹർഷകാമക്രോധഗർവവൈരാഗ്യേദ് -
 സർവഭുക്താശീത! ശർവ! തേജോനിയേ,
 നിർവിളംബം വീര്യഹർഷാൻ ഗർവിതാൻ
 കർവന്തക്രോശഞ്ചല്യാദൃ; നോ നിർവൃതാൻ
 നാഥ! ~~അജ്ഞ~~ പുരാ നാഥതാ, ഭോരാനാം
 നാഥ! വേദാദന്തേ നാഥേ നാഥാർത്ഥം?
 നാഥ! സാ നോമിതാ ഹതമേകാ; ദ്രുപാ
 ചാഥാവാ പുരിതാ ചോതേ ഹാരതാ;
 പ്രിയസേ കർമ്മണാ; ത്രായസേ നർമ്മണാ;
 ധീയസേ ചേതസി ശ്രേയസേ ഭൂയസേ;
 സ്വീയസേ വാഞ്ചയേ ദൃഢസേ മേൽ സ്വപാ
 നീയസേ കേനേ ക്ഷീയസേ വാ കഥം?

സ്വാഭാശാലിൻ! യഥാ സ്വാ ഭഗാ ചേന്മതാ
 വാദമാപല്യശല്യേന കല്പേന്ദു കിം?
 ഈദൃശം മാദൃശാം ചാതിശാന്തം മഹോ;
 ഭാഭശാന്തസ്ഥമന്യുവ തന്മുഗ്ധതേ.
 സർവപോകൈകകന്ദം ശരണ്യം ശിവം
 സന്തതം സന്തമന്തസ്സമന്താദപി
 ശങ്കരം ശാശ്വതം ചന്ദ്രാധിപം മൃഗം
 ശംഭുവ്യാമതൈശ്ചമുശാസ്തവേ."'
 നേരായ ഗീരായ താരാചാരോരോപ്ര-
 കാരാദഭൂരാൽ സമാരാധ്യ സന്നതാൻ
 മാരാരി ചാരസ്തിതംചെയ്തരുചെയ്തു
 നാരായണബ്രഹ്മശക്രജീവാദികാൻ:
 ,പോരുമേതാ ഗിരോ; വാരമേ മായവ!
 നീരജാവാസ! കിം നാനന്തേ സ്ഥീയസേ?
 നാരദാദ്യാശ്ശ്രീനാസീരച്ചാസ്തവം
 ദൂരതോ വന്നിതെല്ലാരുമൊന്നിച്ചമോ!
 പാരമേന്തേ രജാ? നേരു ചൊല്ലീടുവിൻ;
 താരകോപദ്രവം തീരുമാറാക്കുവൻ.
 പുരിതാ മേ ബ്രഹ്മചാരിതാ; ചാര സാ
 ഞാരനെപ്പാരണയ്ക്കാരണച്ചാർ മമ?
 നീരസം ചെററതും നേരു കൃഷ്ടീടുവിൻ:
 ചാര വെണ്ണീർ ഞാൻ കോരുവൻ പുത്തുവൻ;
 ചാരവാം ചെരുരുഷം മാരുണഭാക്കുവൻ;
 പാരമോട്ടേറെയെന്നോരായ്ക്കു താമസം.
 ഭാരുമാപത്തു സമ്പത്തിനെനാക്കുവൻ;
 പാരമേറുന്തേ ഭേദാരിദശ്ചേഷ്ടിതം.
 നാവെരിക്കുന്നിതോ നാരദ! ചാരെ വാ!
 നാവെരിക്കുപ്പും തിന്ന മുഷികിലോ
 നൽവരിക്കയ്ക്കുണ്ടു രച്ചൊരുക്കുന്തേ ഞാ -
 ഞാൻവിട്ടുൽക്കുന്നി-ചെററുണ്ണിയാളാം വിധയ.
 കാലം കലഹപ്രിയ! കറയപ്പാക്കു;
 വേലൻ വിലാസം കിലാസ നാസംഗതം.
 തുലങ്ങൾ പോവതും ശാലഭം ചാവതും

പോലേ ഭുജിനലോലാസുരാഹവം.”

ഇത്തരമോരോന്നരുളിദ്രയാനിധി
തത്രൈവ ചിത്രം മറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ.
മുർത്തികൾ മററുപേരെയും കണ്ടില
വിദ്രയറിയരുതീശ്വരന്മാരുടെ.
ഉള്ളിൽബീഭയം പോയി നല്ല സന്തോഷമായ്;
തെല്ലിനിയും പാൽ വല്ലതുമെന്നായി
വെള്ളിമലയിൽ മററല്ലാവരും വാണു;
കൊല്ലമേ മേരുമേൽച്ചെല്ലുകിൽ ഭാനവൻ.
അല്ലേ ഹിമാലയ! വല്ലനാളെങ്കിലും
കല്ലെഴുത്തായിനീക്കലാണസംഗതി.
മല്ലീച്ചവൈരിതി ചൊല്ലീ ഭവാനോട-
തല്ലീ വചോരേതു? കില്ലീഷപ്പെരിനി?
ചില്ലാനമല്ലിനിത്തൊല്ല പലതണ്ടു
സല്ലാപലീലയ്ക്കിതല്ലാ സമയമോ.
വല്ലാതെ ലോകങ്ങളെല്ലാമലയ്ക്കുന്നു
വില്ലാളി മന്മഥൻ നല്ലാം മരിക്കയാൽ.
എല്ലാരെയുംപോലെയല്ലാ നമുക്കിനി-
ച്ചൊല്ലാമിനിക്കേൾക്ക നല്ലോരു സാരവും.
എല്ലായിലും വേണ്ടതൊല്ലാ മനോഭംഗ
മല്ലാസശീലന്നു തെല്ലാകിലും തവ.
ഇല്ലോകസൊന്മുകല്ലോലാപാഗര-
മല്ലോ ഹരാംഗമിതെല്ലാക്കണക്കിലും;
പുല്ലായിതം നഗരെല്ലാമിരുന്നിട്ടു
മില്ലാ ഫലമെന്നു മല്ലാരിനന്ദനൻ
ശബ്ദവൃഥകൊണ്ടു കച്ചമുടൽവെടി-
ഞ്ഞുള്ളിൽക്കടികൊണ്ടിതല്ലോ ശിവന്നവൻ.
തെല്ലല്ലയീശന്നു വില്ലുക, മത്തപം
തല്ലിക്കുളയുമുല്ലംഘ്രവിക്രമൻ.
കൊല്ലമേ വൈരിയെന്നല്ലയോ സംഭ്രമ-
മില്ലതെന്നുപവൻചൊല്ലിലാഭേവരും.
ഇല്ലത്തരമോരുന്നുള്ളും തണുക്ക നി
ന്നില്ലം തണുക്കുമോ; വല്ലന്തിയെന്തിനി?

കല്ലതു നെല്ലിതെന്നല്ലാം വിട്ടുതുവ.
 ചുല്ലാമനായ് വാഴ്ക നിർല്ലാഖവം സഭേ!
 ഹല്ലാരാദിനശ്ശങ്കപ്താരാമാലരി.
 തുല്യകീർത്തേ! നിനക്കില്ല മാൽകുറവും.
 ചൊല്ലാമെന്നിന്നിനി നില്ലാ കളാരവും
 ചൊല്ലാതെ ഞാനെങ്കിലല്ലാമെങ്കിലും തമം.
 ചൊല്ലിനാനിങ്ങനേ പല്ലകി തോളേററി
 നല്ലേ നടക്കൊണ്ടു നല്ലേക്കു നാരദൻ.

അതുതവീരശാന്താദിപാത്രം
 കൽപ്പടയേറിന ശൃംഗാരമാം രസം
 അപ്രമേയാഭോഗപ്പച്ചകിന്റായ
 കല്ലവുക്കുഭമായ് പോരുന്ന സൽക്കാരം
 സർവജനങ്ങളും ചാർത്തും ചെയ്തതി.
 നിർവൃതിക്കൊക്കൊണ്ടു പർവതരാജനും.
 ദർവാരക്കൊതുക്കുംവിശ്വനാഥം-
 പർവതമറിച്ചിരും നിർവ്വിശ്വാസരും
 സർവതോ ഭിത്തിയിൽ ചിത്രമതുപോലെ
 നിർവികല്പം മരുവീടിനാരേവരും.

അഭിമുഖ്യം സമീപം രൂപിണി
 കൈതളിയല്ലാപകാരം വികാരം രണ്ടു
 വിച്ചയും ചാച്ചയും നിശ്ചയഭാവവും
 പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ മദ്ധ്യമുഖ് രൂപവത്തായും
 ഉച്ചവൈഖര്യവും നിശ്ചയവും മൂലം
 ക്ഷയിച്ചിറങ്ങാൻ പല്ലംമിശ്രാപാദം
 ക: ക്കുരോമാഞ്ചനൈരാശ്വര്യനോരായ
 കൈശ്വശൈമിപ്പുവർദ്ധനോരോരോടി
 ചിത്രം പരമീകൃതം ശൃംഗം കടാശ്വര്യം
 മനുഷ്യമനുഷ്യരൂപിണിനാട്ടുവും
 ശശപാചിതബാഹ്യാത്മനാമുപാദം
 പ്രത്യയം ചിത്രവാദം പരമാർത്ഥവും
 ഇത്രാദിപാവങ്ങൾ; മല്ലേ അഭിമുഖ്യം
 പത്രാദരം; നിശ്ചയവും വിശ്വനാഥം
 ക്ഷയിച്ചിട്ടും പരമാർത്ഥം.

പൂർക്കാമ്പിലെന്തെന്നു തങ്കലില്ലാ പിടി.
 പൊയ്ക്കൊരുകീഴമല്ല* നിഷ്കൃതൊട്ടുമേ
 കൈക്കലല്ലാ മനം തസ്കരൻ കൊണ്ടുപോയ്;
 സുകൃതകൂടാതെ കാലുലായി ദൃഷ്ടി;
 ചിരക്കലാകെമുടി നില്ക്കലായിങ്ങനെ-
 തൽ കില കാഴ്ച ജയയ്ക്കും വിജയയ്ക്കും-
 മക്ഷികൾക്കില്ലന്നവർക്കുദൃഷ്ടവം.
 അക്കിഴിയെന്നിയവർക്കുണ്ടൊരു ധനം?
 തൽഗുണഭോഗമവർക്കൊന്നനുഗ്രഹം.
 ഒക്കയും ദേവിയവർക്കറിയിക്കുമേ
 കിടന്നിട്ട് കൈവിട്ടു മിക്കതും തന്മതം.

തൽക്ഷണം താതസഭയിന്നു പോയങ്ങു
 പുക്കു വിജയന സഖിമാരുമായു.
 “തൃക്കാൽ തളന്നിരോ നില്ക്കയാലയ്ക്കോ കി-
 ടക്കുമേലേറിശ്ശയിക്കു തെ”ല്ലെന്നവർ.
 “നില്ക്കയാലല്ല നിനയ്ക്കയാലാലസ്ത്ര-
 മിക്കാലിണയ്ക്കല്ലൊരുക്കാമ്പിലാളി! കേൾ-
 ഉർക്കാമ്പിനങ്ങളോ കിടക്കു വിരിച്ചു നീ?
 യക്കഥ കേട്ടെന്തു ദുഃഖമില്ലാത്തു വാം?”
 “കണ്ടവരോ ഞങ്ങൾ? നിന്മനക്കാമ്പിനോ
 പണ്ടേ കിടക്കു പരമശിവൻമടി.”
 “അക്കാമനെച്ചുട്ട നിഷ്കാണഭേഷി
 സൽക്കാരവശ്യനല്ലിക്കാലമാക്കുമേ.”
 “അതുന്തധിക്കാരിയെത്തിയെല്ലാന്നെങ്കി-
 ലെത്രയും കഷ്ടമോ കത്തിച്ചതീശപരൻ?”
 “കോകിലകാകുലാലേ ഹതേ മന്മഥേ
 വ്യാകുലേ വിഷ്ണുവേ ചാകിലേ നല്ലതും.”
 “നാരദോദീരിതസാരവും കേട്ടു നീ
 നീരജാക്ഷി! കഥം നീരജാ നാധനം?”
 “നാരദൻ സൂചകൻ പോരിപേ കൈതുകി
 സാരമായ് ചൊന്നതിങ്ങാരു ബോധിച്ചുമോ?”
 “ഒന്നു നേരല്ല മറെറൊന്നു നേരെന്നമ-
 ചൊന്നതല്ലത നന്നുഗ്രഥാ നിണ്ണയം.”

* ‘പൊയ്ക്കൊരുകീഴമല്ല’ (പൊന്നത്തം).

“മുക്തശ്രമം മദ്യമത്തക്കമില്ലഹോ
 ഭൃഷ്ടക്കുടാഭ്യമൊരുത്തർക്കു നിന്നോളം.
 കേൾപ്പതേ സാരമെന്നോർപ്പവരം നന്നു നീ;
 താൽപര്യമൊ ഗിരാം പാർപ്പതായാസമാം.
 പേച്ചിലോരൊന്നിലേ വാച്ചുമാറായ പോയ്
 പാച്ചിൽ വച്ചീടിനാൽ കാഴ്ചയെങ്ങു ധിയാം?
 ഇച്ഛയൊ കേട്ടു ചിന്തിച്ചു യാവന്മതി
 നിശ്ചയിച്ചാക്കുമാറച്ചതാമുത്തരം.
 ഉച്ചമായുള്ളുപിരിച്ചൊച്ച കേട്ടപ്പോഴേ
 തച്ചു മുക്കു പറിച്ച് ചിച്ഛയൊ പോകിലോ
 നിശ്ചയം ചൊല്ലവൻ പച്ഛമില്ലായ്കതഃ
 ലച്ഛമല്ലെന്ന് നമുക്കു ചിച്ഛമല്ലെന്നതും.”
 “പന്താട്ടവിളയല്ലത്താടിപദ്യമ-
 ല്ലെന്തോഴിമാക്കാക സന്തോഷസംഭരം.
 നിണ്ണുതിമാർ നിങ്ങളെന്നോത്തു ചോദ്യമു-
 ല്ലെന്നാധിചൊല്ലുന്നു നിന്നൊടും നിന്നൊടും.
 എന്തൊരുപക്ഷം കന്യാർച്ചനംഗവും
 വെന്തൊപ്പൊഴുപ്പും ഉന്മൂലത്തരം!
 എന്തിപകാരങ്ങൾ ചിന്തിപ്പതേറെ ഞാ-
 നെന്തിൽ പ്രളവിനു നന്നിപ്രദോദവും!
 ഇന്നിപ്പതിനാലു മന്നിൽപ്പലക്കെന്നെ
 ന്നിപ്പതിൽ വഴി സന്ദിശമെന്തിനി?
 മ്മ്മവും നൊന്തിനിജ്ജന്മവും വേണമോ
 ശ്മ്മവും ധ്മ്മവും നമ്മവും പോയനാൾ?
 ഭൃഷ്ടഭൈരവന്മാർ വിഷ്ണുപാ നല്ലിയ-
 ന്നിഷ്ടനാം കാമനെച്ചട്ടവന്തമൻ!
 ഒട്ടു നന്നോക്കിൽ ത്രിവിഷ്ടപവാസിനാ-
 മൊട്ടുനാൾ മാം ഭജിച്ചിട്ടു വന്നു സുഖം!
 വിഷ്ണുമാദിഗുണം ഭൃഷ്ടനായ്; ദേവകൾ
 നഷ്ടരാ ഹിസ്തപിവിഷ്ടനഷ്ടനഷ്ടൻ
 പാരമിങ്ങില്ല വിസ്താരമോ ബുദ്ധിഷ്ട;
 ധീരത തോഴിയു, ഞാൻ കാത്തീട്ടു താം?
 നേരൊരു ബന്ധുവുണ്ടാരവനെച്ചട്ടു?
 നേരണീയം ബഹു; സൈപരിണിയല്ല ഞാൻ;

തീരദച്ചേരികൾക്കുരികുടീടവാൻ?
 മാതൃമാതൃണകാരണം കീട്ടശം?
 നേര ചൊല്ലേണമെൻ ചാരെ വന്നീശപരൻ;
 ലോകലോകം തപസ്സാരഭേ താദൃശം.
 ചീരയുഗ്മം വടക്കീരവും ഭൂസുഖം
 നീരപാതം നല്ല സാരംഗചമവും
 കോപ്പിതെല്ലാം വച്ചു പാർപ്പിനെൻ നിശ്ചിതം;
 മാൽപ്രതികാരേഷു ബാഷ്പമസംഗതം.
 താൽപര്യമമയേക്കേറപ്പിച്ചു താതനെ -
 ശുദ്ധിത്തോഴുതു പറപ്പെടും ഞാൻ ഭൂതം."

ഇപ്രകാരം പരമാത്മതരൂപിണീ
 തോല്പിച്ചു തോഴിമാക്കേല്പിച്ചു നിശ്ചയം
 കൂർപ്പിച്ചു ബുദ്ധിയെക്കാലയോജം ചൂടി
 വായോടേ. മാതാവൊടീപ്സിതപഞ്ചാക്ഷിനാഥം.
 "അമ്മ! തവ സ്നേഹമെന്തേലധികമു-
 ണ്ടന്തേലോടെങ്കിൽ നന്മയാമേറുമ്പോൾ
 അമ്മതന്നെമൊട്ടുബുദ്ധിതന്നെപരം;
 സന്മതം നിമ്മിതം നമ്മമുണ്ടെപ്പൊഴും.
 എന്തുകൊണ്ടുപൊഴും നന്മയാകേണമെ-
 ന്നമ്മ നേരുന്നതേ നന്മയുള്ളൂ മമ.
 ധർമ്മമൊട്ടിന്നിമേലൊന്നുകൾക്കാവൊളം
 സംഭരിച്ചീടുകെന്നമ്മ ചൊല്ലും വിധേയ
 നന്മനിവാക്കിലുമിമ്മൊഴി തോന്നുന്നു;
 ധർമ്മതത്വം ചൊററ കാണമതും വേലയമ
 ഇന്നതൊട്ടിന്നിമേലൊന്നെന്നിക്കാശ്രയം -
 മനപരം നിന്നുടെ സന്നിധിനന്നിധേയ
 മന്ത്രവും ചൊല്ലുമൊഴുകൽതരുമാളായും;
 ചന്ദ്രധാരാർച്ചനക്കുന്നു മേ കൗതുകം;
 അമ്മ താനേ പറഞ്ഞതരുമാഴ്ചനും
 സമ്മതമാക്കുകിൽ പൊൻ മണം കാണുമേ.
 നന്മയും തിന്മയും കിം മയാ വണ്ണപ്രതേ?
 മന്മതിക്കീട്ടശം കർമ്മമിച്ഛാപദം.
 സാധിയാഞ്ഞാലതിങ്ങാധിയാം വ്യാധിയാം;
 ശാധി മാം പ്രീതയേ പാതിയെന്നാദ്യതാമം

ഇങ്ങനേ തന്മകൾക്കിംഗിതം മേന കേ-

ട്ടങ്ങതിൽ ഭംഗയന്തങ്ങളേ പൊയ്ക്കയാൽ
സങ്കടം തൻകണവങ്കലോതീ; ഗിരി-
പംഗവൻ ചൊല്ലിനാൻ തിങ്ങുമുറക്കെതുകാൽ.

എൻകിടാവിൻ മതമിങ്ങനെയെങ്കിലോ
ശങ്കയെന്തിങ്ങതിൽ സങ്കടം തീരുമേ.

മംഗളമായ് വരും മങ്ങരുതോമലേ!

ശങ്കരശ്ചന്ദ്രഭാവം കൊതിച്ചീടു നീ.

നാരദോദീരിതം ഭൂരി ഞാൻ കേട്ടിതൊ-
ട്ടേറെയോതീ മുനി ഗൌരിതൻ വൈഭവം.

ആസുരീബാധവന്നായിയാൽ വാനവ-

ക്കാതുരീഭാവവും ചാതുരീചാനിയും

മായവീയം മതം സാധു പൈതൃമഹം

പുതപ്പാശംഗഭാരാദിയും കേട്ടു ഞാൻ.

ഏതൊരു ജാതിയും ശീതാംഗശേഖരൻ

പാദശൃംഗാശ്ചര്യം തദായത്തന്നം.

പന്നഗമുഖനിൽച്ചെന്നുവന്നീടുവാൻ

വന്നു പുറന്നുപോൽ നമുക്കെ നന്ദനാ.

അണ്ണവേ ഗംഗചോയ്ച്ചെന്നുപുക്കിലയോ-

യെന്നപോലേയിവൾ ചന്ദ്രമുഖാത്മിനി

നന്നു രണ്ടും നമുക്കെന്നതകീർത്തിക്ക-

മെന്നമാനന്ദാനുഭൂതിക്കുമോക്കു നീ.

അന്നദീവേഗവും നിന്നതല്ലി നിനി-

യിനിവൾ ഭാവമൊട്ടെന്നതിലും വരും.

നന്നായനഗ്രഹിച്ചീങ്ങയച്ചീടു നീ;

മന്ത്രവും ഞാൻ പറയുന്നുണ്ടു പുജയും."

എന്നാക്കു വാക്കിനാൽക്കുന്നരശൻ പ്രിയം

നന്നായ്ത്തണുപ്പിച്ചു, നന്ദനനെ സ്വയം

വേറെ വിളിച്ചു വരുത്തിയിരിക്കുന്നിമ-

ററാരുമേ കേളാതെ മന്ത്രം കേൾപ്പിച്ചു

ചാരസേവാപ്രകാരത്തെക്കുറിച്ചു

പാരം പ്രസാദിച്ചുനഗ്രഹിച്ചീടിനാൻ.

താതാനുശാസനം ജാതുമോദം കേട്ടു

ചാതാവിനും വെണ്ണു ചാഭാദിവാൻ

ധർമ്മഭാവമർച്ചനം ബ്രാഹ്മണപ്രീണനം
 ചെമ്മേ പിതൃപൂജ ഭവതാരധനം
 ഇത്യാദി മറ്റു സൽകൃത്യങ്ങളും ചെയ്തു
 ബദ്ധശുക്രാദികാദിവിമോക്ഷവും
 സ്തിഗ്ദ്ധജനങ്ങൾക്കു ചിത്തം കളുക്കുവേ
 പ്രത്യേകമോരോന്നു ഏറ്റുമാരുചെയ്തു
 ലഗ്നേ ശുഭേ ഗൃഹാൽ പ്രസ്ഥാനവും ചെയ്തു
 സന്തോഷബന്ധുതാകുണ്ടുപ്ലാനയാത്രയാർ
 ഭരണേന സർവാർ നിവർത്തനം ചെയ്തിച്ചു
 മഗ്നേന ചേതസാ തൃപ്താ മരോശ്വരേ
 വിസ്തീർണ്ണമായ ശിഖരം ഹിമഗിരേ-
 രത്നപാവാതം പ്രാപിച്ചു ശോഭനം
 സന്തീർത്ഥവാരി തപോവൃദ്ധസേവിത-
 മുത്തമദേശമധിവസിച്ഛാളമ.
 ആളിമാരുള്ള വരെല്ലാരുമങ്ങായി
 കേളീശുക്രാദികാദികളൊക്കെയും,
 ഭൃത്യജനങ്ങളുമെത്തിതവിടേയ്ക്കു
 “ചെത്തേണ്ടതെങ്ങു? തളിക്കേണ്ടതെങ്ങു ചൊൽ?”
 കുളാലവുമൊരു കത്തിയും കൈക്കൊണ്ടു
 തത്ര വേണന്നുതന്നിദ്രിജാശാസനം
 വൃക്കതം പറഞ്ഞു വിജയ തൊഴിയിച്ചു
 ഭൃത്യരങ്ങോപ്പധിപ്രസ്ഥമകംപക്ഷ.
 തീർത്ഥം കളിച്ചു മനേത്തൊരു നൽച്ചേല
 വീഴ്ത്തര തന്നിലേ ചേർത്താൾ മരവിരി.
 നൃസ്താബധഭോഗിനീ ചൊത്തിന്നൊഴിയുമോ?
 തത്താദൃശീ തദാ രത്നകാഞ്ചീദശാ.
 ധീരമിഴികൊണ്ടു തീരരുൾ ~~കണ്ടതും~~
 ഭൂതീകരിച്ചാരരയിൽ നിന്നാളിമാർ.
 “ഞാൻ കേളടൻ വരും; നീങ്ങാ മമ പദം;
 കാൺകാ’ണിക്കെന്നോതി ക്രോധാരി കാഞ്ചിയും,
 ഞങ്ങളും വൈകാതെയിങ്ങണയ്ക്കുമെന്നു
 കങ്കണാഭാരങ്ങളെ വാങ്ങും വിധൗ
 സംക്രന്തനാപ്പിതേ മരണാത നൃപരേ

ചങ്ങാതമായവർക്കുയച്ചു സമം.
 പാദാന്തപാതിനീ വേണിയഴിച്ചിട്ടു
 വേദാസമുകമാരായീ നിന്നീക്കാളിമർ
 സേകവും ചെയ്തങ്ങനേ വടപ്പാൽകൊണ്ടു
 കൈകളാൽ കുത്തിപ്പിരിച്ചു ജടകളും.
 കോടീരവും ചീരശാടീയഗളവും
 കൂടി മേളം ഭസ്തപാടീരപുണ്ഡവും
 അദ്രാക്ഷമാലയും വേഷമേതാദൃശം
 നിദ്രാക്ഷയമേകി താപസചേതസാം.
 നെങ്ങളരുംചെയ്താണിയയയ്ക്കുവാ-
 ലന്യസഖീജനം ചെന്നു പുകു പുരേ.
 അത്ര ജയയും വിജയയുമെന്നിയേ
 സത്രമാകാ; തപോവിഷ്ണുമെന്നാളമ.
 താനമവരുമായ് കെട്ടിച്ചമച്ചിതു
 പാനീയസന്നിയേശ നല്ലോരുടജവും.
 സ്നാനമരുണോദയത്തിനു മുന്നമേ
 ദീനതയെന്നിയേ നിത്യം നിയമമായ്.
 ധ്യാനം ജപം ഹോമദേവപൂജാതിഥി-
 മാനനം നിത്യം ത്രിഷുവണസ്നാനവും
 നാനാവിടപീലതാബീജവാപവും
 ദീനമുഗപക്ഷിയുഗസൗരാർദ്രവും
 കന്ദഫലമൂലനീവാരുസഞ്ചയ-
 മെന്നുവേണ്ടാ ബഹുക്രത്യം നിരാകലം
 ടൊവതോരോന്നു മുട്ടാതെ ചെയ്തുകൊ-
 ണ്ടിഷ്ടാത്തരാജയംവരുട്ടാമോഷ്ടിതാ
 പട്ടാംഗപാശേന പെട്ടാൽ പഴിടി മുനി
 ദൃഷ്ടാന്തനാനാത്മമഷ്ടാംഗയോഗവും.
 നിത്യം യമങ്ങൾ നിയമങ്ങളാസനം
 പ്രത്യേകശീലനം പ്രാണായാമനവും
 പ്രത്യാഹരണവും പ്രതാക്ഷസിദ്ധമായ്
 സിദ്ധാർത്ഥാരണാ ധ്യാനം സമാധിയും.
 പരമം തനിക്കിതെന്ന* തൃന്തമാസ്ഥയാ
 ശഘ്യാനമുണ്ണേന നിത്യാനുശാസനാൽ

* 'തനിക്കിത' (പാദമേഴും).

ഏദ്വാതതോ യോഗവിദ്വാ വശത്തായി;
 നിത്യാനവദ്വാംഗി നകതംഭിവാതതോ
 നിയുഞ്ജനത്താൽ നിധികൾ കാണുംപോലെ
 ബുദ്ധ്യന്തരീശം ദധിയോദ്യന്തമദായം
 നിഷ്കമ്പരൂപം സകളം ച നിഷ്കളം
 ചിതുകന്ദളം കണ്ടിതക്കുന്നിൽമാതരഹാ.
 പശ്യമായ്വന്നു വിളിച്ചാൽ വെളിച്ചത്തു
 ശൃഗവമായ്വന്നു ശശപത്നമായീയം.
 നിശ്ശങ്കമെപ്പൊഴുമശ്ശങ്കരൻമേനി
 വച്ചന്തരംഗേ ഭജിച്ചാൾ ഭഗവതി.
 ഉപ്ലബ്ധിജങ്ങൾ മുളച്ചീരിലയിട്ടു
 ക്ഷണപ്ലസേകത്താൽ വളന്നു വലുതായു-
 രത്ത ശാഖോപശാഖാവിടപോത്തേയ-
 ബദ്ധപ്രവാളമുകുളപുഷ്പങ്ങളായ്
 തത്തല്പതാമേളസിദ്ധസൗഭാഗ്യം ക-
 ള്ളത്തു സ്വപയ്യോപയുക്തങ്ങളായ് ചിരം.
 നിസ്തരമഭേദമുദയങ്കൽ മേവുന്ന
 ചിത്തത്തിലന്യാ വളത്തിയൽകണ്ഠയും.
 വന്നനിവിടെപ്പറന്ന കരംഗങ്ങൾ
 തന്നാൽ വിടപ്പെട്ട പൂഞ്ചാംബുതുഞ്ചാംബ-
 ലിന്ദാസനീവാരചിണ്ഡാദിഭോഗന
 നന്നായിണങ്ങിവളന്നിണമേളിച്ചു
 മന്ദമന്ദം നിജചന്ദ്രദർശനവിഹൃതി ക-
 ലന്നപണ്ണയ്ക്കു തന്നിലും നിന്ദയായ്.
 പിന്നെയും തന്നടൽതന്നെ തപോമയ-
 വാനിയിൽ വാടിച്ചു നേടീ തപോധനം.
 കന്ദഹലാദിയും പണ്ണവും കൈവെടി-
 ണ്ണത്തണ്ണോപി നിന്നിതു വായുഭക്ഷാ ചിരം.
 പഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യേ തപന്യാ തപാതപേ:
 മഞ്ജുകാലം നീരിൽ, വഷ്ടകാലത്തിലും;
 ഉദ്ദീപനേഷു ശരദാന്തങ്ങളിൽ
 മൃത്യുവേ നിത്യവും മൃത്യുഞ്ജയപ്രിയോ
 മഷിതചന്ദ്രോ മഹാഷിബാഹുമാ

തപ്പഹഷാദ്യൈരധർഷിതമാനസാ
ദർശയന്തീ ക്രമോൽകർഷ്മവിശ്രമം
കർശയന്തീ തനം ഹർഷയന്തീ സുരാനം.

ഇങ്ങനേ പാർവതീ തിങ്ങിന യെത്രേണ
തുഗനൈരാശ്വമിണങ്ങിയഭംഗം
തിങ്ങുംതോറും ദിവസങ്ങുംതോറും കരേ-
ററങ്ങും കാണക്കുറവു വിങ്ങി ജഗദന്യ-
മങ്ങലിക്കളെ ധൃമങ്ങളിൽ മങ്ങമാ-
റംഗമിലാഖ്യ തപശ്ശ മുതിന്നാറം
ചങ്ങലജാലം നടുതളയും പൂണ്ടു
ഭ്രംഗാവലീഡോത്തരംഗമദംപററി
മങ്ങി മയങ്ങിപ്പുരുങ്ങിപ്പുരുങ്ങിപ്പി-
ണങ്ങിപ്പുറാനെന്തനങ്ങിപ്പുറല്ലാഞ്ഞി-
ണങ്ങിവണങ്ങിപ്പുഴങ്ങി വഴങ്ങിപ്പ-
ഴങ്ങും ഫലങ്ങും പുഴങ്ങും കിഴങ്ങും ഇ-
ളങ്ങും കരിമ്പും പനങ്കൊമ്പുമെല്ലാം ത-
രംകണ്ടണഞ്ഞക്കരംകൊണ്ടു വായിൽക്കൊ-
ടുത്താലതെല്ലാം പിടഞ്ഞങ്ങിറക്കിപ്പെ-
റുക്കാതെ നോക്കിപ്പണിക്കും സൃണിക്കും നി-
ശേഷാൽപൂഡൻ വശാനാഥനേകൻ വി-
ശേഷിപ്പെന്തിക്കോ വശേ നിൽക്കുമെന്നിട്ട-
ശാന്താവലേപോ ദൃശാ ദൾഭഭേദോപ്യ-
ശേഷാഷ്മശാലീ വിശാലാപ്സാനോ വി-
നോദായ ചേന്നാ മനോഭൂതിഷാദീ ത-
ഷാ ദീപ്തചേതാസ്സദാ ചെയ്തു തജ്ജനം.

സൈപരം സമാധിയിൽ നീരന്ധമായ്ക്കണ്ടു
കൂരിരുൾപ്പൂരമകാരണം ദാരുണം
ചീരം ധരിച്ചു തൻ ദാരുണമെന്നോർത്തു
പാരം കലങ്ങി വികാരം ബഹു പൂണ്ടു
പാരിന്നധീശപരനാരുമേ കാണാതെ
പാരമുടയോരു ധീരതാവാരിധി
നാരായണാദിസമാരാധനേന വാ
മാരാശുഗപാതവീരായിതേന വാ

ഗൗരീതപോരീതിലോരക്രമങ്ങളെ -
 പ്പാരാതെ കാണുന്നിന്നാരൂഢലാലസം
 പാരസ്ഥിതപരിവാരാദികൾപോലും -
 മാതമറിയാതെ നേരേ പുറപ്പെട്ടു.
 ഗൗരീശിഖരേ പുരാരിയെഴുന്നള്ളി;
 മുരിമേലല്ല വിന്യോരതങ്ങളിലേ.
 കണ്ടു ഗിരിജയേ വിണ്ണിലേ നിന്നു താൻ
 പണ്ടു പറഞ്ഞതിലുണ്ടായിതോമെയും.
 “പണ്ടേതിലേറുമെണ്ണിതസൗന്ദര്യം -
 മുണ്ടാരി, തിരു ലാവണ്യപുഷ്പ കഥം?
 അനൂനശൈശവസന്നാഹി യൗവനം -
 മന്യോനസൗന്ദര്യമെന്നേ മനോഹരം.
 കണ്ണുള്ളവർക്കിതു നിണ്ണയമുത്സവം;
 കണ്ണിന്നു വഞ്ചിച്ച ഹന്ത വാണേൻ വൃഥാ.
 പാതിശയ്യായതിപ്പാർവതിയാൻ മമ;
 പ്രീതി മുദ്രവനിയം മുത്തിയാരിണി;
 തയ്യലിരുൾകുഴലയ്യോ ചിടയാച്ചി.
 കയ്യേറാമിങ്ങായി; ചെച്ചാറിനിപ്പിഴ.
 വക്ഷോരുരങ്ങളിൽ വല്ലഭം പക്ഷത്തെ -
 നരകമിവിവരക്കൊക്കയുമോതുവാൻ;
 രത്നാഭരണങ്ങളിത്തളിർമെയിന്നു -
 കൃത്യമെന്നോക്കു പ്രസ്ഥിതരായിപോൽ
 ദീനാനുകമ്പി ഞാനിങ്ങതിന്നീരസൻ
 നൃനമതോതുവാൻ നാനാദിഗന്ധരേ.
 ആസ്ഥാമതീതകാല്യാത്മാവധാരണ -
 മോത്താലതീവ ഞാനായിമുലം ദ്രവം.
 വാഴ്ത്താവതല്ല ധേ നേർത്തോരു മേനിക
 ണ്ടാസ്ഥാ കുരുഹലമാർദ്ദതയും ഹൃദി.
 മൽഗതഭാവമിവർക്കിനിയെങ്ങനേ;
 തൽ കില ബോദ്ധ്യംചെന്നൊക്കയുമോത്തുടൻ
 ഉൾക്കുനിവും പുണ്ടു നിൽക്കുന്ന ദേവനു
 തക്കവും കാണായി വെക്കമക്കമുണി.

പക്ഷ സമീപത്തു സൽകാരവും വീണ്ടി.

രിക്കും മുനികൾ വചിക്കുന്ന വാത്സകൾ
 ക്കെയും കേട്ടു വണക്കമിത്തക്കവു-
 മക്കുന്നിൽമാതിന്നു ഭട്ടമായ് കാണുകയാൽ
 അലാപശ്രമത്താലശക്തി നടിച്ചൊരു
 വൃദ്ധമുനിയായടുത്തു മഹേശ്വരൻ.
 മുത്തനരച്ചു കരച്ചു വടിയുന്നി
 വീഴ്ത്തുമിരുന്നും കിതച്ചുമിടയിടെ
 “ആക്കുളൊരാശ്രമമിക്കണ്ടതത്ര ഞാ-
 നാക്കും കെടുന്നു; കിടാക്കളേ! ~~ഛോക്കുവാൻ.~~
 ഏന്നു പറഞ്ഞങ്ങു ചെന്നണയും വിധൗ
 ചെന്നു കൈതാങ്ങി ജയയും വിജയയും.
 “താത! മുനിവര! ചേദമിനി മതി;
 പാദശ്രുശൃംഗയുഗം നീ തരികാശിഷം.
 നേരേ പറക്കുന്നു പോരായ്മയെന്തിനാ ?
 ചാരേ വിചാരിക്കു ശൌരീതപോവനം.
 സാദരം കാൺക നീ ഭൂധരപുത്രിയേ;
 മോദമവരക്കോ ഭവാദൃശാം ദർശനേ.
 മാഗ്ഗ്വേദം തവ രീക്കയും ഞങ്ങൾക്കു
 കേൾക്കയുമാം ധർമ്മമോക്ഷിൽ നന്നിട്ടിനം.
 “ഭൂരിശ്രമമസ്തു ദാരികേ! നിങ്ങൾക്കു?
 ശൌരിയെന്നാരിവരം? നാരിയോ ഭേവിയൊ?
 ഭൂധരപുത്രിയെന്നോതിയപ്പോൾ തോന്നി;
 മോതിരം നല്ലി ഞാനോദനപ്രാശനേ.
 കേട്ടു തപസ്സുതിനിഷ്ഠരും ചെസ്തുതി-
 കാട്ടിലോ ഹന്ത! കാണട്ടേ ചിരാദിമാം.”
 ഏന്നു പറഞ്ഞതിലേറും നടന്നങ്ങു
 പണ്ണുകുടീരമകമ്പക്ക വൃദ്ധനും.
 സാദരമാനനം നല്ലീ ഗിരിമകൾ
 പാദം കൃകിച്ചു തജ്ജലമേറു താൻ
 അർഘ്യം മധുപക്കമന്ത്യാഭിയും നല്ലി
 തൽക്കാലിണയ്ക്കൽ നമസ്സാരവന്ദനം
 പുജനവിജനപാദസംവാഹനം-
 മാചരിച്ചാചരിച്ചേവമുചേ മിതം.

സ്വാഗതം ഭഗവതേ! മോഹതന്തുച്ഛിദ്രഭേ;
 ബ്രഹ്മാ കിം ഭഗവതേ മയാ കാർത്ത്യായനമിദമേ?
 കരു ഗതം തപഃ പ്രസ്ഥിതം വാ കരുതേ
 നിത്യസന്തോഷിണാ? ഹൃദ്യമുച്യതേചേൽ.
 ഇക്കണക്കിൽ കണക്കുള്ള വണ്ണാവലി-
 സ്തകപിണീക്ഷിപ്തമാസാർദ്രലോ തദാ
 ത്വിഷ്ണുനേത്രനസ്രഗപിണി തൽക്ഷണേ
 ചിക്ഷ്ണൈച്ചിത്തമുരപ്പിക്കുന്നകീ കനം.
 വാൽകൃതായ മന്വേ ശിരഃകമ്പ-
 മോത്തൊട്ടുകാട്ടുന്ന ധൂതന്നചിന്തിതം
 മാലിനീകമാദ്രവം വാതം മൊഴികേട്ടു-
 മുഖകമ്പത്തിന്നു മാത്രം മുരുകമായ്;
 കാൽത്താർ തൊഴുതടുത്താത്താദരണ തൻ
 വാതകർ കേൾപ്പതിനായ് തുനിഞ്ഞാസ്ഥിതാം
 മുത്ത മുനീഷ്വരനോർത്താശിഷം ചൊല്ലി-
 യോത്തമാം വാഴ്വാനായ്ത്തടുങ്ങി മുദാ.
 കായം മനോഹരം; പ്രായം സുഖകരം;
 വീര്യശാലവാനീ നീഭോതുമിമ്മൊഴി.
 താരുണ്യലാവണ്യസൗജന്യകാരുണ്യ-
 നൈപുണ്യപണ്ഡിതേ! ശുഭമസ്തു ഭഗവതേ.
 ആശീരിയം കേരളം; കാശീനിവാസി ഞാൻ.
 പ്രാചീനപുണ്യാൽ സമീചിനവംശജൻ.
 ഭാഗീരഥീവർഷൻ സുകേശി! നിന്നെക്കണ്ടു
 പേശിട്ടുവാൻ വന്നു കേൾ ശീലശീതഭേ!
 ആശീവിഷാധീശഭേരിയകുങ്കാപി,
 കാശാവദാനപ്രകാശാ ച കരുചിൽ,
 നൈശ്വകരം കപാപി വൈശദ്യമാശ്രിതാ,
 ഭേദേശു നിൻ കീർത്തി വീശുന്നു പേശലാ.
 ഭൃഗുശിഷ്യ നീ തപസ്സാചരിയുന്നതിൽ
 ഭൃഗുശമല്ലാമുണ്ടാശയേ ഭോദിനാം.
 ആശയുണ്ടാകിലൊന്നെശാതരപിണേ
 നീ ചാപവം ചെയ്തോശയ്ക്കു നാശമാം.
 നീ ചിരവം വെണ്ടു പശു വെണ്ണിരുമി-

കേശം ചിടയാക്കി; വാശിയെന്തിട്ടുശം?
 കേൾപ്പതിന്നാശ നിൻ താൽപര്യമെന്തെന്നു;
 വാഴ്ത്തേട്ടു ചൊല്ലു നീ ഗോപ്യമല്ലെങ്കിലോ.
 ഔർബ്ബാഗമംഗത്തിനോപ്പു കേകാദശീ
 നോല്ലതുപോലും മഹാപ്രയാസം തവ.
 തീപ്പുകയേററോരോ രാപ്പകൽ നാല്പതും;
 ലീലപ്പണി കീർത്തിക്കു പൂപ്പലായി വൃഥാ.
 നാല്പതുകാരിയം ഗോപ്യമെന്നാകിലും
 മാൽപ്രതി ശ്രമ കണ്ടാൽ പൊതിയേണ്ടതോ?
 മുൻപുതന്നെയൊരു വല്ലഭനെക്കൊരി-
 ചുല്ലയോവാ, നതും ചൊല്ലൊളിയായ്ക്കു നീ.
 തെല്ലമററാരോടും ചൊല്ലുവന, ലവ
 നുള്ളു റിഞ്ഞിങ്ങു ഞാൻ ചൊല്ലുവാനാളെടോ.
 ഇല്ല മേ നംശയം നല്ലവനല്ലവൻ
 വല്ലവനെങ്കിലും മല്ലവിരോധനേ!
 ചൊല്ലുവാൻ വായിൽ നാവുള്ളവനല്ല
 വല്ലതുമൊന്നുകേൾ ചൊല്ലണമെങ്കിലും.
 കല്ലിനെക്കാൾ കടുത്തുള്ളമെന്നുള്ളതി-
 പ്പല്ലവമേനിക്കൊണ്ടുപ്രയോ ചൊല്ലിക്കാൻ;
 ഇല്ലപ്പണികണ്ടു ശപ്തമെന്നാറിനി-
 കൊല്ലപ്പതിന്നവനില്ല കില്ലോക്കിലോ.
 കല്യാണം! കന്യാമരല്ല! നിന്നുണ്ടോ
 പല്ലവതൃപ്തകൃഷ്ണമല്ലോ പരം!
 കല്യാണശാസ്ത്രമായുള്ളോരു നാളിവാ
 വല്ലാതെ വാട്ടിയൊല്ലാ ധരിക്ക നീ.
 ഉള്ളുൽക്കിടപ്പരിഷ്കൃതവണ്ണം കേൾക്കി-
 ലുള്ളു ഫാലമെന്തുള്ളതെന്നോതുവൻ.
 കൊള്ളാമെന്നിരിക്കിതെന്നുള്ളിലും തോന്നുകി-
 ലെള്ളൊരുമകിലുമില്ലൊരുസംശയം
 ചില്ലാനമല്ല നല്ല തപോധനം
 മല്ലാക്കി! കേൾ നിനക്കില്ലാം തരുന്ന ഞാൻ.
 ലോകാർത്ഥമർജ്ജിതം പാപോൻമുഖം ബഹു
 നാകാഭിലാഷിയല്ലേകാകി യോഗി ഞാൻ.

ശ്യാമ്യമയത്തമെല്ലാക്കും പ്രതിഗ്രഹം;
സൗഖ്യം തവൈവ കേളോക്കിലെന്നാശ്രയം.
വാക്കിതു സൂത്രമാം; വ്യാഖ്യയാം കർമ്മവും;
നീക്കമില്ലിപ്പിതം ശീശ്രമേവോചതാം "

വൃദ്ധൻ മുനിവരനിത്തരം വാക്കുകൾ
ബലപ്രണയം പറഞ്ഞു വിരമിച്ചു.
ഭക്തിവിശ്വാസബഹുമതിപൂർവ്വകം
പുതപീഡരസുത കേട്ടാളതൊക്കരോ.
സ്തിശ്ലസഖിയോടു മുശാമുഖീ ദൃശാ
വക്തവ്യമീദൃശേ സത്യമെന്നോതിനാൾ.
ബുദ്ധാ തദിംഗിതനിജ്ഞാ വിജയയം
നതാ വിനീതിപുണ്ടിതമുദോ മുനിം.
“കൃത്യജ്ഞ! താപസസ്തമ! ഞങ്ങളോ
മുശാമാരെതയും; വക്തവ്യമല്ലതും.
ഉത്തമന്മാരാം ഭവദ്വിധന്മാരോടു
സത്യമൊഴിഞ്ഞൊന്നുണർത്തുവാനാരിര?
അസുൽപ്രിയസഖീ യുഷ്മൽകൃപ കണ്ടു
വിസ്മയപ്പെട്ടൊരു നില്പിതു മുൽബുദ്ധാൽ.
കെല്ലാകിലിപ്രായമിപ്പോൾ മുനിവര,
ജല്ലാകിയല്ലിവൾ മുപ്പാടുമേകദാ.
സതഭാവമെന്റൊന്നെന്റപ്പുവിപോരായ്;
മതഭാഷകൊണ്ടിവളിപ്പോൾപ്പറയുന്നു.
താദൃശന്മാർ ബഹുപ്രീതിപുണ്ടിങ്ങനേ
സാദരം ചോദിക്കിപ്പോളിച്ചോതു നാം?
എന്തു കൊരിച്ചു തപം തുടങ്ങിയെന്നു
ചിന്തയ്ക്കുകവാണെന്തു തേ കാരണം?
സന്തതം താദൃശന്മാരും തവിക്കുന്നു
ചന്ദ്രമൂലൻ പ്രസാദം തരാഞ്ഞല്ലയോ?
എന്നതു തന്നേയവർക്കും തപോമൂല-
മൊന്നുമാത്രം ഭേദമെന്തു ചൊല്ലാമതു
ഭക്താനുകമ്പി ഭഗവാൻ ഭക്ത ഭക്തർ
ഭർത്താവെന്നിക്കെന്നിവർക്കു മനോരഥം.
തത്താദൃശം മതം സിദ്ധിപ്പതെന്നിനി-
യതനാളും തപസ്സിതവി നിശ്ചയം.

ബലിയല്ലോ കായ്സിദ്ധിമൂലം; ദോ-

ശക്തിയതിന്നു പുറത്തുള്ളതല്ലയോ?

ചിത്തജ്ഞാദോരതെയറിഞ്ഞനാൾ

ബലനവിട്ടു തപസ്സിനായുദ്യമം.

ചിത്തമിവരംകുറവായ് സകതമായി ശിവേ;

ധന്യമായ് ദോരമതപമകാരണാൽ.

ഭർത്താവിനന്നേരതി തെളിവു; തന്റെ

ഭർത്താവിനെക്കണ്ടുടൻ തെളിവു രതി.

എത്രനാൾ തിങ്ങുളോടബ്ബമോ കല്ലുമോ

വസ്രമിങ്ങത്രനാൾ വല്ലലമെന്നിവൾ

വച്ചു തന്മാനസേ നിശ്ചയമത്രയും

നിശ്ചലമെന്നതിനൊച്ചായ് നീളെയും.

തപ്പിപ്പൊഴുമമ്മയ്ക്കു മിച്ഛുന്ന സമ്മതം;

പശു മറാരോ മറിച്ചു വച്ചിടവാൻ?

ചൊന്നതിലൊന്നിലില്ലതൃപ്തമാതപമേ!

നിണ്ണയിക്കാവതോ ധന്യതാധന്യതേ?

നന്നു സൗന്ദര്യതാരതമ്യലാവണ്യങ്ങൾ-

മെന്നു തോന്നേണ്ടതുമന്യജനത്തിന്നേ.

ചൊന്നറിഞ്ഞമമതം വന്നു ചൊല്ലേണമി-

ങ്ങെന്നിരക്കേണ്ടതുമന്യജനത്തിന്നേ?

സന്ദേഹനിണ്ണയസമാനതണദോഷ-

ചിത്താവിഭാഗം പ്രയാസവുമെന്തിതിൽ?

നിർബന്ധപൂജ്യം മറയ്ക്കതനുചിതം.

മിപ്പൊതുവുമുക്കൊണ്ടുഭീരിതം.

തപൽപ്രീതികൊണ്ടിതെല്ലാമായ് സാധിക്കി-

വലിയമെന്നും ഭവിച്ചുപോയി കേൾ.

ഇത്ഥം വിജയതന്മാരതികേട്ടു മുന്നി-

യിത്തിരി ചിന്തിച്ചു ചിത്തഗാർഭിജ്ഞവാൻ.

‘ഉക്തമെന്നേതയാ’ സത്യമായ് ചൊല്ലുകെ-

ന്നഭിപ്രതീം പ്രതി പ്രത്യേകമോതിനാൻ.

ഉത്തരീയാന്തേന വശ്രുതം മറച്ചതി

ചിത്തഭാവം മുന്നേ! സത്യമെന്നൊക്കുമ.

* ‘തച്ചിരമമ്മക്ക’ (പാറന്തരം)

മായാമുനീശ്വരനായ മഹേശ്വരൻ

ജായാമതംകേതനായാസമാനസൻ

നായമന്ത്രായമെന്നാക്കിയങ്ങായതു

തായമടിപ്പുവാനായരുളീടിനാൻ.

“പാർവതി! നിന്മതം ചാർവതീവേതി കേര;

നേർ വെടിഞ്ഞൊരി ഞാൻ പോവതില്ലെങ്ങുമേ;

പാഴ് വിധിബാധയാലോർനദീകർദ്ദമേ

താഴ്വതിന്നീയൊഴിഞ്ഞാർ കൊതിച്ചു പരാ?

ഭൂതാനന്ദനായകസ്തേപിതാവായ ത-

സ്തോഭമേളിതേ? കോപമുണ്ടൊക്കൊരാ.

പാപത്തിവെന്തമോ! നീ ബുദ്ധിവച്ചതി-

സ്രീബുദ്ധിചാപലം രാപത്തിനാസ്സഭം.

ധാനവരുണ്ടിഹ ഭാനവനാഥരും

മാനവാവീരരും മാനികളായ് പ്പവർ;

ദിക്ഷു പ്രഥിതരും തക്ഷകനാദികൾ

ചക്ഷുശ്രവസ്സുകൾ പക്ഷേ പലരോരും

സുന്ദരന്മാർ നല്ല ഗന്ധർവ്വചാരണ

കിന്നരയക്ഷരുണ്ടെന്മില്ലാതൊളം.

ജാതിയും പ്രീതിയും നീതിയും ദേഹിനാം

ഭീതി നഷ്ടം വീര്യഭൂതിയും ചാക്കിലോ

സൗഖ്യമാരോഗ്യവും ഭോഗ്യവും ഭോഗ്യവു-

മാർദ്ദ്യപോലെന്നതും നോക്കാഞ്ഞതെന്തു നീ?

ഭൂതേശനോ ശിവൻ; പ്രേതേശനോ ശിവൻ;

വേതാളകൂശാഞ്ചജാതീശനോ ശിവൻ;

ജാതിബാഹിഷ്ഠൻ, ഗുണാദിഹീനന-

ശ്വാദി, കപാവി നികേതമീനൻ, ഗ്രവം

ധർമ്മാത്മകാമമോക്ഷാനധികാർവാ,-

നന്മാർദ്ദ്യവത്തി, വിരൂപ, നഖൈകികൻ;

ബന്ധതാവർജിതൻ വന്ധ്യകർമ്മം ഞ്ഞ!

സന്ധ്യാഭൂകംസൻ പിതൃവനവാദിയിൽ;

മത്തൻ പ്രമത്തൻ ക്രമമത്ത വെടിഞ്ഞവൻ

ഭർത്താവയുക്തൻ മമതപരീനൻ തവ.

മുശേ! നിനക്കെന്തു ചിത്തഭ്രമം വൃഥാ;

യുക്തം ഹിതം തവ ചക്ഷുരമി! കേരംക നീ.
 ഇത്തൊഴിൽ നന്നല്ലബലമായ്പ്പോകൊലാ!
 ചിത്രം ചരിത്രം പരിത്രാജ്യമായ്വരും.
 സ്നാനം നിയമം വ്രതങ്ങൾ ധർമ്മങ്ങളും
 മാനന്മുഖമാം നൃപനം നമിക്കുമോ.
 വേണുന്നതൊന്നുമേ കാണുന്നതോ തത്ര?
 നീ നന്നിതൊന്നുമോരായുന്നതെന്തെടോ?
 വൃദ്ധൻ പറയുന്നതൊഴിയെന്ന
 ചിത്തമോക്കിൽ കഷ്ട കഥുതാം പഥ്യവും?
 പൃഥ്വിധരേന്ദ്രസുപുത്രമൊരുത്തി നീ
 ശുദ്ധം കലമപ്യശുദ്ധമാക്കിക്കൊലാ.
 തത്ത്വവിചാരേണ ബുദ്ധിവാരികിരോ.
 കൃതമാശ്തം ഞാൻ വിഭക്തമായ്ക്കാട്ടുവൻ.
 കൃഷിതന്ത്രീബുദ്ധിദണ്ഡപദാവധ്യാസി
 വസേ! ചികിത്സീതും ഭസ്മനമൊഴുക്കയും.
 അപ്രിയമെങ്കിലില്ലിപ്പുറമപ്രിയം;
 വിപ്രവൃദ്ധൻ ഞാൻ; വെറുപ്പതാണെന്നൊടും?
 തോഴിമാർ ഭോഷിമാർ ശേഷമെന്തൊതുഭോ?
 ഭോഷിയോ ചൊല്ലു ഹിതൈഷിയോ ഞാൻ തവ?
 പാഴിൽപ്പുറമതു ഭൂഷാഭവേരും
 യോഷിത്വം വിപ്രിയം ഭോഷിപ്പതേരെയും.
 വിപ്രൻ ദശമീ ശമീ ദമീ സംയമീ
 വിപ്രലാപത്തിന്നതിപ്രേരഡനല്ല ഞാൻ.
 തപൽപിതൃസ്തോമനല്ലൊന്നെന്നി മേ
 ഹൃൽപങ്കജത്തിലിരിപ്പതില്ലാ മലം.
 തപൽപ്രീതികണ്ടു സുവിപ്രതിജ്ഞത്തൊ-
 രല്ലകാലം മേ ലഭിപ്പതൊന്നേ കൊതി."

ഇപ്രകാരമുള്ള പരമേശനി-
 രിപ്പൊളം ദേവീ വികല്പിച്ചു ചേതസാ.
 "വൃദ്ധനെന്തിങ്ങനേ? മുശലനോ? ഭൃഷ്ടനോ?
 സ്തിലാപനത്രേ സാധു"രിതുമോരോതരം
 ഉക്തിവിരതിയിലുത്തരം ചൊല്ലുവാ-

നമരിച്ചുന്നതാം നിന്ദി വജ്രം നിജാം
 തത്ര തുണിത്തി മെത്തുമാലവും
 വൃദ്ധനീരൂ:നാടിതരമരുചെയ്തു.
 "സാധു ചൈവേഷ്യം സമാധിപശ്യം മനേ!
 ശോശിതം മാനസം; നോരവ്യം വന്ന മേ.
 ഷോശവർമ്മമുജ്ജ്വലിപ്രമാജ്ഞം
 സാധിപ്പതിന്നിതോ നീതിപ്രകാശനം!
 ബോധിച്ചു ഞാനിതെൻ ചേതസ്സിനെത്രയും,
 മോതിരവനസ്സഭാദിഷു നന്ദ നീ!
 പ്രീതിക്കിതോച്യം അത്മധു തെണ്ടി
 മീതിപ്രവർത്തനം? കേ തത്ര ഭംഗിപോയ്?
 ഏതജീവിതമാദൃത്യം കേ ചൈവേൻ
 കാരത നന്നനം! വേദത്രയസൃതീ-
 രോണ് പ്രകാശനല്ലാം ശാസ്ത്രതത്വ
 വീതിപ്പെടുമരം കൈതരോമം
 തോതിൽ പ്രമാണമു നീ തത്ര എവിട്;
 ഭേദിപ്പിന്നു ഞാൻ വീതപ്രയോജനം.
 വാദിപ്പാൻ പ്രാദിവാദിപ്പരത്തിൽ
 ജൂതിപ്പറത്തുന്ന ചൈവേഷ്യം രാമിയാ?
 ഭൂതലേ നീ ചെന്നതത്ര ചോരാത്തു? നീ
 ചെയ്തു തപഃപനം ചാരി വിശോദയ്?
 ഉത്താതിപ്രമോദാല ചാതപ്രജാ മരൻ
 താതപ്രണയനേ ബേദിപ്പതാക നീ."
 "നാരായണ ശിരസ്തോഹമിച്ഛേമദൃശോ;
 ധാരാധിപ പ്രമോദാൽ വിധാതാധ നിർമലൻ!
 ആദിപ്രതന്നിതോധിപനാദിരൻ
 പ്രേരവേദാമുസാധ്യമധാർമ്യൻ
 ഏതവാഹിനിഷു മോഹാമഹാമുഖീ?
 ശോഭം നമുക്കിതിനെത്തന്നെ ചൈവേഷ്യം?
 മുണ്ടിളക്കുന്നുണ്ടു; ചാഴി പേര നമി?
 മണ്ടകയെന്നിമേ ചണ്ടി പത്താൻ ഗവി."

ഇങ്ങനേ തന്മതഭംഗം വരുമാ
 ശാമിതരമെയ്തു നമനതെ ചൈവേഷ്യം

മങ്ങി തിരിഞ്ഞു ദൃശ്യം ഗന്ധമുദ്രതാം
 മംഗലംഗീം കണ്ടു കയടീകൻ ജവാൽ
 തിണ്ണം പ്രവർത്തിച്ചു തന്നുഗാണു താൻ
 മുനിൽക്കുടന്നുനിന്നൊന്നരുളി മുദാ.
 “ഹേന്ത ഹേ! സുന്ദരി പിന്തിരിഞ്ഞതു? നി
 ന്നതിലേക വന്നിരുന്നെന്നിലോ നീരസം?
 എന്തെ വെടിവഴിനെന്തു തോന്നിപ്പോവാൻ?
 വെന്തുനീറുന്നിതെന്നരുൾഗം പ്രിയേ!
 നീയിത്തപസ്സിൽ നിൻ കാര്യത്തെ വാട്ടിയ
 ന്നായുസ്സൊടുക്കുമാനായിത്തുടങ്ങുവാ.
 ആയത്തനപരം ത്രായസ്വ മാമു.മ!
 ശ്രേയസ്സതോ ഭവേൽ ഭൂയസ്സതം തദാ.
 ഭേദവിധേയം നമുക്കുവന്നു തൊ
 ടേകുഭേദം ദിനം മുപ്പതിപ്പുറം
 ആകിൽ ഞാൻ ചെയ്തു തപോദാനധർമ്മം -
 ഭേദം ഹം തന്നു ഭേദം തവൈവ മേ.
 ഭേദം മൈവ രണ്ടുഭേദം തന്നെ നീ;-
 യേകൻ പ്രമാണമിതാനിതു രണ്ടിനും.
 സോദരം പറയുന്നു ഭേദം വെറുക്കായ്;
 വേദം നികേതനം ചൂകുന്നു നിന്നൊടും.
 ഭൂഖവാദകരേ മുക്കുവാ നമെ നീ;
 വല്ലഭാ കൊണ്ടു നീ ദൂരമാകിയരം.
 വല്ഗുലാവണ്യേ! വലഗുണാംബരേ!
 വയ്ക്കോ മേനിമേൽ വല്ലഭാഭിന്നിമേൽ.
 അതുതത്രംഗരപൊല്ലതാകെ! ശുഭം
 തപൽ പിതാ തപാമെനിക്കുപിതവാൻ ധിയാ.
 തപൽപ്രണയം മായ; മൽപ്രണയം തപയി;
 സ്വപ്നമല്ലിത്തരം കല്പനയായുടേ?
 ചെയ്തു തപസ്സിന്നവിതം ഹം തവ
 ദാതുമിങ്ങാവതല്ലാവതിന്നോതുവൻ.
 നമ്മേമെന്നിൽ നീ ചെയ്തു തപസ്സിനാൽ
 ക്രീതനായ് പ്രീതനായ് ദാസനായേൻ തവ.”

ഭവഭവേശനങ്ങളൊന്നിരുന്നവയ്ക്കു

ഭാവപ്രസാദേന മേവം ദശാന്തരേ
ദേവീ സന്ദ്രമേ കൈവണങ്ങിപ്പൊ,
പ്രാവിദ്ധ്യപ്തലാ വൈവശ്വശാലിനീ
ഭാവനാശീലിനീ പാപനപാവനഃ
ദേവജ്ഞാ! ശിവമാവൊളം മാനവാ
ദേവതാബുദ്ധ്യാ ഗുണാവധാനാ കണ്ടു
നേർമിന്നിനെ ചങ്ങതിവേപിതാംഗീ ശ്രീയം
രോമാഞ്ചകഞ്ചുകസ്വദാബുഭൂഷിതാ
പ്രേമാതരാ പന്ന സാമോദമാനതാ.
“വ്യോമകേശൻ ദശാ ക്ഷമനേച്ഛുവൻ
വാമദേവൻ സതാം കാമധേനുസ്വയം
മാധുനിവൃദ്ധന്റെ പേമൊഴി കേട്ടിടോ?
പോയ് മറഞ്ഞതാണെങ്ങു ചൊയ് മാരാകൾ മന്ദൻ?
താമസൻ പോകാത്തതു താമസിപ്പൊന്നെങ്കി-
ലിമിടമശേക്കണേ രോമാധായ് പ്രാദഭോ!
മാമകേ മാനസം ക്ഷോഭനായി ദുശ്ശാ
സ്വാമിദോഷങ്ങൾ ചോദമരഭൂതന.
നാ തുടരക്കുവാനിമാദദേവത -
ജ്ഞാമെങ്കിലോ സഖി! ഭഗവതുകാവെ.
പേരും മമ തോഴി കാണു മേ മനോനാഥനെ -
ഇമ്മയിൽ നിയെനിക്കൊല്ല; നാണദാ?
ഭൂമിഭൂൽക്കണ്ണി തൻ ചോരമുട്ടു കൊണ്ടു
ഭാമിനി തോഴിരോദേവമോതീട്നാഥം.

ധീമന്വനോമണിധാമനി മേധുന
യമിനീകാ മിനീകാമുഷശേഖരൻ
താമപണ്ണമുഷപ്രമുന നാ മിനീ
കോരമയിർകൊണ്ടതിശ്ശാമദാശീമുമാ
കണ്ടുകണ്ടങ്ങുനിന്നിണ്ടൽ ചോക്കി നീവ
കണ്ഠനരൾചെയ്തു രണ്ടാമതും മുദാ. -
“പണ്ഡിതമാനിനി! ചണ്ഡികേ! നിൻ തപം
കണ്ടു വിവർത്തമാൻ മണ്ടിവണേനാഥം.
ശ്രീമതി! പാർവതി! ഞാൻ മുനിവൃദ്ധനായ്
ധീമതി, നീ; മതി; മേ കണ്ടതി താമര

* ‘ക്ഷോഭോഷീദശം’ (പാപനശനം).

കാമദാഹം കേട്ടു നീ മതി ചേദിച്ചു-
 തോമലേ! ജീവിതം കാമൻ നഷ്ടവൻ.
 തമ്മിൽ വേർപാടിനി നമുവില്ലെന്നു
 ബ്രഹ്മകാലത്തിനെന്തെങ്കിലും പാപമേ!
 മന്ദഗന്ധകം നമ്മെയും വെണം കേൾ;
 നിന്മനസ്സെന്നിങ്ങാണുചില ഭേ.
 നന്മുറ്റത്തു ഹരിവന്ദനമെന്നവൻ
 നിൻമുറ്റകൈ മമ നിർമ്മലഗതി! രണ്ടും.
 ഇസ്ഥം ചുണ്ടായ്; സിദ്ധമായ് നിൻതപഃ-
 മുത്തമേ പോക നീ ചിത്രത്തിങ്ക സുന്ദര;
 വൃത്തം തപസ്സുവ സ്തുതപാ മുനികൾക്കു
 തപ്തവുമായ് മമ ചിത്തത്തിന്നു തപാ.
 തത്തം സ്വ്യാ മമ വൃദ്ധമുനിതപഃ-
 മത്ര നാം പശ്ചാത്തപ്യമുതലിനും
 ഭക്തിയോടോത്തിനിഷ്ടി നിർവിഷ്ണുതപഃ-
 ക്ഷത്തൽ പോ, മാപ്പുയാ ഭക്തിയും മുത്തയും.
 ഇദ്ദേശമാസാദ്യ ലപ്തമെൻ ചേരിനി
 മലേ വാിച്ചു വരുത്തുമിന്നുമയം.
 യത്രകത്രാപി വാണിദ്ദേശമോത്തൻ
 ജപ്തമെന്ന വുകിൽ ഇതിലും സിദ്ധിഭം.
 വസ്ത്രം ധരിക്ക നീ മുത്തമുറ്റത്തും;
 തൃപതാ ജടാഭരം ഭക്തം ഭജിനീ;
 സ്തിഗ്ദ്ധാഭിനീവരണാ വേണിയായ്-
 ചുതാച്ചാറാനി നീ പാമ്പാ വസാവയേ.
 നത്തം ജഗദധി നിസ്സ്രവ്യം തപഃ;
 പൂതമീശാനന്ദപുണ്യനന്തസഭാ!
 നിത്യം തവാനുഗ്രഹത്തിങ്കനിനി-
 പൂതമീശാനന്ദപുണ്യനന്തസഭാ!
 വക്തവ്യമൊന്നിനി; പ്രസന്നനാഭഭം
 വിത്തേ ജനിച്ചതു നിന്മുത്തത്തമേ!
 സതപരമോഷധിപ്രസ്ഥമകംപുക;
 ചിത്രമേ ചെല്ല നീ പിത്രോ പാപം മരം;
 സ്തിഗ്ദ്ധജനങ്ങളെക്കുറഞ്ഞൽ നീക്കിട്ട നീ;
 മുഗ്ദ്ധേ പ്രജാമി ഞാൻ കർമ്മവൃക്തപുരേ."

ഇതഥമരംചെയ്തു പുതറീലരാത്മജാ -
 ചിത്തം തെളിയിച്ചു മുഗ്ദ്ധേന്ദ്രശേഖരൻ
 ഉദാമമുദാസവസ്ഥാരസത്താര -
 ന.ത്രാസസത്രപം തദ്ദൃശാ വീതനാ -
 യത്ര പണിപ്പെട്ട രഹസ്യം ചിത്തേന
 ഗുപ്തം ധരാത്മജാമലാ മറഞ്ഞുപോ
 സ്തസ്സേവ മുഗ്ദ്ധേവ മത്തേവ തൃപ്തവ
 ബദ്ധേവ മുഗ്ദ്ധേവ തത്രൈവ പാപവീ
 ദിത്വാ ചിന്താസിന്ധം സമിതപാ ഗുഹംപ്രതി
 പ്രസ്ഥാതുചക്രതാ കൃത്യാപ്രമാദിനീ.
 സ്തിഗ്ദ്ധാചിന്താരൊടൊത്തു കടമെടു -
 ത്തദ്യോഗശാലിനീ സിദ്ധതലതാതരൻ
 പ്രത്യേകമേതാൻ ചെയ്തേതൊരു വാത്സല്യ -
 ബദ്ധ പരാമൃഗ്യ ദൈവതാത്മ്യദാമരം
 പത്രാനിവൈരസാൻ ന.ത്രം ഭരിതേന
 ഭക്താ വനദോതാ വിളിച്ചുചുഷി
 പത്രീകൃതമുഗ്ദ്ധത്താനാമൃഗം
 തത്രതതാദിശ്വ തത്ത്വാനമപ്തമാ
 പ്രസ്തോഭനേന താൻ മുഗ്ദ്ധതാ തത്ത്വതാ
 ഗതപാ ശന്നൈശ്ശന്നരാപ്തമാ.രാഭം
 പക്ഷ നിജപുരമുൽകൃതകൗതുകം
 ഹൃൽഗുഡസന്തോഷവത് പ്രസ്താൻമുഖീ.
 ന.പ്രാഞ്ചരം പണ്ടു ദിവ്യാഭരണവും
 നിർവ്യാജനീയവേണ്മവീധരാത്മജാ
 വീതശ്രമം ചെന്നു പാദപ്രണാമേന
 മാതാപിതാശരംമുഖേ മോദം വെത്തിനാരം.
 കാഞ്ചനം തപസ്യാത്മകമിതം നോകരേ
 വേണ്ടുന്നതെല്ലാം നോക്കയും ചെയ്തയും
 ഹൃദ്രായം വിദ്യയും വിത്തസമ്പത്തിയും
 സദ്യോ മനഃശുദ്ധി ഭക്തിയെപ്പറ്റയും.

ഇതി ശ്രീ ഭക്തചരിതേ പഞ്ചമോദ്ധ്യായഃ പതം ൧൧.

* 'ചേണ്ടുന്നതെല്ലാം നോക്കയും ചെയ്തയും' (പാദഭജം).

തൃതീയഘണ്ഡം.

അഥ ഗിരിശനഗസുതയിഹർശരതരാൽ പിണ്-
 ണ്ഞജസാ തദപിവാഹം ഔ യ്തുകൊള്ളുവാൻ
 കൊതി പെരുങ്കി മതി മൂകി; വിധി മുറുകിയതുവാൻ
 കൗശലം തോന്നി മഹേശനക്ഷമിണി.
 നവകലജഗദ്യപകരണപരിണതതപോധനൻ
 സ്വപ്നമുനിക്കെച്ചിത്തേ നിരൂപിച്ചു.
 അതുമാറ്റതിലഴകയാരെടുവർ മുനിപീരരു
 ചാരികേ വന്നാരയന്ധതിരാനായ്.
 ദിവസമനു പൊരുതിവടജനാ രാത്രിയായ്
 ദിവ്യതേജോമയഭൂതാഗ്രതികളായ്
 കനകനിറമുടയ ചിടമുദികൾ ബഹുതാടിയും
 കൈത്താരിപോലാരൊ തഗ്രാക്ഷമായും
 ദശനമചിബഹുളണിതയുതദിതിയാവു
 ഭുജഭോക്താനന്ദനിസ്താമൃതതികൾ
 അരയലുതനൃപകളുമരയതവസ്തങ്ങളു
 ഉമിപരമകുമാരയണനസുതകളും
 അതിശയമുടൽവടിവുരുത്തു പുകൾവാനാ-
 രഭൈപതനനകപ്ലവരമുദയോ?
 അമിതമൊരു തപവിദ്യമുടൽവട്ട നക്ഷത്രോ?
 ഐശ്വര്യസിദ്ധികൾക്കായുസ്സീമയോ?
 അസുരസുരകവന്ദുരു മരിച്ചിയമംഗിര-
 സ്സുതി പലപ്രത്യൻ പരമാൻ കൃതസ്തഥാ
 അതുലഗുണനിധി പുനരന്ധധരികാരനാ-
 മതുഭുതമോഷ്ടിതനാശം പലപ്രത്യം
 മുനിവൃന്ദഭരേവര്യൻ മുവനാദിപൈതര്യ
 മുനധി വന്നന്ധോ കവചിതൃണത്തിനാർ.
 “ജയ ഗിരിശ! പരമശിവ! ഹര! വരദ! ധൃതജടേ!
 ജഗദമാജഗദേശ്വരജാരേ! ദിഭഭോ!
 ഭവ! ഭൂനഭയശമന! പരമഭൂതാകാര!
 ഭദ്രവരവാഹ! ശഭ! പ്രാപിദ സീ.
 പരഹൃതഗയര! ഭസിതഫണികുവിഭ്രവണ്ണ,
 ഭക്തബന്ധോ! കൃപാമുഹൂർ! ജഗൽഗുരോ!

തവ പരണസുരധരണിതാഹതസ്ഥിർലിൽ ഞങ്ങളെ -
 ത്താപംവിനാ വച്ചു ശോചനം ചെയ്തു നീ.
 യതിമതികൾ തിരകിൽ മുറ്റത്തുകമുടൽ താറുക-
 മേവം മിഴികളിലേപനം മുൾപ്പൂവ്.
 അപരമിതിലധികമൊരു പുതുതായിനിന്നെത്തുള -
 തങ്ങളേയുളള നീ ഞങ്ങളേയോർത്തു.
 അഗ്നിതൊരു സൂതപലവിലസിതമിതെയ്യ
 മാശ്വർമ്മെന്നൊഴിഞ്ഞെത്തു ചൊല്ലാവതും!
 അപരമിതൊരുതുകമകതളിരിലസ്സാക -
 മാജ്ഞാനിയോഗം ലഭിച്ചുകൊണ്ടിടുവാൻ.
 അഗ്നിന കനിവിനിയരുളുകരുതു ബഹുതാമസ-
 മാർത്താണ്ഡം! തവ കാൽത്തളിർ കൂപ്പിടാം."

സരസമിതി സവിധളവി സനന്തിനതിസംഗതാൻ
 സാക്ഷർഷികളൊടങ്ങിത്തമുല്ലേ ശിവൻ;
 "അതിമാർഗ്ഗം രിതമെടുത്തനയരേ! നിങ്ങള-
 ഉള്ളനും ചൊല്ലുവേ ശശപതപപദം.
 അനുഭജനനിരതജനനീനവിനപരാധീന
 മംഗം മമാന്തരം നിങ്ങളരിയ്ക്കേ.
 നിരുപധികനിരധികനിരുപമമുരുളുവാ
 നിങ്ങളിലുണ്ടു മേ; നിങ്ങൾക്കതെന്നിലും;
 ചലമൊഴികൾ ചാവനിര ശിതമരികളേ! നിങ്ങൾ
 ചിന്തിച്ചു ചൊല്ലുവേ ബന്ധശൃത്രോചിതം.
 ജലലഭനലമിഴിയിൽ മമ ശലഭത ലഭിച്ചുപോയ്
 പുതായുധൻ സർവ്വഭൂതസുഖാവഹൻ.
 ഭൂതമവനൊരുടൽ കനിവാടഹമിഹ കൊടായ്ക്കിലോ
 ദൈവതപ്രപഞ്ചവിമോഹമുടൻ വരും.
 അഗതശ്ചൊടു ഭദ്രതിശ്ചൊടു രതിശ്ചൊടു കറിച്ചു ഞ-
 "നദ്രിഭോഭയാനാദനന്തര മെന്നതും.
 അസുരകൃതമർദ്ദമചി നന്ത വിനേതവ്യ.
 മദ്രിപുത്രാം മമ പാത്രങ്ങളാകിലേ.
 ജഗദാനവിധികൾ പാതകതളിരിൽ വേണന്ന
 ചെമ്മേ നന്തായമായ് നിങ്ങളരികിലോ.
 ചലമൊഴികൾ, ചലികൾ മമ കവശിരിസുതോഭാഹ-

പെരുരോമിതീയോഗ്യാമാരോഹതാസനം,
 ഉചിതവിധി പലതാനിമുപദിശത കത്തവ്യ-
 മൂനാതിരേകവിഹീനം വിചാരിച്ചു മേ.
 പ്രണയമിതു മമ; തദിദമനുഭവമിതാകിലോ
 പ്രാപ്തകാലം കർമ്മ പോതു തുടങ്ങുക.
 തുഹിനഗിരിയൊടു സുതല മമ തരികയെന്നു പോയ്
 തോഷണ മാചിപ്പി, നീഷലുണ്ടാകൊലാ.
 മലയരശ്ശനിതു മനസി തെളികിലുമരുന്ധതീ
 മാനിച്ചുറിയണം മേനാമനോഗതം.
 ഇനിയരുതു മുനിവരരെ! ലവമപി വിളംബന-
 മിങ്ങു വാഴുന്നു ഞാൻ നിങ്ങും വരുവോളം.’

പരമശിവശാരികളിനി സുരമുനികളും കേട്ടു
 പാരം പ്രസാദിച്ചിതാരംഭസതപരം.
 ഭൂതാമിതകതുകൊടു വാമുചിതമുണർത്തിച്ചു
 തുഷ്ടാ നടപ്പാൻ നമസ്കാരവും ചെയ്തു:
 “അവനികരനിരയായുമുയരെ നീവിരാജ്ഞി-
 നാനന്ദമുണ്ണെ! നമസ്സീ-വാ-യശ്! തേ;
 വരമിവിടെ വരുമുരുമിഹ വസ മാഹാദേവ!
 വന്ദാമഹേ പദമെന്നു നടക്കൊണ്ടു.
 ഉടന്യറി വിരവൊടവർ തുറന്നിരിമന്ദിര-
 മോഷധിപ്രസ്ഥനഗരമകംപുകു.

അരുതു പുനരലപപതിപുരവിഭവമോതുവാ-
 നബ്ജഭൂവിനമനന്തനാ ജീവരം.
 അതുപൊഴുതിവവിടെയുടനടയെടകംപുകൊ-
 രാദിപുരുഷസുതമാക്കുവയ്ക്കം
 അനുപമമൊരനുഭവമതകാളിരിലോക്കിലി-
 നായമവരിലുമാളല്ല ചൊല്ലുവാൻ.
 ഭുവനൊരു കഥപാടിനപരനതു കേൾക്കില-
 ഞ്ഞോടേണമേ ബുദ്ധിയെന്നുവെച്ചൊതുവൻ.*
 അവനിളാരംഭരപദമാരസനതാ സ്സത്യ-
 മാദിലാം പൊകങ്ങുളളിയില്ലേ

* ‘ജന്മവന്തെരു കാലം ചിന്തപരനതു കേൾക്കില-
 ഞ്ഞോടേണമേ ബുദ്ധിമിട്ടല്ലാ വെച്ചൊതുവൻ’ (പരാനന്ദരം).

അ വി സൂരസ തല മഹ പ സഹിതപവദാച്യം-
 ഭായുജ്ജയോലോകമേഴിലുമില്ലേറോ.
 അവനിധരകുഹരതലമതുവഞ്ചുവിസ്താര
 മഷേന്ദുനക്ഷത്രദീപ്തിക്കുഗോചരം.
 അവിടുമടനചലപതിജനപദമപാരമാ
 മത്സ്യജപലം സദാ രത്നാവലിതപിഷാ.
 ജനതതികളനവധികൾ സുരനരതിരത്നാം തു;
 ചാൻവരല്ലവർ ചേൻവരമല്ല.
 ഇഹ പുരകൾ മതിൽനിരകൾ കരകൾസരസാം തെളി-
 ണ്ണൈകരത്തോജ്ജപമെന്നിയില്ലൊന്നമേ.
 രൂപിവിജിതമിഹിരവിധുഹതവഹമഹാരത്നാ
 രൂപ്യസുവണ്ണതേജോമയമെപ്പൊഴും.
 ദിനവിരതിമുകുളദശസരസിരഹഗർഭവ-
 ട്തെട്ടൊളിമുറ്റം സുഗുപ്തിസുരഭിലം.
 പരിമുദപലപദനിലമുതരസമാതൃക
 പാനീയപേരലം ദേശമേതാദൃശം.
 ഇഹ മുഹിയിപൊരിടമിതി പറവതുചിതം പാക്കി,-
 ലീരേഴുകിലില്ലെഴുന്നതു ചൊല്ലുവാൻ?
 ഇതു പറകിലതുചിതമിനിയുമഹമോതുവ-
 നെപ്പൊഴും ദീപിതേ രാപ്പകലിപ്പിതിൽ.
 സതതമിഹ ദിവസമിതി പറകിലതുമൊക്കുമേ;
 സന്ധ്യകൾ രാത്രിയുമില്ലെന്നു ചിന്താമം.
 സതതമിഹ മരുവിനവർ കരുതിന പുമത്ഥമോ
 ധർമ്മാത്മകാമമോക്ഷോത്തരം പഞ്ചമം.
 ഇഹ നിയതസുഖവസതി സുജനവിതതിക്കാകി-
 ലേകവാരം ജന പത്മജനായുഷി.
 വലിയൊരഴൽ മദനകൃത മപരമുലൊന്നില്ല;
 ബാല്യതാരണ്ണാൽ പരം വയസ്സിപ്പിതിൽ;
 ധരണിധരപരിവൃന്ദന ജനപദമന്തിദൃശം
 തത്ര പരം മഹദോഷധിപ്രസ്ഥമാം.
 രജതമണികനകമയഗ്രഹവലദിഹമത്യാദി
 രത്നസരസ്സരിദാരാമദാസുരം;
 മുഖർചികമധുകരമയുരരംസാദികം;
 മുഖ്യഗജവാജികാമധേനപാശ്രയം;

അദവവിപദതിവിതതതുണവിടപിവല്ലുക-

കൃത്യന്തദർപ്പഭദിശ്വേഷധീമയം.

ജിതപവനജവമവിടെ വിവശരഥ നിന്നുപോയ്
ചിത്രവച്ചിത്രേണ ചിത്രശിഖണ്ഡികൾ.

“സുരനഗരമതിസുലഭമതൊരു നരകോപമു;

സ്വപ്നമെന്നാലിതേ മൃഗ്യം സുകൃതിനാം.

അജഗജവദതിനിതിനമറികിൽ മഹദന്തര

മസ്തരോവൈശികവശ്വരനിയുമോ?

വിവിധജനിശതനിചിതസുകൃതഫലമൊക്കവേ

വിറുതിന്മാനുള്ള ദേശം സുരപദം.

നയവിനയധനവിഭവസുഖസുകൃതപുണ്യഭൂ-

ന്നാനാഷ്ടിനൃപസേനാപതിയിവൻ.

നയമുടയൊരിവനുചിതമിതിനു പരമോക്തിലോ;

നാകം സുരാസുരവ്യാമോഹകാരണം.”

ഇതി വിവിധമകതളിരിലവർ നിനവു പൂണ്ടു പൂ-

ണ്ടിത്തിരി മന്ദിച്ചു നിന്നോരളവിലേ

വളരമൊരു കരുകമോടു ശിഖരിപെരുമാളിഹ

വന്നെതിരേറു വന്ദിച്ചു വിനീതനായ്

നിജസഭയിലളവുമുടനിതയിതയിതീരയൻ

നീതപാ നിവേശയന്നാസനേഷു സ്വയം

പടുതയൊടു സുമുഖനഥ പരിജനസമാവൃതം

പാളാചമനീയമഹ്വം മധുപക്തം

ഉചിതവിധിചതുരതരമുപചിതകരുഹല-

മുത്തമബാലവൃജനാനിലാഭിയും

ഇവ പലവുമഴുകിനൊടുമുഖനടനടൻ കൊടു-

ത്തിച്ഛയോ ചെയ്യാനതിഥിസപത്യയെ.

അവയവയുമവരുമുടനടമയൊടു വീണ്ടിരു-

ന്നാലസ്യവും തീർത്തു ചാലെന്തെളിവൊടേ.

“അലമലമിതഖിലമപി; മലകൾകലവത്ത്! നി-

ന്നാസ്ഥയേ ഞങ്ങൾക്കൊരാത്തിപോക്കീ സഖേ!

വരികരികിലിരി സുമുഖ! വർമണിമയാസനേ;

വന്ദ്രൻ ഭവാനും വളരെ ദുഃഖിക്കൊലാ.

അന്ധി ഭവതു തവ കശല”മിതി മുനിശിര വരി-

ഞ്ഞെന്തിനേ താനും തൊഴുതിരുന്തുചിവാൻ.
 „പ്രഥമപുരുഷൻ തനയൻ പ്രഥിതതുണരെ! നിങ്ങൾ
 പ്രത്യേകമത്ര വന്നാലഹം ധന്യനാം.
 പ്രമദഭരമകതളിരിൽ നേദ്രശം ജാനാമി
 പേർത്തുമിഹ നിങ്ങളൊന്നിച്ചു വന്നതിൽ.
 എതുപൊഴുതുമപി വരുവതിതു കരുതിയില്ല ഞാ,
 നെന്തുചെയ്താൽ മതിയാവൂ മഹോത്സവേ?
 നിഖിലജനഹൃദയഗതമറിവൊരു ഭവാനാർക്കു
 നിണ്ണയം പ്യാജമല്ലെന്നറിയാമിദം.
 സഫലമിനി മമ ജനനമിതുപൊഴുതിൽ നിങ്ങൾ;
 സജ്ജനശ്ലാഘ്യനീ ഞാനായി മേല്പുമേൽ.
 മമ പദവുമുദവിഭവമൊരുപുരമിതു മററു
 മത്തഗജവാജിദിവ്യേഷധാദിയും
 പ്രണയിനിയുമൊരു മകനുമൊരു തനയ കന്യയും
 പ്രേഷ്യനീ ഞാനുമടിമയെന്നോർക്കണം.
 ഒരു ചിയിയുമുടനാഴിയിരുളിയതു ചെയ്യിക്കി-
 ലൊക്കയും കല്പിക്കിൽ വീടുവാനപ്പയേ.”

സുരമുനികൾ തുഹിനഗിരിമധുരമൊഴികേട്ടു ത-
 സൈജന്മമോത്തു സന്തോഷിച്ചു മാനസേ
 മതിവിഭവനിധി സദസി നദ്രശമതിനത്തരം
 മാന്യനായുള്ള മരീചി ചൊല്ലിടീനാൻ.
 “കലഗരികൾകലതിലക! കുശലഫലമസ്തു തേ;
 കോ വാ തവ സ്മൃതിസാഹസീ വർത്തതേ?
 പെരുതു തവ ഗുണഗരിമപരിമളമിതാർക്കുപോൽ
 പ്രാഗല്ഭ്യമുള്ള പരവാൻ ജഗത്ത്രയേ?
 ചരിക്കിലുടനൊരുവിഭവമതു മദനിദാനമാം;
 മാധുര്യമാവു വന്നുകൂടും മദാൽ;
 ഒരു നയവുമൊരു വിനയനൈരിവുചിതചിത്തവു-
 മൊത്തു വസിക്കുമോ വിത്തമത്തേ ജനേ?
 ഉലകിലിഹ മദമുഷിതഗുണവിഭവനേവന-
 മുത്തമസ്ഥാനാധികാരിതപസ്ഥിരം.
 പ്രചുരതരഗുണനിധി പരോപകാരി ഭവാനു
 പ്രാർത്ഥനീയൻ സതാം പ്രക്ഷീണകന്മഷൻ.

പ്രഥിതമതു സകലദിശി; വയമിവിടെ നിന്നോടു
 പ്രത്യക്ഷമെന്നു വർണ്ണിക്കിലുള്ളു ഫലം?
 പ്രതിദിവസമിവിടെ വരുവതിന്നു കൊതി ഞങ്ങൾക്കു
 പ്രാലേയശൈലമേ; പാരമുണ്ടെങ്കിലും
 അവശതയിലുണ്ടിനവുമതിന്നു കഴിവന്നിലൊ-
 രാവശ്യമിന്നു വന്നു ഭാഗ്യവൈഭവാൽ.
 അവസരവുമൊരുതരവുമിഹ വരുവതിന്നിന്നൊ-
 രാശ്ചത്വരീശപരാനുഗ്രഹാൽ സിദ്ധമായ്.
 അതിശയിതബഹുമതിയൊടപചിതി ലഭിച്ചു നാ;-
 മാശിസ്സു മറെറതു? നന്നാസ്സരിക തേ.
 അചമപരകഥക, ഭിന്നിയവഹിതമെന്നു ഭവാ-
 നസ്തദായാനേ ശ്രുണോതു നിമിത്തവും.
 പരമശിവനഖിലജഗദധിപതി സനാതനൻ
 ഫാലവിലോചനൻ ബാലേന്ദുശേഖരൻ
 ഭവനഭയവരമുഗപരശുവിലസൽക്കരൻ
 ഭസ്താനലേപ, നിഭാജിനാച്ഛദാനൻ
 വിജിതപുരമദനയമ, നജമുഖനികൃന്തനൻ
 വിഷ്ണുപ്രിയൻ വിശ്വവന്ദൻ പശുപതി
 പ്രഥമപതി ഗിരിശനജനമരപതി ശങ്കരൻ
 പ്രത്യക്ഷദൃഷ്ടാഷ്ടമുത്തി നൃത്തപ്രിയൻ
 ഹര, നരണചരണനതഭവഭയഹരൻ ചരൻ
 ഹർഷിതനിശ്ശേഷഭേവർഷിമണ്ഡലൻ
 ശപസിതപരിണതനിഗമശതകഥിതവൈഭവൻ
 ശുക്ലവണ്ണൻ പഞ്ചവണ്ണമന്ത്രാത്മകൻ
 സനകമുഖയതിമഹിതചരണകമലദായൻ
 സർവസാക്ഷീ ശർവനക്ഷപരാസനൻ
 തവ ശിരസി സുചിരമിഹ നിവസതി തപശ്ചരൻ
 ഭാഷായണീഭേദമോക്ഷാദനന്തരം.
 ഇതുപൊഴുതു ചിരനിമിതതപ ഇഹ സമാപയ-
 നിച്ഛതേ തപസ്സുതാം വേദോപാൻ സദാശിവൻ.
 സകലഗിരികളിലധികമുയരമുടയോൻ ഭവാൻ;
 സമ്പ്രതി നിന്നിലും നിൻപുണ്യമുന്നതം.
 ഭൂരിതമതിനിടയിലിനി വരരുതതിനായി നീ
 ഭുക്തയെബ്ഭുക്തൻ ശീശ്രൂം കൊടുക്കേടോ.

യശസി കൊതി യദി മനസി യദി ച കരുതം സുഖേ
 യതം വിനാ തവ വന്നു~~മുത~~ രണ്ടും
 ഭവഗഹനമിതിലമിതകദനമൃഗസങ്കുലേ
 പാഞ്ഞുമാരാഞ്ഞും ഭ്രമിക്കിലും ദുർല്ലഭം
 സവിധഗത, മുരസുകൃതവിഭവഫലസിന്ധുരം
 സംശയതന്തുക്കൾ കൊണ്ടു ബന്ധിക്കൊലാ.
 അധികദൃഢമുചിതവിധിനിഗളനവശീകൃത-
 മാദരിച്ചാചര സൈപരചാരം സ്വയം.”

മധുമധുരതരമിതി മരീചിവാക്യം കേട്ടു
 മൗഢൗ കരംകൂപ്പി മേനാസഹചരൻ
 സ്തരിതതന്തുപുളകമയകവചവുണിഞ്ഞു താൻ
 ഭൂതലം ഹഷാശ്രു കെണ്ടു നനച്ചുടൻ
 പുകഴ്ചെരിയ മുനിവരരെയെഴുവരെയുമാദരാൽ
 ഭൂയോപി വന്ദിച്ചുനിന്നു വിനീതനായ്
 “സ്തപചരണകമലപൊടിപടലമിതുകൊണ്ടു മേ
 പുതമാമന്തപുര”മെന്നു ചൊല്ലിനാൻ.
 സദൃശമിതു സരസമിതു സമുചിതമിതെത്രയും
 സംശയമെന്തെന്നു സർവ്വേ പറപ്പെട്ടു
 ചെലവിമതകമലിവിയലുമകതളിരൊടേവരും
 പോയതിവേഗേന പൂക്കിത്തന്തപുരം.

സഭയിലിഹ മരുവുമവർ പുരനഗരവാസികൾ
 സന്തോഷസംഭ്രമെൽസുകൃവിവശരായ്
 സഹകരുതകമവരമഥ സരസതരവാക്യങ്ങൾ
 സന്ദേഹനിശ്ചയമന്യോന്യമോതിനാർ.
 “ഇഹ സഭയിൽ മുനികളിവരെയെഴുവരെയുള്ളിനാ
 രെന്തുകാര്യം ഹന്ത! കേട്ടിലയോ ഭവാൻ?”
 “വിശദമവരരുളിയതു പരമരികിലേഷ ഞാൻ
 വെൺചാമരം വീശി നിന്നു കേട്ടീടിനേൻ.”
 “പറക പറകതു കിമിതി?” “പറവനതു വേറെ ഞാൻ;
 പാട്ടാക്കുവാൻ കാലമല്ല പാഴ്ക്കിതുക.
 വിജനമിതു പറവനിഹ; വിരസത പിണയ്ക്കൊലാ;
 വേളി മേളിപ്പതാമുണ്ണിയുമയ്ക്കുവൻ”.
 “ചരിതമിതു ചരത, മരിച്ചതരതരനാരപോൽ

ജാമാതൃഭാവേന നിശ്ചിതനായതും?
 “പ്രകൃതിജല! വികൃതി തവ പെരുത കരുതുംവിയെ;
 ഭ്രാന്തൻ ഭവാനെന്നുമുണ്ടു തോന്നുമേ?
 പ്രഥമപതി മമ രമണനിതി നിനവു മിക്കതും
 പാത്രു തദർത്ഥം തപസ്സിനു പോയതും;
 മുക്തിബത വപുഷി ഖരമരവുരിധരിച്ചതും;
 മേഘകവേണി ചിടയായ് പിരിച്ചതും;
 ഫലസലിലമരുദശനതപസി തന്ന കാച്ചതും;
 പാപനാശേ പുണ്യകല്പകം കാച്ചതും;
 ഒരു കിതവമുനിയിവളെ ബഹു ബത! പഴിച്ചതു.
 മോടിവന്നീശൻ പ്രസാദം പൊഴിച്ചതും;
 അരുതു തപമിതി ഗിരിശനിവളൊടു വെച്ചിച്ചതു-
 മങ്ങനേയെന്നു വെച്ചിങ്ങു വസിച്ചതും;
 അഖിലമിദാവരംസഖികൾ ജയവിജയമാർ പറ-
 ണ്തൊരുക്കേളാത്തതിങ്ങാറുനാറുകിപ്പറം?
 അതൊരുകഥ വിതതമിഹ കിമപി ധരിയാഞ്ഞ നീ-
 യസ്സൻ ബധിരൻ ജഡൻ ദ്രവ്യം നിശ്ചയം.”
 “അറിവനഹമഖിലമിദമയ്യുടെ മനീഷിത-
 മസ്താദശനാഷ്ടമേവം മനോരഥം.
 ഇവർ മുനികളിതു കിമപി മനസി ധരിയാതെ വ-
 ന്നിച്ഛിച്ഛിരിക്കുന്നതന്വനെന്നോത്തു ഞാൻ.
 “വിരുതനതിചതുരനൊരു വിവശതയിൽ വീണതും
 വിദ്യയാക്കിക്കൊണ്ടതെത്രയും നന്നെടോ.
 തദിഹ ശ്രുണു മുനികളിവർ ശിവനുമയെ യാചിച്ചു
 തന്നിശ്ചയാത്മമന്തഃപുരം പുകുതും.”
 “പുരകുമാരചരിതമിനിയറിവതു കഥം സഖേ?”
 “പൊട്ടാ പൊതി പൊളിയും ക്ഷമിക്കിൽ ക്ഷണം.”
 ഒരു സൂത്രതഫലകസുമസുരപുരപുരതെവ കേ-
 ളുണ്ണിയുമയെന്നു നിണ്ണിയരേ മയാ.
 വളർചിടയിലുണ്ണിയുമതിയുമൊളികനലുമീക്ഷണേ
 വാപിളർന്നുതിയുമിക്ഷം കടുക്കനം
 ഉടൽമുഴുവനണിഭൂതിതമൊരു കറ കഴുത്തിലു-
 മോടുന്ന മാൻ മഴു ശുലം കരത്തിലും

ഒരുപൊഴുതു നന്ദി വസനമജിനമൊരുനേരമു-
ണ്ടുജപലമായുള്ള മേൽപരിവട്ടമായ്
ജനിമരണകടൽതരണതമണിയുഗം ഞാട-
ചാരചരണദയവുമിരുന്നവൻ
മമ രമണനിതി മനസി നിനവു നന്ദ ഗൌരിക്കു;
മന്ത്രേ മഹേശ്വരൻ വശ്യനായ് പ്പോമതിൽ.
അതുവരികിലുറുപമൊരനുഭവമഹോ നമു-
ക്കാർക്കുവാണെന്നുവാൻ നേർച്ചനേന്നാൽ വരൂ!”
“അഭിമതമിതുകിടുകിലുമയിര രമിക്കിടാ,-
മന്ത്രൽ ഫലം നമുക്കെന്നുള്ളതങ്ങങ്ങോ?”
“പരമഗുണഗിരിമകളൊരരമഹിഷിയാകിലി-
പ്പാരിൽപ്പലർക്കും നമുക്കു ലാഭോ മഹാൻ.
അഖിലപതിചരണചരിചരണമണയാസ്തു;-
മാനപോം ദിക്കിൽ വാലാർ തടഞ്ഞീടുവാൻ?”
ഇതി പുരിയിലവിടവിടെയിരുവരിരുവർ തമ്മി-
ലിക്കായ്മൊന്നുകൊണ്ടോരോരൊ മന്ത്രമായ്.

ശുഭചരിതമഹിമഭരവസതി മിഹികാഗിരി
ശുദ്ധാന്തശുദ്ധയേ വൃദ്ധമുനികളെ
അവിടെ മുഴുങ്ങുകുളിലിരുത്തിയാരാധിച്ചൊ-
രാത്മാപ്പണം പൊലിക്കാണമായ് നല്ലിനാൻ.
അഥ രഹസി ഗുഹിണിയൊടു കഥയിതറിയിച്ചു താ;-
നാശക പാരമായ് മേനയ്ക്കു മാനസേ.
“അയീ രമണ! മകളിവളൊരുത്തിയല്ലാതെ മ-
ററാതും നമുക്കില്ല; ഭൂമിക്കരുതിവരും.
അഖിലപതി പരമശിവനതിനു നന്ദി നന്ദോര-
മാർക്കുപോൽ വശ്യനായ് നില്പൂ മഹേശ്വരൻ?
ശിശുവിനിതു നന്ദി മനസി; ശിവനഖിലഭേദിനാം
സേവിക്കിലിഷ്ടദൻ, നിന്ദിക്കിലന്തകൻ;
മദനരിപു ശമനരിപു പുരരിപു മഹാകോപി;
മററാരു രക്ഷിപ്പതീശൻ മറുക്കിലോ?
മുനികളിവർ പറവതിലൊരരുമതി കൊടായ്ക്കു നീ;
മോഹമിവർക്കു വിവേകനാശാദിദം.
ഇവർ പരമശിവഭജനരസികവൃന്ദയാ ഭൃം-

മീശപരാദേശേന വന്നതും നിണ്ണയം.
 ശിവനവനം തെളിയുമവനിവർ വലിയ ബന്ധുക്കൾ;
 സേവകലക്ഷണമാരറിയാത്തു ചോൽ?
 അനഭിമതനതി ചെവിയിലശനിപതനോപമ-
 മല്ലഭൂപാപന; മീശപരേ കാ കഥാ?
 അതു കരുതിയവസരവുമനിശമപി പാത്തു നി-
 ന്നാത്മാത്മസാധനായാസവാൻ സേവകൻ.
 ഭൂതവരിലുമനിയതമിതരിക ശിവവാത്സല്യ;-
 മൊട്ടല്ലിവരക്കരോ പൊട്ടിക്ക മോഹമോ.
 ദരമപ! ച പിഴു വരികിലവർകലമൊട്ടക്കുമേ
 ദക്ഷജാരക്ഷണോപേക്ഷി ദക്ഷാന്തകൻ.
 തദിഹ മമ രമണ ശൃണു തണപിതു കണക്കല്ല;
 താപം വരുമ്പോൾ മരപുറത്തായ് വരും.
 തരളതയിലിവർ മുനികൾ പറവതു കൊതിക്കിലി-
 ത്താരമ്പവൈരിയെപ്പാരം ഭയം മമ.
 ഗുപണമിവൾ തപവുമതിലുടൽ കെട്ടതി പൂണ്ടതും
 കേട്ടുകണ്ടോർ പറഞ്ഞപ്പോൾ പ്രസാദിച്ചു.
 അബലയിലപ്പലസയിവളഭിലഷിതമോതിനാ-
 ഉണ്ടനെയെന്നുവാദവും കേട്ടുപോൽ.
 അപരിചയവിലസിതമിതു പരിവരുമായി ചെ-
 റാരാഞ്ഞു കാണാനിവൾക്കെന്തു വൈഭവം?
 കശലനപി നയഗതിഷു പതതി; ന പതേന്മോഹ-
 ക്രമേ ഭവാനമപത്യാവാത്സല്യവാൻ.”

പിതൃഭാരിതമൊഴികളിതി ചെവിയിൽ മിഹികാധരൻ
 പ്രീതിവിഹ്വനം കേട്ടു കുണ്ഠിതചിത്തനായ്.
 “നയമൊഴികൾ പറവതിഹ നന്ദി ഫലതി നാരീഷു;
 നന്മ ബോധിപ്പതില്ലല്ലൊഴയമാർ.
 മതമപഥി ഗതമിവിടെ; വഴിയിൽ വീഴിപ്പതോ
 മററാക്കുമല്ലതന്ധതിക്കെന്നിരേ.”
 ഇതി മനസി കശൽ കരുതിയതിനൊരൊരു സംഗതി-
 യിച്ഛിച്ചവണ്ണം വരുവാൻ വരുത്തിനാൻ

പിതൃസുതയൊടുപൊഴുതതന്ധതി ചൊല്ലിനാൻ:
 “വേഗമല്ലയേ! പേതുനന്നിന്ന നീ.

പശിമ പെരുതിതുപൊഴുതു പശുപതിമനസ്സിനു;
 പക്ഷേയീ ഞങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടാ നിണ്ണും.
 കഠിനതയൊരുപൊഴുതു വരുമതിവളോടില്ല;
 ഗാത്രാഭംഗമായതിപ്പാവതി ശവ്നോ.
 ഒരു മകളിലിഹ മമത പെരുത്തു നിമിത്തമാ-
 യോതീടരുതു നീയെഴുചിത്രമെന്നിയേ.
 തവ തനയ തരുണിയിവൾ താൻകിടന്നതു നീ
 താതൻ മടിയിലോ തന്റേറ മടിയിലോ!
 സദൃശഗുണനൊരുതരുണി വളെയിനി നവുവാൻ
 സഗൗരവമുള്ളൊരു കാപമിതല്ലോ?
 സരസഗുണവസതിയിവൾ നീ കലജനനമ്മതാ
 സർവവും പാക്കേണമുറ്റിധരപ്രിയേ!
 അഭിലാഷതി ഹരനീവളെയഭിമതമതല്ലെങ്കി-
 ലാക്കു നൽകീടുവാനോത്തിരിക്കുന്നു നീ?
 മകളിൽ ബഹു മമത വരുമരുവയർകളുള്ളത്തിൽ;
 മായതൻ വൈഭവമാക്കാഴ്ചിക്കാവു പോയ്?
 ജനനമപി ഭരണമപി ജനകജനനീഭരം;
 ജാമാത്രഭോഗ്യം തു യൗവനം ഭോഷിതാം.
 കവിളിണയിന്നിവിടു മുഖകാന്തയേ കണ്ഡപോ;
 കാതിനേ ഭാരവും വേദവൃഥാഭിയും;
 ചരിതമിതു ജഗതി; വിധി നന്മ ചതി പിണച്ചതേ;
 ചാഞ്ചല്യമെന്തിതിൽ; വാഞ്ചരിതമെന്തു തേ?
 ഉചിതനിവനിതി മനസി തവ തെളികിലപ്പമാ-
 നൊക്കുമോ നിൻ കാന്തമെന്നാലുറിഞ്ഞിനി
 തവ മനസി തവ ധവനു മനസി ച തെളിഞ്ഞവൻ
 തന്നെ നിൻ പുത്രികൾ രോഹതെ വാ ന വാ?
 ത്രിതയമനമിതു മൊരുമ വരികിഹിഹ പോരുമൊ?
 സ്രീകാമീതല്ലപ്പമാനെയിങ്ങങ്ങനെ?
 സമചാര്യ തെളികിലതു തെളിയണമതെന്താവു
 സാധപീജനാചാരസംഗതിയോക്കു നീ.
 തെളിക തവ ഹൃദയമിതു പൊളിപറയല്ല ഞാൻ;
 ദിവ്യചക്ഷുസ്സുണ്ടെന്നിങ്ങെന്നറിക നീ.
 ഉലകടയ പരമശിവനുപയമപരമേശ്വര

നൊട്ടുനാളായി തപോനിഷ്ഠ നിഷ്ഠരും;
 ഇതുപൊഴുതു പശുപതിജമതിജളതപുണ്ടു താ -
 നേതദപിവാഹായ ജാതതപരാഭരൻ
 ജ്ഞികളിലുമതിശയിതമുമയുടെ തപം കണ്ടു-
 മീശപരൻ പാരം ബഹുമതി തേടിനാൻ.
 അറികിലുടനിവൻ തപസി ഫലവുമിതരേതര -
 മന്ത്രോന്മുത്തുഷ്ടേ തപസ്സം പ്രയാസവും.
 ഇവരിരുവരൊരുപൊഴുതു വിരഹമറിവോരല്ല,-
 തിപ്പോളകപ്പെട്ടു കോപേൽമിഴിത്തൻ.
 മിഹിരനവനൊരുപൊഴുതു വെയിൽ പീടികിലാമെടോ;
 മേനേ! ശിവനെപ്പിരിയാ മകൾ തവ.
 ഗുണരഹിതമാറി ഗുണിനി! ശിവനെയിവൾ കൈവിടാ
 കൗമുദി സോമനെക്കൈവെടിഞ്ഞീടിലും.
 സകലജനജനനിയിവൾ; തവ മകളിതി ഭൂമി;
 സമ്പ്രതി താം പ്രതി സംഭൂമെത്തു തേ?
 നാമതി മതി; പരശിവനൊടയി തവ മകൾക്കു കേ-
 ഉത്ഭവന വാക്കിൻ നിത്യം ബന്ധിതാ.
 അകശചന്ദ്ര ശിവൻ പെരുതിവൾ പിരികി, ലോന്നിഷി-
 ലാനന്ദതുന്ദിലനിന്ദുചൂഡൻ മൂഡൻ.
 ഇവൾ പിരികിലൊരുമത ശിവൻ പുനരെങ്ങുമി-
 ല്ലെന്നുള്ളതിന്നോ ജനങ്ങൾക്കു സമ്മതം.
 അഭിസരണമനുരണനിച്ചുണയിവൾ ചെല്ലിലി-
 നച്ചുപന്നം വിശപ്പതിലുച്ചൈർമേശപരൻ.
 ഉടമ തകമിവൾ പിരികിലുടവിലളവേ പാതി.
 യൊട്ടും കുറയാതെ കെട്ടുപോമീശനും.
 ഉപകിലിവളുഗതികളിൽ മമത പെരിയോളത്തി
 നോക്കുമെയിൽക്കേളടയാളമൊക്കെ നീ.
 ഭരിതനടലണവതിൻ ഭരിതപിതൃപാതകാ
 ഭാഷായണീ സതീ പുത്രിയായ് വന്നു തേ.
 ഇവൾ വിരഹദശയിലഥ ശിവനാലൊളിച്ചുത-
 ണ്ടുപത്താളൊഴിഞ്ഞാരിഞ്ഞിത്രനാൾ?
 ഇഹ ജഗതി പരിചിതമി, തൊരുശകലമെയിലു-
 മിന്ധനമില്ലാജ്ഞിതനിന്നീടുമോ?
 അഴൽ പെരുകിയമരമുനിനതിനതികളനപര-

മംബികയ്ക്കിപ്പോളവതാരകാരണം.

മുഴുവനിതു ചലരവിവരിക പിതൃപുത്രി! നീ

മുണ്ടോലാ മോഹത്തിൽ മംഗലാംഗീ! വൃഥാ.

അനചിതവുമുചിതവുമൊരിരുളതിലൊളിച്ചു പോ

മാശയാലാശയക്രേശമുണ്ടായ് വരും.

അതുകരുതുകകരുതിരി, ലഭ്യതമിന്നുസന്താപ;-

മാരാഞ്ഞു കാണതാമുണ്മിഴിക്കഞ്ജനം.

പെരുമനിധി പരമശിവനൊരുമനയിൽ മാഞ്ഞുപോയ്;

പിച്ചയെറുണായി വാനവക്കൊക്കവേ;

പരമവിധിഹുതി പകുത! ജഗതി ദിതിജ്ഞായി;

പത്മജന്മാദിക്ക് പാട്ടിണി പാരമായ്.

അജമൊഴികൾ കരുതി മുഹൂരമരമുനിസേവ ക-

ണ്ടപ്പമുത്തിപ്രിയാ തുഷ്ടിയായ് മാനസേ.

അതുപൊഴുതിലഗഗ്രഹിണി! തവ മകൾ പുറന്നു ക-

ണ്ടമ്മയെക്കാണുന്നൊരുണ്ണികൾ വിണ്ണവർ.

പെരുമതകമവർ ചലരുമൊരുമയൊട്ട് വന്നു നിൻ

പെണ്ണിനെക്കണ്ടുളളമൊന്നു കളുത്തുടൻ

ഇവളിവിടെ വളരുവതു ബാഹ്മതിചരം പര

മെന്തു സൗഭാഗ്യം നിനക്കിവളെന്നിയേ.?

ഭവനജനജനനിയുടെ ജനനീ ഭവരീ; തവ

പുണ്യമഗണ്യം പുകഴ്ത്തിനാളെന്തുതോ?

ഉലകിതിനുമുരപെരിയ പരശിവനുമുൾപ്രീതി-

യൊട്ടേറെ നല്ലവാനല്ലുന്നയായിവരാ

ഒരു വിവശശയിലിനിയുദ്യമുൽ പൂണ്ടെന്നൊ-

രുന്മോഹസ്വാഗതാൽ നീ കരേറീടെടോ.

പ്രസന്നം വിശദസുഖരസമയിയൊടെത്തുതോ?

വെള്ളത്തിനുണ്ടോ പിപാസയുണ്ടൊസ്തുത?

അചരനൊരു പുരുഷനൊട്ടുമിവൾ ചൊരിയണമോ?

അക്കാഗ്നിദീപ്തികൊണ്ടൊമ്പൽ വിരിയരോ?

മതി മനസി ചാലതയിതകാല വെടികാത്തു നീ;

ചെയ്താനുവാദമെന്നാൽ മതിയായ് വരാ.

കരുതരുതു കരളിലൊരു കല്പകവല്ലിയെ-

ക്കാഞ്ഞിരത്തിന്മേൽ പടർത്തുവാൻ കൈതുകൾ.

കരുതുകിലുമിവിടെയതു കഴിവരികയില്ല കേൾ;
 കല്പവൃക്ഷം കണ്ടു നീളുന്നു വല്ലിതാൻ.
 നികടഭവി ലളിതമുദകിന്ദുവെ കരാത്രേണ
 നിന്നു ലാളിച്ചു വിളിക്കുന്നു കല്പകം.
 ഇഹ ജഗതി പുകൾ പെരിയ മിഥുനമിതു മേളിക്കി-
 ലത്രയും സന്തോഷമെല്ലാംമാശയേ.
 പ്രണയമിതു അതകപട മിവിടെയൊരുപേക്ഷയാ
 പ്രധാന്യഹാസി നിനക്കു വന്നീടുമേ.
 കനമരിക മനതളിരിലനുപമമകുന്നുപോയ്
 വടപാംഗശ്ശരിക്കു കാമാർത്ഥിമുർച്ഛയോ.
 കരബലവുമതിനു തുണ ശരബലവുമാണിച്ചു
 കാമൻ ജയിച്ചിതക്കാമാരിതന്നെയും.
 സലിലമിവ മരുപമികനിതുപൊഴുതു ഭീയതാം
 സർവശപരണമാസഞ്ജീവനെയെപ്പോലും.”

ഇതി രഹസി ഗിരിമുഹിഷി ഭൂമിഗ്രഹിണിവാക്കുകേ-
 ഭീശ്വരിതാനെന്നർച്ച തന്നാത്മജാം
 വഴിപിഴകൾ നിജമന്ദസി ചൊഴിവിൽ വെച്ചുനീളും
 വാസലുവിഭുമാൽ വന്നതോളത്തുമാ
 ചകിതമലിരിവ കിമപി കഴൽ തൊഴുതരുന്ധരീം
 മാപദ്യമെല്ലാം ക്ഷമിക്കെന്ന് പ്രാപിനാൾ.
 രസമാടതിൽ മനമുദരി രമണനെയുദരിനാൾ;
 രണ്ടിന്നും പോരുമീരാമാജനമനം.
 സരസമിതി തുഹിനഗിരി സ്വപദി സകടംബനായ്
 സപ്തമുനികളെസ്സാധു വസംവച്ചു
 ശിവഭജനകുതുകി ബഹു മധുരമൊഴുതാൻ
 ചീരാജിനരണമാത്മഭേദാനന്ദം
 വൃതനിരമുതുമുദവിശ്വകർമ്മ പാപവിവരുകതാൽ
 വെറിലെ പൂതവും കാഴ്ചയായ് വെട്ടുതൻ
 സകലമപി ഇണതിരി ശിവമെപ്പുണമസ്തിതി
 സാക്ഷാഗാലാതം നയിച്ചാളു കാശ്ചിനാൻ.
 “കനിവുടയ കമാലവകുന്തിപാരേ! നിന്നുൾ
 കാളുമരുൾചെയ്തല്ലാതെ മനസ്സാൽ
 ദ്രവനമിതവരൻ മമ ചുരുതിൽ നല്ല നല്ല
 പൂക്കതേ പൂജ്യപൂജ്യപുണ്യം മമ.

അറിവനിതുമുതലിനിയുമിടതുടരെയെത്തുമി-
 ള്ളഭുദയങ്ങൾ വന്നതുടതം മെല്ലേമേൽ.
 പ്രപചിതമിതഫലമിനി നിഖിലമരുളിടിനാൽ
 പ്രത്യേകമൊന്നില്ലടിയനന്തസ്തം.
 ഇഹ 'ജഗതി ശുഭവിധികൾ ഡടിതി തുടരേണമേ;
 ദിഷ്ടോപദിഷ്ടമോതെത്താട്ടു ചൊല്ലുന്നു ഞാൻ.
 അരുളുവതിനചിതമിഹ ശിവമൊരു മുഹൂർത്തവു-
 മാജ്ഞചെയ്യാദ്യന്തമൊക്കെ നോക്കീടുക."
 ധരണിധരമൊഴികളിതി മുനികൾ ബഹുമാനിച്ചു
 ധാരണാധ്വാനസമായിവിനോദികൾ.
 നൃഗിതവളസുമുഖർ കൃതപകതിമിഴിയാൽ മിഥഃ
 സ്തമ്യത്വാദിതപം വിചാരിച്ചുറച്ചുടൻ
 അഖിലശുഭവഴിതെളിയുടകവിലമിതാശിസ്സു-
 മമ്പോട്ടുചെയ്യാരതീവ സന്തുഷ്ടരായ്.

അതിനു പുറകുചാകലപതിയൊടു മനം തെളി-
 ണ്തംഗിരസ്സാം മുനി താനരുളീടിനാൻ
 "നയവിനയനിലയ! ഏങ്ങ നശകലപതംബ! നീ;
 നാളെയന്തിക്കണ്ടു നല്ല മുഹൂർത്തവും.
 ശശധരനൊടണയുമുരുത്തരഹാഗ്നിനി
 ശാസ്ത്രോക്തമാം ഗുണം ജാമിത്രശുഭിരും.
 ഗുണമധികമിവിടെയൊരു കുറവു പറവാനില്ല;
 കൂട്ടുക നംഭാരമാശു വൈവാഹികം.
 നിഖിലമിതു ഫലമലമിതി ശിവാനാടറിയിച്ചു നാം,
 നേരത്തു നാളെ വരുന്നണ്ടേടോ സന്ദേഹ്!"
 ഇതി മധുരതരമരുളിയമരമുനിവീര-
 ണ്ണീശപരാദിഷ്ടം പ്രദേശം പ്രപേദിരേ.
 സഹാധിനി നിജഗമനമനുസരയനിശ്ചയം
 സ്വത്വം ഉല്പന്നോടെപ്പേരുമാതിനാൻ.
 കൃപചെരിയ നശിവാൻ കൃതംദ്രവ്യകൈയുതകം
 കൃതശേഷത്തിൽ പ്രവൃത്തി തുങ്ങിനാൻ.

സരസമുദ തുറന്നിതിൽ തനയനെ നിരൂപിച്ചു
 പരസ്സ്പർശഗൗരവം കാഴ്ചയാദരമർപ്പിതം.
 ചിത്രചരണപരിചരണരഞ്ജനികൾ ജവാൽ
 പ്രീതിമാനന്തികേ വന്നു തന്നതജൻ.

ഗരുഡനിലുമധികമൊരു ഗരുഡനിവസിച്ചിതൻ;
 ഗാഢരനിർത്ഥാരകാന്താരകാന്തിമാൻ;
 ഫണിമിഥുനരതിവസതി; നമിതബഹുനിർജരൻ;
 പാവനസ്ഥാനേഷു യോഗീന്ദ്രസേവിതൻ;
 സുഗുണജനവിപദദധി മുകരകരേരവൻ
 സൈപരമായാഴിയിൽ വീണാണുവാണവൻ;
 ശ്വസനസഖി വരണപതി ശിഖരികുലശേഖരൻ;
 ശോഭനനാമാ ഹിരണ്യനാഭൻഗിരി
 മതമറിവതിനു രാധിതി ജനകനെ വണങ്ങിനാൻ
 മാലോകർമാതുലൻ മൈനാകഭൂധരൻ.
 കനിവൊടഥ തുഹിനഗിരി സുതമുരസി ചോർത്തുടൻ
 ഗാഢം പുണർവാചാപ്രായ മുഖ്യാനി.
 “അയ്യ! തനയ! വിദിതനയപിനയവസതേ! നിന-
 ക്കായുരാരോഗ്യസൗഖ്യങ്ങളെത്തിടുക.
 പെരിയഭരമിതു ശിരസി മമ തനയ! താങ്ങു നീ;
 പെൺകൊടയ്ക്കിപ്പൊൾ മുറ്റുത്താസന്നമാം.”
 തവ ഭഗിനി സുകൃതനിധി ബഹുവിധതപംകൊണ്ടു
 തമ്പുരാൻ തന്നെ തങ്കൽ വീഴിച്ചവൻ.
 മദനരിപ്പു മമ മകളെ വിരവോടിഹ വേർക്കിപ്പോ
 മറെറതു കാളം നമുക്കുള്ളതിൽപരം?
 സകലമിതിനചിതവിധി മുതിരുക തെരുന്നനെ-
 സ്സപ്തപിവാക്യം പ്രമാണീകരിച്ചു നീ.”
 നിജജനകമൊഴികളിതി നിരുപമമുദാ കേട്ടു
 നീതിമാൻ മൈനാകമേവമുചെ തദാ:
 “ജയ ജനക! മമ കുതുകമതുലമിതു കേൾക്കയാൽ;
 ജന്മസാഫല്യം നമുക്കു ലഭിക്കുന്നിനി?
 അഖിലജഗദധിപനാഥ വരുമളവസംശയ-
 മന്തമില്ലാതേ ജനങ്ങളിങ്ങെത്തുമേ
 സ്ഥലമവിടെയിതുപൊഴുതിലതിവിതതമാക്കണം
 സ്ഥാനാസനശയനാടനസൗഖ്യം
 കളയരുതു സമയമിഹ; പലപല വിധേയങ്ങൾ;
 കല്യാണമണ്ഡപം കർത്തവ്യമിപ്പൊഴേ.

പലർ പണികളിൽ പണി; സുകരമിതൊരുത്തനാൽ
പാകാരിവശ്വനാം വിശ്വകർമ്മാവിനാൽ.”

ഉചിതമിതി നിജതനയഭണിതമിഹ കേട്ടു.
വോതാൻ തുഷാരാദ്രി വിശ്വകർമ്മാവിനെ.
അതുപൊഴുതിവതികതുകമമരവരശിളി താ-
നഭ്രാഗതനായി സഭാക്ഷിലക്ഷിതൻ.
അരികിലടന്നതിസമുചനളി മഴ മുഴക്കോലു.
മാണ്ടുവന്നാശു വണങ്ങിയുരചെയ്തു.
“ജയ ശിവരികുലക! പഴുതിലിനി വൈകാതെ
ചെമ്മേ നിയോഗിക്ക; ചെയ്യേണ്ടതെന്തു ഞാൻ?”
തൊഴുതരികിലിതി മിളിതമതിലളിതഭാഷിതം
തപ്താപോടിഷ്ടം പറഞ്ഞു ശിരീശപരൻ
വിരചയിതുമനഃപമൊരു കനകമണിമണ്ഡപം
വിൺതച്ചുനച്ചെരൊരുവെട്ടു തൽഗിര
സ്ഥലമവിടമവടശതവിഷമിതമവി ദൂതം
തട്ടൊത്തഭൂമിയായ്ക്കട്ടയസംഗമേ.
സ്തിമിതമിഴിനില്പ വനൊരരനിമിഷമുണ്ടായി;
തീൻ കാണായ്ക്കുന്ന മണ്ഡപമപ്പൊഴേ.
നില പലതു നിഖിലമവി കനകമണിനിമിതം;
നീലവൈഡൂര്യങ്ങൾ കാലിണക്കല്ലുകൾ;
നിഹമവിടെയതിമുദലസുരഭിലമണീമയം;
നീളം ത്രിയോജനം വീതി നാൽക്കാരമം.
തരളരചി മുതൽനിഹയിൽ വളയലുകൾ വാമട
തട്ടും തുലാങ്ങൾ ഉണകൾ ഭിത്തിയും.
പലമണികളിടകലരെ നിരപധികൾിലവും
പട്ടനിറംപൂച്ചുപാവകൾ ചിത്രവും;
ജനനയനഹൃദയഹരമരുതു പുകൾവാൻ പണി;
ജാംബൂനദഫലകം കൊണ്ടു മേച്ചിലും.
ബഹളരചി വലഭികളിലഴികൾ ചെരികാൽ പല-
ബാലകുടങ്ങൾ വ്യാളപ്രതിമയും.
സ്തംഭികമണിമയമൊരിടമപരദിശി വിദ്യു-
പന്തരഗാഭാപരഭാഗപാടലം
മുഹൂരൊരിടമരുണമണിമയമാ രഭാഗതോ

മൗകതികജോഷ് നാഗമാവദാതീകൃതം.
 ഉപരി. പുനരാരുന്നിയിലിവിദിശി വളങ്ങ -
 ഭോപ്പിച്ചു വച്ചു പണിചെയ്ത ഭീഷ്മിയാൽ
 വിശദമിഹ പരവർ പലർ വരുവതു വിയൽഗംഗ
 വേളിപ്പിച്ചുപാനനത്തി തന്നടേ.
 ഒരുനിലയിൽ ബഹുപണികൾ മറുനിലയിൽ വെൺപട്ട
 മൊന്നിടയിട്ടതിനായിരം പൊന്നിൻ
 സകലനിലകളിലുമുടനപരിനിവമെഴുലിയിൽ-
 താഴികക്കുടങ്ങളുമ്പോട്ടു കാൺകയാൽ
 സഭയതരമതുപൊഴുതു സരസിരുഹസംഭവൻ
 സത്യലോകസ്ഥിതൻ മേല്പോട്ടു നോക്കിനാൻ.
 "ഇനമപിമ ശശിനമപി ശിരസി ബത വച്ചുകൊ-
 ണ്ടെന്തേമോ! വിന്ധ്യൻ വളർന്നിതോ ഭൂമഭാൽ?
 ഇവന മദമകലുവതിനിതുപൊഴുതുപായമെ"-
 ഞ്ഞിവിണ്ണം പല ചിന്തയാ മേവിനാൻ.
 അപി ച പുനരതിനുപരി കൊടിമരമുയർന്നു ക-
 ണ്ടപ്പൊഴുത്തേറ്റു പൊലുയോജാസനൻ
 അഭിതിസുതവടുചരണമിതി മനസി നിർണ്ണയി-
 ച്ചാതു കണ്ഡീജലം കൊണ്ടു കഴുകിനാൻ.
 അതിയവളുവിചാരമയമതിനാട കൊടിക്കൂറ-
 യഭൂസിന്ധൂൽഭവനെന്നും കരുതിനാൻ.
 മധുപരതിഭണിതമതിനുപരി മാലും കണ്ടു
 മാൽപൂണ്ടു ധൂർജടിമൗവിമാലാധിയാ.
 അതുപൊഴുതു സരസിരുഹവസവിരഹമംസങ്ങ-
 ഉത്രന്തകൌതുകാൽപ്പകു തന്മണ്ഡപോ
 കഹചിദതി വിശദമണിവിരചിതവിടയോപ്പി
 കത്തിച്ചമച്ചു വരകകളെക്കണ്ടു
 കതുകൊടുമമരധൂനിവിസകിസലമണ്ഡങ്ങൾ
 കൊത്തിക്കൊടുപ്പതു മേടിയാഞ്ഞൊടലാൽ
 അനുസരണരണിതമതിരണരണിയായ ചെങ്കു
 തജ്ഞാതകാരണകോപപ്രശാന്തയെ.
 ഇതി വിവിധമുപരിതന്നിവികളിലൊരോ വിതു
 മെത്രയുമതുതരം കല്യാണമണ്ഡലം

തന്നെ പുനരൊരു കനകതരയതിനു ചൂഴ്ചവും
തൽപ്പഷ്ടഭാഗത്തു തട്ടം പലവരി.
കഥയിതുമിതരിമവരുമഹിവരനമതുളതം;
കാൽക്കുണകാലേന തീൻ സമസ്തവും.
തുഹിനഗിരി ചതുരതരനതിനചിതമായുടൻ
തപ്താവിനിഷ്ടം കൊടുത്തു സമ്മാനവും.

അശ്വകൊടവനവിടവിടെ നികടഭൂവി ഭൂരത്തു-
മാത്മബന്ധുക്കൾക്കു ചൂഴ്ചിതാം നീളെയും.
അണിവതിനു മകളെയുടനന്തസിദ്ധങ്ങളും--
മാഭരണങ്ങളും നല്കി മേനാകരേ.
പുരമഖിലമണിവതിനു നഗരജനമാദിശ്ശ
പുത്രനെക്കല്പിച്ചു സർവ്വകാരുണിനും.
പുരമഥനചരണയുഗപരിചരണകൗതുകീ
പുക്കിതു കൈലാസശൈലം ഹിമാലയൻ.
പുക്കുതെളിമ മികവുടയ ഭൂവനപെരുമാളുടേ
ഭോഗപുരിയുടേ പൂമുകുന്ദം പുകിനാൻ.
ശപഥശതനമദമിതമഹിതഗണമദ്ധ്യഗം
ശൈലാദിയെക്കണ്ടു ശൈലാധിപൻ തദാ.
അലമകവെ നിലകുരുതി വലതി നയനേ നമി-
ച്ചാസ്ഥകണ്ടപ്പോളവസ്ഥയുണർത്തിനാൻ.
അവസരവുമതിലുതകി കതുകഭയഭക്തിമാ-
നാശു മഹേശൻ നമസ്കരിച്ചാൻ മുദാ.
“ശ്രീ വിഹൃദയ! തുഹിനനഗ! സുമുഖ! സുഖമോ തവ?
ശുദ്ധബലേ! മേ ശപതൂരതപമസ്തു തേ.”
പരമശിവവചനമിതു “പരമനന്ദാദീതോസ്തു |
ചാരിമാം ചോറി”യെന്നേററുണർത്തിടീനാൻ.
“ഹര! വരദ! പരമശിവ! പരമന! ധൃഷ്ടദേ!
ഹാരീതതാശീവിഷാഢശേഷപോഷക!
ഭവ! ഗിരിശ! മൂല! നിഖിലനിഗമനത! ശങ്കര!
ഭക്തബന്ധോ! ഭക്ത! ഭസ്താനലേപന!
ജനിമരണകടൽനടുവിലുദ്യമടിയന്ന നീ
ജ്ഞാനാമൃതം തന്ന ചാരേ കരേറുക.
പ്രഭുവിനൊരു പരിചരണവിധിയിലുതകീടുവാൻ

പ്രാഭുതം കന്യാമയം മയാ ഭീയതേ.
 പൃഥഗതിനു പശുമനസി മതമിദമുണർത്തുവാൻ,
 ബ്രാഹ്മം വിവാഹത്തിലാഹുയ ഭീയതേ.
 അതു വിഹിതമതിമഹിതമുമിവിടെയാവശ്യ-
 മാദേശകാംക്ഷി ഞാ,നീശ! പ്രസീദ മേ.”
 അടിതൊഴുതു പടിമയൊടൊരഭീമതമുണർത്തിയോ-
 രദ്രീശപരനോടരുളി മഹേശ്വരൻ:
 „അഭിലഷിതമിഹ സകലമവികലമതങ്ങളേ;
 യത്രേ നടക്ക; പുറകേ വരുന്നു ഞാൻ.”
 ഇതി ശിവനൊടനുമതിയുമിതമൊട്ടു ലഭിച്ചുകൊ-
 ണ്ടിങ്ങു പോന്നെത്തി ഹിമവാൻ തദന്തരേ.
 അപരിചിതമപരമിതി പരിചിതചരം പുര-
 മാലോകർന്നു ക്ഷണേ തോന്നീ ഗിരീന്ദ്രന.
 പലവിനമദമരതരുനിരകൾ കലവാഴു കലങ്ങ-
 പട്ടുവിതാനം പഴുക്കാമണിഗൃഹം;
 പുതിയ മണി നിറയുമണിനിറപറകൾ ഭീപങ്ങൾ;
 പുണ്ണകുണ്ടങ്ങൾ; കുടികൾതോറും കൊടി;
 അഖിലദിശി പവനചലദകിൾസുരഭീധൂപവു-
 മദ്ധ്യപാക്കൾതോറുമതുണരും പന്തലും;
 സരിഗമപധനിസസനിഗമഗരിസായെന്ന
 സംഗീതശാലയിലുദാസഘോഷവും,
 അടവികളിലജിരസമ“മട്ടി കളു തളി”യെന്ന-
 „മാഹര ഘോഷമകളീനിരയെന്നും
 ഭണിതുമപി ഘനമരവരണിതുമപി നീളെയും;
 ഭക്തരുടേ ശിവനാമഘോഷങ്ങളും;
 വിധൂവിനൊട്ടു സമമലതാലവൃന്തങ്ങളും;
 വിദ്യമത്തങ്ങളാണു വെൺചാമരങ്ങളും;
 വിരാവാടികരതളിരിലിടയിടയിട്ടുക്കുന്ന
 വേശാംഗനാകരകങ്കണഘോഷവും;
 വിവിധജനവിഭവഗുണന്തരഭണിതി വന്ദിനാം;
 വേദജ്ഞയോഗ്വദിവിവിചാരങ്ങളും;
 ഇവ ചലതു നിജാശ്രിയിപാവനിധരനായക
 നീക്ഷണം ചെയ്തു കടന്നു തെരുവെന്നെ

അനുമിളിതനന്മഭടസമിവസഞ്ചാസനം
നന്തഃപരം പുകിതന്തരാനന്ദനാൻ.

അതുചൊഴുതിലവലമകൾ കതളികളികാറ്റുക
ട്ടാപ്പടിവാദ്യശീതാതുതാഡംബരം
കരവയൊടുമിടതുടരെ മുരജരവഭമുവു
കൊമ്പു ചിന്നം കഴൽ കോലാറവങ്ങളും
തുടിവടഹകിട്ടപിടികൾ കിടപിടിതടീപു
തൃയ്യഭേരീശംഖകാഹളസങ്കലം
മുരള തകിൽ കരഡമരു തിമിരകളിവത്താള.
മുഖ്യചതുർദ്വിവാദ്യഘോഷങ്ങളും
പല ധരണീസുരതതിവു മണികനഃഭാനവും
പട്ട കൊട്ടക്കയും പാദാഭിവാദ്യവും
പുരയവതികരകലിതമലർകസുമവംഘും
പുണ്യാഹഘോഷങ്ങളാശീർവചസ്സരൾ;
ലളിതമിതി പലവിധികളതിനു പലർ നാരിമാർ
ലക്ഷ്മീ ധരിത്രീ സരസ്വതൃഭുവനീ
അഭിതി ദിതി ദനു വിനത സുരയൊടു കൂറുവു
മാളു ലോപാമുദ്രതാനനസൂയയും
അമരമുനിസതികളിതി പലരുമവിടേ വന്ന
തപ്തരസ്മീവൃതാ പെരുലോമി; ഗംഗയും
യമുനയോടു വരണനൊടു വരണരുണീജന-
മെത്താതെയാരുമില്ലിത്തരുമുള്ളപ്പർ.

ജയയുഗ്മ വിജയയുമൊരുടവിൽ ബഹു കോപ്പിട്ടു
ചെമ്പൊൽക്കുടങ്ങളിൽക്കൊണ്ടുവന്നു ജലം.
തടവി മുറ്റ സഖികൾ പലർ മലമകളെ മെല്ലവേ
താതനെക്കൂപ്പിച്ചിരുത്തി പലകമേൽ.
കുടിലതിരുമുടി ധാടിതി പട്ടലമലരളിതം
കേശശലാൽ മന്ദം കടഞ്ഞു വകഞ്ഞുടൻ
തളിർകസുമകലികയൊടു കുകയുമുഴിഞ്ഞാളു
തൈലവും തേപ്പിച്ചു തപ്പിച്ചു ബാസവർ.
തദനു പുനരിവരവളെയധിമണിഗ്രഹം വച്ചു
താളിയും തേപ്പിച്ചു സാദരം വാകയും.
അഥ സലിലമുതസമമഖിലതീർത്ഥനീത-

മൻപൊടാറാടിച്ചിതൗഷധവാരീയം.
കലശിഖരികലമകരികളികളകളങ്ങളെ *
ക്കുറിട്ട കാണവാൻ കൂരിരുട്ടേവനം.

സരസതരമതുരൊധൃതിലഖലപതിമന്ദിരം
സവേന്ദ്രിയാനന്ദനിഷ്ഠസുന്ദരം.
സുരതതികളഗസുതയെ ~~കി~~വൊട്ടു കളിപ്പിച്ചു
തോത്തിക്കു ~~മി~~ന്നേതൊരു വാസസാ
ഇണപടവയിരുപുറവുമിതമിയലുമൊക്കു വ
ചിഷ്ടമുട്ടത്തു പൊൽപ്പട്ടത്തരീയവും
അതിവിജനമണി പരയിലണിവതിനഗാത്മജാ.
മമ്പോടിരുത്തി യഥാസുഖമാസനേ.
അകിൽ, പൂവു, മലയജവു, മരിയപനീർ, ജവാ,
തട്ടുതം കസ്തൂരി, കർപ്പൂരകങ്കമം,
സിതകസുമതളിർനിരകൾ, സുരഭിമാർമാലകൾ,
സിന്ധുരരോചനാലാക്ഷാരസങ്ങളും,
തികയുമളവതിനരികിടെനവധി നിരന്നു നൽ-
ട്ടിവൃരത്താഭരണങ്ങളോരോതരം.
മുളിമണികൾ മുട്ടുകവക മണിസരചലനികാ
മൗകതികം മുക്കത്തി താടയകണ്ഡലം
ഗളമളവു ലളിതനവമണികനകഭൂഷണം
ഗാത്രികാക്കുഞ്ചുളിയാരഭേദങ്ങളും
കനകമണിരചിലചിതകടകമണികേയുര
കങ്കണം കൈമോതിരങ്ങൾ തരം തരം
ഹരിഹരയന വരദയുടെ മുദ്രണിതനൂപരം
കാമുങ്ങളായുള്ള കാഞ്ചീഗുണങ്ങളും
ശിവമഹിഷിയുടെ വപുഷി ചിരവസതിക്കൗതുകം
ശിഞ്ജിതം കൊണ്ടുടൻ വൃഞ്ചിച്ചു പക്കിതു.
തരവഴിയിലവർ പലതു തിരകയുമെടുക്കയും
താരതമ്യാദികൾ തമ്മിൽപ്പറകയും;
നിടിലഭൂവി കവിളിണയിലിളമുലയിലും ചിലർ
നിമ്നിക്കയും ചിത്രചിത്രകപത്രയും;
ചിലരസിതജലദകലസരചിമികരോൽക്കരം
ശീലിതധൂപം ചിതത്തിൽത്തിരുകിയും;

* 'കളികളിങ്ങനേ' (പാഠാനുരം).

“കലിതമിഹ കബരമിതു കഥയത കണക്കിലോ?
കാന്തിയില്ലേ ചൊവ്വി”നിത്തരം ചോദ്യവും.
“ഉചിതമിതു രചിതമിനി വളനമിതു കാഞ്ചതി-
ന്നൊന്നേറെ വേണുന കയ്യെടുത്തമിത്തരം”
“നലമുതയ വകയിലയി! ന ചല മലർ മാലകൾ;
നന്ദനഭേവതാ കന്നിയോ ന ചി?”
“ചികരഭരമിതിനാരി മുടിമണിയിതോ വേണ്ടു?
ചിന്താമണികലസന്തതിയില്ലയോ?”
“കുടിലതിരുമുടിയിട ഹിമാ രാമണിയെന്തിന്നു?
കൌസ്തുഭം പൂർവ്വകം കൊണ്ടെന്നതേ മതി.”
“മണികനകമുരി, രണികു;മവർഗ്ഗണമൊടുക്കമൊ
മാണിക്യമുക്താലലംകിത പൂർവ്വക.”
“കരുണിരയിൽ വിതരവതിനറവത്രുവീര്യം
കൊണ്ടുവന്നില്ലേ മകരന്ദമെങ്ങു കേൾ?”
“മകരമൃഗവതവകുലിയാമെഴുതി പത്രകം;
മാഞ്ഞുപോമോ വാൻ വിയർപ്പുബിന്ദുക്കളാൽ?”
“ഭയമന്തത താപി! നിത്യതമം ധമന്തസഭഭേ

നരം വിയർപ്പുനീർ.”
മഷി മിഴിയിലെഴുതീടുക;
നല്ല സഖി!”
മണികുടുംഭകേരമാ
ധുരായോഗവാൻ.”
ശിവനീതുപൊഴുതിലുണ്ടായൊ -
നിന്തമം ജാതകം.”
നിഹ വിഷഹരമണിമുഖം
പാകെയിലോറ്റവും.
തതമണിമയതുലാകോടി
താലവള മോതിരം.”
നികിലലസന്തവാമിവരം
നിയുണ്ടോ ഫാ?”
യ മൂലധൂരപുമേനി-
രണായിതം.”
ലയിൽ നവകളഭകസ്തുതി;

ഭസ്മപ്പൊടിവീണ വ
“സുരഭിമു തമിളിത
തുലികയല്ല ശലാക
“അണിയുമളവനഖ
രാസ്യേന്ദുസ്യാ ധൂര
“ഇവളിലൊരു പരമ
രിച്ഛാവിശേഷത്
“വിദിതമപി പറമ
വേണം വളകൾ വ
തളവളകൾ സരസ്
താമിപതക്കങ്ങൾ
“അലമമിതിനിയ
ക്കാലസ്വമിണ്ടലമേ
“അണിയുമളവിവള
യാഭരണങ്ങൾക്കമാ
“പിരചിതമിതിരുമു

വീശിയുലർത്തി മുലക്കുളച്ചു കെട്ടുക.
 നിററിതമണിനിബിഡരുചി ചാടുവെട്ടുതൊണിട്ടു
 നീവിണ്മസ്ഥത്തിന്നുറപ്പു വരുത്തുക.
 “ചരണതലപൊടി സ്ഥിതി മമ മുടിയിവാക്കുവൻ;
 ചാരതരമാമലക്കതകം ചാത്തുവൻ.
 ചരണനതശിവശിരസി ശശികലയിലെന്നിയേ
 ശാന്തോദരി! നീ ചവിട്ടുതെങ്ങുമേ,”
 ലളിതമിതി പറയുമൊരു സഖിയെ മുഖരേ!യെന്നു
 ലീലാരവിന്ദേന താഡിച്ചു ചണ്ഡിക.
 ഗുരുവിനൊടു കമലജനമഹിവരനമംബിക
 കോപ്പിടും കോപ്പുകൾ കൂപ്പിട്ടു കൂടുമോ?
 മഹിതഭരമണവൊടഥ മലകളവിടേ വന്നു
 മാമേരു മന്ദരം ഹേമകൂടാദ്രിയം
 രജതഗിരി വൃഷഭഗിരിയരുണഗിരി വേങ്കടം
 രത്നവിളനിലം രോഹണശൈലവും
 മലയഗിരി നിഷധഗിരിയുദ്ധഗിരി വിന്ധ്യാദ്രി
 മാല്യവാൻ ചിത്രകൂടം ത്രികൂടപായം
 അജശിഖരി കടലഗിരി ചരമഗിരി സമുദ്രാദ്രി-
 യഞ്ജനഗോവർദ്ധനമഹേന്ദ്രാദ്രികൾ.
 ത്രിദശമുനിയരണിഭരഭരണനിചുണാ ഇമേ
 തെറ്റൊന്നു തിരിക്കിത്തരിക്കിയടുക്കയും
 സ്ഥലസലിലഫലകസുമസകലസുഖസമ്പത്തു
 തങ്ങളുതങ്ങളുൾക്കുള്ളതെല്ലാം കൊടുക്കയും
 സ്വരൂപമിഹ സുജനകൃപ ഫലതി ബഹു പോലെന്നു
 സന്തോഷവാക്യം ഹരിമവാൻ വചിക്കയും
 ഛായവിധിഷ്ട പുരയിലിഹ പലരുമൊരുമിക്കയും
 പാവാടപട്ടകൾ പാടേ വിരിയയും
 സുരയുവതിതതികൾ ചില പരിഷഭി നടിക്കയും
 സുരികൾ ഭാവമറിഞ്ഞു രസിക്കയും
 സുരമുനികൾ പലരുമിഹ വരികയുമിരിക്കയും
 സ്വസ്ഥപാധികാരോചിതം പൂർവ്വപരിയ്ക്കയും.
 “ജയ ജനനി! ജഗദ്ദയഭരണഹരണേക്ഷണേ!
 ജംഗമാജംഗമബ്രവമവിദ്യാമയി!
 ജയ ജനനി! ശിവകുമാരി! ജയ ഭഗവതീ! ശിവേ!

ജന്തുസന്താനസന്തോഷചിന്താമണേ!
 തവ ഭവതു പരമശിവനീനി മുഴുവനിയ്യദൻ;
 താരകബ്രഹ്മശരച്ചന്ദ്രചന്ദ്രികേ!
 ജനനി! തവ മഹിമയിതു ജഗതി തതമെങ്കിലും
 ജന്മാദി ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി വേണ്ടതാവേ.
 ശരണമിഹ തവ ചരണയുഗളമിതു മാദൃശാം
 ശങ്കരാലങ്കാരശ്രംഗാരശ്രംഖലേ!
 ഇതി സുജനതതിഷ്ഠ നതിഭിന്നിതികൾ ഭവിക്കയ്യ -
 മെന്നുവേണ്ടാ സർവ്വസൗഖ്യം മുഴുകയും
 ഇതമൊടിച്ചിഗിരിപുരിയിൽ വിരവിനൊടൊരുങ്ങേണ്ട -
 തെല്ലാമൊരുങ്ങിയണഞ്ഞു മുഹൂർത്തവും.

കവിയുമീതു കവിൾ കഴയുമരിയ കവികൾക്കിനി -
 കൈലാസ ശൈലകോലാഹലമോതുകിൽ.
 നതവരദപരമശിവമതകരണപാശീണ
 നന്ദീശസങ്കല്പഭൂസംപ്രദണാൽ
 തെളിവിനൊടു സകളകളമനമിളിതമോരോരൊ
 ദേശങ്ങളിൽ നിന്നുസംഖ്യം മഹാജനം.
 കരളിലുരുക്കുകമൊടു കട്ടയിളകി വന്നിതു
 കാലാഗ്നിരൂദ്രരും ഹാടകാധിശനും.
 അവർ വരവിലറുതിവരുമഖിലഗണമണ്ഡലം -
 മാതോപപാടവപാടിതദിക്തടം
 അടവികളിൽ വിടപിനിര പൊടിപെടവെ; യാഴിക
 ളാകെക്കലങ്ങിമറിഞ്ഞു കവിയവേ;
 കതികളൊടു പദാതികളിതവുമതിവേഗേന
 കന്നു കഴിയെ, ക്ഷയികൾ കന്നാകവേ;
 അഖിലനദിനദഗതികൾ മറുവഴിതുടങ്ങവേ;
 ആകാശഭൂമ്യവകാശങ്ങൾ വിങ്ങവേ;
 അവനിച്ചുമടുത്തുപതി തെരുതെരയെടുത്ത പുക -
 ന്നായിരം മൂലക്കാക്കൊക്കെമുഴയവേ;
 അതിരുകിതമലരി നില വഴുതി ബഹുവണ്ണമി
 ട്ടുദിഗന്തികൾ പൊട്ടെന്തെട്ടവേ;
 അഖിലമഹാ ദരമവനിപാതമളവതുടത
 മാദിക്രമത്തിൽക്കു കണ്ണും പൊട്ടവേ;
 അടുകടയ രജതഗിരിപുരമതിൽ നിറഞ്ഞുവ-

നണ്ഡാന്തരങ്ങളിൽ നിന്നു വിശ്രംഭം.

വിനയയുടെ തനയനുടെ ഗളഭൂമി സമാഭവ്യ
 വിഷ്ണുഭഗവാൻസന്നിധി തൽക്ഷണം.
 സനകമുഖമുനിവരമപി ച നവയോഗികൾ
 സാരപുശാലികൾ സാലോക്യശാലികൾ;
 സരസ്വതിസുധവളമുദസ്യചിതകളേബരൻ
 സങ്കഷ്ണസ്വാമി സാക്ഷാദനന്തൻ;
 വിരവാടിമഹാപരമശിവനഗരമതിൽ വന്നിതു
 വൈകുണ്ഠവാസികൾ മറ്റും മഹാജനം.
 ഹരപരിയിലതുപൊഴുതു കമലഭവനം വന്നു
 ഹംസയുക്തം വ്യോമനാമേരിറ്റതം.
 കരുതമൊട്ടമനവധികയതിമുനിസമൂഹങ്ങൾ
 കൂറിട്ടുചൊല്ലുവാനാവതല്ലാത്തൊളം
 മികവുടയ ഭൃഗുമുനിയുമഴകയ ഭേദപൻ
 മൈത്രാവരണിയും ഗാലവൻ ഗൗതമൻ
 ഭരതമുനി ശുനകമുനി കപിലമുനി പൈലനം
 ഭാഗ്വൻ മൈത്രേയനും ഭരദാജനും
 കലശഭവനരിയായ കണ്വാദൈവം ഗാലവൻ
 കാശ്യപൻ കണ്വൻ മുകുന്ധ വിഭണ്ഡകൻ
 പകലിരവു പാദമിതവടുപടലവേഷിതൻ
 പാണിനി ജൈമിനി ഭാഭൃന്ദം ദൈത്യനും
 നലമുടയ കലാരാമചി നാരദൻ പർവതൻ
 നാസ്തികഭേദമിയു ചന്ദ്രനമൗവനം.
 ശതമയുതമുഷികളതുപൊഴുതിലവിടേ വന്നു
 ശക്തിഭത്താത്രേയയാജ്ഞവല്ക്യാദികൾ.
 സുരപതിയൊടനലയമനിരൂതിവരണാനില-
 സോഭനമുജ്ജ്വലിപ്പാലതം കൂട്ടവും
 അമരഗണമഖിലമപി വിരവാടിവിടേ വന്നി-
 തൽക്ഷദ്രാശപിവിശ്വനാഥ വസുക്കളും
 ഉഡുതതികളൊട്ടമുഡുപനടമയൊട്ടമെത്തിനാ-
 നൊട്ടൊഴിയാതെയുപദേവവൃന്ദവും.
 അസുരവരൻ നിശിഖരമരുണഗരുഡോൽപന്ന
 മതുരദിവപരമിപ്രകരങ്ങളും
 വളരമൊരു കരുതമൊട്ട ഭജഗവരനും വന്നു

വാസുകിതക്ഷകപാശാടകാദികൾ
 സുരസുരഭികൾമവി ച പൂരഭിഭഭിവന്ദന
 സൗമ്യവാഭൗത്സുകൃസൗമ്യമൃഗം ജലം
 ഭൂവനമതിൽ മരുവുമൊരു ജനവിതതി വന്നിങ്ങ
 പൂക്കിതു കൈലാസശൈലം ഔരുതൈര.
 ബഹുവിഭവമവരവർകളുപദയുമെടുത്തുപോയ്
 വന്ദിച്ചു നന്ദിയേ വൃന്ദായ് നില്ക്കയും
 അവി ജഗദധിപതിയൊടവരൈവായിക്കയ
 മാജ്ഞാകുട്ടാലവരന്തികേ ചെല്ലയും
 കുമലശരരിപുവിനാട പര്യഭിന്ന നമിക്കയും
 കാഴ്ചകൾ വയ്ക്കയും വന്ദിച്ചു നില്ക്കയും
 അപരവരൊട്ടചിതമൊഴി ഗിരിശനയുടേയൊയ്ക്കയ
 മാനന്ദമേവയ്ക്കുമുള്ളിൽ നിറകയും
 അവരവർകൾ തുറന്ന മൃഗനികടമതൊഴിക്കയ-
 മാശു വന്നനുജനങ്ങൾ നമിക്കയും
 നളിനഭവവരവിപഥ ഗിരിശനയുടേയൊയ്ക്കയും
 നാൻമുഖൻ വന്ദിച്ചുരുകേയിരിക്കയും
 മധുമനനണയ വരുമളവിലാഭിഭേല്ലയും
 മാനിച്ചു കൈവിടിച്ചൊന്നിച്ചിരിക്കയും
 അവിശയനനചിതവിധി ചലതുമറിയിക്കയ
 മങ്ങനേ തന്നെയെന്നീശാജ്ഞ കേൾക്കയും
 അവരവരെയരികിലുടനടകൊ- വളിക്കയും
 മാജ്ഞാപനം ചെയ്തു വേഗമേയ്ക്കയും
 വെളിയിലുടനമരയുട മൂറ്റുരടിമുളക്കയും
 വേളിമൂറ്റുതാമാസന്നം ഭരിക്കയും
 അവിജനനാട്ടി തെളിമ വളകയ്യമതതുറ
 ലായനേരം മുദാ നാളികര ഭവൻ
 വിവചനകിലുവകവിന വചനമിത വിശവം
 വിന്യസ്തതാദുശാലധാരപൂരിതം
 അജനനരിതുചിതൃതി കവിരിവ മഹാകാവ്യ-
 മാഭരണപ്പെട്ടി സൃഷ്ടിച്ചു നല്ലിനാൻ
 “നളിനഭവകതുകമിതു വെളിയയ്ക്കു ചൊവ്വിതം
 നന്ദീശനാരായണമാരണത്തിനാൻ
 ചെക്കുന്നീടി പരമശിവജനിമിതമുള്ളതം

പെട്ടകം പെട്ടെന്നു തുഷ്ടാ ചവിട്ടിനാൻ.
 പുനരതളി കമലജനോഃഘോഷം സുരജ്യേഷു!
 പുണ്യമാകെപ്പൊഴു തപൽകൃതം പെട്ടകം
 അണിപകളിതമരജനമണിക സുഖമുത്സവേ
 യാചഞ്ചാൻകൈയിൽ നല്ലുക പെട്ടകം.
 ഭവമൊഴികളിതകൃതി മണികനകഭ്രംശം
 ഭാഗ്യം വിരിഞ്ചനിദ്രാ നല്ലിടിനാൻ.
 അതിലളിതകൃതി നിമിതമനഃമണിഭ്രംശം
 മാധവദാസമണിത്തു വിണ്ണോർകളം.
 അതിവിവിധമവരവർകളവയവിശേഷത്തു
 വത്യുത്തവും ചെളിഭംഗി വിളങ്ങവേ
 കവിശയമുഖനിഖിലസുരവിതതി കോപ്പിട്ടു
 കൊന്നക്കൊടുക്കാട്ടു പുത്തക്കണക്കിനെ.
 അസികളൊട്ടു പരിചമുതലിതി വിവിധമായുയ-
 മാണ്ടുനിന്നാരങ്ങകമ്പടികൂടുവാൻ.
 മണികനകമയമണിവ സുരജനമണിത്തുട്ടു
 മഞ്ചമൊഴിഞ്ഞീല; മിഞ്ചുന പിന്നെയും
 പുനരരഗദിതിജദനജാപ്തരോഗസ്ഥം
 ഭൂതവൃന്ദത്തിനും നല്ലി വിഭ്രംശം.

പുരമഥനതിരുവുല്പാതപൊഴുതു കാണായി
 പുണ്യനുകോടിപ്രഭാഭോഗസൗഭഗം.
 അരുണരുചിജടകളടനസിതകചഭാരമാ;-
 യാചന്ദു തത്രതുനന്തംസപുഷ്പായ്.
 അമിപടവിവിധിതലകളമരനദിയും ഭയാ-
 ഭട്ടന്തരം പുകാളിമു ശിരോരുമേ.
 ഹരശിരസി വിലസി പുനരണിമണികിരീടവു-
 മല്ലേതരാഭോഗമതുശിഖ്യാമായ്.
 കനൽ ചൊരിയുന്മൊഴി ലോടമല്ലോചിതം
 കാശ്ചീരപരതിവകമായ് ഞ്ഞായി.
 നരസിരുമദമസദഗമിശിരം ചൊഴിയും കൃപാ-
 സാഗരാന്തപായ് സർവ്വവനവും.
 സരസമുദമസിതമൊട്ടു തിരുമുഖവുമാമ്പഭര
 പെരവണ്ണകന്ധോല്ലാസിഗണ്ഡസ്ഥവം.
 ജഗദദരമുചുമിതപരിമളതരംഗമായ്-

ചൂതാത്തുവാൻ ഗരാഗം നല്കി വാസവൻ;
 കമലജനമരുളിയതു രജതമണിഭാജനം
 കഞ്ജനാഭനേ നൽക്കാഞ്ചനഭാജനേ.
 തിരുവരയിലഹതമൊരു കനകപട്ടാബരം
 ദിവ്യാംഗരാഗവും ചാത്തിനാൻ മൂത്തിമേൽ.
 നിബിഡരൂപി വിലസി. ബഹുമാണിഗണപാലാപങ്ങൾ
 നീലകണ്ഠൻ്റെ കഴുത്തിൽ നിരന്തരം.
 തരിവളകൾ ചിരിവളകൾ കടകനിര തോറുവള
 തങ്കജാംബുനദരേണാമീകാശതം.
 പദകടകമണിരശന വരമണിപതക്കങ്ങൾ
 പാകാരിചാപകുന്ദാശരശാഖരേ.
 ചരകിവിതിലൊരു മണിയെയീരവുപകൽ സേവിച്ചു
 പത്മാദികളാം നിധികൾ പണ്ടൊമ്പതും;
 ഹൃദയമിന്നു വിഭവമിതു; പരമണികലോതടവൻ
 പാരമേശ്വരയുളളൊരു ചിന്താമണി;
 അതിലധികദശഗുണിതഗതിഗുണിതവൈഭവ
 മതുളതരണം നിറയുന്ന ഭൂഷണം
 അരനിമിഷമതിനിടയിലൊരു തിരുമേനി
 യാപാദമുഡമണിഞ്ഞുകാണായ്വന്ന.
 “ജയ വരദ! പരമശിവ! ഹര! ഹര! മഹാദേവ!
 ശംഭോ! മഹേശ്വര! ശിവ! സർവേശ്വര!
 ഇരവുപകവിഹ വചസി മണികനകഭൂഷണ-
 മിങ്ങനേ കാഞ്ചതിന്നൊരു കൊതിച്ചു നാം!
 ശരണ”മിതി നന്മതിലൊരു സുരമുനികൾ ചെയ്തവേ
 ശങ്കരൻ മെല്ലെന്നെഴുന്നേറ്റിതാസനാൽ.
 ചെറുതതിനു പരമജനി പരിജനപരിഭ്രം;
 ചെന്നു തൃക്കൈ താങ്ങി നിന്നിതു ശാർങ്ഗിയും.
 സ്തംഭികമണിമെതിയടികൾ പൊടികളെയും ചെയ്തു
 പാട്ടിലത്രേ വച്ചു കൂട്ടി നന്ദീശ്വരൻ.
 കരളിരിപ്പിലകമൊരു കനകമണിവേത്രവാൻ
 കാഞ്ചിനെഴുന്നരുളുന്നുചെന്നാൻ ഭവാ.
 തൊഴുക ചിലർ, കഴുപ്പിണയിൽ വിഴുക, മെഴുനേല്ക്കയും
 ന്നോരങ്ങൾ ചൊല്ലിപ്പുകഴുകയും ചിലർ

[illegible]

ചേങ്ങു യുദ്ധിരത്താലമുട്ടക്കുലം
 അതിവിവിധമാരമപി മിളിതരുതിവാളെഴുപ
 മണ്ഡകടാരം മുഴക്കീ നിരട്ട്തും.
 കൊടികളൊട്ടു കടകളൊട്ടു തൃകൾ സിതാചര
 കൂട്ടങ്ങളാലവട്ടങ്ങും ചുരുനീകൾ
 കതിനവെടി കസുമവെടിയെലിവെടി പടക്കങ്ങൾ
 കൈവെടി കമ്പവെടി, യേറുവണ്ണവും
 മരട്ടു വിരിയമുതുതിരി ചെഴുതിരി നിലാത്തിരി
 ചക്രവാണങ്ങൾ കയററുവാണങ്ങളും
 ചൂനിനിവാനനിഗമജപമുഷിതദുരിതവ്രഹം
 മോഹനഗന്ധർവഗീതപ്രബന്ധവും
 അഗരണമുദാമിളിതജയജയനിനാദവും
 ചക്രരസ്രീജനരാസ്യകൃമങ്ങളും
 പ്രാഗ്ഗണ്യവിഹൃതിരണവികൃതികളുമിത്തരം
 പ്രാഭവഹോഷം പരയാവതല്ല മേ.
 അതിവിതതജനനടുവിലൊലി വളവനേശപര
 നാകാശമാഗ്നേണ മെല്ലേ നടക്കൊണ്ടു.
 അമരതരുകസുമചയമിളിതകളുഗജ്ജിത
 മത്തുത മേഘങ്ങൾ വർഷിച്ചു തൽക്ഷണം.
 മധുമണ്യുണർതിശ്ശൊരിച്ചു മഹാമറിയിൽ വീണില
 മാലോകർ മാനത്തു തുറന്നു നാകയാൽ.
 ജനവിതതി രജതഗിരിപരിസരമാട്ടിച്ചില;
 ചൊന്നു നിറഞ്ഞു ഹിമാചലം നീളെയും.
 വഴിയിലിഹ വളരെ ജനമുറ്റി വിവശപ്പെട്ടു
 വർഷാസ്യയനഭീമനും നടക്കൊണ്ടു.
 പ്രളയഭഗവതുമുഖമിപ്പുകടലുമൊന്നിച്ചു
 പേത്തു പളയ്ക്കും പ്രകാരം പ്രകാശിതം.
 അഥ തുഹിനഗിരി ഗിരിശമൃകൊടെതിരേല്ലതി
 നഞ്ജസാ നിഗ്ഗ്തനായീ നിജാവയാൽ.
 ജനതതികളുനവധികളവനൊട്ടു പുറപ്പെട്ടു
 ചൊന്നു തമ്മിൽച്ചേന്നു രണ്ടു യോഗങ്ങളും.
 വശതയോട്ടു വലിമയൊട്ടു പൊലിമയുമഹോദധം
 വന്ന യോഗത്തിനും നിന്ന യോഗത്തിനും.

സ്മൃതികളുകൾമൊടിവെ പരമവർ പൂജപ്പോടേ
 പുകിതങ്ങോപ്പയിപ്രസ്ഥപുരോദരേ
 വിനയനെറിവൊട്ടു ശിഖരിപരിവൃന്ധനനന്തരം
 വിശേഷഗണൈക്കണ്ടു വിണ്ണിൽ വൃഷോപരി,
 രജതഗിരിരുചിതടവുമനുപമപുഷ്പേബരം
 രത്നകിരീടിനും മേലകകൈശികം
 അളികതലഗൃതവൃന്ധനതിലകമസിതഭൃക-
 മാനന്ദശൃംഗാരജാഗരൂകേഷുക്ഷണം
 ജനനയനഹൃദയഹരനിരുപമമുഖദ്യുതി-
 ജാംബുനദമണികണ്ഡലമണ്ഡിതം
 ഉടൽ ചൂഴ്വനതിസുരഭിവില്വസദനലേപന-
 മുത്തമരത്താഭരണയോഗോജ്ജ്വലം
 മുദിതസുരമുനിദനജഗ്ഗുരുകഗന്ധർവ-
 മുത്തിതൃയാവൃതം ദീപ്തിവിപ്ലവാംബരം
 നിഖിപജഗദധിപതിയെ നിജനികടമാഗതം
 നീരാജനം ചെയ്തു നന്ദാ ഗിരീശപരൻ.
 കഴൽതൊഴുതു നിറയുമൊരു ജനനംവിലഞ്ചസാ
 കാളക്കുഴുത്തീന്നിറങ്ങി മഹശപരൻ.
 പതഗപാഗിഗളഗളിതപരമപുരുഷാർപ്പിതേ
 പാദുകേ പദ്മോമയജ്വലിച്ചിടിനാൻ.
 കമലഭവമജിതമവി വലവുമിടവും ചേർത്തു
 കൈകൾ താങ്ങിച്ചുണ്ടെഴുന്നള്ളി ചെല്ലവേ.
 പദപതിതമഗപതിയെ മമതയൊട്ടു മാനിച്ചു
 പാവാടമേലേ പന്തുന്നാം പരിവൃന്ധൻ
 ഗുരുകുതകമതുപൊഴുതു ഗിരിവരമഹാപുരി-
 ഗോപുരദാരം കടക്കും ദശാന്തരേ
 പരവതിനമറിവതിനമരുതരുതയിൽപ്പരം
 പാരിച്ചൊരാലോചനമോഷ്ടിപ്രസ്ഥഗം.

പടഹരവകരവയൊട്ടു ഭടകളുകൾക്കുളം
 പന്തിരട്ടിച്ചു കേട്ടപ്പോൾ പരിഭ്രമാൽ
 കുരളിലുരുകുകൊട്ടു പുരവനിതമാരഹോ
 കാഞ്ചൊൻ മഹോത്സവം മാടമേറീടിനാൻ
 “വരിക സഖി! പരമശിവനയമുണ്ടെന്നുള്ളി

വാണിജ്യത്തിനൊട്ടും പക്ഷിപതിയൊട്ടും.
ചാലകങ്ങളെക്കൊണ്ടു സകലമപ്പി ചിന്നെ വോ
ചാലകവാതിൽ തുറന്നു നില്ക്കുന്നു ഞാൻ.
ഇതി സമീപം വാണമനു ശിരിപുരപുരസ്ഥിമാ
രീശം നക്ഷാബത്തിനെക്കൂടി നിർത്തേതേ”
ഒരു കമനിയുടൽ മുഴുവനണി വുകുളണിത്തോടി;
യൊട്ടൊട്ടു കോപ്പിട്ടൊരുത്തി മണിടിടിനാൾ.
ഒരുമിഴിയിൽ മഷിയെഴുതി മറമിഴിയെഴുതാതെ-
യോടിനാളന്മാ മഷിക്കോലമായ്ക്കേ.
കരയുമൊരു ശിശുവിനൊരു കമനി മുഖ നല്ലാതെ;
കാലപാൽ വാങ്ങിവെക്കാതെയും കാലന.
ഉഴറിയാരു കരതളിരിലുരുളയുമെടുത്തുകൊ
ണ്ടൊക്കത്തു കുട്ടിയെത്താങ്ങിവന്നാൾ പരാ.
ഒരു തരണി കഴുപ്പിണയി നിയുമൊരു യാവക-
മൊട്ടുമേ തോരാതെയോടി വന്നിടിനാൾ.
അവളിടയിലിടിവഴുതി വിവശമവനനു വീണ-
താരുമേ കാണാതെ മണിടിനാൾ കാലന.
ഒരു യുവതി തൃതിടയിലിടയുമണിമാരാവു-
മുക്കോട്ടു പൊട്ടിച്ചു വെട്ടെന്ന് മണിടിനാൾ.
അതിനടുത്ത മണികളുടനവിടവിടെ വീണതി-
ലന്മാ വഴുക്കി വീണാടൽപൂണ്ടെത്തിനാൾ.
ഹരനികടമഗ്നമൊരു പുരതരണി പൂണ്ടുകൊ
ണ്ടൊരു തലയിലും മാലുങ്ങും മാറിപ്പോ.
അവശതയിലു ചിതവുമൊരനു ചിതവുമാരനി?
ഞെന്റോന്റൊരുമേ നോക്കില തൽക്ഷണം.
മടവർകലമചിലമാപി മനസി ബഹുസംഭ്രമാൽ
മാടങ്ങുംതോറും കരേറീ നിരത്തരം.
ചലിതയുതി പുരസതികൾ പുരമന്മനമീക്ഷിതും
ചാലകവാതിൽത്തോറും നിറഞ്ഞീടിനാർ
ശരദധൂ പശതസുഷമമലിലജഗദീശപരം
ചാരത്തുകണ്ടാർ വരവേച്ചൊസ്മരം.
പരൽമിഴികൾ പരമശിവനാടൽ മുഴുവനെക്കണ്ടു
പാരമാനന്ദിച്ചിതാചാരമാശിഖം

നഗരയുപതികളുടെ നയനകിരണാച്ഛിതൻ
 നാരായണാഭിന്നനായീ തദാ ശിവൻ.
 ചിരമിതരദവിദ്യകൾ ശിവപുരസ്കാരമാർ
 ശേഷേന്ദ്രിയവൃത്തി കണ്ണിലൊതുക്കിനാർ.
 തെളിമയ്ക്കൊടു കിളിമൊഴികൾ മിളിതകിളികിഞ്ചിതം
 കേതുമയേ ശീവേ ചെന്നുചേർന്നാർ ധിയാ.
 ബഹുജനഗളഗളിത പളകളുമുഴക്കവും
 വാളിതമാറൊരാൾ വായുക്കൽപ്രേരഡിയും.

പുരസ്തികളിതിനിടയിൽ മൃഗനെയുടെയോരോരൊ
 പ്രേരഡവാടകതികൾ തമ്മിൽത്തുടക്കിക്കൊണ്ട്
 ..പുലർപൊഴുതു പുരസ്തി വിരീയമൊരു താമര
 പ്ലവിൻതൊഴിൽ തോഴി! കേന നിന്നാനനേ?
 പളകമിതു ജനപദസി തവസഖി! മൃഗാ കഥം?
 പോരായ്മ രോരനോ ചെറുപ്പംവേദനേ?"
 "വചന വമന പിതമി, തവഹിതമനാ മനാ -
 ഗവ്യനാമിന്ദുചൂഡം കാൺക തോഴി! നീ.
 ഉടൽമുഴുവനമുതൊഴുകമര, നതു നിവീയ വെ
 രുദഗാരമേ സഖി! ഹാസമെന്നോത്തു നീ.
 പൊളി കിമിതി സാധിയൊടയി! പുകൾവെറിയ ഗൌരീ
 പണ്യമോത്തുള്ളം കളുത്തേൻ പളകിനീ!" [തൻ
 "കഥയ സഖി! വിദിതമിതു കഥിതമപി ന്നരരു."
 "കണ്ട നാശിശന്നൊറ്റുരതിതൻ വൈഭവാൽ.
 സുമുഖി! സഖി! കളകമിതു പരമമയ്യുടേ തപം;
 സ്വപ്ലകാലം കൊണ്ടു കല്ലശാഖീ ചഹാൻ.
 ഉഡുപകലയണിയുരന്നലകൊരുക്കട്ടംബമാ;-
 യുണ്ണിയുരയിവന്നൊത്ത കുടുംബിനി."'
 "ഉഡുപശിശു തിരുമുടിയിലെവിടെയധുനാ സഖി!"?
 "തൊട്ടു കാൺ കൈതമൊട്ടിൽ പ്രകാരമായ്."'
 "പുരമഹനതിരുമുടികൾ റിടകളിതി കേൾപ്പ നാം."
 "പൊട്ടി! വിവാഹോചിതം വേഷമല്ലയോ
 ഹരശിരസി മണികടമേറിവർ ചിലരാരു പ
 ണ്നതമില്ലാതോന്നഗാത്മ ഹവൈഭവം."
 "പൊളിയിൽ വരുമതിരയിലമപി വിരുതു ഗൌരീക്കു

വേളികഴിഞ്ഞിനി വ്രീളനീങ്ങും വിധേയം,
 “സമയമതു വരുമളങ്കരമകരമനോരഥം
 സാധിപ്പതല്ലെന്നു ഞാനറച്ചു ദൃഢം.
 “സുഖവിഭവമനുഭവതു സുകൃതവതി നമ്മുടേ
 സ്വാമിപത്രീ ചിരം ശ്രീമതീ പാവതീ.”
 “നളിനഭവഹരികളിരുപുറവുമിരുക്കൈതാങ്ങി
 നാമന്യെന്നുള്ളി നമ്മുടേനേരെയായ്.
 നവകളഭരസമിളിതനരമലരൊട്ടും മലർ
 നന്നായ്പ്പൊഴിച്ചു നാം വന്ദിക്ക ഭക്തനേ.”
 ജഗദധിപതിനയനമിതയിത;വരുന്ന കാൺ!
 ജനസാഹസ്യമെന്തീ നമുക്കിന്നഹോ.”
 തുഹിനഗിരിവരനഗരയുവതിജനമിങ്ങനേ
 തോഷമാണോരോന്നു ഭാഷിച്ചിരിക്കവെ
 യുഗവിഗമഘനനിനദപട്ടപടഹവും വാര-
 യോഷിതാം വായുക്കൾ മാഹരാലിക്കൊള്ളവേ
 സ്തംഭികമണിമെതിയടിമെൽ മുദുമുദു നടന്നങ്ങു
 പർവതമന്ദിരം ശർവന്യെന്നുള്ളി.
 അശക്ത പവശുമണിഘടിതനടുമിററത്തൊ-
 രാസനേ ചെന്നങ്ങിരുന്നുള്ളി മെല്ലവേ.

അജനജിതനിവരിരുവരിരുപുറവുമന്തിക -
 ത്തഗ്രന്ഥനന്ദിയും പൃഷ്ഠത്തു ഭദ്രനും
 അപരജനമഖിലമപി മരുവുക പുറത്തൊന്നൊ-
 രാജയെണ്ടായ്ക്കുന്നു നന്ദീശചിദ്വിധിൽ.
 മമതയൊടു ജനമഖിലമഥ ജനകശാസനാൽ
 മാനിച്ചിരുത്തിനാൻ മൈനാകമന്നവൻ.
 സഭയിൽ മുദു ബ്രഹ്മസിംഹ ബഹുമുനിവരരിരുന്നിതു
 സാക്ഷികളായിട്ടു സ്വർഗ്ഗകർമ്മത്തിനും.
 തിരമറയിലൊരുപരിഷ തരകളിലഥാപരേ
 തിക്കും തിരക്കും വരാതേ നിരാകലം.
 അമരഗണമസുരഗണമഹിനരഗണങ്ങളു-
 മങ്ങുമിങ്ങും നാലുപാട്ടറച്ചു നില.
 അണിസഭയിൽ നടിച്ചുമടനണിയറകളും മറ-
 ചുപ്പരോഗസ്ഥർവവിദ്രാധരാദികൾ.

കനകമണിയരയിൽ മണി നിറപറകൾ ഭീവങ്ങൾ
 വടപടലുകൾ മെത്തകൾ മേലാപ്പനേർത്തരം
 അമ്പരവർകൾപദവിയതിനുചിതമുപചാരവു-
 മതുളതരാംബുലപുഗപതൽഗ്രഹം
 സുരഭിസുരതരകസുമുണമലയജരവ-
 സൗഖ്യസമ്പത്തുകൾ വേണ്ടുന്നതൊക്കയും
 പ്രഥിതമുണതുഹിനഗിരിപരിജനനിവേദിതം;
 പ്രത്യേകമഷ്ടദിഷ്ടപാലർ വാണ സുഖം.
 അമരമുനിപരിഷകളെയശ്വകിന്നൊടു പൂജിച്ചി-
 തർബ്രപാദമധുപർക്കൾകൊണ്ടുതൻ.
 കപന പുനരതിവിതതഭൂവി ദനുജരക്ഷസാം
 കൌതുകപാദനം മദമാംസാദിയാൽ;
 കഹചിദഗ്ന ജനസദസി കശലത പരീക്ഷിച്ചു
 കോപ്പ കൊടുക്കയും വിദ്യോപജീവിനാം;
 കപചിദഭീതഹൃതവിധികൾ കഹചിദഗ്ന ദക്ഷിണ;
 ഗൊധനമോദനമാരണക്കാദരാൽ.
 അഹിവരണമജനമമരണമുനാമല്ലൊ-
 രംബികോദപാഹമേലാഷാഡംബരസ്തവം.

സരസമിതി സ്കന്ദജനമുറുടെ മരുവുവിധയെ
 സംഭ്രമമുലമൊന്നുണ്ടായി തൽക്ഷണം.
 ഭൂവനപതി ഗിരിശരണെ ചരണതളിർ വന്ദിച്ചു
 ഭൂമിഭേദീ കരഞ്ഞെവമുണർത്തിനാൾ.
 “ജഗദധിപ! ജയ ഗിരിശ! വിപുലകരുണാനിധേ!
 ചേർച്ചയില്ലിപ്പോളിതെയിലും കഥ്യതേ.
 ജഗതി തതമഖിലജനമിവിടെയൊരിടത്തായി;
 ചെമ്മേ ചരിഞ്ഞു ഞാൻ വീഴുമിന്നാഴിയിൽ.
 സരസമിതിനചിതവിധിയുശ്വരീയരൂർചെയ്ത നീ;
 സർവ്വംസരയെന്നെനിക്കു പേർ നിഷ്ഫലം.
 അയ്യ! വരദ! പരമശിവ! കലയ മമ ദുർഗ്ഗാ-
 മൈരാവതാദികളെവരേ വിട്ടുഞാൻ.
 പൊളിവചനമിതി മനസി കരുതരുതു ശങ്കര!
 പുഷ്പദന്താദികൾ മുഖർ ചതഞ്ഞുപോയ്.
 ഫണിവരണ ഫണകൾ പാതൊഴിവതു കണക്കല്ല;
 പാതിയും പ്രായേണ പാരം കഴുഞ്ഞുപോയ്.

പുഴകൾ പലത്തൊരുക്കുകൾ കവികളുമഹോ കാൺക;
പൊട്ടി ഞാൻ ഭ്രഷ്ടനാം; പോററി! തുണയ്ക്കു നീ.”

ഇതി യരണി കരയുമളവതിവിശദമപ്പൊഴു-
തേററക്കുറച്ചിലും കാണായി ഭൂമിയിൽ
തടന്നു പുനരതിനു വഴി നിജമനസി ചിന്തിച്ചു
തമ്പുരാൻ കുറുത്തുവന്നു വരുത്തിനാൻ.

“കുലശരിഹ വരുമറിക കലശഭവ! മാമുനേ!
കാത്തുകൊൾവാൻ നാമിരുവരേയുള്ള കേൾ.
മമ തു പുനരിതുപൊഴുതിലനവസരമാകയാൽ
മാന്യമുണ്ടാകൊലാ; പോക നീ സാമ്പ്രതം.
മലയഗിരിശിരസി വസ; മതി മനസി സംശയം;
മഗ്നാമല്ലെങ്കിലുഴിയിന്നാഴിയിൽ ”

ഇതി സപദി ശിവവചനമവനതു ചൊവ്വിക്കൊണ്ടു
തേവമെന്നംഗീകരിച്ചൊന്നുണർത്തിനാൻ.

“കലുഷഹര! ഹര! ഗിരിശ! സുരഗിരിശരാസ! നിൻ
കല്യാണകൌതുകമെല്ലാക്കുമുത്സവം.

അധനനിവനിതി വെടികിപ്രഹരമഗതി നിർഭാഗ്യ-
നാജ്ഞകേളായ്ക്കിന്നാത്മാരത്യാഹതൻ.

പശ്ചാത്താപം വരുമറിക പശുപതി ഭവാൻ പ്രഭോ!
ഹാഹി മാമെന്നൊഴിഞ്ഞെന്താണുത്താവതും.”

അവശമിതി വിടതൊഴുതു കുലശഭവനന്നേര-
മാത്ര ലോപാമുദ്രതാനം പുറപ്പെട്ടു.

അമനവനയരികിലുടനന്തുകൊടു വിളിച്ചു മ-
ററാരുമേ കേളാതെ വേറേയരുളിനാൻ.

“പരമസുഹൃദിഹ ജഗതി പരമമാരുവനാരുള്ളു?
പാരവശ്യം പാരമെന്തിനു മാനസേ?

നിമിഷമുപയമനമെന്നു ധ്വനി കടിയുറക്കൊണ്ടു
നിൻമുമ്പിൽ വന്നൊഴിഞ്ഞൊഴു പോകട്ടെ ഞാൻ.

കൊതി കളവന്യുഭവതു ചാതീ പറകയല്ലെന്നു
കുറുത്തുവന്നു കേട്ടു ശംഭോരുദീരിതം

ത്രിപുരഹരനടിഞ്ഞൊഴുതു ധ്വനി വിരജയപനാ
ഭക്ഷിണദിഗ്ഭാഗമാത്രയിട്ടിടീനാൻ,

മിഥുനമതു മലയഗിരിമുകുളിവിഴിയുറവിശ്വേ

മേദിനീ മെല്ലെന്നു നേരെയായി തദാ.
 പുതുമയൊട്ടു സുരമുനികൾ കലശജനെ മാനിച്ചു
 ഭൂമീതലേ പൂർവ്വസംസ്ഥാനസുന്ദരേ
 ഗുണനതികൾ കരുതി പലർ മഹീതലഘടിയത്ര-
 കൂടയിൽക്കല്ലെന്നു കുറുത്തുവന്നുടേ.
 നഗനഗരപുരിവിപിനനദനദിതടങ്ങളും
 നാനാജനതഃപനിശ്ചാസവും നേരായി.

നഗപുരിയിൽ മികവുടയ സുരമുനിസതീകലം
 നായകപൂജയ്ക്കൊരുവെട്ടു തൽക്ഷണം.
 മിടമയൊട്ടു മൃഗനികടമുടനപഗതാ തദാ
 മൈനാകപാർവതീമാതാ ഗിരിപ്രിയ.
 അവരവരവിലഖിലജനമിഴികൾ കളിരുമ്മാറൊ-
 രംഗനാലോകവും വന്നു ശിവാന്തികെ.
 അമരതരുനരമലരുമർഘ്യാപാദാദിക-
 ഉഷ്ണമംഗല്യങ്ങൾ തുക്കുവിളക്കുകൾ
 നിന്വിധപരിമളഭരിതവരകളഭകസ്തരി-
 നീരാജനഭാസ്യവെൺചാമരാദിയും.
 ഇവ പലതു കരതളിരിൽ മിളിതരസമാണ്ടുകൊ-
 ണ്ടല്ലാവരും വന്നു നല്ല കരുഹലാൽ.
 ശശിശകലമണിയുരണരികിപ്രഥമ മേളിച്ചു
 ശംഖഭേരിതൃണാദവും ഗീതവും.
 തപരിതഥ ഗിരിമഹിഷി സുരസുരഭിദുശേന
 തുക്കാൽ കഴുകിച്ചു വിശേഷശരണുടേ.
 ശിശിരമതിമധുരമതു ശിരസി ച ശരീരേ ച
 ചേർത്തു പ്രീത്യാ ശിവശ്രീഭാദതീർത്ഥവും.
 അഖിലജഗദധിപനവളതിരവിറകർഘ്യാവു-
 മാചമനീയവുമാത്ര നല്ലീടിനാൾ.
 അതിസുരഭിമലർഗുണവുമനഃപമനഃപന-
 മൻപോട്ടു നല്ലീ നീരാജനം ചെയ്തുകൻ
 അഴകടയൊരണികൃഷിൻ നരുമലർകടന്നുകൊ-
 ണ്ടൊരാജ്യ സാധപി നമസ്കരിച്ചീടിനാൾ.

മലമകളുമതുപൊഴുതു തൊഴുതു ജനകാഗ്രജ-
 ന്മാരെയും മറ്റു പലരെയും മാതരം

സകലജനജനനി നിജസഹചരികളൊടുമ-
 സ്തർവേശപരനേ വരിപ്പാൻ പുറപ്പെട്ടു.
 മുദരണിതപദകടകമിടയിടയിൽ മന്ദിച്ചു
 മെല്ലെമെല്ലെച്ചെന്നു വല്ലഭം ഭർല്ലഭം
 കളമധുരമളിമുരളുമൊരു വരണമാലയാ
 കണ്ണത്തിൽവെച്ചു തൻകൈയിണയ്ക്കുങ്ങിടം.
 അടിമുടിയൊടിടകളിരുമമൃതകടൽ തന്നിൽ നീ-
 രാടിയോടീരേഴിൽ വാഴും ചരാചരം
 അടിമലരിലടിമപെടുമവർകളവനം കൊതി-
 ചുംബികാ മാലയാലംബത ത്രുംബകം.
 ‘അഴലൊഴിയുമെഴുമഴുകമഖിലഭൂവനൗകസാ-
 മാപത്തിനി മേലിലാക്കുമില്ലോക്തം’
 ഇതി വിയതി മുനിമൊഴികൾ മലർമഴകളുഴിയി-
 ചീശപരീമാലയേററീശപരൻ നിന്നനാൾ.

അഥ പട്ടലമുളകി വലമിടമൊഴികെ മാലോക-
 രഞ്ചോടെഴുന്നള്ളി കല്യാണമണ്ഡപേ.
 അമിതമുനിസുരസദസി ഗിരിസുതയൊടും തുട-
 ന്നാസനേ നാഥനിരുന്നള്ളി സാദരം.
 പട്ടതയൊരു പരിണയനസമുചിതവിധാനങ്ങൾ
 പാടുപാടേ ചെയ്തു സപ്തപിപാലപ്പടി.
 അഖിലജനഭരണമതിനിഹ തുണ നമുക്കു നാ-
 മന്യോന്യമെന്നു ചെയ്തു പാണിപീഡനം.
 ലളിതപദചകിതഗതി ദാനനന്ദ പ്രദക്ഷിണം
 ലജ്ജാരതിസേവദരോമാഞ്ചചഞ്ചലം
 ലസദനഘമണികൾക്കുതുണക്കുനിബന്ധനം
 ലാജഹോമാഭിചെയ്താചാരപേശലം
 അതിമുദലമലമകൾ തളിരടി പിടിച്ചു താ-
 നമ്മിചവിട്ടിച്ചു കൃതാ ശ്രവേക്ഷണം
 ശിവനന്ദി രജതഗിരിപുരിയിലെഴുന്നള്ളുവാൻ
 ചെമ്മേ സമാപ്ത ക്രിയാകലാപം ക്രമാൽ.
 അമരമുനിമടവർകലമരനമഥ ശൗരിക്ക-
 മാർദ്രാക്ഷതംകൊണ്ടുഴിഞ്ഞു സഭാനന്ദരേ.
 ത്രിപുരരിപു ധരണമീത തുഹീനഗിരി നിസ്തലം

സ്രീധനം നല്ല സമസ്തം നിജധനം.
 അഥ പരമശിവനുദി വൃഷഭവരമേറിനാ-
 നന്തൊളമേറിനാളംബികാഭേദവിലം
 കടതൃകൾ ചൊടിനടിക്കു തുടിപടമമട്ടളം
 കൊട്ടുപാട്ടാട്ടംപിടിച്ചു കളികളും.
 ഇതി വിവിധകളകളുമൊട്ടുകയൊളമാളക-
 ഭേകാണുവപ്രളയാഭം നടകൊണ്ടു.
 ബഹുജനഗളഗളിതകളകളതിളപ്പിലി-
 ബ്രഹ്മാണധഭാണധം മുഴങ്ങിവിങ്ങി ഭൃശം.
 ഭവനപതി ജഗദവനകതുകി കടിയും കൊണ്ടു
 ഭോഗപരി പുകു ഭോഗിവിഭ്രഷണൻ.

അതുപൊഴുതു തൊഴുതകലെ നിടിലനയനന്ന ത-
 ന്നാതമമോർമവരുത്തി രതി സ്വയം.
 അഗതിഗതിരിഹ ജഗതി പശുപതി തദാ തെളി-
 ണ്ണതംഗജനാംഗനാമിങ്ങനേ ചൊല്ലിനാൻ.
 “തവ രമണനടൽ തരുവനിതുപൊഴുതിലേ രതി!
 തനപംഗി! സൗന്ദര്യധൂതം നടേതലും.
 ഹൃതുപൊഴുതുമധിവസതു മമ രതി! ഗ്രാഹകണം.
 യാമി; കേൾ മാമകൻ കാമകൻ താവകൻ.
 വിഹരതു സ ഭവതിയൊടു; വികിരതു ശരാണെങ്കൽ;
 വീരനോടേതുമെ വൈരമില്ലുള്ളിൽ മേ.
 വിധുവിനൊട്ടു മധുവിനവി വിധുരത ഗുഹാ വേണ്ട;
 വിജപർദ്ധയ് വാഴുക നിഷ്ഠരന്മാർ സുഖം.
 അഖിലജനമവി ചലതു നിജനിജനിവാസമി-
 ന്നന്യോന്യമാരുചുപഛവിച്ചീടൊന്ന.
 ചില പിഴകൾ വരുകിൽ മമ കഴൽ തൊഴുവിനേവരും;
 ശിക്ഷയും രക്ഷയുമെങ്കലുണ്ടക്ഷയം.”
 നതവരദനിതി പലതുമരുളി വിളയും മുല
 നന്ദിതൻ കൈപിടിച്ചങ്ങിറങ്ങി വൃഷാൽ.
 അജനജിതനരപതിശിഖിമുഖഹരിൽപാല-
 രാകേ നമിച്ചങ്ങുണർത്തിച്ച യാത്രയാൽ
 കഴൽതൊഴുതു കളകളുമൊടികി നടകൊണ്ടിതു
 കാലാഗ്നിശുദ്ധികളും പുറപ്പെട്ടു.

അമരമുനിയുവതിജനനടുവിലപലപ്പെണ്ണു-
മനോളവും വിട്ടുപുക്കു പുരോദരേ.

പരമശിവമണീയറയിലനലരമണീ ചെന്ന
പാടുപാടേ വച്ചു ദീപം മണിമയം.
തദനു സുരപതിമഹിഷി സഖികളൊടുമാഗത്യ
തട്ടിക്കടഞ്ഞു വിരിച്ചിതു മെത്തയും.
കരളിലുരുക്കുകുമൊടു സലിലമിഹ കൊണ്ടെന്ന
ഗംഗാഭഗവതീ ഭൃംഗാരഭാജനേ.
സുരയുവതിസമുപഹൃതസുരഭിമർദ്ദാലകൾ
തൂക്കിനാർ മേടിച്ചു മാതൃക്കൾ നീളയും.
ശിവമഹിഷിപദജ്ജനസുകൃതപരിപാകേന
ശൃംഗാരയോനി തന്മേനി ലഭിച്ചുടൻ
ശിവശയനഗൃഹമതിനു ബഹിരജിരസീമയിൽ-
ച്ചെന്നു രതിയോടു ചേർന്നു ശിവാജ്ഞയാ
കസുമയശരണിരകൾ തിരികയുമെടുക്കയും
കോട്ടങ്ങൾ തീക്കയംചെയ്തു മരുവിനാൻ.
കയിൽനിന്നുദവിരുമുതുവരമധുവിചാസവും
കൂലങ്കുഷപുഷ്പഗന്ധപ്രബന്ധവും.
സവിധഭൂവി സതതമഥ സകലജഗദീശനും
സംസാരഭോഗേ രിരംസാതിമൂലമായ്
ചിരമുദ യാതൊരുമയൊടുമരമത മഹേശ്വരൻ
ചീത്തൊരു ലലയെത്തീർത്തു ദിനേ ദിനേ.

പരിചിന്നൊടു ഗിരിശനിതി ഗിരിസുതയെ വേട്ടതും
പാരിച്ചു സങ്കടം പാരിൽക്കെടുത്തതും
ഭൂരിതാഹരമിതീ കിമപി ചതി പറകയല്ല ഞാൻ
ഭൂഖഹരമെന്നെനിക്കുണ്ടു നിശ്ചയം.
ബഹുസുഖഭരിത ജഗതി ബഹുമതപദം പരം
ബ്രഹ്മസഭയിലും പ്രൌഢിയാം പാടിയാൽ.
ഗിരിശനുടെ ചരിതമിതു രചിതമധുനാ മയാ
ഗീർവാണകേരളഭാഷാവിമിശ്രിതം.
കഠിനതയുമിടയിടയിൽ വരുമ്പതുമിരുവിനാൽ-
ക്കപ്പൽ മരംകൊണ്ടു കല്പിക്കിലേവനും.
അഭയമിതു ഭവജലധിനടുവിലടിതു കല്പം-

ലഭ്യസിദ്ധീടിനാലതമുണ്ടോ ~~കല്യാണം~~.
 മുകുരയിലണവതിനുമറിയിൽ മന്ത്രിയായ് വരും
 മാലോകരെ! മോരസംസാരസാഗരേ.
 പരിണയനവിധികളിലുമിതു സഭസി പാടിയാൽ.
 പ്രായേണ സർവ്വമംഗലകർമ്മത്തിനും
 അംഗമനമതിസുഖമുള്ള സുഭഗതാവഹ,-
 മാർഗ്ഗിയാത്തതി, താരോടു ചൊല്ലു നാം?
 ഗുരുമിതതിവിതതമിഹ ഗിരിഭംഗിതകല്യാണം -
 ഗീതപ്രബന്ധം മുദ്രേസ്തു മേധാവിനാം.

ഇതി ഗിരിജാകല്യാണം ഗിരിജോദ്ധാഹവണ്യം സമാപ്തം.

ശ്രീമദ്യു.

ഉണ്ണായിവാഴിയുടെ വടക്കുന്നാൾസ്തോത്രങ്ങൾ.

അലമലമലമലകമേകം
മലമലിനിതമപി കില വസനം
തിലമശനം ഫലമപി മൂലം
നിഖമശിമിമപി കില ശയനം.
നിലയധനസംജനാകലതയി-
ലാപലതവിവിധസിതമലസത.
പരശിവ! നിൻ ചങ്ങജന്തിനു
വരമരുള വടക്കുന്നാഥാ.

ഹ

ആലവുമുണ്ടാതു ജഗൽപരി-
പാലനപര! പരമേശ്വര മാമുനി.
ബാലനിലനകൂലതയാ കില
കാലനെവെന്നവനതബന്ധോ!
നാലമാരം തവ നമനേ ശിവ!
കാലിനു തൊഴുതേനവനപര!
പാലയ മാമുരുദയയാ മമ
വരമരുള വടക്കുന്നാഥാ.

൨

ഇഹലോകസുഖോപദേശ തഴച്ചതി-
ലഖിപോദമമതു ഹതവിധിയാൽ
വിഹഘോതി ക്ഷണേതി കഥഞ്ഞ
സഹലോ ന മുദേതി ച ഹൃദയം.
ന ചലോ ന ജാദമി ജരസൃപി
മൃഗലോചനമാരിൽ മനോരതി-
വലോകയ മാമുരുദയയാ
വരമരുള വടക്കുന്നാഥാ.

൩

ഈശ്വരനായതു നീ കേവല
മാത്രയണീയോസി സദാപദി.
താഴ്വരാമോദമരോദ മുഹൂ-
രോച്ച് വരാ ചരണാച്ഛനയിൽ

കാച്ചൊരു പാലായുരിടം ലഘു
പൂച്ചരനാം പൂച്ച രസജ്ഞം.
നേച്ചയിതേ ധൂർജയേ! തേ
വരമരുളു വടക്കുന്നാഥാ.

ര

ഉലകീരേഴിലുമോരോവക
കലതതിഷ്ഠ ജനിച്ചു മരിച്ചേൻ.
ഫലമതിനാലെന്തിഹ വന്നതു
മലമകരധവ! മമ വാതപകട--
മലർമകരനിലമിനി മമ നിലയം.
മുലതരികിലുമിടനില നീ താൻ.
ബലവദിദം മമ രുദിതം ശൂൺ
വരമരുളു വടക്കുന്നാഥാ.

ര

ഉയർത്തുജാപിച്ചുന്തിമുടിപ്പവ
രോത്തുപടിച്ചുറിവു തടത്ഥം.
കൂർത്ത ധിയാ കർമ്മ കഴിപ്പവർ
ധൂർത്തതൻ വാർത്ത തൊടാതേ,
പാർത്തലസുരർ പോലുമമീ തവ
പാസ്തവമറിയാഞ്ഞുടവുമ്പോൾ.
ഉയർത്തുപഗതിക്കുള്ളൊരു വഴികളിൽ
വരമരുളു വടക്കുന്നാഥാ.

ന

ഏതയുമതിചിത്രമിതാ നിൻ
മസ്തകമതിനുപരി ജടാവന--
ഗർത്തഗതാ ഗളിതബഹിർഗതി
വർത്തത ഏവാമരതടിനീ.
സത്യമതെന്നില്ലൊരുപ്പിതൃ
പുത്രവതിക്കുദിസുതയ്ക്കും
ഗുണവിധാവപി; ബഹുധാ മമ
വരമരുളു വടക്കുന്നാഥാ.

ര

ഏകൻ പ്രഥമോദിതനേവം
ലോകങ്ങൾ ചമച്ചവനാദൈവ
ദേഹം പുരികാന്തരതസ്സുവ
വാഗ്മബികതൻപതി ധാതാ

ശോകം പരിഹൃതം വിധായ വി-
വേകം മതത്തപമജാനൻ
ആകമ്പത ഏവ ധീരഃ; മമ
വരമരുളു വടക്കുന്നാഥാ.

൮

ഐരാവതമേരി നടക്കിലു-
മൈരാവതിപോലെയിരിക്കിലു-
മോരോ ജനതാലയരൊടൊക്കിലു-
മാരാലുരൊടൊപ്പമിരിക്കിലു-
മാരോമലൊരാപഗയാകിലു-
മീരേഴുലകോട്ടുകിലും ചിര-
മാരാരിവോർ തവ മഹിമകൾ?
വരമരുളു വടക്കുന്നാഥാ.

൯

ഒരു വഴി പുനരുരുതരതപസാ
മൊരു പരിണതിയാൽ മുന്നികളി
ലൊരു മുന്നിവരന്നൊരുദിനമൊരു
പാപാഴ്ത്തെങ്കിലുമുയർത്തിയുമാം.
സുരമുന്നിന്ത! പരിചരണം തവ
ഹരമൃഗശിവനാമജപാദി ച
പരിചേതും പരശുധരപ്രിയ
വരമരുളു വടക്കുന്നാഥാ.

൧൦

രാമിതി ഭവതോ മനനം മതി-
ജേമനമിതി യാ മതി ധീമതി
തേമനമിതി നാമനി തേ ശിവ!

... ..

സാ മതി മതി ധാമഗതൈ തദാ.
കാമരിപോ! കാമദയാമതു
നാമതിനധികാരികളാമോ?
വരമരുളു വടക്കുന്നാഥാ.

൧൧

ഔദരശിഖിയായതു നീ പര
മോദനസമിദാഹുതി മേ തപയി.
മോദരസം ഭവതു ഹൃതാഹുതി-
രാദരമമുനാ രുദി ഹൃദയേ

ഭൂതപതേ! പൂതപദം നയ.

ഭൂധരജാജാനേ ഞാനൊരു

പാതകിയെന്നാലുമെന്നിക്കൈയ

വരമരുള വടക്കുന്നാഥാ.

൧൨

അർക്കനിശാകരശിഖിഭോചന!

സൽകരുണാവരുണനികേതന!

ഘൃഷ്ടിതിനാം ഭൂരോപാസന!

രക്തമഹാശൈലശരാസന!

ഭക്ത! വിഭോ! ഭസ്തവിലേപന!

ഭദ്രകരോ ഭവ വൃഷകേതന!

ഭക്തജനേ മാദൃശി ദാനേ

വരമരുള വടക്കുന്നാഥാ.

൧൩

ഹര! ഹലധരവന്ദനമൃതിഗുഹ!

ശിവ! ശിവാവിഷ്ണുഷ്ണുകളേബര!

കരതലധൂതശുദ്ധപരശധ-

ഹരിണവരാഭയ! പരമേശ്വര!

ധരതനയാധവ! ശിവ ജേശ്വര!

ധനദനഭവേ! ധാർമികവത്സല!

ഭരതനയാശ്രയ! ജയ ശങ്കര!

വരമരുള വടക്കുന്നാഥാ.

൧൪

(൨)

നരകമുണ്ടിനി മോഹിത് വരുവാനെന്നൊരു പേടി

പെരുതായേ മനതാൻ വെറ്റുരുക്കീടുന്നു.

തിരുനാമമുരചെല്ലാൻ വരമൻ പാടരുളേണം

കരുണാവാരിധേ! ശംഭോ! വടക്കുന്നാഥാ.

൧

മടിക്കൊല്ലേ ജഗന്നാഥാ! നിനക്കല്ലേ പരിഭവം?

ഇളപ്പമില്ലെന്നിങ്ങേതും തടുത്തീടാത്തു.

തിരുപ്പാദം വണങ്ങി ഞാനിരിക്കെ വന്നവർ ചെയ്യ-

മതിക്രമം തടുക്കേണം വടക്കുന്നാഥാ.

൨

ശിരസ്സിലമ്പിളിശംഗ ധരിച്ചു പാവെലുമ്പിരു

കരത്തിൽ മാൻ മഴ ശുദ്ധം തെയ്യമാം.

ഇരിക്കേണമൊരുനേരം ചിരിയാതെൻ മനതാരിൽ

ഭജിക്കുന്നെന്നതിന്നു ഞാൻ വടക്കുന്നാഥാ.

൩

വടക്കുന്നാഥനെക്കണ്ടു മരിക്കേണം നമുക്കിപ്പോ-
 ഛൊടുക്കും നിൻ പദത്തിങ്കലിരിക്കവേണം.
 ഗുണംപോരാ നമുക്കു പരകിലും ഭവാൻപോക്കൽ
 സമസ്തവും വഴങ്ങിനേൻ വടക്കുന്നാഥം. ൪
 യമൻതന്റേറ പുരത്തിങ്കലയ യ്ക്കൊല്ലായിനി നമ്മെ-
 ശ്ശിവൻതന്റേറ പുരത്തിങ്കലിരുത്തിടേണം.
 ജഗത്തൊക്കേ നിറഞ്ഞുള്ള പരബ്രഹ്മം മനക്കാമ്പിൽ
 സ്മരിക്കേണം മരിക്കുമ്പോൾ വടക്കുന്നാഥം. ൫

(൩)*

അമ്പിളിത്തെല്ലും പിചുകമാലയും
 ഉമ്പമാലയും ചാർത്തി വിളങ്ങുന്ന
 അമ്പിൽ നല്ല തിരുമുടി കാണണം
 തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ! ൧
 ബാലചന്ദ്രനൊത്തതു വിളങ്ങുന്ന
 ഫാലഭദ്രേശ തിളങ്ങും നയനവും
 ലീല കോലുന്ന ചില്ലീയുഗളവും
 തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ! ൨
 ലീലകൊണ്ടു ജഗത്തിനെ സ്സൃഷ്ടിച്ചു
 പാലനം ചെയ്തു സംഹരിച്ചീടുന്ന
 നീലപത്മസമാനനയനങ്ങൾ
 തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ! ൩
 ചാരതൈലസുമിസ്മിതാഭയും
 പാരം മിന്നുന്ന ഭഗവദനവും
 നേരേ കാണണം ഭഗവലികളും
 തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ! ൪
 പന്നഗപതികണ്ഡലഭംഗിയും
 മിന്നും ഗന്ധയുഗളം മുഖാബ്ജവും
 മുന്നിലാമ്മാറു കാണാത്തരേണമേ
 തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ! ൫
 കണ്ഠശോഭയും കാളകൂടാഭയും
 കണ്ടാൽ കൈതുകമേറും തിരുമാറും

* ഇതിന്റെ കർത്താവെന്തൊരാൾ സംശയമുണ്ട്.

കണ്ടാവൂ നീലകണ്ഠ! ദയാനിയേ!	
തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	ന
എപ്പൊഴും ത്വിരമാന്ദിണിയെന്ന	
സുപ്തമാലകൾ പൊന്മണിമാലകൾ	
പുഷ്പമാലകൾ കാണാത്തരേണമേ	
തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	െ
മാനം വെണ്മഴുവുമധ്യം പരം	
മാനമെന്തേ വിളങ്ങും തൃക്കൈകളും	
മാനസതാരിലെപ്പോഴും തോന്നണം	
തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	വ
വിശ്വമെല്ലാം പ്രളയേ ലയിക്കുന്ന	
വിശ്വയോനേ! നിൻ നല്ലൊരുദരവും	
നിശ്ചലം മമ മാനസോ തോന്നണം	
തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	ൻ
നാഗചർമ്മസിന്ധികദീതം	
നാഗകാഞ്ചീഗുണാഞ്ചിതശോഭയും	
നാഗരാജകുരാഭം തുടരണ്ടും	
തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	മ 0
കാന്തികോലുന്ന ജാനയുഗളവും	
കാമബാണധിക്കൊത്ത കണകാലും	
ചന്തമേരും പുറവടി നൂപുരം	
തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	മ ൧
പാദപങ്കജയുഗ്മസ്പഷമവും	
പാരം ശോഭകലരം വിരലുകൾ	
ആദരവോടു നിത്യം വണങ്ങുന്നേൻ	
തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	മ ൨
ഭസ്മഭൂഷിതമാം തിരുമേനി	
ഭക്തിയോടെ വണങ്ങി സ്തുതിക്കുന്നേൻ.	
അസ്സഭാഭിമനസ്സിൽ വിളങ്ങേണം	
തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	മ ൩
ഈശ്വരൻ നിൻ മടിയിൽ മുരുകുന്ന	
വിശ്വമോഹനസുന്ദരഗാത്രിയാം	

ഈശ്വരിതൻ കടാക്ഷമുണ്ടാകണം തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	൧൪
റെറക്കൊമ്പനും താരകവൈരിയു- മറമില്ലാത്ത ഭൂതഗണങ്ങളും ചുറ്റും നിന്നു സ്തുതിപ്പതു കാണണം തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	൧൫
താരിൽമാനിനീകാന്തൻ മുക്കുന്തരം സാരസാസനൻതാനും സുരന്മാരും നാരദാഭിമുനികൾ സേവിപ്പതും തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	൧൮
സിദ്ധചാരണഗന്ധർവ്വഗൃഹ- സാജ്യവിദ്വാധരാസ്തരോവന്ദ്യം ബലമോദം വണങ്ങിസ്തുതിപ്പതും തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	൧൯
ക്ഷരാക്ഷസപന്നഗകിന്നര- രൂക്ഷവൈശാഖഭൈരവീരരും അക്ഷീണാനന്ദം വാഴ്ത്തിസ്തുതിപ്പതും തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	൨൦
ഭൂസുരന്മാർ ചുഴലേറിനടൻ ഭാസുരന്മാരും വേദഗണം കൊണ്ടു വാസരന്തോരും വാഴ്ത്തിസ്തുതിപ്പതും തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	൨൧
വെള്ളിമാമല മേലാലേ വിളങ്ങുന്ന വെള്ളക്കാളതന്നതുടുകാത്തിയും മുള്ളിൽ കാണാത്തതേണം ക്രമാനിരേ! തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	൨൨
ഗുഹ്യതൽകൂട്ടി മുന്ദിരം തങ്ങളേ നൽകാരുണ്യം കരണ ഭാരാഞ്ചലേ! ഗ്രാഹണം മാത്രമുള്ളേണമേ നന്മതം തൃശ്ശിവപേരൂർ വാഴും ശിവ! ശംഭോ!	൨൩

(൪)

അനന്തരം ഭരിതം ചെയ്തിരിക്കും കാലവും പോക-
മടുക്കുമെന്നതന്നെയുണ്ണാക്കത്തിങ്കൽ.

നടുക്കുമുണ്ടവൻ വന്നിങ്ങടിക്കുമെന്നതിനാൽ നി-
ന്നടിക്കോളമടുത്തേൻ ഞാൻ വടക്കുന്നാഥാ.

൧

ആദിയും നിന്നവധിയും ജാതിയും പേർ മഹിമയും
മാധവനാരിഞ്ഞീല ചതുർമുഖനും.

ആതിര നിന്തിരുനാളെന്നേതു ഹേതു ജനം ചൊല്ലാൻ?

ഭൂതനാഥാ! ശിവ! ശംഭോ! വടക്കുന്നാഥാ.

൨

ഇരിക്കുന്നു ഗിരികന്യ തിരുതുടയിലെപ്പോഴും;

രമിക്കുന്നു സുരധൂനി ജടമുടിയിൽ.

ഭരിക്കുന്നു ജഗദധാരികളേ; നിന്റേ ചരിത്രങ്ങൾ

ധരിക്കാവല്ലെനിക്കേതും വടക്കുന്നാഥാ.

൩

ശരവിധങ്ങൾ നിരൂപിച്ചാൽ സേവപെണ്ണാനധികാരം

ദേവകൾക്കും മൂന്നിടത്തുനിന്നുമൊക്കും.

ആവാളാ ഞാൻ ഭജിക്കുന്നേൻ താവകമേ പരം തത്ത്വം

ഭാവനയിലുദിക്കേണം വടക്കുന്നാഥാ.

൪

ഉററവരും പെറ്റുപാടും വിത്തപൂരം വസ്തുപാരം

ചെറുപോരാ ചെറുപോരാ ഏന്നൊഴിഞ്ഞുണ്ടോ?

അറുപോമായുണ്ണാരുനാൾ; ചെറുതുണ്ടോ ചിത്ത ഗുണം

വിരരതിന്നും വിശ്വ പുണ്യം? വടക്കുന്നാഥാ.

൫

ഉടുപ്പവൻ ഭൂസുകോട; വേട്ട വംശമുറപ്പിച്ചൻ;

നാട്ടിലെല്ലാം ഗുണൈരീടുംകൂട്ടവൻ കീർത്തിം;

മുട്ടുവനീശപരചിത്തമെന്നിരിക്കേ യമരാജൻ-

തീട്ടവനു പലകുഞ്ചോ! വടക്കുന്നാഥാ.

൬

റണിപേരുക കൃപാം മുൻപേ; സമ്പദമിങ്ങയയ്ക്കേണ്ട;

മന്ദധീകൾ പൂരമാക്കും വന്നു പോയ് നാശം;

ദന്തിവശ്വനൊരിൽ കൂടും? കന്തിപുത്രൻ? ഭവൽഭക്തൻ

നന്ദികേശനാഥം വന്ദേ വടക്കുന്നാഥാ.

൭

ഏതുപുണ്യമേതുപാപമാരിഞ്ഞു? ദേഹി നീ മേ

പ്രീതിഭൂതിസ്സീതമേധാമോദിതാം ദൃഷ്ടിം;

പാവ്തിക്കും നിധിപതിക്കും പാവാകിക്കും ഗണപതിക്കും
പാതിപോരും ഭക്തബന്ധോ! വടക്കുന്നവരാ. ൮

ഭേരിമറാസം ചാളമൈത്രം പുതബ്ബാണം
ശേപതമാലം ധൂതകൂലം പീതകാകോളം
പാവ്തിയും ഗംഗയേവം തവ ചരിതം ബാഹുവിചിതം
സവ്കാലം നിനയ്ക്കുന്നേൻ വടക്കുന്നവരാ. ൯

ഒഴിക്കേണം പുനർജന്മം പിഴക്കേണമിനിബ ഭവം
ലഭിക്കേണമപവസ്ത്രമെനിക്കെന്നാശ.

മനക്കാനു നിന വായ്ക്കിൽ ജ്വരിക്കാവല്ലതിനൊത്ത
വഴിക്കെന്നെ വയ്ക്കൊല്ലേ വടക്കുന്നവരാ. ൧൦

ഓപ്പമേരും ജടുക്കിയും തിടുപ്പാരിയും തിരുമിഴിയും
കൂപ്പുവോരൽ ഗുരവുരോട് ബാഹുമാനനോക്കും
വാഴ്ത്തും വെളുപ്പും വന്ദേ ഭൂതനാംഗരാഗനാം നിൻ
തോല്പടവും നാറ്റുദവും വടക്കുന്നവരാ. ൧൧

.....
വാഴ്ത്തും സപ്തമമന്ത്രം പജമാനന്ദപാൽ
അഷ്ടമുത്തേ വദനാതമെന്താണൊന്നൊരേടൊതു
വിഷ്ണുവേ വിദ്യയേർസന്ദ? വടക്കുന്നവരാ. ൧൨

അക്കം ഭൂശിഖിനേതും വിഷ്ണുരാക്ഷീകൃതശാരതം
ദുഷ്ടതോത്സാരണരേതും പദ്മണസ്തോരം
രക്ഷ സമൃദ്ധിസുഖമാതും വാഗ്ദാനപ്രാണിതാപിതും
..... സചരിതം വടക്കുന്നവരാ. ൧൩

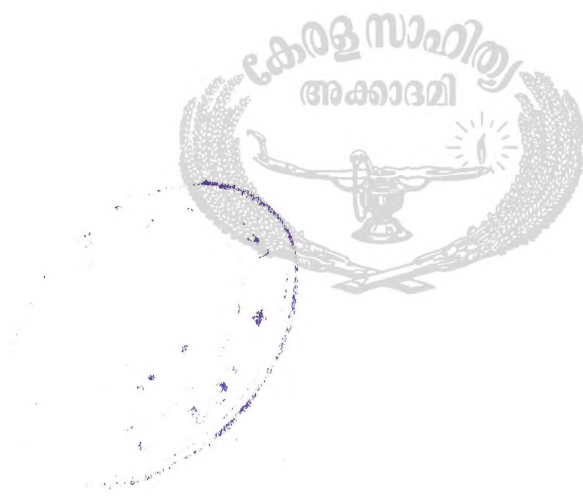
അക്ഷയോക്ഷരാരവാഹര! ഭക്ഷയാഗക്ഷതിഭക്ഷ!
ലക്ഷകോടിജഗദണ്ഡഭക്ഷണതുഷ്ട!

ഭൈക്ഷവൃത്തിവര സിംഹ
ഭക്ഷിണകൈലാസവാസ! വടക്കുന്നവരാ. ൧൪

ശുദ്ധിപത്രം.

പുറം.	വരി	അബദ്ധം.	സുബദ്ധം.
vii.	൨൪.	പാദപാതാ.	പാദപാതാം.
"	൨൮.	പുരാ.	പുരേ.
ix.	൪.	കവേ.	കവേ.
xiv.	൮.	പ്രേമസർ	പ്രേമസർ.
3.	൯.	നിലപു.	നിലപു.
4.	൨൩.	നിരസ.	നിരസ.
6.	൩൩.	ബജ.	ബിജ.
11.	൧൭.	മിതമൊ.	മിതമൊ.
12.	൪.	ശാധിതകായം.	ശാധിതകായം.
"	൯.	വിന്യേരനായ.	വിന്യേരനായ്
"	൩൧.	കുഞ്ചമത്.	കുഞ്ചമത്.
13.	൧.	മുദ്രസ.	മുദ്രസാ.
15.	൧൩.	കുണായ.	കുണായ്.
18.	൧൯.	ഷഡ.	ഷഡ്.
32.	൨൦.	പ്രതിസീരവു.	പ്രതിസീരവു.
"	൨൭.	ചെമ്പാൽ.	ചെമ്പാൽ.
36.	൧൨.	ബാഹേ.	ബാഹേ.
37.	൧൭.	ചേന്ത.	ചേന്ത.
"	൨൧.	വളർപ്പ.	വളർത്ത.
39.	൨൧.	വാക്കിനം.	വാക്കിനം.
48.	൧൦.	അകിൽസുകം.	അകൽസുകം.
56.	൧൭.	സംവിധാ.	സംവിധാ.
57.	൧൭.	ഉരക്കാനിചാളി.	ഉരക്കാനിനാളി.
58.	൨.	നിന്നോളം.	നിന്നോളം."
"	൩.	മേരപ്പതേ.	"മേരപ്പതേ.
"	൧൭.	എന്തപ്രവൃത്തനം.	എന്തപ്രവൃത്തനം.
61.	൨.	രധനം.	രധനം.
"	൧൮.	തളിക്കേ.	തളിക്കേ.
64.	൧.	തർഷ.	തർഷ.
66.	൨൧.	ദേവിയൊ.	ദേവിയൊ.
74.	൨൦.	പോമിനം.	പോമിനം.
76.	൧൩.	തപാപസ്യാ.	തപാപസ്യാ.
85.	൧൨.	പൊന്നു.	പൊന്നു.
90.	൧൨.	ഗുഹിനി.	ഗുഹിനി.
92.	൭.	ഹത.	ഗത.
93.	൩.	അരുളി.	അരുളി.
"	൧൭.	കുലവതംസ.	കുലവതംസ.
"	൩൦.	തുങ്ങി.	തുങ്ങി.
94.	൧൯.	വിരവോ.	വിരവോ.
96.	൩.	മോപ്പിച്ചു.	മോപ്പിച്ചു.

പുറം.	വരി.	അബദ്ധം.	സബദ്ധം.
99.	൧൭.	കഭ.	കഭ.
105.	൧൫.	നമിക്കയ്യ.	നമിക്കയ്യ.
107.	൨൪.	നതന്നതി.	നതിന്നതി.
111.	൩.	ഞാൻ.	ഞാൻ”.
”	൫.	നിറഞ്ഞുതേ.”	നിറഞ്ഞുതേ.
114.	൨.	നേർത്തരം.	നേർതിര.
116.	൭.	കുംഭോരളവനടേ.	കുംഭോരളവനടൽ.
”	൩൦.	കടന്നു.	കടന്നു.
117.	൧.	കളളാട്ട.	കളളാട്ട.
118.	൨൧.	ഏതുമ.	ഏതുമേ.
”	൨൩.	വാഴക.	വാഴ്ക.
iv.	൧൭.	ഗിര.	ഗിരി.

READY FOR SALE.

ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീതാഭാഷ്യസമാഹരി.

	രൂ.	പ.	കാ.
No. 1—ഗുരുഭജിനപ്പാട്ട്	0	7	0
No. 2—ശുദ്ധഭാഗവതം (കിളിപ്പാട്ട്)	0	7	0
No. 3—ഭാഗവതപരിഭാഷ (കിളിപ്പാട്ട്)	0	10	0
4—പാർവതീപരിണയം (കിളിപ്പാട്ട്)	0	12	0
5—പുരാണപ്പാട്ട് (കിളിപ്പാട്ട്)	0	14	0
6—കൃഷ്ണഭാഗവതസംഗ്രഹം (ഭാഷാപരിഭാഷ)	0	6	0
7—പ്രസന്നഭാഗവതം (കിളിപ്പാട്ട്)	0	5	0
8—ഗീതാഭാഷ്യസമാഹരി (ഗീതാഭാഷ്യം)	1	0	3

